

D.^R A N D R E J P A V L I C A

63188

SEJAVEC

NEDELJSKO BRANJE
POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

TRETJE KNJIGE
PRVI ZVEZEK

CENA 4 L.

+ 82065

82065

D3757/1949

Nihil obstat. Die 1. Jan. 1933.

D.r Fran Žigon
censor.

N.rus 179
33

1933

Imprimatur. Die 23. Jan. 1933.

Ab Ordinariatu pr. archiep.

De mandato :
Franciscus Setničar
Cancellarius.

1933

Dr. F. H. L. L.

1933

172

173

1933

Dr. F. H. L. L.

1933

Dr. F. H. L. L.

1933

(1)

DVAINŠTIRIDESETO BRANJE.

ZA BINKOŠTNE PRAZNIKE.

1. Dar sv. Duha je najdragocenejša reč. Temu daru se ne more primerjati nobena stvar, ne srebro ne zlato in ne bogastvo celega sveta. Kristus opisuje dar sv. Duha tako-le: »Kadar pride on, Duh resnice, vas bo učil vso resnico«. (Jan. 16, 13). »Tolažnik sv. Duh, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, vas bo vse učil in vas vsega spomnil, karkoli sem vam govoril. Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakor svet daje, vam ga jaz dam. Vaše srce naj se ne straši in naj se ne boji«. (Janez, 14, 26). Iz teh besedi, ki jih beremo v današnjem sv. evangeliju, je razvidno, da je sv. Duh tak dar, ki ga svet ne more dati: Sv. Duh nas uči vso resnico, nam daje mir in zadovoljnost, ki je svet ne more dati in nam daje pogum, da se naše srce ničesar ne straši. Kakor je resnica, mir, zadovoljnost, ljubezen, pogum in skrbnost nad vse druge reči, je tudi dar sv. Duha nad vse druge darove in dobrote na svetu.

Dobi se tu pa tam na gorah kaka porušena cerkev. Te cerkve so ali same razpale ali pa so jih porušili v vojski, v naših krajih zlasti ob času cesarja Jožefa II., ki je ukazal podrediti cerkvice po hribih. Tako grobljo imamo na hribu sv. Va-

lentina, na Kalvariji, na sv. Gabrijelu itd. V teh grobljah raste sedaj trnje in se skrivajo gadje in druge strupenine. Nekdaj so tam ljudje molili in prepevali svete pesmice.

Takim grobljam je podobno srce, v katerem ni sv. Duha. Prej je v takem srcu prebivala ljubezen, ponižnost, pohlevnost in strah božji, prej so iz tega srca vrele lepe pesmice Bogu in Mariji v čast in slavo, sedaj pa je v njem trnje in prebivajo v njem gadje napuha, prevzetnosti, nečistosti, jeze, sovraštva, požrešnosti itd.

Skrbimo, da se nam kdaj to ne zgodi, skrbimo, da bo v našem srcu prebival sv. Duh, da bodo v njem vladale sv. čednosti, ne hudobni duh in gadje sovraštva, nevoščljivosti, nečistosti itd. Kako žalostno je stanje grešnikov, nam v podobi kažejo groblje naših porušenih cerkvá. Namесто da bi bil človek tempelj sv. Duha, je prebivališče hudobnega duha.

*

*

*

2. Prvi kristjani in zlasti apostoli Gospodovi so dobili s sv. Duhom tudi dar jezikov, kakor beremo *v današnjem sv. berilu*. Zato je prišel sv. Duh na bilnkoštni dan nad apostole v podobi ognjenih jezikov. Apostoli so nato brž začeli govoriti v mnogoterih jezikih.

Predočimo si v duhu čase, ko je bil na zemlji samo *en jezik*, ko so vsi ljudje enako govorili. To je bilo okolu dva tisoč let pred rojstvom našega Gospoda Jezusa Kristusa. Hudobni duh ali satan

je takrat zavedel človeški rod. Zavedel ga je bil že dvakrat: Prvikrat v raju, drugikrat ob splošnem potopu, ko je bilo Bogu žal, da je človeka ustvaril. Takrat je potopil vse meso razen Noeta, njegove žene, njegovih treh sinov in žen njegovih treh sinov. Po splošnem potopu so se ljudje spet namnožili. V začetku so bili dobri in so živeli po božjih zapovedih — toda kmalu, namreč kakih štiristo let potem, so se spet vsi pohujšali. Hudobni duh ni miroval. Pozabili so Boga in Njegove kazni. In kaj so se umislili? Rekli so v svoji prevzetnosti: »Pridite, naredimo opeko; sezidajmo si mesto in stolp, ki se bo na vrhu dotikal neba in bodi sloveče naše ime, preden se razkropimo po vsi zemlji«. Začeli so zidati. Napravili so silno široko podlago. Sezidali so že visoko, ker so hoteli nekako priti do nebes, da bi se stolp videl od povsod in da bi vsi vedeli, da je tam središče, kateremu se morajo vsi ljudje pokoriti. Bog pa se je ozrl na njih prevzetnost in hudobijo. Do takrat so govorili vsi en sam jezik. Zdaj jim je Bog zmešal jezike, da niso drug drugega razumeli. Tako so se začeli med seboj hudo prepirati in ko so se dobro sprli, so se razkropili po vsem svetu. Takrat so se narodje začeli sovražiti med seboj. Razkropili so se na vse štiri strani, da niso vedeli drug za drugega. Tisto mesto pa, kjer so delali stolp, je dobilo ime *Babel*, t. j. zmešnjava. Razvaline velikanskega stolpa se kažejo še danes.

Vso to strašno zmešnjavo človeškega rodu je naredil hudobni duh, duh prevzetnosti. Hudobni

duh je nadražil človeški rod, da so začeli zidati velikanski stolp. Hudobni duh je kriv, da so se ljudje začeli med seboj sovražiti. Hudobni duh je kriv, da so se ljudje od takrat vedno bolj pogrezali v hudobije in pregrehe. Hudobni duh je kriv, da so ljudje od takrat padali v vedno večjo nevednost, da niso več imeli pravega znanja o Bogu in o prihodnjem Zveličarju, katerega je bil Bog obljubil že v raju prvim starišem.

In kakor takrat, skuša hudobni duh delati združbo v vseh časih: združbo med narodi in združbo po družinah. Kjer je prepir, kjer je needinost in sovraštvo, je zraven hudobni duh, ki je oče združbe, oče prepira in needinosti, oče sovraštva.

Vse drugače pa deluje *sv. Duh*. Sv. Duh je duh ljubezni in resnice, duh miru in edinosti, duh sporazuma in potrpežljivosti.

Ko je bilo petdeset dni po vstajenju Kristu-sovem dopolnjenih, so bili vsi apostoli skupaj na tistem mestu. Ž njimi je bila tudi Marija, mati Jezusova. In vstal je nagloma z neba šum, ko šum prihajajočega silnega piša in je napolnil vso hišo, kjer so sedeli. In so se jim prikazali razdeljeni ognjeni jeziki, ki so se spustili na njih slehernega. In so bili napolnjeni vsi s sv. Duhom in so začeli govoriti v mnogoterih jezikih, kakor jim je sv. Duh dajal izgovarjati. Prebivali pa so takrat v Jeruzalemu Judje, bogaboječi možje iz vseh narodov pod nebom. Kadar se je pa ta glas zaslišal, se je množica sešla in se je zavzela, ker jih je slišal vsakteri v svojem jeziku govoreče.

Vsi so pa strmeli in se čudili: »Glejte! niso li vsi ti, ki govore, Galilejci? In kako mi slišimo vsak svoj jezik, v katerem smo rojeni? Mi Partijani, Medijani in Elemijani in ti, ki prebivajo v Mezopotamiji, v Judeji in Kapadociji, v Pontu in Aziji, v Frigiji in Pamfiliji, v Egiptu in v straneh Libije, katera je pri Čireni in mi ptujci iz Rima, tudi mi Judje in izpreobrnenci, mi Krečani in Arabci jih slišimo govoreče v svojih jezikih velika dela božja«. Vsi so strmeli, se čudili in drug drugemu govorili: »Kaj hoče to biti?«

Še tisti dan se je dalo krstiti tri tisoč ljudi, ki so verovali v Jezusa Kristusa. Sv. pismo dostavlja: »Bili so pa stanovitni v nauku apostolov in združeni v lomljenju kruha in v molitvah. Vse, kar so imeli, so prinesli apostolom, da so skupaj živeli. Lastnino in premoženje so prodajali in so od tega delili vsem, kakor je kdo potreboval. Bili so vsak dan stanovitni v enem duhu v templju in so uživali jed z veseljem in preprostim srcem«.

To je naredil sv. *Duh* na binkoštni praznik. Vse kristjane, ki so bili raznih jezikov: Grke, Jude, Rimljane, Perzijane itd., je združil v eno družino. Vsi so se med seboj ljubili kakor bratje. Vsi so bili eno telo in ena duša. Med njimi je bila ljubezen, edinost, složnost, potrpežljivost in mir. To je delo sv. Duha.

Celo različnost jezikov je izginila. Prvi kristjani so na binkoštni praznik vsi razumeli apostole, ki so govorili en jezik.

Lahko si mislimo veselje, katero je bilo v srcih apostolov in prvih kristjanov. Bili so vsi eno v Kristusu, ker se je po njih srcih razlil sv. Duh, ki je duh resnice in ljubezni, duh miru in veselja, duh modrosti in umnosti, duh sveta in moči, duh učenosti, pobožnosti in strahu božjega.

Dandanes je mej ljudmi in mej narodi polno prepirov in sovraštva. Zakaj? Ker nimajo sv. Duha, nimajo milosti, katere deli sv. Duh. Kjer je sv. Duh, tam je vse edino, vse složno, vse veselo. Prav tako ni miru in ljubezni po družinah. Zakaj? Ker ni v družinah sv. Duha, ni milosti, katere deli sv. Duh.

Edinost, složnost, ljubezen in veselje, katero so občutili apostoli in prvi kristjani binkoštni praznik, ko se je čez nje razlil sv. Duh — vse to je bilo nekaj nebeškega. Taka ljubezen, taka složnost, taka edinost in tako veselje bo v nebesih. V nebesih ne bo prepirov, ne bo zdražbe, ampak sama ljubezen. V nebesih ne bo različnih jezikov, kakor tukaj na zemlji, ampak vsi nebeščani bodo govorili en jezik in se z enim jezikom razumevali, kakor se je zgodilo na binkoštni praznik.

Binkoštni dan je bil torej podoba večnega praznika v nebesih, kjer ne bo več imel satan nobene moči, nobene veljave in nobene besede, kjer bo vladal samo sv. Duh in večna ljubezen.

* *
* *

3. Darovi sv. Duha so nad vse darove in dragocenosti. Tega ni mogoče kupiti ni s srebrom

ni z zlatom niti s katerokoli drugo rečjo. Ko sta sv. Peter in sv. Janez položila na Samarijane roke, da so dobili sv. Duha, jim je vražar Simon ponudil denarja in jima rekel: »Dajta tudi meni to oblast, da prejme sv. Duha, na kogar-kolli položim roke (Dej. ap. 8, 19)«. Peter pa mu je rekel: »Tvoj denar naj bo s teboj vred v pogubo, ker si menil, da je mogoče božji dar dobiti za denarje«. Ta dar je torej tako velik, da ga ni mogoče dobiti za noben denar. Še primerjati ga ne moremo s posvetnimi rečmi in dragocenostmi. Zato pa ga moramo skrbno hraniti in moramo dobro gledati, da ga ne izgubimo. Dobili smo ga pri sv. zakramentih in zlasti pri sv. birmi. Ž njim smo dobili luč resnice, mir, zadovoljnost in pogum srca. Mnogi so dobili tudi dar jezikov, kakor beremo o apostolih in učencih Gospodovih, pa tudi o misijonarjih vseh časov. Tako je na pr. sv. Frančišek Ksaverski v 16. stoletju po Kr. govoril v več jezikih, ker je bilo potrebno, ko je oznanjeval sv. vero tujim narodom. Dandanes je katoliška cerkev razširjena po celem svetu, ima domače misijonarje, ki poznajo jezik svojega naroda, zato se o tem čudežu ne sliši več toliko, kolikor v prejšnjih časih. Verovatno pa moramo, da nam sv. Duh lahko vsak čas podeli dar jezikov, ko bi bilo potrebno za potrditev sv. vere, kakor je bilo ob času apostolov in potem v vseh stoletjih večkrat.

*

*

*

4. Skrbimo, da bo naše srce prebivališče sv. Duha, duha modrosti, umnosti, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega. Dar sv. Duha je nad vse druge darove in nad vse bogastvo. Stariši ne morejo dati svojim otrokom nobene boljše dediščine, ko je ta. Ako imajo otroci sv. Duha, duha modrosti, umnosti, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega, lahko stariši v miru umrjejo. Taki otroci so prav izvrstno preskrbljeni, se ne bodo nikoli izgubili, ne bodo nikoli stradali, bodo vedno veseli, pogumni in srčni, pa tudi v milosti pred Bogom in pred ljudmi.

O sv. Doroteji, ki jo praznujemo dne 6. februarja, pravi životopis, da je bila polna sv. Duha. Njeno srce je bilo ko vrtec, kjer je sv. Duh nasadil lepe cvetke sv. čednosti: ponižnosti, pobožnosti, krotkosti, potrpežljivosti. Ko so jo pripeljali pred paganskega sodnika, jo je sv. Duh tako razsvetlil, da je dajala sodniku take odgovore, da se je bilo čuditi. Sv. Duh jej je dal tako moč, da se ni zbal nobenih groženj in nobenih kazni, da se ni dala od nobene strani pregovoriti, ampak da je v mučeništvu celo izpreobrnila tiste, ki so jo hoteli zavesti k paganstvu. Imela je namreč dve sestrji, ki ste bili že odpali od sv. vere. K njima je poslal sedaj cesarjev namestnik Dorotejo, naj bi jo pregovorili. Sestri ste ji rekli: »Odpovej se krščanski veri in reši se kazni!« Ona je odgovorila: »Delajte pokoro za greh, ker ste odpali od prave vere. Bog je neskončno usmiljen in vama bo odpustil«. Oni pa ste odgovorili:

»Medve sve odpali od vere, kako naj se spet vr-neve?« Ona pa je odgovorila: »Ne obupajte nad božjim usmiljenjem, ker je obup večji greh ko odpad od vere. Dellajte le resnično pokoro in ke-sajte se! Bog vama bo odpustil«. Tedaj ste obe sestri pali pred njo na kolena in se skesali svo-jega greha. Namestnik cesarjev je dal sedaj vse tri sestre umoriti. Obe izpreobrnjeni sestri je dal zvezati s hrbti skupaj ter ji zažgati. Sv. Dorotejo pa je dal raztegniti na natezalo, jo žgati z bakla-mi in tolči po obrazu. V strašnem trpljenju je govorila: »Še nikdar nisem bila tako vesela ko danes. Le hitro me mučite, da bom kmalu zdru-žena z dušama svojih sester«. Ko so jo bili že dovolj izmučili, so ji še glavo odsekali.

Tako moč in tako luč more dati le sv. Duh. Mislimo si, da bi bili mi v takih strašnih mukah! Ali bi obstali? Obstali bi le s pomočjo posebne milosti sv. Duha, drugače gotovo ne!

Zato moramo vsak dan na kolenih prositi Boga, naj nam pošlje sv. Duha, da dobimo pravo luč in pravo moč v skušnjavah in težavah svo-jega življenja. Dandanes je veliko kristjanov le po imenu, pa nimajo nobene moči in nobenega poguma. Za vsako majhno nevšečnost so že pri-pravljeni zatajiti vero in Boga.

Prosimo tedaj danes, na sv. blinškočni praznik, sv. Duha, naj pride v naše srce in naj nam prinese svoje darove: dar modrosti, um-nosti, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega.

*
* *
* *
* * *

5. Sv. Duh je Jezusov Duh, ker tako je rekel Kristus: »Kadar pa pride Tolažnik, katerega vam bom *jaz* poslal od Očeta, Duh resnice, on bo pričal o meni«. Sv. Duh je torej Jezusov Duh, ker ga je Jezus poslal.

Sv. Duh pa je tudi Marijin Duh, ker tako je rekel angel Mariji: »Sv. Duh bo prišel v te in moč Najvišjega te bo obsenčila«.

Sv. prerok Izaja, ki je živel v osmem stoletju pred Kristusom, je napovedal, da »bo pognala iz Jesetovega rodu mladika, da bo zrastle cvetka iz njegove korenine in da bo Gospodov Duh počival na njej, duh modrosti in umnosti, duh sveta in moči, duh učenosti, pobožnosti in strahu božjega«. To se je tudi zgodilo. Iz Jesetovega oziroma Davidovega rodu je pognala mladika Marija, ki je rodila v svetem Duhu Zveličarja, ki je čist cvet, katerega so pričakovali vsi narodi. Nad njim je počivala vsa polnost sv. Duha, duha modrosti, umnosti, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega.

Ta sv. Duh, ki je duh Jezusov in ki je napolnjeval tudi prečisto srce Marijino — ta sv. Duh je naš Tolažnik, tolažnik vseh ubogih in potrtnih, vseh lačnih in žejnih, vseh preganjanih in trpečih.

Tako-le govori Zveličar, kakor beremo v knjigi preroka Izaje: »Gospodov Duh je nad menoj. . . Poslal me je pridigat krotkim, da ozdravim potirte v srcu in oznanim jetnikom prostost, zaprtim rešitev, da okličem pravno leto Gospodovo in dan maščevanja našega Boga, da utolažim vse žalostne, da žalujočim na Sijonu napravim in dam venec namesto pepela, olje veselja namesto žalosti, prazničen plašč namesto žalostnega duha (61)«.

*

* *

6. Prav tega sv. Duha prejemamo tudi mi pri sv. zakramentih. Ko se sv. Duh razlije po našem srcu, občutimo vsakikrat nepopisno veselje in tolažbo v vseh žalostih in težavah, v vsem trpljenju in uboštvu. Zato pa bi morali pogostoma klicati sv. Duha na pomoč in ga goreče prositi, naj nam pošlje svoje darove, katerih tako živo potrebujemo. Nekdaj so kristjani res tako delali in so goreče častili sv. Duha. Klicali so ga na pomoč v vseh potrebah. Ta lepa navada se je začela opuščati, kakor da bi dandanes ne potrebovali sv. Duha. Gospod Jezus Kristus je rekel: »Povem vam, vsak greh in vsaka kletev se bo človežu odpustila, kletev zoper sv. Duha pa se ne bo odpustila ne na tem ne na onem svetu«.

Častimo torej sv. Duha, kličimo ga na pomoč in prosimo ga sedmerih darov pred vsakim važnim delom, zlasti pred sprejemom sv. zakra-

mentov, preden nastopimo kako službo, preden začnemo dan, mesec, leto itd.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

7. Vsak človek potrebuje od sv. Duha pred vsem *daru modrosti*. Prava modrost je od zgoraj, je od sv. Duha. Modrega imenujemo, kdor spozna Boga, ima v Bogu svoje veselje, misli vsak čas na Boga, časti Boga v vseh svojih delih, besedah in mislih, ga ljubi in želi združiti se z njim, se ogiblje greha, s katerim ga žalimo, dela vse le za Boga ne oziraje se, kaj porečejo ljudje in skuša vse ljudi privedi k Bogu.

Mornar, ki mora ladjo voditi v daljne kraje, gleda neprenehoma na magnetno iglo, ki mu kaže pot proti namenjenemu kraju. Četudi potuje več dni, cele tedne ali cele mesece, vendar ne pozabi nobeno uro pogledati na magnetno iglo. Nemoder bi bil, ko bi se ne oziral vedno na to iglo, kajti drugače bi ne prišel do namenjenega kraja, ampak Bog ve kam.

Tako veslamo mi vsi proti namenjenemu kraju, t. j. proti nebesom. Ako hočemo res kdaj tja priti, moramo se neprestano ozirati na Boga. Kdor se na Boga ne ozira, pride Bog ve kam, a skoraj gotovo ne na pravo mesto. Tak človek bi ne imel prave modrosti.

Po smrti kralja Davida je vladal Izraelce kralj Salomon. Salomon je ljubil Boga in je ži-

vel po božjih zapovedih. Bog sam se mu je prikazal in mu rekel: »Prosi me, česar koli hočeš in ti dam«. Salomon odgovori: »Ti, Gospod, si me postavil za kralja, pa mlad sem še in ne vem, kam se djati. Daj mi tedaj modro srce, da bi mogel prav soditi Tvoje ljudstvo in razločevati med dobrim in slabim«. Gospodu je bila njegova prošnja zelo všeč. Zato mu reče: »Ker si me prosil modrosti in nisi prosil dolgega življenja, ne bogastva in ne smrti svojim sovražnikom, glej, storim ti po tvojih besedah in ti dam srce modro in razumno tako, da ni bil nihče pred teboj tebi enak in tudi za teboj ne bo«. In bil je moder, da je Njegova modrost slovela po vsem svetu in da slovi še dandanes. To modrost deli tudi nam sv. Duh. Prosimo ga dandanes, naj razlije svojo nebeško modrost po našem umu in po naši pameti, da bomo v vseh rečeh prav sodili in vedeli razločevati med dobrim in slabim.

Dalje potrebujemo *daru umnosti*. Umen je, kdor na lahek način jasno umeva verske resnice in druge potrebne nauke. Ta dar nam je zelo potreben, ker je krščansko življenje nemogoče, ako dobro ne umevamo verskih resnic. Prosimo sv. Duha, naj bi nam dal veselje poslušati božjo besedo. Kako naj kdo razume božjo besedo, ako je niti ne posluša.

Beremo v svetem evangeliju, da so bili apostoli prav preprosti ljudje, ubogi ribiči, ki niso hodili v visoke šole. Ko so pa dobili za binkoštni praznik sv. Duha, so začeli govoriti v vseh jezikih in so razumeli vse resnice, katere je Kristus

učil. Zgodilo se je, kakor jim je bil Kristus napovedal: »Veliko vam imam še povedati, pa sedaj ne morete še razumeti. Kadar pa pride Duh resnice, vas bo učil vso resnico in vam bo vse razodel«.

Sv. Pavel, apostol, je bil Jud in je preganjal kristjane in sv. vero. Ko ga je pa obšla milost božja in moč sv. Duha, je bil kar čez noč podučen v vseh krščanskih resnicah in je začel takoj pridigati po mestu Damasku sv. vero.

Razumen človek rad posluša besedo božjo in besedo drugih pametnih ljudi. Veliko jih je, ki si ne dajo nič dopovedati misleč, da vse najbolje razumejo. Tako gredo z glavo ob zid. Znana vam je pravljica o človeku, ki je sekal vejo, na kateri je sedel. Mimoidoči so mu govorili: »Ne tako! Ko vejo odsekaš, padeš prav gotovo dolu!« Neumnež pa se je še jezil in odgovarjal: »Saj ni res!« Sekal je dalje in nazadnje telebnil na tla.

Tako se je že marsikomu zgodilo. Govorili so: »Kaj bomo poslušali božjo besedo, kaj starše in druge? Saj sami vemo!« Nazadnje padejo globoko in večkrat se pogreški ne dajo niti več popraviti.

Prosimo danes sv. Duha, naj pride v našo dušo in naj nas nauči vso resnico, da bi vse spoznali, kar je prav in tako tudi živeli.

Potreben nam je dalje dar *dobrega sveta*. Ta dar je luč, s katero nam sv. Duh *sveti*, da znamo sebi in drugim svetovati, kaj je prav in

kaj ni prav, da spoznamo zvijače in zalezovanja hudobnega duha, da si znamo pomagati v dvomih in stiskah itd.

Nek mladenič je prišel na križ pota. Premišljeval je, kam bi krenil: ali na desno ali na levo? Zdajci mu pride naproti z leve strani nališpana, prevzetna oseba, ki ga povabi na levo po lepi, široki cesti. Mladenič vpraša: »Kako se zoveš?« Oseba odgovori: »Veselje!« Mladenič misli, kaj bi storil? Zdajci pa zagleda z desne, ponižno in pohlevno osebo, ki ga milo prosi, naj hodi za njo po desni strani. Cesta je sicer ozka in strma, a na koncu je zveličanje in večno veselje. Široka cesta je sicer lepa in prijetna, a na koncu je poguba in večni ogenj. Mladenič vpraša: »Kako se zoveš?« Pohlevna oseba reče: »Modrost!« Mladenič se nekoliko pomišlja, potem pa reče pogumno: »Po desni poti hočem hoditi, daši je strma in ozka in malo ljudi hodi po njej, kajti na koncu je zveličanje!«

Tako je rekel, tako tudi storil. O da bi se znali vsi ljudje pogumno odločiti za desno pot! Prosimo goreče sv. Duha, naj nam da dar dobrega sveta, da bi znali vselej sebi in drugim prav svetovati.

Potreben nam je *dar moči*. Vsakega človeka obhajajo včasih žalostne in obupne misli, da govorijo: »Tega ne morem prenašati. To je preveč!« V takih trenutkih moramo prositi sv. Duha, naj nam podeli dar moči. Ta dar se je čudovito razodeval nad svetimi mučeniki, ki so se neustrašno borili za sv. vero, ki so s stanovitnostjo in z ve-

seljem trpeli zanjo grozovite muke in dajali življenje. Svet jim je obljubljal vse mogoče dobrrote, a oni so vse to zaničevali. Trinogi so jim pretili z zverinami, ki jih bodo raztrgale, žgali so jih z ognjem, pa se niso ustrašili. Sredi muk so bili pogumni in veseli, ker so se spominjali besedi Kristusovih: »Kdor-koli bo spoznal mene pred ljudmi, njega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor pa mene zataji pred ljudmi, njega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih (Mat. 10)«.

Potreben nam je dalje dar *učenosti*. Ta dar je luč, ki razsvetljuje naš spomin, da imamo vedno živo pred očmi verske resnice, njih pomen za naše življenje in zveličanje, njih zvezo in obseg, njih korist in njih nujnost in da ne zabimo ničesar, kar je potrebno za zveličanje. Sv. Peter si ni mogel misliti, da bo Jezus moral trpeti in umreti. Ko je pa prejel dar sv. Duha, je prav to skrivnost najbolje spoznal, jo imel vedno v spominu in je povsod oznanjeval, da se je *moralo* to zgoditi.

Bilo bi pa predrzno, ko bi kdo upal učenosti le od sv. Duha, sam pa bi se prav nič ne potrudil, da bi si pridobil potrebnih znanosti ali če bi stariši upali za svoje otroke učenosti le od sv. Duha, sami pa bi otroke zanemarjali. So stariši, ki skrbijo le za ničemurnosti svojih otrok, a jim ni prav nič mar, da bi se otroci podučili v krščanskih resnicah in da bi se naučili potrebnih reči, s katerimi bi se pozneje lahko preživljali. Taki otroci se znajo le lišpati in hoditi po vese-

ličah, a resnega ne znajo nič. Kaj pomaga, če je pšenično bilje lepo in visoko, če pa so klasi prazni?

Že od rosne mladosti naj se otroci vsega učijo. Jablane, hruške in druge cepe, cepi v mladosti za stare zobé! Dober poduk v mladosti je najboljša dota, katere ne snejo molji. Lepše dote ne morejo stariši zapustiti otrokom.

Bodimo torej vsi skrbni za vzgojo otrok, ki so jagnjeta v Kristusovi čredi! Kdo ve, kaj čaka še otroke v bodočnosti, ako bodo pametni. Prihodi se prav pogostoma, da pridejo otroci iz najbolj ubogih hiš do najvišjih stopenj. Kdor je pameten, dobro vzgojen in podučen, je povsod priljubljen in deluje povsod dobro in zvesto.

Storimo torej v tem oziru svojo dolžnost in Bog bo dal blagoslov, sv. Duh bo podelil dar učenosti!

Potreben nam je *dar pobožnosti*. Prava pobožnost obstoji v tem, da ravna človek vselej po božji volji, da ljubi Boga, največje dobro, da ga goreče časti in moli, da zvesto izpolnjuje zapovedi božje in da ljubi tudi svojega bližnjega. O pobožnosti pravi sv. Pismo: »Pobožnost je k vsemu dobra, ker ima obljube za sedanje in za prihodnje življenje«.

Nad vse pa nam je potreben *strah božji*. Sv. Pismo pravi: »Kdor se Boga boji, se mu bo dobro godilo. Oblagodarjen bo v dan smrti«. Blagor torej človeku, ki ostane stanovit in v strahu božjem do smrti, ker čaka ga večno zveličanje.

Strah božji je sicer zadnji dar, ali je najbolj imeniten in ima tako lastnost, da hrani v sebi vse druge darove božje. Kdor ima dar strahu Božjega, ima tudi dar modrosti, dar umnosti, dar sveta, dar moči, dar učenosti in dar pobožnosti. Zadosti je, ako vem, da je kdo bogaboječ, tedaj že vem, da ima vse dobre lastnosti in čednosti. Strah božji čuva vse druge darove sv. Duha, da jih ne zgubimo. Kdor ima strah božji, ima vse!

Ko je ležal stari Tobija na smrtni postelji, je poklical k sebi mladega sina Tobijo in mu ni ničesar drugega priporočal ko strah božji. Rekel mu je: »Moj sin! vse dni svojega življenja imej Boga v spominu in čuvaj se, da kdaj ne privoliš v greh in da ne zanemariš kdaj božjih zapovedi. Nikar se ne boj! Siromašno sicer živimo, pa veliko dobrega bomo imeli, ako bomo imeli strah božji«.

Te besede veljajo tudi nam! Siromašno sicer živimo na tem svetu, večkrat v bridkostih in nadlogah, a veliko dobrega smemo pričakovati, ako imamo strah božji. Prosimo tedaj zlasti daru strahu božjega, ker v tem daru so vsi drugi darovi in vse milosti. Kdor se Boga boji — se zveliča.

*

*

*

8. Ko deli škof sv. birmo, razprostire na oltarju roke nad birmance in kliče: »Pridi sv. Duh, duh modrosti, umnosti, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega in naseli se

v čista otroška srca z vsemi božjimi darovi«. Po-
leg posvečujoče milosti božje in darov sv. Duha,
dobivamo pri zakramentu sv. birme še posebne
milosti, ki nas v sv. veri potrjujejo, da jo za-
moremo stanovalno pričati in po njej živeti.

*

*

*

9. Sv. Duha imenuje cerkvena pesem: *prst
božji*. Sv. Duh je tisti prst božji ali tista dobrotna
roka božja, ki je v začetku nad breznom vodo
urejevala ves svet, ki je ustvarila vsa živa bitja
in vsemu stvarstvu postavila gospodarja človeka,
je tista dobrotna in ljubezni polna roka, ki je
zapisala na kameniti plošči deset zapovedi, je
tista roka božja, ki je zapisala z ognjem ljubezni
v srca apostolov ves Jezusov nauk, je tista roka,
po kateri nam Bog izkazuje same dobrote in
samo ljubezen.

Poljubimo danes to dobrotno roko in re-
cimo: Zahvaljena in počeščena, roka Božja, ki
nas neprestano obsiplješ z dobrotami, ki nas
ohranjuješ in vladaš. Vžgi v našem srcu ogenj
ljubezni, ki naj nas razsvetljuje in greje, daj
nam duha modrosti, umnosti, sveta, moči, uče-
nosti, pobožnosti in strahu božjega!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

10. Petdeseti dan — blinkoštni dan — po Veliki noči so praznovali Izraelci zelo slovesno. Postavljen je bil ta praznik v spomin, da je Bog dal na sinajski gori Izraelcem mej gromom in bliskom deset zapovedi. Odrastli Judje so bili dolžni iti za ta praznik v Jeruzalem, kjer je bila v templju posebna služba božja.

Tako je bilo tudi tisto leto, ko je Jezus poslal apostolom sv. Duha. Po jeruzalemskih ulicah se je ljudstvo iz različnih krajev kar tlrlo. Apostoli in učenci Jezusovi so bili z Marijo zbrani v obednici na sijonskem hribu, kjer je Jezus obhajal zadnjo večerjo in postavil sv. Rešnje telo. Imeli so vrata zaprta, ker so se bali Judov, ki so umorili Jezusa, pa so hoteli sedaj umoriti tudi apostole.

Ko je Jezus odšel v nebesa, jim je obljubil, da bodo prejeli sv. Duha kmalu po tistih dneh. Zato so se apostoli z molitvijo skrbno pripravljali na prihod sv. Duha.

Današnji dan ob naši deveti uri, ko je bilo v mestu vse najbolj živo, ko so ljudje hiteli v tempelj, je vstal velik šum nad hišo, v kateri so bili apostoli z Marijo zbrani. Ta šum in piš je napolnil vso hišo. In glej, prikazali so se ognjeni jeziki ter se razdelili nad apostole.

Ko je Bog dal izraelskemu ljudstvu na sinajski gori postavo, je nastal tak šum, grom in blisk, da je vse ljudstvo razen Mojzesa zbežalo; ko je pa današnji dan nastal šum in ogenj, so bili apostoli napolnjeni z ljubeznijo sv. Duha, z nebeško močjo in učenostjo. Kakor prerojeni so

šli iz tiste hiše in takoj stopili mej mnogobrojno ljudstvo, da bi mu oznanjevali sv. vero. Ljudstvo je kar strmelo. Apostoli so namreč govorili en sam jezik, pa vsi narodje so jih razumeli. Bili so tiste dni v Jeruzalemu romarji z Grškega, ki so le grški znali, bili so Perzijanci, ki so znali le perzijski jezik, bili so iz Egipta, ki so govorili le egiptovski jezik, pa vsi so sv. apostole razumeli.

Ob času zidanja babilonskega stolpa je Bog iz enega jezika naredil mnogotere, na binkoštni praznik pa je iz mnogoterih naredil enega. Apostoli so namreč govorili en sam jezik, pa so jih vsi razumeli. To je storil sv. Duh. Apostoli so takrat potrebovali tega daru, ker so se morali po ukazu Jezusovem razkropiti med vse narode, ki so govorili različne jezike, katerih se apostoli niso nikdar učili. To je bilo mogoče apostolom le s pomočjo sv. Duha. Sv. Duh je dal apostolom potrebno moč, potrebno luč in učenost.

Ko je suša huda, zeva zemlja in usihajo vse rastline na njej. Ko pa pride dež in jo namoči, se vsa zemlja prenovi. Tako je prihod sv. Duha prenovil apostole. Ko zatisje po dolgotrajnem mrzlem dežju toplo solnce, se vsa narava ogreje in pomladi. Tako je solnce sv. Duha ogrelo in poživilo sv. apostole.

*

*

*

11. Kristus pa ni obljubil sv. Duha le apostolom, ampak tudi njih naslednikom in vsem vernikom in učencem do konca sveta. Sv. Duh

prilhaja v naše srce s posvečujočo milostjo božjo in s sedmerimi darovi pri sv. zakramentih. Zato pravi sv. Pavel: »Ne veste, da ste tempelj božji in da prebiva v vas Duh božji?« Pri sv. zakramentih se s posvečujočo milostjo božjo razlije po našem srcu ljubezen sv. Duha. Naše srce postane tempelj sv. Duha, ki v njem ostane, dokler prebiva v njem ljubezen božja oziroma dokler se smrtno ne pregrešimo.

Skrbimo, da bo v našem srcu vedno ljubezen božja! Tako bo prebival v nas sv. Duh in naše srce bo tempelj božji.

*

* *

12. Sv. Duh bo prebival tudi v naših družinah in hišah, če bo v njih pravi mir in ljubezen. Hiše, v katerih prebivajo dobri očetje in dobre gospodinjice, v katerih so dobro vzgojeni otroci, kjer ni jeze, sovraštva in kletve, so tempelj sv. Duha. Nad takimi hišami in družinami je blagoslov božji.

*

* *

13. Skrbimo zlasti, da bodo otroci, ki sprejmejo za Binkošti zakrament sv. birme, ostali v ljubezni sv. Duha, da jih sv. Duh ne bo zapustil. Čuvajmo jih vsakršnega pohujšanja in slabih priložnosti. Ko otrok smrtno greši, izgubi hkrati sv. Duha. Otrok božji postane otrok hudobnega duha. Ko izgubijo sv. Duha, duha ljubezni in

strahu božjega, se jim to pozna. Taki otroci so hudobni, odgovarjajo, so nepokorni, preklinjajo, ne hodijo več radi v cerkev, se grdo obnašajo po cestah, doma in v cerkvi. Skrbimo tedaj za otroke in sploh za mladino, da jo milost sv. Duha nikoli ne zapusti, da je ne zapusti duh modrosti, umnosti, svetla, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega.

*

*

*

14. Najboljše znajo skrbeti za mladino ti, ki skrbijo pred vsem, da so sami tempelj sv. Duha, da so sami tempelj ljubezni, pohlevnosti in strahu božjega. Bodite tedaj po družinah dobri očetje in dobre matere, živite v miru, v ljubezni in potrpežljivosti! Zgled je najboljši nauk. Če bodo stariši vedno v milosti božji, bodo tudi otroci sveto in pravično živeli. Take hiše in take družine bodo pravi tempelj sv. Duha.

*

*

*

15. Po mnogih krajih imajo verniki lepo navado, da pobelijo za Binkošti čedno svoje hiše in ovenčajo okna in vrata z zelenjem in cvetjem. S tem izražajo svojo željo, naj bi prišel sv. Duh in pri njih ostal. Čedna šega je to, a še lepše je, če za Binkošti očistimo hišico svojega srca vseh grehov in slabih nagnenj in olepšamo tempelj sv. Duha s svetimi čednostmi. Tako bo prav gotovo prišel sv. Duh k nam, nam prinesel svoje nebeske darove in bo rad pri nas ostal.

Pridi, sv. Duh, v naša srca in vžgi v nas ogenj svoje ljubezni! Pridi oče ubogih, pridi in prinesi nam modrosti, uma, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

16. Sv. cerkev je uvedla razne pobožnosti v čast sv. Duha, zlasti pobožnost devetdnevnic pred binkoštnim praznikom. S temi pobožnostmi nas cerkev opominja, naj goreče častimo sv. Duha, ker dobrote, ki smo jih prejeli oziroma ki jih prejemo od sv. Duha, so velike.

*

*

*

17. Ko je sv. Duh plaval v začetku nad vodami in urejeval nebo in zemljo, je pred vsem temo razsvetilil z lučjo, drugi dan je ustvaril trdino neba, tretji dan je bilo vodovje ločeno od zemlje in se je prikazalo drevje, trava in zelišče, četrti dan se je prikazalo solnce, mesec in zvezde; peti dan so bile ustvarjene ptice v zraku in ribe v vodi, šesti dan živali in človek. Sedmi dan je Bog sebi posvetil in ga blagoslovil. Kakšen razloček je bil mej začetkom sveta in mej sedmim, solnčnim dnevom! Vse to je storil sv. Duh, ki se je razprostil nad vodami. Spomni se teh velikih dobrot sv. Duha v božji naravi, o človek, ko gledaš ljubo solnce, ki te z zlatimi žarki obseva,

ko gledaš sadno drevje in vinograde, kjer raste rodovitna trtlica, ko gledaš gozdove s hladno senco in cvetoče travnike, ko gledaš reke in morje, ko poslušаш ptičje petje, ko gledaš mesec in zvezde na nebu! Na kolenih molli dames sv. Duha in zahvali se mu za vse te dobrote, ki ti jih je skazal v neskončni dobroti.

*

* *

18. Toda prvotni raj je človek izgubil s prvim grehom. Raj se je izpremenil v solzno dolino. Bog pa se je usmilil človeškega rodu in poslal Odrešenika. Sin Božji je človek postal in nas odrešil na križu. Te odrešitve pa niso začeli apostoli oznanjevati takoj, ampak še-le po prihodu sv. Duha na binkoštni praznik. Tako je ukazal Jezus, ki jim je rekel, naj ne hodijo iz Jeruzalema, ampak naj čakajo obljube Očetove, ker prejeli bodo moč sv. Duha, ki bo prišel vanje in mu bodo priče v Jeruzalemu in po vsi Judeji in Samariji do kraja sveta.

Sv. Duh je bil tista moč, ki je morala priti nad apostole, da bi potem pogumno po celim svetu oznanjevali sv. vero in delili sv. zakramente vsem ljudem.

Tako se je tudi zgodilo. Deset dni po vnebohodu, t. j. na binkoštni praznik so bili apostoli napolnjeni s sv. Duhom in so začeli govoriti v mnogoterih jezikih, kakor jim je sv. Duh dajal izgovarjati. Ko so jih ljudje slišali govoreče v mnogoterih jezikih, so strmeč govorili drug dru-

gemu: »Kaj hoče to biti?« Nekateri pa so se posmehovali: »Sladkega vinca so se napili!« Peter pa je stopil z enajsterimi, vzdignil glas in rekel: »Možje Judje in vsi, ki prebivate v Jeruzalemu, to vam bodi znano in zaslišite z ušesi moje besede: »Ti niso pijani, kakor vi menite, ker je tretja ura dneva (naša deveta ura zjutraj), ampak to je, kar je bilo rečeno po preroku Joelu: Zgodilo se bo poslednje dni, pravi Gospod: Izlil bom svojega Duha na vse meso in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere«.

Ko je končal sv. Peter govoriti, so ljudje rekli: »Kaj nam je storiti?« Peter je odgovoril: »Spokorite se in dajte se krstiti sleherni izmed vas v imenu Jezusovem v odpust grehov in boste prejeli sv. Duha«.

Še tisti dan jih je pristopilo h Kristusovi veri okolu tri tisoč. Po prihodu sv. Duha pa so se apostoli razkropili po vsem svetu in po vsem svetu so začeli ljudje pristopati v krščansko cerkev. Cel svet je kmalu spoznal nauk Kristusov. Po moči sv. Duha je zasijalo solnce sv. vere, solnce sv. čednosti in dobrih del mej vsemi narodi. Kakor je sv. Duh v začetku sveta v šestih dneh vse lepo uredil, prav tako je sedaj sv. Duh po apostolih pregnal temo iz človeških src, vžgal luč sv. vere in vse človeštvo spravil na pot pravičnosti in svetosti. V kratkem času par stoletij se je po sv. Duhu ves svet premenil. Sv. Duh je dal apostolom moč, da so premagali vse težave in vsa nasprotstva, vse preganjanje, da so premagali vse bridko trpljenje in smrt za Jezusa Kristusa in njegov svetli nauk.

Da sv. katoliška cerkev še danes trdno stoji, da se vedno bolj širi, čimbolj jo preganjajo, to je delo sv. Duha. Sv. Duh je neskončna, nepremagljiva moč. Zato je nemogoče Kristusovo cerkev premagati in uničiti: Vrata peklena je ne bodo premagala. Če bi cerkev ne dobivala moči od sv. Duha, bi bila morala že davno propasti.

* * *

19. Premišljujmo še, kako deluje sv. Duh v naših srcih!

Pri sv. krstu nas je popolnoma premenil in prerodil, ko smo bili umiti s krstno vodo in oblečeni v belo oblačilo posvečujoče milosti božje, t. j. v oblačilo otrok božjih.

Ko smo po sv. krstu grešili, nas je sv. Duh spet opral in očedil pri zakramentu sv. pokore.

Prav tako dela z nami sv. Duh pri vseh sv. zakramentih in zlasti pri sv. birmi. Poleg posvečujoče milosti božje nam sv. Duh deli pri vseh sv. zakramentih in zlasti pri sv. birmi sedem darov, namreč dar modrosti, dar umnosti, dar dobrega sveta, dar moči, dar učenosti, dar pobožnosti in dar strahu božjega.

* * *

20. Milosti in darovi sv. Duha se kakor reka iz raja razlivajo po celém svetu. Ljudje, ki ne zajemljajo in pijejo od te vode, so ko suha drevesa, ki ne rode več nobenega sadu in so pripravljena za ogenj.

Prerok Ecehiel je videl v duhu, da bo izpod praga jeruzalemskega templja ob času Zveličarjevem izviral studenec, ki bo polagoma naraščal v reko. Ob bregu te reke bo na obeh straneh rastle drevje, ki bo venomer rodilo novo sadje.

Sv. Ambrož pravi, da ta voda so milosti sv. Duha. Kdor pije od te vode, prilnaša venomer novo sadje, kakor drevo, ki neprenehoma zeleni, cvete in rodi.

Le pridno torej zajemajmo iz te vode, da ne bomo suha debela, ampak zelena, polna sladkega sadja, namreč dobrih del in svetlih čednosti. To je voda, ki teče v večno življenje. Naj bi se izpolnile tudi nad nami besede, katere je govoril Bog po preroku Ecehielu (36.): »Izlil bom na vas čiste vode, da boste očiščeni vseh gnusob. Novo srce vam bom dal in novega duha bom položil v vas. Vzel bom kamnato srce iz vašega telesa in vam bom dal meseno srce. Svojega duha bom položil v vas in bom storil, da se boste ravnali po mojih zapovedih in da boste hranili in izpolnjevali moje pravice.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

Tolažnik sv. Duh, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse in vas bo opomnil vsega, kar-koli sem vam rekel.
Jan. 14.

21. Prvi binkoštni praznik se je praznoval okoli 1500 let pred Kristusom. Ko so prišli Izraelci, ki so šli iz egiptovske sužnosti po puščavi proti obljubljeni deželi, do gore Sinaj, prikazal se je Bog Mojzesu in mu rekel: »Reci ljudstvu, naj se očisti in naj opere svoja oblačila in naj se pripravi za tretji dan, ker tretji dan bo Gospod prišel vpricho vsega ljudstva na sinajsko goro«. In Mojzes je rekel tako ljudstvu. Ko so oprali svoja oblačila, jim je rekel: »Bodite sedaj pripravljeni!« Ko je zazoril tretji dan, ki je bil petdeseti dan po izhodu iz egiptovske sužnosti, je jelo bliskati in grometi na gori Sinaj in silno gost oblak je pokril goro in glas trombente je čedalje bolj bučal. Mojzes je peljal ljudstvo h gori. Vsa gora se je kadila, ker se je Gospod nanjo spustil v ognju. Dim se je valil iz nje, kakor iz peči in vsa gora je bila strašna. Glas trombente je postajal polagoma močnejši in se je čedalje bolj razlegal. Med gromom in bliskom in strašnim bučanjem trombente je Gospod začel govoriti ljudstvu: »Jaz sem Gospod tvoj Bog, ki sem te rešil iz egiptovske sužnosti. Ne imej drugih Bogov poleg mene. Ne imenuj po nemarnem imena Gospoda, svojega Boga. Spomni se, da posvečuješ sobotni dan. Šest dni delaj in opravljaj svoja dela, sedmi dan pa je sobota Gospoda tvojega Boga, ne delaj nobenega dela, ne ti ne tvoj sin ne tvoja hči ne tvoj hlapec ne tvoja dekla ne tvoja živina ne ptujec, ki je znotraj tvojih vrat. V šestih dneh namreč je Bog ustvaril nebo in zemljo in vse kar je v njih, sedmi dan pa je

počival; torej je Bog blagoslovil sedmi dan in ga posvetil. Spoštuj svojega očeta in svojo mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji. Ne ubijaj, ne prešuštuj, ne kradi, ne govori krivega pričevanja zoper svojega bližnjega, ne želi svojega bližnjega žene in ne želi svojega bližnjega blaga!«

Ko je ljudstvo slišalo grom in bučanje trombente in videlo goro, ki se je kadila, je prestrašeno zbežalo daleč proč od gore. Rekli so Mojzesu: »Govori ti z nami in bomo poslušali, nikar naj ne govori z nami Gospod, da ne pomrjemo«.

Na to je šel Mojzes sam na goro in je govoril z Gospodom, ki mu je dal postavo. Deset zapovedi pa je prst božji zapisal na dve kameniti tabli.

*

*

*

22. To je bil prvi binkoštni praznik. V spomin, da je Bog dal postavo na sinajski gori, so Judje vsako leto petdeseti dan po Veliki noči praznovali binkoštni praznik. Beseda Binkošti pomenja petdeseti dan. Ta dan so hodili Judje, ki so bili že stari dvanaest let, moliti v Jeruzalem. Bilo je tudi predpisano, da mora vsaka hiša prnesti v jeruzalemski tempelj dva hlebca iz nove pšenične moke v zahvalo Bogu za dobro letino. Binkoštni praznik je bil zahvalni praznik. Tisti dan so se Izraelci Bogu zahvaljevali, da jim je

dal kruha za dušo, namreč postavo, po kateri so morali živeti in kruha za telo, namreč dobro letino.

*

*

*

23. Tudi mi praznujemo petdeseti dan po Veliki noči. Kakor pa je Veliko noč za nas vse kaj drugega ko za Izraelce, prav tako je tudi binkoštni praznik za nas vse kaj drugega ko za Jude. Za Veliko noč so Judje praznovali rešitev iz egiptovske sužnosti, mi pa rešitev iz sužnosti greha. Za Veliko noč so Judje jeli jagnje, mi pa jagnje Božje, ki je bilo za naše grehe zaklamo. Za Binkošti so Judje praznovali, da jim je Bog dal postavo med gromom in bliskom, mi pa praznujemo, da je prišel sv. Duh nad apostole ter jih popolnoma prenovil in podučil v vseh resnicah. Za Binkošti so Judje praznovali, da je Bog zapisal postavo na dve kameniti plošči, mi pa praznujemo spomin, da je sv. Duh zapisal apostolom postavo v srce, kakor je obljubil Jezus: »Kadar bo prišel sv. Duh, katerega bo Oče poslal, vas bo učil vso resnico«.

*

*

*

24. Zato je naš binkoštni praznik nekaj več ko izraelski binkoštni praznik. Sv. cerkev moli današnji dan in skozi celo binkoštno osmino tako-le: »Kristus, ki je šel v nebesa in sedi na desnici Božji, je danes poslal obljubljenega sv.

Duha v svoje posinovljene otroke. Zato uka od srčnega veselja cel svet, pa tudi nebeške moči in angelske vrste prepevajo čast in slavo brez konca in kraja«.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

25. Izraelcem je bilo ukazano, naj vsi odrastli od dvanajstega leta naprej gredo vsako leto kakor za Veliko noč in za praznik šotorov tudi za binkoštni praznik v jeruzalemski templj. Kakšen namen je imelo to splošno romanje v Jeruzalem? Bog je hotel, naj bi se v izraelskem ljudstvu ohranila medsebojna ljubezen in edinost. Priromali so za praznike Izraelci iz vseh krajev sveta in si v Jeruzalemu podajali roke. Govorili so razne jezike: latinski, grški, arabski itd., a vsi so imeli eno vero in vsi so se mej seboj ljubili kakor bratje. To je bil pravi binkoštni praznik ljubezni in bratoljubja.

*

*

*

26. Kaj pa kristjani? Ali razumemo veliki pomen binkoštnih praznikov, ki so prazniki ljubezni sv. Duha? Mi praznujemo bolj imenitne in bolj vesele binkoštnne praznike ko Izraelci, ali imamo pa tudi večjo ljubezen mej seboj in večjo edinost ko Izraelci pred Kristusom? Izraelci so se mej seboj ljubili, četudi so govorili razne je-

zike in sicer zato, ker so bili Izraelci, ker so vsi imeli eno vero, namreč izraelsko. Kaj pa dandanes krščanski narodje? Ali se ljubijo mej seboj? Mi verujemo v Zveličarja, ki nam je dal vse pripomočke, da se lahko zveličamo, mi verujemo, da smo postali pri sv. zakramentih bratje Jezusovi in otroci božji — pa se kljub temu mej seboj sovražimo! Hudobni duh je zavladał mej krščanskimi narodi, da se mej seboj radi jezika sovražijo in da si skušajo drug drugemu škoditi. Kje je ljubezen, kje bratoljubje? Ali ni to žalostno? Ali ni velika pregreha, da sovražimo in zaničujemo ljudi, ki drug jezik govoré? Ali nismo vsi ljudje od Boga, ali niso vsi jeziki od Boga? Vsi smo enaki, vsi bratje Jezusovi, vsi otroci božji, za vse je Jezus umrl na križu, vse je posvetil sv. Duh pri sv. krstu, vsi bomo prišli pred sodbo in bomo dobili ali večno življenje ali večno pogubo! Vsakdo lahko ljubi svoj jezik, a mora spoštovati tudi druge, ki drug jezik govoré.

*

*

*

27. So pa mej kristjani dandanes še druge reči, ki nam grenijo veselje — binkoštnih praznikov, da se ne moremo tako veseliti, kakor bi si želeli. Štejemo mnogo krivih ver in razkolov mej krščanskimi narodi. Imamo nad sto milijonov razkočnikov, ki krivo verujejo o sv. Duhu. Mej temi je velika večina slovenskih narodov, kateri so ločeni od nas po veri v sv. Duha in so odpovedali pokorščino sv. Očetu, poglavarju ka-

toliške cerkve. Rimski papeži so že večkrat ukazali, naj se po cellem svetu opravljajo molitve za te razkolne kristjane, da bi se spet združili s katoliško cerkvijo, da bi bil en hlev in en pastir v Kristusu Jezusu.

Vsi razkoli in vse krive vere mej kristjani so prav za prav grehi zoper sv. Duha. Greh zoper sv. Duha obstoji v tem, da kdo trmoglavno noče sprejeti sv. vere, čeprav je o tem prepričan in da se trmoglavno noče pokoriti cerkveni oblasti, ki jo je Jezus postavil. Na ta način zapira pot milosti sv. Duha, ki mu je nujno potrebna, za zveličanje. Kdo naj takemu pomaga? Zatto je Kristus rekel, da se vsi grehi lahko odpustijo, le greh zoper sv. Duha da se ne odpusti ne na tem ne na onem svetu. To je Kristus rekel o neki priložnosti, ko je pred očmi Judov naredil velik čudež, da bi jim dokazal, da je njegov nauk resničen. Trmoglavni Judje niso sicer mogli tajiti čudeža, pa niso kljub temu hoteli sprejeti Kristusovega nauka, ampak so v svoji zaslepljenosti začeli trditi, da dela Jezus čudeže s pomočjo hudobnega duha. Ta zaslepljenost in trmoglavnost Judov je bila njih nesreča in poguba. Ta trmoglavnost jim je branila, da niso mogli sprejeti vere v Kristusa in v njegov nauk. Kdor pa po svoji krivdi ali zaslepljenosti nima vere v Kristusa, se prav gotovo pogubi, ker nima korenike za krščansko življenje in dosledno za večno življenje. Iz vere namreč izvirajo dobra dela in sv. čednosti. Sv. vera pa je dar sv. Duha, ki se ne da z nobeno drugo rečjo nadomestiti, če ga prostovoljno od-

bijemo. Človek, ki odbije milost sv. Duha, se sam sebe na duši ubije, ker se brez milosti sv. Duha ne more noben človek zveličati.

Čuvajmo se greha zoper sv. Duha bolj ko vsakega drugega greha. Ne nasprotujmo nikoli spoznani verski resnici, čeprav bi nam bila neljuba, pa tudi sploh nobeni drugi spoznani resnici. Vdajmo se ponižno resničnim trditvam drugih, da ostanemo v ljubezni sv. Duha.

Obrnimo se daleč k sv. Duhu, ki je sama ljubezen, in prosimo ga, naj razlije svojo ljubezen v naša srca, da ne bo mej nami prepirov in razkolov, da bo mej nami složnost in bratoljubje, mej vsemi kristjani pa en hlev in pastir.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

28. Vsak otrok zna povedati, da je sv. Duh pravi Bog. Če vprašamo, katere božje osebe je sv. Duh, zna vsakdo povedati: Sv. Duh je tretja božja oseba. Če vprašamo: Od koga izhaja sv. Duh, zna vsakdo povedati: Sv. Duh izhaja od Boga Očeta in Boga Sina od vekomaj. Na vprašanje, kaj je sv. Duh, odgovarjajo vsi: Sv. Duh je večna ljubezen. Od vekomaj je Bog Oče ljubil Boga Sina in je Bog Sin ljubil Boga Očeta. Ta večna in neskončna ljubezen božja je Bog sv. Duh, tretja božja oseba, ki izhaja od Boga Očeta in Sina od vekomaj. Iz tega spoznamo besede sv.

Janeza, evangelista, ki pravi: »Bog je ljubezen«. Bog je večna ljubezen, ker je sv. Duh, ki je sama ljubezen, od vekomaj.

*

*

*

29. Ko je Bog svet ustvarjal, ko je določal morju bregove in goram vrhove, ko je ustvarjal travo, drevje, zelišča, solnce, luno, zvezde, ptice v zraku in ribe v vodi, ko je ustvarjal živali in človeka, je vse uredil po svoji neskončni ljubezni. Ta neskončna ljubezen je razlita po vsem stvarstvu in opominja človeka k ljubezni božji, kajti vse, kar je Bog storil, je storil v svojo čast in iz ljubezni do svojih stvari.

V sv. Duhu nas je Bog Sin tudi odrešil. Odrešenje je delo neskončne ljubezni božje. Zato beremo v sv. evangeliju: »Sv. Duh bo prišel v tebe, o Marija, in moč Najvišjega te bo obsenčila. Zato bo Sveto, ki bo rojeno iz tebe, imenovano Sin božji«.

*

*

*

30. Vemo, da nas je Sin božji Jezus Kr. odrešil in nam na križu s svojo krvjo zaslužil vse milosti, vendar ne pravimo, da nas Sin božji Jezus Kr. posvečuje, ampak pravimo: »Sv. Duh nas posvečuje, sv. Duh daje duši posvečujočo milost božjo in sploh vse milosti«. Mi govorimo: »Bog Oče nas je ustvaril, Bog Sin nas je odrešil, Bog sv. Duh nas posvečuje«. Tako pa govorimo.

radi tega, ker je milost božja dar božji in se darovi božji pripisujejo ljubezni božji, ki je sv. Duh.

*

*

*

31. Sv. Duh razlije vsakikrat, ko po vrednem sprejemmo katerikoli zakrament, po našem srcu neskončno ljubezen in neskončno veselje. Kakšno veselje in kakšno zadovoljnost čuti človek, ko po vrednem sprejme zakrament sv. pokore, sv. birme, sv. obhajila itd.! Kdo dela to veselje? To veselje dela v nas sv. Duh. Sv. Duh nas napolnjuje s posvečujočo milostjo božjo, katera nas dela prijatelje in otroke božje in rodi v naših srcih neskončno veselje in neskončno srečo otrok božjih.

Čitajte životopise sv. mučnikov in sv. mučenic, da spoznate neskončno moč ljubezni božje in veselja v sv. Duhu! Otroci, dečki in deklice, mladeniči in dekleta, možje in žene so šli z veseljem in s pogumom v smrt za sv. vero in so dajali preganjavcem take odgovore, da so se vsi čudili. Kdo jim je navdajal ljubezen, veselje in pogum v trpljenju? Vse to je delal sv. Duh, kakor je Kristus napovedal z besedami: »Ko pride Tolažnik, ki vam ga bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, ki izhaja od Očeta, on bo pričeval o meni. To sem vam govoril, da se ne pohujšate. Iz shodnic vas bodo metali; da, pride ura, ko bo vsak, ki vas umori, menil, da stori Bogu prijetno delo«.

Tako se je v vseh časih godilo. Sv. Duh je dajal kristjanom pogum in veselje, da so bili nepremagljivi v velikih nadlogah. Ljubezen božja, ki je sv. Duh, jih je prešinjala in jim dajala nepremagljivo moč. Cesarjev namestnik je na pr. ukazal hlapcem, naj pokažejo sv. Doroteji orodje, s katerim jo bodo mučili, ako ne bi hotela darovati bogovom. Sv. Doroteja pa mu je veselo rekla: »Kaj se obotavljaš? Le stori hitro, kar misliš storiti, da bom prej gledala obličje Jezusa Kristusa, za katerega se ne bojim nobene muke in tudi ne smrti«.

Cesarjev namestnik je sv. Agati zapretil hude kazni in muke, ako ne bi hotela darovati bogovom. Sv. Agata pa je rekla: »Jaz imam v srcu sv. Duha. Z njegovo močjo se prav nič ne bojim tvojih muk!« Ko je namestnik ukazal, naj jej prsa izrežejo, je devica pogumno rekla: »Nesramni človek, ali se ne sramuješ rezati ženska prsa, ki si se sam redil na prsih svoje matere!«

Ti zgledi dokazujejo, da premoremo in premagamo v sv. Duhu vse. Sv. Duh je ljubezen in ljubezen vse prenese in vse pretrpi (I. Kor. 13).

*

*

*

32. Ali imamo ljubezen do Boga, ali imamo v svojem srcu sv. Duha, spoznamo, če se vprašamo, ali imamo ljubezen do bližnjega in ali nimamo morda kakega sovraštva? Ljubezen do bližnjega je gotovo znamenje, da imamo tudi

ljubezen do Boga. Kristus je po vstajenju, vprašal sv. Petra: »Simon Jonov, ali me ljubiš bolj ko ti?« Peter je odgovoril: »Gospod, saj veš, da te ljubim!« Jezus je odgovoril: »Pasi moja jagnjeta!« Gospod pa je za nekoliko časa spet vprašal Petra: »Simon Jonov, ali me ljubiš? Peter je spet odgovoril: »Gospod, saj veš, da te ljubim!« Jezus mu reče: »Pasi moja jagnjeta!« Za nekoliko časa mu reče Jezus tretjič: »Simon Jonov, ali me ljubiš?« Peter je bil žalosten, da ga je Jezus tretjič vprašal o tem. Zato mu odgovori: »O Gospod, ti vse veš, ti veš tudi, da te ljubim!« Jezus mu odgovori: »Pasi moje ovce!«

Iz teh besedi je razvidno, da mora biti ljubezen do Boga in do Jezusa združena s ljubeznijo do Jezusovih jagnjet in ovčic. Kdor nima prave ljubezni do Boga in do Jezusa, ne more prav skrbeti za druge, ne more imeti prave ljubezni do ovčic in do jagnjet Jezusovih. Zato je Jezus s tako skrbjo popraševal sv. Petra, ali ga ljubi, ker nam je hotel dati na znanje, da bi mu ne mogel izročiti vernikov, ako bi ne imel resnične ljubezni božje. Prav tako je tudi resnična ljubezen do bližnjega, do jagnjet in ovčic Kristusovih prav gotovo znamenje, da imamo pravo ljubezen do Boga in do Jezusa.

*

* * *

33. Prosimo danes sv. Duha, naj pride v naše siromašno srce in naj v njem vžge dvojno ljubezen do Boga in do bližnjega, t. j. tisto lju-

bezen, ki vse prenese in vse pretrpi; naj pride z obilnostjo nebeških darov zlasti na našo mladino, ki prejme danes sv. birmo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

34. Beseda *birma* je latinska beseda in pomenja v našem jeziku potrdilo, *birmati* pa se pravi potrditi in *birmanec* je potrjenec. Sv. Duh potrди človeka v sv. veri, da jo more stanovitno spoznavati in po njej živeti.

*

*

*

35. Ali smo vselej svojo vero, vero v Jezusa Kristusa, stanovitno spoznavali? Ali smo vselej po sv. veri živeli?

V kattekizmu je zapisano, da ni zadosti za človeka, da v srcu veruje, ampak da mora večkrat, t. j. ko je potrebno, svojo vero tudi z usti pričati in v djanju kazati. To naše pričanje pa mora biti združeno z modrostjo. Nespameten bi bil človek, kateri bi hotel brez potrebe tudi po cestah klicati: Jaz sem katoličan! Vsaka reč mora biti ob svojem času in na pravem mestu. Vse mora biti združeno z *modrostjo*.

Kedaj je človek dolžan svojo vero očitno z usti pričati?

Zdrava pamet pravi, da moramo sv. vero očitno pričati, *kadar terja božja čast*. Za božjo

čast in slavo moramo biti pripravljeni dati tudi svoje življenje. Za božjo čast in slavo se ne smemo nikogar bati, ampak pogumno svojo vero razodevati, pridi nad nas karkoli! Ako bi nas na pr. deželna oblastva vprašala, kakšne vere smo, morali bi pogumno in brez zavijanja odgovoriti: Mi smo katoliški kristjani. Tako so delali prvi kristjani! Vedeli so sicer, da jih bodo hudo preganjali, pa vendar so neustrašno odgovarjali: Mi smo kristjani. Kristus je rekel: »Ne bojte se njih, ki morejo telo umoriti, ampak bojte se Njega, ki more dušo in telo pahniti v pogubo«. Kako se moramo obnašati pred oblastniki za čast in slavo božjo, nam je Kristus dal prelep zgled. Ko ga je Kaifa zarotil: »Rotim te pri živem Bogu, da nam poveš, ali si Kristus, Sin Božji?« je Kristus odgovoril: »Ti praviš, jaz sem!« Na vse druge obtožbe je Kristus molčal, nato vprašanje pa, ki se tiče sv. vere, je brž odgovoril, dasi je vedel, da ga čaka smrt. Prelep zgled sta nam dala v tem pogledu tudi sveta apostola Peter in Janez, ko sta stala pred judovskim zborom in so jima rekli: Ne smete več govoriti o Jezusu in učiti v Njegovem imenu. Rekla sta: »Sodite sami, da-li bi bilo pred Bogom prav, ako bi radi Vas poslušali kakor Boga. Ne moremo odnehati, mi moramo govoriti o tem, kar smo videli in slišali«.

Kadar gre tedaj za čast in slavo božjo, moramo brez strahu svojo vero z usti pričati.

Svojo vero moramo dalje brez strahu z usti pričati, ako bi naše zveličanje bilo v nevarnosti!

Večkrat je človek v priložnosti, da ga drugi silijo storiti kaj, kar bi bilo proti vesti. Dolžnost je takrat, da reče: Ne! Jaz sem katoliški kristjan. Cerkev ali sv. vera mi to prepoveduje! Večkrat je človek v priložnosti, da ga drugi zapeljujejo v greh. Njegova dolžnost je takrat brez strahu reči: Jaz sem kristjan! Moja vera mi to prepoveduje. Jaz tega ne morem storiti.

Svojo vero moramo dalje z usti pričati, ako bi to terjalo zveličanje *našega bližnjega*. Ako bi mogli z očitnim pričanjem sv. vere in s stanoovitnostjo v njej izpreobrniti ali v veri potrditi svojega bližnjega, bodimo stanovitni in brez strahu pričajmo o sv. veri: Mi smo katoliški kristjani in smo pripravljeni za sv. vero dati svoje življenje in svojo kri. Resnično, ako bi bili kristjani stanovitni v sv. veri in bi vselej svojo vero z usti pričali, ko je potrebno, bi se gotovo mnogo nevernikov in mnogo drugovercev izpreobrnilo k sv. katoliški veri. Žalostno je dandanes gledati, kako slabe zglede dajejo kristjani. Še stariši se ne obnašajo nasproti svojim otrokom, kakor se spodobi niti predstojniki nasproti svojim podložnim. To je velika žalitev samega Jezusa Kristusa, kateri je rekel: »Kdorkoli me bo spoznal pred ljudmi; spoznal ga bom tudi jaz pred svojim Očetom. Kdor me bo pa zatajil pred ljudmi; zatajil ga bom tudi jaz pred svojim Očetom!«

*

*

*

36. Toda ni zadosti, da človek samo z besedo svojo vero priča, treba je svojo vero očitno kazati tudi v dejanju. Sama zdrava pamet uči, da ni zadosti, da človek samo veruje, da je v naj-svetejšem zakramentu pričujoč Jezus Kristus, pravi Bog, ampak da se je treba pred Bogom tudi tako obnašati, kakor se spodobi. Ni zadosti, da človek veruje, da je napuh pregrešen, treba je tudi, da je človek ponižen. Ni zadosti, da v srcu veruje, da je nezmernost in pijančevanje greh, človek se mora tudi čuvati nezmernosti in pijančevanja. Ni zadosti, da človek veruje, da je lenoba v službi božji greh, treba tudi hoditi k službi božji, moliti in prejemati sv. zakramente. Kaj pomagaj, če imaš katoliško vero, če pa živiš kakor pagan.

Sv. vera je podobna zrnju, katero vržemo v zemljo. Ako potem zemlje ne obdelujemo, ako ne trebimo plevella, ne obrodi seme nobenega sadu, ako pa zemljo obdelujemo in trebimo plevel, obrodi stoteren sad. Ako samo v srcu hranimo sv. vero in ako po njej ne živimo, nam nobenega sadu ne obrodi, ako pa živimo po sv. veri, nam obrodi stoteren sad.

*

* *

37. Vprašanje je, ali smemo v časih v sili sveto vero zahtajiti? Svete katoliške vere ne smemo nikdar zahtajiti! Naj pride nad nas karkoli, naj pride nad nas nesreča, kakršna-koli, naj nam pretijo z mečem ali z ognjem, naj pride nad

nas lakot ali katera-koli stiska in nadloga, sv. vere ne smemo nikdar zatajiti! Tako moramo delati, kakor so delali prvi kristjani! Raji moramo umreti nego sv. vero zatajiti. Sv. Pavel pravi: Ko bi prišel angel iz nebes in bi vas hotel učiti drugo vero, bi mu ne smeli verovati.

Prosimo sv. Duha, ki je neskončna ljubezen, naj pride v naše srce in naj nas *potrdi* v sv. katoliški veri, da bi mogli v vseh skušnjavah in težavah v luči sv. vere stanovitno živeti in se dobro pripraviti na prihod Gospodov.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

38. »To pa je sodba, da je prišla luč na svet in so ljudje bolj ljubili temo ko luč!« Tako bremo za binkoštno praznike v evangeliju sv. Janeza. Te besede dokazujejo, da je vera v Kristusa in nauk Kristusov velika luč, ki sveti na potu v zveličanje.

Če bi prašali svetnike in svetnice v nebesih, kdo jim je kazal pravo pot, bi nam vsi odgovorili: Nauk Kristusov in vest. Le oglejmo si nekoliko svetniško življenje, da spoznamo, da se moramo tudi mi s pomočjo sv. Duha držati teh dveh luči, ako se hočemo zveličati.

*

*

*

39. Ko praznuje sv. cerkev svetnike ali svetnice, rabi pri sv. maši dvojno barvo: belo in rdečo. Rdečo rabimo za mučenike in mučenice, belo pa za spoznavavce in device. To so svetniške barve. Življenje svetnikov se da na kratko povedati: Žrtev za Boga in za bližnjega. Razlika je le ta, da so mučeniki prelili tudi kri. Zato rabimo zanje rdečo barvo. Tudi spoznavavci in device so se žrtvovali za Boga in bližnjega na tem svetu, le krvi niso prelili. Njih žrtev in njih mučeništvo je bilo nekrvavo. Oboji so prav za prav mučeniki.

Oglejmo si nekoliko to žrtev in to mučeništvo, katero vodi v nebesa. To mučeništvo je prava pobožnost, ki je potrebna za zveličanje. Vsak človek mora biti mučenik, ker vsak človek mora hoditi po ozki in strmi poti, če hoče svojo dušo zveličati.

Vpraša se, kdo nam kaže to pravo pot proti nebesom, da nikoli ne zgrešimo? To pravo pot nam kaže Jezus s svojim naukom in pa naša vest. Nauk Kristusov in pa naša vest — to so dve veliki luči, ki razsvetljujejo pravo pot, da ne zgrešimo, ako le hočemo. Če se skušaš ravnati vselej po nauku Kristusovem in po svoji vesti, si na pravi poti. Tvoje življenje je sveto in tudi mučeniško, čeprav ne preliješ krvi zavoljo Jezusa.

*

*

*

40. Držimo se teh dveh luči: nauka Kristusovega in pa svoje vesti. Teh dveh luči se je držal

na pr. prvi mučenik sv. Štefan. O njem beremo v Dej. ap. (6), da je bil poln vere, poln sv. Duha in poln milosti božje pa tudi poln moči. Vstali so sicer nekateri iz shodnic Libertincev, Cirencev in Aleksandrijcev in tistih, ki so bili iz Cilicije in Azije ter so se prepirali s Štefanom, pa se niso mogli ustavljati modrosti in sv. Duhu, kateri je govoril po njem. Obličje sv. Štefana je bilo kakor obličje angelovo.

Ker ga v modrosti niso mogli premagati, so ga iz nevoščljivosti zgrabili in gnali pred veliki zbor judovski, kjer so ga lažnivo tožili. Sv. Štefan pa se ni ustrašil. V velikem zboru ga je velik duhovnik vprašal, ali je res, kar ga dolžijo? Tedaj je sv. Štefan pogumno in neustrašno izpovedal svojo vero v Knistusa, katerega so judovski veliki duhovniki in farizeji izdali in ubili. Ko je te besede izgovoril, so farizeji zavpili z velikim glasom, zatisnili ušesa in nanj planili. In so ga pahnili iz mesta in s kamenjem pobili. Neustrašni mož pa je klical: »Gospod Jezus, sprejmi dušo mojo!« In je pokleknil in z velikim glasom vpil: »Gospod, ne štej jim tega greha!« Ko je to izrekel, je zaspal v Gospodu.

Kaj je vodilo sv. Štefana, da je dosegel svetniško, mučeniško krono? Njegovo pot v nebesa je razsvitljevala luč sv. vere in pa luč njegove vestnosti. Zgodovina pravi, da je bil poln sv. vere in poln moči in sv. Duha.

*

*

*

41. Oglejmo si drug zgled! V drugem stoletju pred Kristusom je sirski kralj Antioh Četrthi strašno preganjal Izraelce. Na vrsto je prišla verna mati s sedmimi sinovi. Kralj vpraša: Ali boste darovali našim bogovom in jedli svinjsko meso? Mati in sinovi, ki so bili vzgojeni v strahu božjem, so odgovorili soglasno: »Ne bomo jedli!« Pretepili so jih z biči in volovskimi žilami. Odgovorili so: »Pripravljeni smo raji umreti ko prelomiti postave božje«. Mati je vse sinove v veri potrjevala. Kralj je ukazal prvemu jezik odrezati, kožo z glave potegniti, roke in noge odsekati in ga potem vreči v ogenj. Vse to so morali mati in drugi sinovi gledati. Nato je dal na strahovit način mučiti drugega, tretjega, četrtega, petega in šestega. Ostal je še najmanjši. Mati se je balla, da bi otrok ne zahtajil sv. vere iz strahu, zato je priskočila k njemu in je zasmehovaje grozovitega trinoga rekla otroku: »Moj sin, usmili se me! . . . Prosim te, ozri se v nebo in na zemljo in na vse, kar je na njej in spoznaj, da je Bog te reči iz nič ustvaril. Zato se nikar ne boj tega rablja, bodi vreden tovariš svojih bratov in sprejmi smrt, da te po usmiljenju božjem z brati vred spet dobim (na onem svetu)«. Tako je junaško z živo vero umrl tudi najmanjši sin in nazadnje tudi junaška mati. Vsi so dosegli mučniški venec.

Vpraša se, kaj jih je vodilo na potu do mučeniškega venca? Kakor je iz besedi, ki so jih govorili, jasno, je bila luč sv. vere in luč strahu božjega ali vestnosti.

*

*

*

42. To dvoje najdemo pri vseh svetnikih, čeprav niso vsi dosegli krvavavega mučeniškega venca, ampak le nekrvav venec sv. požrtvornosti. Služili so neprestano sv. veri in svoji vesti. Sv. vera in vest — *to ste dve najvišji veličastvi*, katerima moramo zvesto služiti. Vsak človek mora biti služabnik sv. vere in svoje vesti.

Naj tu navedemo zgled, ki smo ga že tudi v drugem snopiču navedli v potrditev drugih nauk:

Leta 320. po Kristusu, je bila divnanajsta rimska legija v zimskem času v Armeniji, kjer je strašen mraz in silno mrzel severni veter. Takrat je rimski cesar ukazal, da morajo vsi darovati bogovom - mlalikom, da dokažejo, da niso kristjani. Ko je poveljnik prebral vojakom cesarjev ukaz, je štirideset vojakov stopilo iz vrste pred poveljnika ter izjavilo, da so kristjani in da jim vera v Kristusa prepoveduje darovati bogovom. Zapretili so jim s kaznimi, a vse zastonj. Nazadnje so jih obsodili v smrt in sicer v najstrašnejšo smrt. Stekli so jih in jih postavili na mraz in v vodo po dnevu in po noči, dokler bi ne zmraznili. Bili so pogumni in so se drug drugega navduševali za sv. vero. Zraven so bile pripravlje-

ne gorke kopeli za tiste, ki bi se premislili in bi hoteli darovati malikom. Neki stražnik je videl ponoči prečudno svetlobo nad sv. mučeniki in svitile krone, ki so bile pripravljene za nje. Teh kron pa ni bilo štirideset, ampak le devetintrideset. Rekel je sam pri sebi: »Štirideset' je mučnikov, kje je krona za štiridesetega«. Ko je tako mislil, glej, v trenutku poskoči eden, se zateče proti gor-
kim kopeljem in zahtaja sv. vero, a ni dosegel kopeli, ker ga je prej zadel mrtvoud. Tako je zgubil časno in večno krono. Tisti vojak pa, ki je vidal krone, je slekel oblačila, je tekel k drugim mučnikom in je zaklical: »Jaz sem tudi kristjan!« Začel je tako-le moliti: »O Gospod, jaz verujem v tebe, kakor verujejo ti tvoji služabniki. Sprejmi me med nje, prištetj me njim in stori me vrednega trpeti za te muke!«

Ko se je to zgodilo, so vsi skupaj začeli hvalliti Boga, da jim je dal vrednega tovariša. Tako so vsi v velikih mukah zamrznili. Nato so prišli z vozom, da bi otrpla trupla peljali na grmado. Le eden in sicer najmlajši je bil še živ in tega so hoteli pustiti, ker so upali, da se bo premislil in da bo zahtjal vero. Toda ta je imel mater, ki je stopila k njemu in ko ga je videla na pol mrtvega, ga je prosila, naj nikar ne odstopi, ampak naj vztraja do konca. Prijela ga je in sama dvignila na voz. Umrl je še-le na vozu. Nato so vse skupaj zmetali na grmado. Njih goč praznujemo dne 10. marca vsako leto.

V tem zgledu se kaže, kako moramo trdno vztrajati v sv. veri in raji vse pretrpeti ko vero

začeti. Ko bi tiisti vojaki ne bili imeli trdne vere, bi bili prav gotovo odstopili od strašnih muk in bi tista mati ne bila prosila sina, naj vztraja do konca. Vsi ti so veri služili in sv. vera jih je privedla do mučeniške krone.

Vsi ti so dosegli mučeniško smrt, so dali svoje življenje ali so prelili kri. Vsem tem tiče rdeča barva pri službi božji. Imamo pa tudi take svetnike in svetnice božje, ki niso dali svojega življenja, a so se vendar-le celo življenje žrtvovali.

Nič manjši mučenik kot pravi mučeniki ni bil na pr. sv. župnik Janez Vianney, ki je vsak dan po sedemnajst ur presedel v ozki spovednici, da je spovedal vse ljudi, ki so želeli biti pri njem pri sv. spovedi. Tudi on je služil sv. veri.

Prav tako služijo svetli veri in so pravi mučeniki, čeprav bi ne prelili krvi za sveto vero, misijonarji, ki zapustijo domovino in gredo v daljne kraje oznanjevat sv. evangelij in se izpostavljat nevarnostim in vsemu pomanjkanju.

Vsi ti služijo sv. veri. Sv. vera je njih voditeljica, za katero se popolnoma žrtvujejo. Za tako delovanje je potrebna živa vera v Boga in v Jezusa Kristusa. Kdor hoče imeti tako vero, mora imeti čednostno življenje, ker greh je smrt sv. vere.

V životopisu sv. Teofila, ki ga praznujemo dne 13. okt., beremo, da je hotel izpreobrniti modrijana Avtolika. Rekel je tedaj paganskemu modrijanu: »Tvoji kameniti in leseni bogovi niso nič, ne slišijo in ne vidijo nič«. Avtolik pa je

rekel: »Pokaži pa ti svojega Boga!« Sv. Teofil je rekel: »Boga ne moremo gledati s telesnimi očmi, pač pa ga lahko gleda in spoznava naš duh z dušnimi očmi, če so te oči čiste. Kakor morajo biti naše telesne oči čiste in naša telesna ušesa zdrava, če hočemo dobro spoznati zunanje predmete, prav tako morajo biti naše dušne oči zdrave, če hočemo spoznavati in gledati Boga, ki je zgolj duh. Kdor nima zdravih dušnih oči, ne more videti in spoznati Boga in Zveličarja Jezusa Kristusa. Tako tudi ti ne moreš gledati in spoznavati Boga, ker so tvoje dušne oči v smrtnih grehih oslepelle«.

Greh dela torej človeka slepega in gluhega na duši, da ne more ne videti ne slišati Boga, t. j. da ga ne more spoznati. Sv. Teofilu se je polagoma posrečilo, da je modrijan Avtolik izpremenil življenje in potem spoznal Boga in Zveličarja Jezusa Kristusa.

*

*

*

43. Ta zgled nam kaže, da ne moremo spoznati Boga in Zveličarja Jezusa Kristusa, če nimamo čistih dušnih oči. Sv. vera in naša vest nam kažeta pravo pot do svetniške krone, toda čuvati se moramo greha, kajti greh dela naše dušne oči slepe in naša dušna ušesa gluha.

Včasih je dobro, da se zatečemo v samoto, zlasti še pred najsvetejši zakrament v cerkev, da tam boljše slišimo, kaj pravi Jezus po naši vesti.

O pokojnem tržaškem škofu dr. Nagl-u, ki je bil svet škof, se pripoveduje ta-le prav mična dogodbinca: Nekega dne pride k njemu, kakor je sam pripovedoval, nek duhovnik, ki je bil ves razburjen, ker se mu je zdelo, da mu je škof naredil krivico, da ga ni imenoval za neko mesto. Škof posluša nekoliko časa razburjenega duhovnika, potem pa mu reče prijazno: »Pojdite, dragi moj mladi duhovnik, z menoj!« Peljal ga je v domačo kapelico in mu rekel: »Vstopite nekoliko v cerkev pred najsv. zakrament in molite! Ko odmolite in se nekoliko umirite, pridite k meni, da mi poveste svoje želje«. Mladi duhovnik gre v kapelico, poklekne pred najsv. zakrament in moli. Ko odmolli, gre popolnoma miren k škofu. Le-ta mu reče: »No, sedaj povejte, kaj želite!« Mladli duhovnik pa reče: »O ekszellenca, prav nič ne želim več. Sedaj imam prav dovolj in sem popolnoma zadovoljen«.

Tega duhovnika je Jezus potolažil. Jezus v najsv. zakramentu mu je tako govoril na vest, da se ni prav nič več jezil in da je bil popolnoma zadovoljen s tem, kar je bil in kar je imel.

Koliko jeze, koliko sovraštva in zdražb bi si prihranili, ko bi hoteli vselaj iti v samoto pred sv. tabernakelj in poslušati, kaj Jezus govori po naši vesti in ko bi se hoteli tudi ravnati po tem, kar nam govori vest.

Vsi priporočamo drugim in zlasti mladini: Bodi vesten, bodi vesten! pa sami ne poslušamo svoje vesti, ki je natančna svetovavka za vse dobro in natančna svarilka greha in nečednosti.

V životopisu sv. Emilijana, ki ga praznujemo dne 6. novembra, beremo o ljudeh, ki so popolnoma izgubili vestnost. Njih dušne oči so oslepele in njih ušesa oglušela v grehih. Še-le takrat, ko je sv. Emilijan prišel med nje, in so videli njegovo svetlo življenje, se jim je vest začela oglašati in jim očistiti grehe in nečednosti.

*

* *

44. Iz vsega je razvidno, da ima vsak človek dve luči, ki mu kažejo pravo pot do zveličanja, do svetniške krone: nauk Kristusov ali sv. vero in vest. Sv. vera in vest sta nam dani, da ne zajdemo s prave poti. Toda naše dušne oči morajo biti zdrave in čiste, ker drugače ne moremo nič videti.

Naše dušne oči della nezdrave in vdasih celoslepe zlasti prevzetnost in nečistost! Če se človek zakopa v te dve pregrehi, ne vidi in ne sliši več Boga. Tak poprašuje: »Kje je Bog, kje je Bog? Jaz ga ne vidim!« Takim moramo odgovoriti: »Hudobnež! Kako hočeš videti Boga in slišati njegov glas, če imaš oči in ušesa zataknena z grehom. Izmij in izperi si najprej iz oči in ušes nesnago greha, potem se ti bodo odprla nebesa in boš videl Boga in Zveličarja Jezusa Kristusa in ga boš hvallil in slavil vekomaj!«

Vsakemu človeku svetli torej dvojna luč: luč sv. vere in luč vesti. Vsakdo se lahko zveliča, toda ljudje »ljubijo bolj temo ko luč, zakaj njih dela so hudobna«. Sv. Jamez, evangeliist, pravi:

»Tako je Bog svet ljubil, da je dal svojega edino-
rojenega Sina, da se nihče ne pogubi, ki vanj
veruje, temveč ima večno življenje. Ni namreč
poslal Bog svojega Sina na svet, da bi svet sodil,
temveč da bi bil svet po Njem zveličan«.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

45. »Ni namreč poslal Bog svojega Sina na
svet, da bi svet sodil, temveč da bi bil svet po
njem zveličan«, tako beremo v sv. evangelliju
binkoštni pondeljek.

Sin božji torej ni prišel soditi in ti misliš v
svoji prevzetnosti, da si poklican, da bi druge
sodil in obsojal? Ali ni to predrzno? Prosimo sv.
Duha, naj nam da milost, da bi se v tem pobolj-
šali, da bi svojega bližnjega in njegove lastnosti
in slabosti v ljubezni prenašali.

Kristus je večkrat govoril: »Ne sodite, da
ne boste sojeni! Zakaj s kakršno sodbo sodite, s
takšno boste sojeni in s kakršno mero merite, s
takšno se vam bo povračalo (Mat. 7, 1)«.

To, kar je Kristus tolikokrat priporočal,
priporoča tudi sv. Pavel v svojih pismih.
Tako le nam kliče: »Ne sodite pred časom,
dokler ne pride Gospod, ki bo razsvetlil, kar je v
temi skritega in razodel misli src in takrat bo
vsakdo hvalo prejel od Boga (I. Kor. 4)«. No-
bene reči ne priporoča sv. Pavel bolj ko to, da
ne smemo naglo soditi, kajti z naglimi sodbam;

delamo navadno krivico svojemu bližnjemu, napravljamo prepire in zdražbe, ki rodijo sovraštva in razkole. Kjer so ljudje, ki prenašlo sodo, je krščansko življenje nemogoče, tam ne more biti Kristus. Nagle sodbe so skalovje na potu, po katerem bi lahko prišel Kristus v naše srce, če bi tega skalovja ne bilo. Zato veljajo besede sv. Janeza: Pripravite pot Gospodov! zlasti tistim, ki so magneni k naglim sodbam.

Nagle sodbe, obrekovanje, opravljanje in natolcevanje — to je splošna bolezen vseh ljudi. To moramo odložiti, ker drugače ne bo prišel nikdar Jezus k nam in ne bomo občutili pravega veselja. Vsak človek ima svoje slabosti in svoje posebne lastnosti, ki niso vsakemu všeč, a treba, da drug drugega molče s potrpežljivostjo prenašamo. Na vrtu rastejo raznolične cvetke in raznolično grmovje. Vsaka cvetka in vsak grmek ima svoje lastnosti in svoje lepote, katere je določil Stvarnik. Neumno bi bilo zahtevati, naj bi vse rastline bile enake. Tako je tudi z ljudmi. Vsak ima posebne darove, ki mu jih je dal sv. Duh. Neumno pa je posmehovati se komu ali ga radi tega soditi, mu kaj očitati, ga opravičevati in obrekovati.

*

* * *

46. Životopisi svetnikov in svetnic božjih so v tem oziru zelo podučni. Svetniki in svetnice so bili z bližnjim potrpežljivi in strpni.

Sv. Elizabetta, katero praznujemo dne 8. julija, je bila hči aragonskega kralja in ko je do-
rastla je bila soproga portugalskega kralja Djo-
nizija. Ta kralj pa je začel hoditi po slabih poteh
in delati sv. Elizabeti veliko sramoto. Sv. Eli-
zabetta pa je molče in potrpežljivo prenašala,
kakor da bi se nič slabega ne godilo, čeprav je v
srcu hudo trpela. Molila je prav goreče, da bi se
soprog izpreobrnil. Ko je videl kralj, kako mirno
in tiho prenaša sv. Elizabetta krivice, katere jej
je delal, se vrže nekega dne pred njo na kolena
ter jo milo prosi, naj mu odpusti. Njena mol-
čечnost in tiha potrpežljivost ga je premagala,
da se je popolnoma izpreobrnil.

Kako lep zgled molčечnosti in tihe potr-
pežljivosti nam je dala s tem sveta Elizabetta!

Bodimo tudi mi molčечi in potrpežljivi in
nikar ne sodimo in ne obsojajmo prehitro! To
ne velja samo za odrasle, ampak tudi za male,
ker vsi radi sodijo in obsojajo za vsako malen-
kost: Ta mi je ukradel, oni mi je ukradel, ta je
to naredil, oni je to naredil, ta mi je to rekel,
oni mi je to rekel itd., četudi nimajo nobenega
pravega dokaza.

V psalmu 51. beremo: »Ves dan misli tvoj
jezik krivico, kakor ostra britev uganjaš golju-
fijo. Bolj ljubiš hudo kakor dobro, bolj krivično
govorjenje kakor kar je prav; in zgolj pogubne
besede ljubiš, goljufivi jezik! Zato te bo Bog po-
polnoma pokončal«.

Odložimo tedaj vse krive sodbe, napolncevanje, opravljanje in obrekovanje bližnjega, da pripravimo pot, po kateri bo prišel sv. Duh k nam in mi k njemu. Imejmo živo vero v Jezusa in v Njegove nauke, da se v sv. Duhu prenovimo in oblečemo resnično ponižnost, potrpežljivost in ljubezen do Boga in do bližnjega.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

47. Kristus je rekel, kakor beremo na bin-koštni pondeljek v sv. evangelijsu, da ne bo nihče pogubljen, ki vanj veruje, ampak da bo imel večno življenje. Kdor v njega veruje, ne bo sojen, t. j. ne bo obsojen v pogubo; kdor pa ne veruje, je že sojen, t. j. je že obsojen v pogubo. Povedal je tudi Kristus, da se ne more nihče izgovarjati, da ni mogel verovati, kajti on je luč, ki je visoko postavljena, da jo vsi lahko vidijo in k njej pridejo. Klakor se ne more nihče izgovarjati, kdor ima zdrave oči, da solnca ne vidi, prav tako se nihče ne more izgovarjati, da Kristusa ne vidi in zato vanj ne veruje. Vsi vidijo luč Kristusovo, a mnogi vendar-le ne pridejo k njej, ker ljubijo bolj temo. To so hudobneži, ki slabo delajo, zakaj vsak, ki slabo dela, sovraži luč in ljubi temo. Ni ga skoraj človeka, ki bi v srcu ne spoznal, da je krščanska vera prava, a jo ven-

dar-le mnogi sovražijo, ker ljubijo bolj greh, ker jim ugaja bolj posvetno veselje. To je krivo, da se jih mnogo pogubi.

*

*

*

48. Vsak človek se lahko zveliča, ako le sam hoče. To je Kristus povedal Nikodemu, ko je prišel k njemu v noči iz strahu pred farizeji: »Nihče ne bo pogubljen, ki veruje v Sina Božjega, ampak bo imel večno življenje«. Judje so menili, da so le sami poklicani k zveličarju, toda Kristus je to mnenje zavrnil, ko je rekel, da bo vsakdo zveličan, kdor bo vanj veroval, t. j. kdor pride k luči Kristusovega nauka in uravnja svoje življenje po njem. Da so vsi narodje cellega sveta na enak način poklicani k sv. veri, je sam Bog dal na znanje z velikim čudežem, o katerem bomo v sv. berilu za binkoštni pondeljek. Ko je namreč sv. Peter govoril množici povdarjajoč, da je Jezus tisti, ki je od Boga postavljen za sodnika živih in mrtvih, da pričajo o njem vsi pretrki in da dobe po njem vsi ljudje odpust grehov, je sv. Duh padel na vso množico, ki je poslušala, na Jude in ajde brez vsake razlike. Judje so se zavzeli, ko so videli, da so tudi ajde dobili sv. Duha, da so govorili mnogotere jezike in Boga povelličevali. Do takrat so apostoli krščevali le Jude, ki so se izpreobrnil v Kristusu. Ko je pa sv. Peter videl veliki čudež, je rekel: »Ali sme kdo vode braniti, da bi ne bili ti (ajde) krščeni, ki so sv. Duha prejeli, kakor mi?« Nato jih je ukazal krstiti.

Tako je bilo dokazano, da smo vsi brez razlike, Judje in drugi narodi, povabljeni k sv. veri. Sv. Duh, ki je božja ljubezen, nas kliče vse na nebeško ženitnino. Vsak, kdor veruje v Kristusa, bo imel večno življenje. Glejmo torej, da vere v Kristusa ne izgubimo, glejmo da se od luči, ki je sv. vera, ne oddaljimo. Kakor uči damašnji sv. evangellj, se oddaljujejo od luči Kristusovih naukov tisti, ki hudobno delajo. Hudobneži, obrekovavci, krivopriisežniki, preklinjevalci, nečistniki, prešuštniki itd. sovražijo luč in ne prihajajo radi k njej. Kdor pa dela resnico, pravi Kristus, t. j. kdor dela tako, kakor uči Kristus, ki je večna Resnica, pride rad k luči, da se razodenejo in poplačajo njegova dobra dela, ker so v Boga storjena.

*

*

*

49. Zakaj je dandanes toliko ljudi, ki sovražijo cerkev, duhovščino in sv. vero? Zakaj imamo toliko ljudi, ki živijo kot pagani, ki nikoli v cerkev ne pridejo? Pravijo, da jim smrdi kadilo, da jim smrdijo sveče, da jim smrdi zrak v cerkvi, da jim smrdi prah itd. Vse jim smrdi. Zakaj? Zato ker so njih dela hudobna. Nečistniki, krivopriisežniki, preklinjevalci, tatovi, ubijavci ne bodo nikdar hodili v cerkev, ker v cerkvi je luč, ki bi lahko posvetila v njih hudobije, da bi se odkrile. Kdor pa živi pravilno, pride rad v cerkev, da se v luči sv. vere zasvetijo njegova dobra dela.

Živimo torej pravično, kakor nas uči sv. vera! Poravnajmo sttare dolgove, ki smo si jih nakopali z lahkomišljenim življenjem.

Sv. Brigitta, ki jo praznujemo dne 7. oktobra, je spisala prelepo knjigo, v kateri nam opisuje razna razodetja. Med drugim beremo o duši nekega prevzetnega bogatega človeka, ki ni veroval, ki ni živel po sv. veri in ki je umrl brez sv. zakramentov. Duša je prišla pred večnega sodnika in sodnik je rekel: »Glejte tu dušo, ki se ni zmenila za moje trpljenje na križu. Za moje rane na rokah se je toliko zmenila, kolikor za kako posodo, ki se ubije in za moje rane na nogah toliko, kolikor za jabolko, ko je z nožem prerežemo. Povej, duša, ki si večkrat v življenju govorila, zakaj da sem jaz, tvoj Zveličar, umrl na križu, povej, zakaj si se pa ti sedaj pogubila?« Duša je odgovorila: »Zato, ker te nisem ljubila!« Gospod je odgovoril: »Ker si ljubila svet in posvetno veselje, ker si bila za vse dobro mrzla kakor led — pa ne boš nikdar uživala večnega veselja s svetniki. Pojdi sedaj na kraj, kjer boš vekomaj v smrti živela, ker nisi hotela živeti v moji luči«.

Ker je ta človek, čigar duša je stala pred sodnikom, v življenju preklinjal in govoril zoper Boga nesramne besede, mu reče sodnik: »V življenju si govoril in delal, kar si hotel in kar si mogel, zato pa moraš sedaj molčati. Da bodo pa vsi slišali, te vprašam, ali nisi slišal v cerkvi, da sem jaz rekel: »Nočem smrti grešnikov, ampak da se spokori in živi«, zakaj se nisi torej spoko-

nil in se izpreobrniti?« Duša odgovori: »Slišal sem te besede, pa nisem veroval«. Gospod odgovori: »Ali nisi slišal, da sem jaz strašen sodnik? Zakaj se nisi bal sodbe?« Duša odgovori: »Slišal sem pač, pa sem preveč ljubil sebe. Zato sem si m'asill ušesa, da bi nič ne slišal o sodbi in sem svoje srce zapiral, da bi o tem nič ne mislil!«

Gospod je sedaj pahnill dušo od sebe. Duša pa je začela vpiliti: »O gorje, gorje meni! Kdaj bo trpljenja konec?« In zaslišal se je glas: »Kakor ne bo imel Stvarnik vseh reči nikdar konca, ne bo tudi za te nikdar konca!«

O neki drugi duši je klicail nje angel varuh: »Ta duša je imellai tri grehe: Tvoje besede, o Gospod, je imenovala lažnive, Tvojo sodbo krivo in Tvoje usmiltjenje brez vrednosti! Ta duša je živelai v življenju v zakonu. Čuvallai se je sicer nezvestobe, a le, da bi ne bila v sramoti; hodillai je z drugimi tudi v cerkev, pa le, da bi ne bila na slabem glasu in da bi si izprosillai več časnih dobrot. V življenju si jli dail, o Gospod, časnih dobrot, časnega veselja, zdravja in bogastva. S tem je že obillo poplailai. Sedaj jo hočem zapustiti, ker je prazna prišillai, brez dobrih del«. In duša je sama rekla: »Ne maram za nebesa in ne maram, da bi Bog imellai veselje nad menoj, ker ga sovražim«. In Gospod je rekel: »Kakor si zeliš, naj se zgodi«. In hudobni duh je rekel: »Ta duša je torej moja! Njeno meso bo ob vstajenju moje meso in njena kri bo moja kri. Veselim se, da sem ti iztrgal eno dušo, čeprav si zanjo na križu trpel in umrl!«

In šla je duša v večno pogubo, kakor je sama hotela.

To so strašni zgledi ljudi, ki niso živeli po sveti veri, ki so ljubili bolj temo ko luč, zakaj njih dela so bila hudobna.

Da zveličamo svojo dušo, je prvič potrebna vera v Kristusa, drugič pa življenje, ki se mora zlagati s to vero. Za sv. vero moramo biti pripravljeni dati tudi življenje. Biti moramo neustrašni, ko gre za čast božjo in za naše večno zveličanje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

50. Premišljujmo, kako neustrašno so oznanjevali sv. apostoli in učenci Gospodovi sv. vero po prihodu sv. Duha in učimo se iz njih zgleda, kako moramo tudi mi neustrašno spoznavati sv. katoliško vero pred vsem svetom in stanovitno po njej živeti.

*

*

*

51. *Sv. Peter* je bil prej boječ in plah, toda moč sv. Duha ga je naredila pogumnega in neustrašnega kakor leva. Prej se je skričal in bal ljudi, na binkoštni praznik pa je šel med množico in je pogumno dvignil glas: Možje Judje, ki prebivate v Jeruzalemu, danes se je zgodilo, kar je bilo rečeno po preroku Joelu: Izlil bom sv.

Duha na vse meso in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere. Možje Izraelci, Jezusa, Zveličarja ste pribili na križ in umorili. Njega pa je Bog obudil od smrti in ta je danes razlil sv. Duha po naših srcih«. In ko so ga vprašali, kaj bi jim bilo storiti, je rekel: »Spokorite se in dajte se krstiti v imenu Jezusa Kristusa v odpust grehov in prejeli boste sv. Duha«.

Ko sta šla sv. Peter in sv. Janez ob devetih, t. j. ob treh pop. v tempelj molit in je sv. Peter ozdravil hromega človeka, je vse ljudstvo prišlo k njima hvaleč Boga. Ko je Peter videl veliko množico, je pogumno povzdignil glas in rekel: »Možje Izraelci, kaj se čudite nad tem ali kaj naju gledate, kakor da bi bila iz svoje moči ali oblasti storila, da ta (hromi) hodi. Bog . . . je poveljčal svojega Sina Jezusa, katerega ste sicer vi izdali in ga zatajili pred Pilatom, ko je on bil sklenil, da ga izpusti. Vi pa ste svetega in pravičnega zatajili in ste prosili, naj se vam da izdajavec (Baraba). Začetnika življenja pa ste umorili, katerega je Bog od mrtvih obudil, česar smo mi priče. . . Spokorite in izpreobrnite se, da se izbrišejo vaši grehi«.

Tako pogumno je sv. Peter govoril, česar ne bi bil storil pred prihodom sv. Duha. Od tistega časa je sv. Peter pridigal povsod, koder je hodil, brez strahu in vztrajno Jezusa križanega, ki je od mrtvih vstal. Veliko je trpel, mnogokrat je moral zavoljo Jezusa v ječo. Nazadnje je umrl na križu z glavo navzdol na vatikanskem polju v Rimu.

Kakor sv. Petru godilo se je tudi drugim sv. apostolom.

Sv. apostol *Pavel* je cel svet prehodil in povsod neustrašno oznanjeval Jezusa križanega. Svoje nevarnosti in svoje trpljenje na morju in na suhem, mej bratji in neverniki, v lakoti in žeji itd. opisuje sam v svojih pismih. Na zadnje so mu zavoljo Jezusa odsekali glavo na ostijski cesti v Rimu. Umrl je istega dne ko sv. Peter leta 67. po Kr. r.

Prav tako neustrašno je pridigal Jezusa v Jeruzalemu in po Judeji sv. *Jakob*, mlajši, bratranec Jezusov. Bil je prvi škof v Jeruzalemu. Vrgli so ga s strehe jeruzalemskega templja in ga potem polživega na tleh s kolkom pobili leta 63. po Kr. za časa cesarja Nerona. Po zgledu Jezusovem je umirajoč molil: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo!«

Sv. *Janeza*, evangelista, je dal cesar Domician zvezanega pripeljati iz Efeza v Rim, kjer so ga vrgli v vrelo olje, iz katerega pa je bil na čudežen način rešen. Poslali so ga potem v prognanstvo na otok Patmos. Po smrti krvoločnega cesarja Domiciana se je vrnil v Efez, kjer je umrl okoli leta 100. po Kr. r. Izročilo pravi, da je tudi v Španiji oznanjeval sv. evangelij.

Sv. *Andrej*, brat sv. Petra, je oznanjeval sv. evangelij po Skitiji in na Grškem. Leta 70. po Kr. r. so ga v Patrah križali, pa je še na križu višoč oznanjeval Kristusa.

Sv. *Matej* je deloval za sv. vero v Nubiji in Abesiniji, kjer je umrl mučenik.

Sv. Matija je pridigal v Etiropiji in v Kolhidi.

Sv. Juda Tadej je oznanjeval sv. evangelij po Palestini, Mezopotamiji in Armeniji, kjer je umrl za sv. vero okolu leta 71. po Kr. r.

Sv. Tomaž je deloval mej Partii, Medii in Perzi. Šel je tudi v Indijo in tam prvi zasadil sv. križ. V mestu Mellipur so ga s sulico zabodli.

Sv. Jernej je pridigal v Arabiji in Indiji, kjer je pretrpel strašno mučeniško smrt. Slekl so mu kožo.

Sv. Simon je oznanjeval sv. evangelij v Egiptu, v Cireni, Libiji, Numidiji in Mavretaniji.

Sv. Filip je pridigal v Skitiji in Frigiji. Križali so ga in s kamenjem pobili.

Razen apostolov so tudi drugi učenci Gospodovi po prihodu sv. Duha neustrašno oznanjevali Kristusa križanega, na pr. sv. Štefan, katerega so Judje s kamenjem pobili.

*

* *

Kristus je razodel sv. Matildi, da je sv. Duh prešinil in nekako »upijanił« sv. apostole in učence s trojnim vinom, namreč z vinom ljubezni do Boga, z vinom nebeškega veselja in z vinom ljubezni do bližnjega, da se niso ustrašili nobene nadloge, ampak da so navdušeno nastopali pred kralji in cesarji, pred bogatimi in ubogimi, pred visokimi in nizkimi. Nekateri so začeli celo govoriti: Ti ljudje so se napili sladkega vinca. Sv. Peter pa je brž odgovoril: Niso pijani,

ampak spolnilo se je danes nad nami, kar je Bog govoril po preroku Joelu. Poslal je v nas sv. Duha.

*
* *

52. Prosimo sv. Duha, naj pride v nas, da bomo tudi mi pogumno in neustrašno nastopati za sv. vero in za Jezusa Kristusa križanega po zgledu sv. apostolov in učencev Gospodovih.

*
* *
* *
* * *

53. Kristus je dobro vedel, da čaka njegove učence na tem svetu vojska. Koliko nedolžne krščanske krvi je preteklo od prvega začetka do današnjega dne in koliko krvi bo še preteklo za Kristusa in njegov nauk! Zato pa nam je dal orožje, s katerim naj se ustavljamo. To orožje je zakrament sv. birme.

Premišljujmo nekoliko, kaj je zakrament sv. birme in kaj nam ta zakrament deli? Pokličimo si v spomin veselje tistega srečnega dne, ko je škof položil svojo roko na naše čelo in nas pomazilil za vojščake Kristusove in je svetli Duh razlil obilno milost po našem srcu.

*
* *

54. V katekizmu beremo: Zakrament sv. birme je zakrament, v katerem prejme krščenč človek s poklادanjem škofovih rok, z maziljenjem sv. krizme in z molitvijo posebno millost sv. Duha, ki ga v veri potrđi, da jo more stanovitno spoznavati in po njej živetí.

Prvo dejanje škofovo je pokladanje rok. Škof povzdigne z oltarja svoje roke črez vse birmance in moli nad njimi tako-le: Vsemogočni, večni Bog, ki si te pričujoče kristjane pri sv. krstu greha očistil, posvetil in v svojo službo uvrstil, napolni jih s svojim sv. Duhom. Sv. Duh, duh modrosti, umnosti, sveta, moči, učenosti, pobožnosti in strahu božjega priđi nad nje! O sv. Duh, podeli jim svoje darove, da bodo živeli kakor pravi kristjani, ki verujejo v Jezusa Kristusa in se udeležujejo za večno življenje neskončnih zaslug, katere nam je na križu podaril.

Ko moli škof to molitev na oltarju, morajo biti vsi birmanci v cerkvi.

S tem pokladanjem rok izraža škof prošnjo, naj bi bili birmanci od tistega trenutka dalje pod posebno brambo vsemogočnega Boga sv. Duha in naj bi se darovi sv. Duha razlili nanje v vsej obilnosti.

Po končanem pokladanju rok stopi škof k vsakemu birmancu posebe, položi roko nanj in ga pomazili s sv. krizmo v podobi sv. križa z besedami: Zaznamujem te z znamenjem sv. križa in potrjujem te s krizmo zveličanja v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Nato udari škof birmanca po licu in reče: Pax tecum, t. j. Mir s teboj.

Sv. krizma je oljčno olje, kateremu je pri-mešana dišeča sočnjava, ki se imenuje balzam. To olje posveti škof Veliki četrtek. Olje pomenja moč, ki jo dobi človek z milostjo božjo. V starih časih so se mazilili bojevniki, da so bili v boju bolj močni in čvrsti. Tako se mazilijo tudi birmanci, da postanejo močni in čvrsti v boju zoper sovražnike sv. vere. Balzam lepo diši, kar pomenja sv. čednosti in dobra dela. Balzam ima tudi lastnost, da zabranjuje gnilobo in opominja birmance, naj se čuvajo gnilobe greha. Udarec po licu pa pomenja, da mora biti birmanec pripravljen na boj zlasti zoper hudobnega duha. Ta boj mu bo prinesel pravi mir in srečo: Pax tecum! Mir s teboj! Kristus je rekel: »Kdor ne vzame križa na svoje rame in ne hodi za menoj, ni mene vreden«.

Ko je škof vse birmance pomazilil, opravi na koncu še neko molitev in podeli sveti blagoslov. Pri tem blagoslovu naj bodo spet vsi birmanci navzočni.

*

*

*

55. Kako se razločuje zakrament sv. birmenice od drugih zakramentov glede milosti božje, ki jo podeljuje? Pri vsakem zakramentu dobimo milost božjo. Tudi sv. Duha in njegove darove dobimo v srce pri vsakem zakramentu, zakaj sv. Duh nas je posvetil pri sv. krstu in nas posvečuje pri vseh drugih sv. zakramentih.

Toda pri sv. birmi nas sv. Duh posvečuje na poseben način. Pri sv. birmi nam sv. Duh pri-

nese posebno milost! božjo in vso obilnost sedmerih darov, da nas stori *spodobne bojevnike Kristusove in branitelje sv. cerkve.*

*

* *

56. Dolžnost, ki jo sprejmejo birmanci, je lepo in zgledno življenje, s katerim najlepše bрани-
mo in priporočamo sv. vero. Druga dolžnost birmancev pa je, da se dobro podučijo v verskih
resnicah, da jih bodo znali tudi z besedo braniti
in zagovarjati nasproti vsem nasprotnikom in
hudobnežem.

Birmancem veljajo besede starega Tobije, ki
jih je govoril svojemu sinu: »Vse dni svojega
življenja imej Boga v spominu; čuvaj se, da kdaj
ne privoliš v greh in ne zanemariš kdaj zapovedi
svojega Boga. (4, 6)... Služi Gospodu v resnici
in delaj, kar njemu ugaja. Zapovej svojim otro-
kom, naj delajo pravico in dajejo miloščino, naj
na Boga mislijo in ga hvallijo vse dni v resnici in
iz vseh svojih moči (14, 10)«.

Čuvajmo si torej z lepim krščanskim živ-
ljenjem milost sv. Duha, ki jo dobivamo pri sv.
zakramentih in zlasti pri sv. birmi. Bodimo pri-
pravljeni na prihod Gospodov, ko se bo o polu-
noči zaslišal glas: Ženin gre, ženin gre! Kdor
bo takrat oblečen v lepo obleko milosti sv. Duha,
pojde na nebeško ženitnino.

*

* *

*

*

*

*

*

*

57. Posvečujoča milost božja, v katero je sv. Duh oblekel pri sv. krstu našo dušo, je *bela obleka nedolžnosti*. Ko smo pa po svetem krstu grešili, smo spokorno poklekničili pred spovednika in takrat nas je sv. Duh znova oblekel s posvečujočo milostjo božjo. Posvečujoča milost božja, katero dobimo pri sv. pokorih, je *višnjeva obleka spokornosti*.

Dvojno obleko nam daje sv. Duh: belo obleko nedolžnosti pri sv. krstu in višnjevo obleko spokornosti pri zakramentu sv. pokore.

*

* *

58. Svetla vera nas uči, da je človeku nemogoče zveličati se, ako se pri sv. krstu ne prerodi. Človek pride na svet omađežan z izvirnim grehom (brez milosti) božje. Ko bi otrok umrl brez svetega krsta, bi nikdar ne videl nebeskega kraljestva. Zato hitijo dobri stariši, da nesejo čimpreje otroka k sv. krstu. Pri sv. krstu se otrok na duši prerodi. Sv. Duh obleče dušo v prekrasno belo obleko posvečujoče milosti božje.

Sv. pismo pripoveduje, da je prišel po noči Nikodem k Jezusu in mu rekel: »Gospod, verujem, da si Ti Zveličar, ker drugače bi ne mogel delati takih čudežev! Kaj hočem tedaj storiti?« Kristus mu odgovoril: »Resnično, povem Ti, ako se kdo ne prerodi, ne bo videl nebeskega kraljestva!« Nikodem se je začudil tem besedam in zato je rekel Kristus: »Kako je mogoče, da bi se star človek spet rodil?« Kristus pa mu je od-

govoril: »Resnično, resnično, povem ti, ako se kdo spet ne rodi iz vode in iz sv. Duha, ne pojde v nebeško kraljestvo. Nikar se ne čudi, ko ti pravim, da se je treba spet roditi. Kar se namreč rodi iz matere, je meseno, kar se pa rodi iz sv. Duha, je duhovno«.

Iz teh besedi je jasno, da se človek iz matere rodi za ta svet, iz sv. Duha pa se rodi pri sv. krstu za nebesa! Kolikor so nebesa lepša kakor svet, toliko je otrok po svetlem krstu lepši kakor pred svetim krstom. Sv. Duh izpremeni dušo popolnoma in jo naredi tako lepo in svetlo, da je bolj svetla ko sonce! To lepoto imenujemo posvečujočo milost božjo sv. krsta ali krstno obleko nedolžnosti.

*

*

*

59. Ta lepa obleka, s katero nas obleče sv. Duh, pri sv. krstu, je za nas večje vrednosti ko cel svet! O ko bi stariši dobro vedeli, kaj prejmejo otroci pri sv. krstu, ko bi dobro poznali milost božjo, katero razlije sv. Duh po duši majhnega otroka, gotovo bi dobro čuvali svoje otroke, da bi milosti tako hitro ne izgubili, da bi ne zahajali v slabe družbe, kjer se vsega navedijo, kar jim prej ali slej omadežuje dušo.

Kristus je otroke ljubil kakor angele. Ko so nekdaž branili malim otročičem, da ne smejo pred Njega, je rekel: »Pustite male k meni in nikar jim ne branite, ker takih je nebeško kraljestvo«. In kdo bi ne ljubil otroka, čigar duša je

oblečena z milostjo sv. Duha? Kako hudobni bi bili taki stariši, kateri bi za svoje nedolžne otročiče ne skrbeli!

Sv. cerkev ima navado, da pokoplje otroke z belo štolo in ljudje imajo navado da preoblečejo mrtvega otroka v bela oblačila. Bela štola in bela oblačila so znamenje prekrasne bele obleke na duši, posvečujoče milosti božje, s katero gredo otroci v nebeško kraljestvo. To je lepa bela obleka nedolžnosti, pred katero se vrtla nebeška takoj odpro.

*

*

*

60. Usmiljeni Jezus nam je pripravil še drug zakrament, v katerem nam daje sv. Duh znova posvečujočo milost, ako smo jo izgubili s smrtnim grehom. Ta zakrament je zakrament sv. pokore. Pri zakramentu sv. pokore nas sv. Duh spet obleče v prekrasno obleko, ki se imenuje posvečujoča milost božja. Ta obleka ni več bela, ker belo obleko sv. krsta smo z grehom izgubili, ampak je višnjeva ali spokorna!

Kdor je izgubil belo obleko sv. krsta, si mora na vsak način priskrbeti višnjevo obleko pri zakramentu sv. pokore, ker drugače ne more v nebeško kraljestvo! Dvojno oblačilo pelje v nebesa, ali belo ali višnjevo. Ako si izgubil belo obleko, priskrbeti si moraš višnjevo! To velja za vse ljudi brez izjeme, za nizke in visoke, za podložnike in vladarje.

Cesar Teodozij se je močno pregrešil! To je izvedel milanski škof. Ko je pa hotel cesar iiti nekoga dne v cerkev, postavi se mu škof Ambrož nasproti in mu zabrani, da ne sme iiti v cerkev! Cesar Teodozij je prosil, naj bi ga pustil v cerkev, češ, saj je tudi kralj David grešil. Škof Ambrož mu odgovori: »Kralj David je grešil, pa je tudi delal pokoro! Ako si Ti grešil kakor kralj David, delaj tudi pokoro kakor kralj David!« Pokora je tedaj potrebna vsem brez izjeme.

*

*

*

61. Ako bi se nam nebesa odprla in bi nam bilo dano pogledati vanje, videli bi svetnike in svetnice božje oblečene v višnjeva oblačila sv. spokornosti. V belih oblačilih so poleg Marije Device, sv. Jožefu, sv. Janeza Krstnika, sv. Alojzija, sv. Stanislava in nekaj drugih večinoma skoraj sami nedolžni otroci! Vse druge nepreštete trupe v nebesih so ogrnjene s višnjevimi plaščem, s plaščem spokornosti. S pokoro so se zveličali sv. apostoli in učenci Gospodovi, sv. Peter, sv. Pavel in drugi! S pokoro se je zveličala sv. Marija Magdalena, sv. Terezija in druge, ko so celo življenje do smrti delale ostro pokoro.

Sv. Janez Krstnik ni drugega pridigal ljudstvu, katero je k njemu dohajalo, ko pokoro: »Pokoro delajte«, je klical po puščavi, »pokoro delajte, ker Zveličar je blizu«.

*

*

*

62. Dvojno oblačilo daje torej Bog sv. Duh na ponudbo vsakemu človeku: ali belo ali višnjevo! Eno teh dveh oblačil mora vsak imeti, ako hoče iti na nebeško ženitnino.

63. V lepi latinski pesmi o sv. Duhu, ki jo moli mašnik za binkoštno praznike pri sv. maši, je na kratko vse povedano, kaj dela in kaj nam prinaša sv. Duh, ko pride v naše srce. To pesem hočem tu navesti v prosti prestavi. Pojasniti pa jo hočem z zgledji iz življenja sv. Frančiška Ksaverskega. Pesem slove:

Pridi, sv. Duh, pošlji iz nebes luči svoje žar!
Pridi, oče ubogih, pridi, delivec darov,
pridi, src svetilo!
Ti najboljši tolažnik, duše sladki gost
in krepilo sladko!
V trudu počitek, v vročini hladilo,
v solzah tolažba!
O preblazena luč, napolni notranjost srca
svojih vernih!
Brez Tebe Boga ni v človeku nič,
ni zdravega nič!
Umij, kar je nečedno, zalij, kar je suho,
ozdravi, kar je ranjeno!
Upogni, kar je trdokorno, ogrej, kar je mrzlo,
bodi zašlim vodnik!

*Podeli svojim vernim, ki v Te zaupajo,
sedmero svetih darov!*

*Daj kreposti zaslužiło, daj zveličanju zvršeteł,
daj veselje vekomaj!*

Amen! Alleluja!

*

*

*

64. Pred vsem prosimo v tej lepi pesmici sv. Duha, naj pošlje v nas luči žar:

Pridi, sv. Duh, pošlji iz nebes luči svoje žar!

Sv. Frančišek Ksaverski je postal v Parizu slaven učitelj modroslovja, pa ni mogel v svoji slavohlepnosti spoznati, kako ničemurna je slava in čast. Sv. Ignacij, ki ga je hotel na vsak način pridobiti za svoj red in za svoje delo, mu je večkrat pošepetal na ušesa Zveličarjeve besede: »Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobí, na svoji duši pa škodo trpi (Mat. 16, 26)?« Frančišek pa se dolgo časa ni zmemil za te besede in jih ni razumel. Nekega dne ga najde sv. Ignacij posebno zamišljenega in resnobnega. Takoj mu ponovi besede Zveličarjeve: »Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobí, na svoji duši pa škodo trpi?« Takrat še-le je padel žarek milosti sv. Duha v njegovo srce. Takoj je padel na kolena pred sv. Ignacija in je vzkliknil: »Kaj hočeš, da naj storim? Tvoj sem ves, vodi me po svoji volji!« Sedaj ga sv. Ignacij podučí, kako mora svojo glavno strast — častilakomnost premagovati. Ves skesan je Frančišek Ksaverski opravil veliko spoved in začel takoj novo življenje.

*

*

*

65. Dalje prosimo:

*Pridi, oče ubogih, pridi, delivec darov,
pridi, src svetilo!*

Sv. Duh, duh Kristusov, je duh ljubezni in usmiljenja, torej oče ubogih. Sv. Ignacij je hotel, naj se njegovi učenci pred vsem urijo v izkazovanju ljubezni in usmiljenja. V ta namen jih je porazdelil po bolnicah, kjer so morali z ljubeznijo in požrvoavnostjo streči bolnikom. Sv. Frančišek je prišel v bolnico neozdravljivih bolezni, kjer je opravljal noč in dan najnižje službe. Bolnike je tolažil z besedami: »Četudi so vaše bolezni na telesu neozdravljive, vaši pregreški na duši niso neozdravljivi in smete upati, da vam usmiljeni Bog odpusti največje hudobije, ako se resnično izpreobrnete«. Ko je hodil po raznih mestih, kjer je z besedo božjo razsvetljeval srca vernih, je povsod stanoval le v bolnicah in je v svojih govorih poudarjal dobrodelnost ter je sam pridno nabiral miloščino za siromake.

*

*

*

66. *Ti najboljši tolažnik, duše sladki gost,
in krepilo sladko!*

Sv. Frančišek Ksaverski je bil poslan za misijonarja v Indijo, kjer je veliko trpel, a vse z veseljem prenašal, ker je bil poln sv. Duha — najboljšega tolažnika. Ko je odhajal v Indijo, je rekel svojemu prijatelju P. Rodriguez-u ob slovesu: »Na tem svetu se ne bova več videla. Prenašajva ločitev potrpežljivo, ker ostaneva v Kri-

stusu mej seboj zvezana. Razodenem naj ti sedaj, kar sem ti doslej skrivaval. Vprašal si me večkrat, kaj pomenijo besede, ki sem jih v Rimu govoril: »Le še, o Gospod, le še!« Vedi, da sem tedaj vse videl, kar bom moral v Indiji za čast božjo trpeti. Gospod pa me je navdal s toliko ljubeznijo do trpljenja, da mi to ni bilo dovolj, kar sem v prikazni gledal in zato sem klical: »Le še!« Bog mi bo sedaj izpolnil želje, ki mi jih je polložil v srce«.

*

*

*

67. *V trudu počitek, v vročini hladilo,
v solzah tolažba!*

Povsod, koder je sv. Frančišek Ksaverski hodil, je veliko molil, čeprav se je neprestano trudil za zveličanje duš. Slišali so ga večkrat, da je v trudih in nadlogah klical: »Le še, o Gospod, le še!« V srečnih in veselih trenutkih in gamotjih pa je ponavljal: »Dovolj, dovolj, o Gospod, dovolj!« Na morju so ga potniki večkrat videli, kako je bil od polnoči do zore nepretrgoma utopljen v premišljevanje, ki mu je bilo sladko. Prijatelji so ga večkrat opazovali po noči. V sobi je imel malo mizo, na mizi božje razpelo in brevir. Za ležišče je imel trdo posteljo, za vzglavje kamen. Skoraj celo noč je klečal ob postelji, dvigal roke proti nebu in premišljeval trpljenje Kristusovo.

*

*

*

68. *O preblážena luč, napolni notranjost srca svojih vernih!*

Luč sv. Duha, ki jo je sv. Frančišek prižigal Indijancem, se je tako naglo razširjala, da jih je včasih krstil v enem samem mesecu nad deset-tisoč. Pisal je pismo v Evropo, v katerem pravi, koliko dobrega bi lahko storili v Indiji evropejski visokošolci in učenjaki, ko bi se hoteli posvetiti svetlemu mislijskemu delu. V pismu čitamo: »Prehodil bi vse visoke šole po Evropi in bi klical na vso moč vsem, ki imajo več učenosti ko ljubezni: »O koliko duš se pogubi zavoljo vaše krivde! Na milijon paganov bi se dalo pridobiti za krščanstvo, ako bi imeli več ozira na Jezusovo stvar kakor na lastni dobiček«.

Sv. Duh je svetega Frančiška razsvetljeval, da je govoril v več ko tridesetih jezikih gladko in razločno. Večkrat je govoril v enem jeziku, pa so ga ljudje mnogoterih jezikov dobro razumeli. Imel je tudi od sv. Duha milost, da je znal z enim stavkom razgnati vse dvome in rešiti vsa vprašanja, s katerimi so ga pagani obsipali.

Sv. Duh je utrjeval besedo sv. Frančiška tudi z velikimi čudeži. Po sv. Frančišku je Bog obudil več mrličev v življenje. Sv. Frančišek je podučil in krstil brez števila paganov.

*

*

*

69. *Brez Tebe Boga ni v človeku nič,
ni zdravega nič!*

Kakor je bil sv. Frančišek prej slavohlepen in častilakomen, prav tako je bil potem vnet le za čast božjo. Iz njegove ponižnosti in potrpežljivosti so pagani sklepali, da je njegov nauk resničen. Govorili so: »Vera, ki daje moč v ponižnosti in potrpežljivosti prenašati tako zaničevanje in trpljenje, mora biti prava!«

Kjer ni luči sv. Duha, je tema, t. j. nesposobnost. Sv. Frančišek je vprašal bramane, t. j. malikovaške duhovnike v Indiji, kaj je potrebno za zveličanje. Odgovorili so mu: »Dve reči zapovedujejo bogovi: Ne ubijaj krave in dajaj miloščino bramanom«. Ne smemo si pa misliti, da so bili le Indijanci v taki temi, tudi olikani Evropejci, ki so zapustili sv. vero in cerkev, se pogrezajo v razna malikovaštva in vraže, ker nimajo luči sv. Duha.

Malikovaški japonski duhovniki-bonci, so učili ljudi celo nesramnosti in sodomske nečestnosti, kakor da bi to bilo za zveličanje potrebno. Nekoč so poklicali najbolj učenega bonca, da bi se pred kraljem dežele Bongo pričkal s sv. Frančiškom in ga ugnal. Bonec vpraša svetnika: »Ali me ne poznaš več?« Svetnik odgovori, da se ne spominja, da bi ga bil kdaj videl. Bonec reče: »Tovariši! Ta človek ne bo veliko prišed, ker se ne spominja, da bi me poznal, čeprav je stokrat občeval z menoj«. Potem je nesposobni bonec pogledal svetnika v obraz in mu dejal: »Ali

imaš še kaj žilde, ki si mi jo prodajal pred tisoč in petsto leti?» Svetnik mu odgovori, da ni nikdar v svojem življenju trgoval in da ne razume, kako bi bila mogla biti pred tisoč in petsto leti skupaj, saj nima nihče izmed njiju niti sto let. Toda neumni bonec, ki ga je vodil hudobni duh in ne sv. Duh, začne sedaj razlagati neumni nauk, da se duša po smrti preseli v drugega človeka, ki se takrat rodi in tako dalje. Sv. Frančišek je na lahek način dokazal, da so to nes pametni nauki.

Iz vsega tega je razvidno, kam zabrede človeštvo, ki se vda grehu in zapusti vero v vsemo-gočnega Boga.

*

*

*

70. *Umij, kar je nečedno, zalij, kar je suho, ozdravi, kar je ranjeno!*

Ko se je bil sv. Frančišek izpreobrnil, je opravil veliko spoved. Naredil je trden sklep, da hoče vse svoje prihodnje življenje darovati v čast Bogu in v zveličanje duš. Ta sklep je zvesto izpolnjeval do smrti.

Brez števila je ljudi, ki jih je privedel k pravi pokori in k lepemu krščanskemu življenju. Umival je z močjo sv. Duha nečedne, zalival z milostjo sv. Duha suha in uvela srca, da so spet oživila in ozdravljala grešne rane.

Ko se je vozil iz Meljapora v Maalako je bil na ladji tudi neki vojak, ki je bil velik grešnik. Začel je igrati in je zapravil z igranjem vse ime-

tje. Nato pa je začel strašno preklinjati Boga. Sv. Frančišek mu ponudi denarja, da bi še enkrat poskusil srečo. In res! Vojak je sedaj pridobil spet vse izgubljeno imetje. Sramoval se je bogokletstva in je v prvem pristanišču, kamor so prišli, opravil pred svetnikom veliko spoved. Toda bogokletnež se nemalo zavzame, ko mu svetnik naloži prav majhno pokoro. Po opravljeni molitvi pa je grešnik opazil, da je svetnik nena doma izginil. Grešnik gre za njim in ga najde v nekem gozdliču, kjer se je bičal do krvi za njegove grehe. Ta prizor je grešnika tako presunil, da je tekel k njemu, mu vzel orodje in se začel sam do krvi bičati. Od tistega dne je bil ves drugačen. Začel je svetlo in pošteno živeti.

Takih slučajev čitamo v životoopisu sv. Frančiška brez števila.

*

*

*

71. *Upogni, kar je trdokorno, ogrej, kar je mrzlo!*

Dobe se ljudje, ki so tako trdi, da jih nobena človeška beseda ne more ganiti. Le sv. Duh za more take ljudi upogniti, ogreti in spet spraviti na pravo pot. V tem oziru nam daje životoopis sv. Frančiška lepe zgled. V nekem japonskem mestu so svetnika s kamenjem nagnali in ki ga bili ubili, ko bi ne bila huda nevihta razgnala divjakov. V mestu Miako, ki je bilo glavno mesto največjega japonskega otoka, se je svetnik trudil enajst dni, pa ni mogel niti enega izpreobrniti.

Ljudstvo ga je kamenjalo. Zato je moral z bo-
lestjo zapustiti mesto. Kakor sv. Frančišku se je
godilo tudi sv. apostolu Pavlu, ki tudi ni mogel
na mnogih krajih nič opraviti in ga je ljudstvo
celo teplo in s kamenjem obsipalo. Ljudstvo, ki
je ostalo trdovratno, ni dobilo milosti od sv. Du-
ha, ker je ni bilo vredno.

V Kiagošimi so bonci imeli samostan in njih
predstojnik je bil *Ninšit*. Ko je le-ta slišal od sv.
Frančiška, da je duša človeška neumrljiva in da
nas čaka po smrti sodba, mu ta misel ni dala več
miru. Nekega dne mu je svetnik rekel: Ko bi
vam bilo dano na izber, kaj bi si izbrali: Mladost
ali starost?

»Mladost!« je odgovoril *Ninšit*, »ker v mla-
dosti dela človek, kar hoče!« Svetnik reče: »Kaj
je mornarju bolj všeč: Ali čas, ko je na odprtem
morju v vrtilincu viharja ali čas, ko pripluje v
mirno пристanišče?

Ninšit reče žalostno: »Razumem, razumem,
toda o meni to ne velja, ker ne vem, kam sem
namenjen«.

In ni še mogel odločiti za Kristusa in za
sv. krst.

Kasneje je *Ninšit* večkrat rekel drugim mi-
sijonarjem, ki so prišli tja: »Sedaj molim le pra-
vega Boga!« a vendar ni hotel storiti koraka na-
prej, da bi se dal krstiti. Na smrtni postelji je
sicer klical katoliškega duhovnika, a ta je prišel,
ko je bil *Ninšit* že mrtev. ...

Tako vidimo v životopisu sv. Frančiška
razne zgledе, ki dokazujejo, da je človeško delo

pri izpreobračanju paganov neuspešno, ako sv. Duh ne da milosti. Te pa včasih ne dobimo, ker je nismo vredni in zanjo v ponižnosti ne prosimo.

*

*

*

72. *Podeli svojim vernim, ki v Te zaupajo, sedmero svetih darov!*

Darovi in milosti sv. Duha so neprecenljive vrednosti, da se ne dajo kupiti ne s srebrom ne z zlatom. O tem smo že prej govorili. Ko je namreč v Samariji neki Simon ponudil sv. Petru in sv. Janezu denarja proseč: »Dajte tudi meni to oblast, da prejme sv. Duha, na kogar-koli položim roke«, mu je Peter odgovoril: »Tvoj denar naj bo s Teboj vred v pogubo, ker si menil, da je mogoče dobiti dar božji za denar. Nimaš ne dela ne deleža pri reči, zakaj tvoje srce ni pravično pred Bogom. Pokoro delaj zavoljo te svoje hudobije, da se ti morda odpusti ta misel tvojega srca. Vidim namreč, da si poln grenkega žolča in v zvezi krivice«. Simon je v strahu odgovoril in rekel: »Prosim, vidva zame Gospoda, da ne pride nič tega nad mene, kar sta rekla«.

Ta greh, ki ga je hotel storiti takrat *Simon*, želeč kupiti za denar duhovno oblast, se po njem imenuje *simonija* (Dej. ap. 8).

Sv. Frančišek ni hotel na Japonskem za svoje delo sprejeti nobenega denarja. Ko je bil prinesel kralju v Jamaguši nekaj krasnih darov

od portugalskega namestnika v Indiji in od škofa v Goi, mu je kralj hotel dati obilo zlata in srebra. Toda sv. Frančišek je vse odklonil. Sporočil je kralju, da ni prišel v Japonijo zavoljo denarja, ampak da izroči Japoncem neizmerni zaklad božjih resnic. Kralj se je kar začudil in je vzkliknil: »Kako je to? Naši bonci niso nikoli slišli zlata in srebra, ti pa nočeš ne tega ne onega«. Še bolj pa se kralj začudi, ko vpraša svetnika, kaj bi mu bilo torej vseč in ko sv. Frančišek odgovori: »Nič drugega ne želim ko dovoljenja, da smem v cellem tvojem kraljestvu oznanjevati pravega Boga«. Vse to je kralj takoj dovolil, ker je iz tega spoznal dobre namene sv. Frančiška.

Spoznamo iz tega, kako neizmerna dobrota je sv. vera, v kateri smo bili rojeni in kakó neizmeren zaklad so milosti sv. Duha in njegovi darovi, ki nam dajejo pravico do nebeškega kraljestva.

*

* *

73. *Daj kreposti zaslužiło, daj zveličanju završetek, daj veselje vekomaj!*

Sv. Frančiška je napala huda mrzlica na otoku Sančanu prav takrat, ko se je odpravljaj za sv. misijon na Kineško. Hudi mrzlici se pridružijo še druge smrtne bolezni. Nikogar ni bilo pri njem razen kineškega mladeniča Antona, ki je bil priča tega, kar je sv. Frančišek delal in govoril v smrtne bolezni. Ležeč na trdi postelji v baraki je izgovarjal te-le besede: »O presveča

Trojica! O Jezus, sin Davidov, usmili se me! O Marija, skazi se, da si naša mati!« V noči od petka na soboto od 2. do 3. dec. l. 1552. malto po polunoci upre oči v božje razpelo in izgovori besede: »V tebe, o Gospod, sem zaupal in na veke ne bom osramočen«. Pri teh besedah mu zasveti na obrazu zveličanski mir in nebeško veselje. Njegova požrtvovavnost je dobila v nebesih plačilo, njegovo zveličansko delo završetek, njegova duša večno veselje!

*

*

*

Tako se v življenju in delovanju sv. Frančiška kakor tudi v življenju vseh drugih svetnikov kaže delo sv. Duha. Prava svetost in pobožnost je od sv. Duha. Ž njim se pri sv. krstu začenja, ž njim se tudi konča in završi naše večno zveličanje. Če kdo misli, da se lahko zveliča s svojimi močmi, se moti. Za večno zveličanje je potrebna molitev, da si pridobimo potrebnih milosti in potrebnih darov sv. Duha. Po njem prejmejo naše čednosti plačilo, po njem prejme naše zveličanje završetek, po njem prejmemo večno veselje. Amen. Alleluja!

TRIINŠTIRIDESETO BRANJE.

ZA PRAZNIK PRESVETE TROJICE IN ZA PRVO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Današnji dan je posvečen presveti Trojici. Spomni se danes, človek, da biva nad teboj trojedini Bog: Oče, Sin in sv. Duh, ki je večni, vse-mogočen, vseveden, neskončno moder in neskončno pravičen. Ta Bog je vse ustvaril ali kakor pravi *v današnjem sv. berilu* sv. Pavel: »*Oč njega, po njem in v njem je vse*«. Slednja stvarca na zemlji in v nebesih je njegovo delo, ki ga oznanjuje in poveljuje. Kakor spoznamo po stopinjah, ki jih ugledamo na tleh, da je nekdo hodil, prav tako spoznavamo na slednji stvarci, na vsaki travici, na vsaki bilki, na vsakem drevesu in na vsakem živem bitju, da je hodil Bog mimo, ki je vse to modro ustvaril. Na vsaki stvarci, na vsaki bilki je toliko umetnosti, toliko božjih misli, da pišujejo učenjaki cele knjige in polnijo ž njimi cele knjižnice, pa ne morejo nikdar vsega povedati, kar je Bog položil vanjo. V očesu ali ušesu človeškem je toliko božjih misli in razuma, da imamo o tem cele knjižnice, pa še sedaj niso učenjaki vsega preiskali. Ako se eno samo ko-

lesce pokvari, ga vsi učenjaki celega sveta ne napravijo več. Ko hodimo po poljih in gledamo žito, ko hodimo po travnikih in gledamo travico in cvetice, ko hodimo po gozdih in gledamo drevesa in živali, imamo pred seboj same Božje čudeže, ki pričajo, da je Bog, ki je vseмогоčen, neskončno moder in vseveden. Odpri oči, človek, ki stojiš sredi narave, ki je polna božjih čudežev in reci s sv. Pavlom: *O globočina bogastva, modrosti in vednosti Božje! Kako nerazumljive so njegove sodbe in njegove poti*, t. j. njegove naredbe. *Kdo bi mogel spoznati misli Gospodove in kdo je bil njegov svetovavec? Kdo mu je pred kaj dal, da bi se mu povrnilo?*

*

* *

2. Premišljujmo danes to največjo resnico naše sv. vere in zmislimo se, da smo bili krščeni v imenu vseмогоčnega, večnega, neskončno modrega in vsevednega trojedinega Boga: Očeta, Sina in sv. Duha. Temu Bogu smo bili podpisani pri sv. krstu, kakor je ukazal Kristus apostolom: *»Pojdite, in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha«*. Zmislimo se danes, da je naša najsvetejša dolžnost, da izpolnjujemo božje zapovedi, kakor je Kristus rekel apostolom: *»Krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha in učite jih vse izpolnjevati, karkoli sem vam zapovedal«*. Ko smo bili krščeni, nam je mašnik rekel te-le besede: *»Izpolnjuj*

zapovedi, da boš lahko šel naproti Gospodu, ko bo prišel na ženitnino z vsemi svetniki v nebeški dvorani«.

*

*

*

3. Obudimo danes živo vero v vseмогоčnega Boga, ki nas bo sodil po delih. Mnogi so v naših časih to vero zatajili, ker ljubijo bolj temo ko luč, bolj greh ko sv. čednosti, bolj posvetno veselje ko sveto veselje. Boga ne more sicer v svojem srcu in v svoji vesti nihče zatajiti, ker ga glasno oznanjujejo vse stvari, a v delih in v besedah ga mnogi zatajujejo. Današnji svet je zelo paganski. Ljudje živijo ko živina in proklinjajo ko hudobni duhovi. Ne hodimo za njimi! Častimo Boga s svetim življenjem in ne strašimo se zasmehovanja od strani posvetnjakov, ki so neumni. Katoličani moramo biti vedno srčni in pogumni, kajti na naši strani je vseмогоčni Bog, na naši strani je Kristus, kakor je rekel: »Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta«.

*

*

*

4. Zmislimo se, kako neustrašno so kazali prvi kristjani svojo vero v vseмогоčnega Boga. Zmislimo se na sv. Lovrenca, mučenika, ki so ga zavoljo vere pekli na razbeljenem železju. Sv. Lovrenc pa ni zatajil sv. vere, ampak je ostal zvest do konca. Ko je videl vojak Roman, ki ga je stražil, kako stanovitno spoznava sv. vero v največjem trpljenju, ga je prosil, naj ga poduči

v tej veri, ker da hoče postati kristjan. Sv. Lovrenc ga poduči in sv. Roman gre sam po vodo za krst in se vrže sv. Lovrencu k nogam in mu zakliče: »Lovrenc, le hitro me krsti!« Lovrenc ga krsti in Roman začne očitno razodevati, da je kristjan. On se ni ustrašil cesarja, ker tudi pred cesarjem je klical: »Kristjan sem, kristjan sem!« Cesar ga da bičati in neusmiljeno mučiti, a krščanski mučenik trpi brez omahljivosti vse muke in se mej trpljenjem še zahvaljuje Bogu za dar sv. vere.

Glejte, tako goreči so bili prvi kristjani! Takí zgledi so morali roditi dober sad mej neverniki, ki so jih gledali. Zato se je sv. vera tako naglo širila. Dandanes so katoličani mlačni, dajejo slabe zgled, zaničujejo duhovnike, škofo in papeža, proklinjajo Boga, Matler B., sv. zakramente itd. To slišijo ljudje drugih ver in kažejo s prstom na razuzdane katoličane. To je krivo, da se jih mej nami tako malo izpreobrne h krščanski veri.

Predragi! Izpolnjujmo zapovedi Kristusove, kažimo v dejanju in v besedi, da smo kristjani, ako hočemo kdaj iti naproti Gospodu, ko bo prišel na ženitnino z vsemi svetniki v nebeški dvorani.

Obudimo vsak dan vero v vseмогоčnega trojediniga Boga, da se v strahu božjem obranimo greha in da napredujemo v ljubezni božji.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

5. Sv. Avguštin je ob morskem bregu pre-mišljeval veliko skrivnost presvete Trojice. Ko je bil ves zamišljen, ugleda pri morju malega otroka, ki je z majčkeno žlico zajemal vode iz morja in jo izlival v plitvo jamico. Sv. Avguštin se začudi in mu reče: »O otrok, kdaj in kako hočeš neizmerno morje izplati v plitvo jamico?« Otrok mu odgovori: »Prej bom jaz neizmerno morje izplal v majčkeno jamico, kakor Ti razumel veliko skrivnost presvete Trojice«.

Skrivnosti presvete Trojice ne moremo na noben način popolnoma razumeti in kadarkoli govorimo o presv. Trojici, moramo vselej s svetim strahom in z največjo spoštljivostjo govoriti.

Dasi pa ne moremo razumeti presv. Trojice, mora vendar vsakdo, ko je že pri pameti, marsikaj vedeti in verovati o presv. Trojici.

Nauk, ki ga uči sveta vera o presv. Trojici nas mogočno pretresa. Zato bi pač morali imeti to skrivnost vedno pred očmi, da bi nikdar ne grešili, kakor pravi sv. pismo: Imej Boga pred očmi in ne boš grešil.

*

*

*

6. Vedeti in verovati mora vsak kristjan, ko je pri pameti, *da je Bog*, da je Vsemogočni nad nami, kateri nas je ustvaril, kateri nas je odrešil, kateri nas posvečuje, kateri vse vlada in ohranjuje in kateri nas bo sodil.

Ta misel je mogočna! Marsikdo se je že ustavil pri pregrešnem dejanju, ker se je

spomnil, da je Bog, kateri ga bo pravično in ostro sodil. Ta misel, da je Bog nad nami, dela grešnikom življenje grenko. Radi bi videli, da bi Boga ne bilo. Zato ga skušajo utajiti, zato pišejo in govorijo: »Ni Boga, le neumni ljudje verujejo, da je Bog; učeni ljudje ne verujejo več, da je Bog«. Tako govorijo in pišejo in druge ljudi sleparijo in zapeljujejo, češ, ni Boga! Kaj pa pravi njih vest? Vest jih peče in jim pravi, da je Bog, kateremu bo treba dati oster račun. Boga ne moremo na noben način utajiti. Saj ga oznanjujejo, kakor pravi sveto Pismo, nebo in zemlja, zvezde, luna in sonce, drevje in zelenje, ptice v zraku in ribe v vodi. Slehera bilka oznanjuje Boga, njegovo modrost in vsemogočnost.

Vedeti in verovati mora vsak kristjan, kakor hitro je pri pameti, da je en sam Bog pa tri Božje Osebe. Hoteli so v četrtem stoletju po Kristusu nekateri krivoverci učiti, da je en sam Bog in ena sama božja oseba. Bil je prevzetni *Arij*, kateri je povsod učil, da niso tri Božje osebe, ampak ena sama Božja oseba. Ko so škofje to slišali so se brž zbrali na občni zbor v Niceji leta 325. po Kr., so preklicali krivoverski nauk in se izrekli, da so tri Božje osebe: Bog Oče, Bog Sin in Bog sv. Duh, pa vendar le en sam Bog, eno samo bistvo božje! Sv. Atanazij, kateri se je na tem občnem zboru s svojo zgovornostjo posebno odlikoval, pravi tako-le: »Kdor se hoče zveličati mora verovati, da je Bog Oče Božja oseba, da je Bog Sin Božja oseba, da je sv. Duh Božja oseba.

Čeprav pa so tri Božje osebe, vendar niso trije bogovi, ampak en sam Bog. Kakršen je Bog Oče, tak je Bog Sin, tak je Bog sv. Duh. Neskončen je Bog Oče, neskončen Bog Sin, neskončen Bog sv. Duh; večni je Bog Oče, večni Bog Sin, večni Bog sv. Duh in vendar je en sam neskončni, večni Bog! Vsemogočen je Bog Oče, vsemogočen Bog Sin, vsemogočen Bog sv. Duh in vendar je en sam vsemogočni Bog! Oče je pravi Bog, Sin je pravi Bog, sv. Duh je pravi Bog, a vendar niso trije bogovi, ampak en sam pravi Bog! Bog Oče je Gospod nebes in zemlje, Bog Sin je Gospod nebes in zemlje in Bog sv. Duh je Gospod nebes in zemlje, a vendar niso trije gospodje nebes in zemlje, ampak en sam Gospod! Bog Oče je sam od sebe od vekomaj, Bog Sin je rojen iz Boga Očeta od vekomaj, Bog sv. Duh izhaja iz Boga Očeta in Sina od vekomaj. Eden Bog Oče, eden Bog Sin, eden Bog sv. Duh in vsi trije so eden pravi Bog!« Kdor se hoče zveličati, mora to verovati, ker tako so učili apostoli in tako uči od apostolskih časov sv. krščanska cerkev.

To je velika skrivnost! Če bi tudi celo večnost premišljevali, bi je vendar ne mogli popolnoma razumeti. Zato je rekel tisti otrok sv. Avguštinu, ki je premišljeval presv. Trojico: »Prej bom jaz izplail neizmerno morje v majčkino jamlico, kakor ti razumel veliko skrivnost presv. Trojilce.

Vedeti je treba o presv. Trojici, da je najbolj popolno bitje. Kaj smo mi nasproti Bogu? Od kdaj smo mi? Mi smo se še-le pred ne-

koliko leti rodili na svet, Bog pa je večn. Mislite si tisoč let, Bog je bil že pred tisoč leti. Mislite si več tisoč let, takrat še ljudi ni bilo, Bog pa je že bil! Mislite si let, kolikor je peska in kolikor je kapljic v morju, Bog je že bil! Od kedaj je Bog? Bog je od vekomaj.

Kaj smo mi? Danes smo še, jutri že ne vemo, kaj bo z nami? Kakor suknja se izpreminjamo. Zdaj je suknja nova, v kratkem ostari, se umaže in raztrže, nazadnje se odvrže. Tako je tudi z nami. Človek je nekoliko časa mlad, pa leta stečejo, nazadnje se postara in leže v grob. Kaj smo mi nasproti Bogu? Bog je nepremennljiv od vekomaj do vekomaj in se nikoli ne postara, nikoli ne umrje.

Bog je povsod pričujoč. Ako hočemo mi videti ta ali oni kraj, deželo ali mesto, moramo se potruditi ali peš ali z vozilom. Bog tega ne potrebuje. Bog je povsod! Ob enem in istem času je v nebesih in na zemlji, na morju in na suhem. Bog vlada in pregleduje ob enem in istem času sonce, luno, zvezde, površje zemlje, sredino zemlje in globočino morja. Kdo se more meriti z Bogom?

Kaj smo mi nasproti Bogu? Kako šibke so naše moči, kako malovredni smo mi! Bog je vse-mogočen. Ustvaril je nebo in zemljo in vse, kar je samo z besedo. Rekel je: Bodi! in je bilo! Ob njegovem glasu se treseta nebo in zemlja. Če samo migne, blisk posveti in grom udari; če samo migne, se zemlja pod nami zmaže in potrese; če samo migne, ugasnejo takoj sonce,

luna in zvezde; če samo migne, se cel svet poruši in pokonča. Strašna je moč Božja! Človeška kolena se morajo ponižno upogibati pred Božjo vsemogočnostjo.

Kaj smo mi nasproti Bogu? Mi smo nevedni ljudje. Naše znanje je malovredno in vsak dan naredimo sto pogrškov. Kaj pa Bog? Bog je vseveden in neskončno moder, pred Njim je vse očito. Nobena reč, hodi še tako skrita, ni Njemu nepoznana. Naj se grešnik, kadar greši, še tako skrije, naj se zapre v najbolj temen prostor, Bog ga vidi.

Nekega svetnika je grešna oseba zavajala v greh. Svetnik odgovori: Jaz bi storil to, ako bi vedel, da me nihče ne vidi. Druga oseba odgovori: Tedaj pojdi z menoj in te ne bo nihče videl. Vede ga v skrivno sobo in dobro zapre za seboj. »Sedaj«, pravi, »te ne bo nihče videl«. Svetnik odgovori: »Tudi tukaj bi nas lahko kdo videl«. Vede ga v še bolj skrivno sobo in dobro zapre. Potem reče: »Tukaj ni mogoče, da bi te kdo videl«. Svetnik odgovori: »Kaj praviš? Da nas tukaj nihče ne vidi? Ako nas človek ne vidi, vidi nas Bog. Vedi me v kraj, kjer me Bog ne bo videl in potem bom grešil«. Oseba se je nad temi besedami zavzela, pustila svoje pregrešno življenje in se izpreobrnila!

Bog je vseveden, da ne moremo pred Njim nobene stvari zakriti.

Kaj smo mi nasproti Bogu? Mi smo grešniki. Bog pa je neskončna svetost in neskončna dobrotà. Na Bogu ni najmanjšega madeža. Pred

njim prepevajo serafi neprenehoma: »Svet, svet, svet, Gospod vojnih množic. Polna so nebesa in zemlja Tvoje slave«. To pesem je slišal prerok Izaja, ko je v duhu gledal vsemogočnega Boga, sedečega na visokem in vzvišenem prestolu, a okolu Njega serafe, ki so imeli po šest perutnic. Z dvema perutnicama so si zakrivali obraz, z dvema so si zakrivali noge, z dvema pa so letali in si drug drugemu to nebeško pesem odpevali.

Bog je neskončna dobrotà! Noben oče ni tako dobrotljiv nasproti svojim otrokom, kakor je Bog nasproti nam. Bog nas je ustvaril, Bog nas je odrešil, Bog nas je posvetil, Bog nam bo dal večno zveličanje.

Pa poleg vsega tega ne smemo pozabiti, da je Bog tudi neskončno pravičen, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Pred vsemogočnega trojedinega Boga bomo morali stopiti vsi in tam se bo poravnala sleherna krivica.

Kdo se more meriti z Bogom? Vse, kar-koli si moremo misliti dobrega, lepega in vzvišenega, vse je v Bogu in sicer v neskončni meri. Trojedini Bog je morje neskončne popolnosti. Ko bi Boga samo enkrat videli od obličja do obličja, bi od ljubezni skoprneli.

Kralj David opisuje Boga v psalmih kot vsemogočnega Gospoda, katerega mora hvaliti nebo in zemlja. Tako piše v psalmu 150.: »Hvalite Gospoda v njegovi močni trdnjavi, hvalite ga v njegovih močeh, hvalite ga po njegovi mnogoteri velikosti!«

*

*

*

7. Noben človeški razum, niti angelski, ne more razumeti skrivnosti presvete Trojice. Pred to veliko skrivnostjo moramo upogniti glave vsi. Razumeti ne moremo, pa verovati moramo. Te veliko skrivnost smo potrdili že pri svetem krstu, ko se nismo še zavedali. Že takrat smo rekli: Verujem v Boga Očeta, vsemogočnega stvarnika nebes in zemlje; verujem v Jezusa Kristusa, Sina Njegovega jedinega, Gospoda našega; verujem tudi v sv. Duha.

Tako moramo tudi danes govoriti in v prahu moliti, če tudi ne razumemo:

»Svet, svet, svet, Gospod vojnih trum, polna so nebesa in zemlja Tvojega veličastva!«

*

*

*

*

*

*

*

*

*

8. Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu, kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in vekomaj. Amen! Tako ponavljamo vsak dan in častimo s temi besedami vsemogočnega trojedinega Boga, ki je vse ustvaril, ki vse ohranjuje, vzdržuje in vlada, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. V teh besedah so izražene prve tri temeljne krščanske resnice, na katerih stoji svet.

*

*

*

9. Pred vsem moramo verovati, da je Bog in da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje

in hudo kaznuje. To ste prvi dve temeljni resnici.

Ali res verujemo te resnice? Ali res verujemo v vseмогоčnega Boga? Ali ne živimo tako, kakor da bi nič ne verovali? To bi bila velika in strašna nespamet. Mi bi se sami sebe slepili, kar bi bilo za nas pogubno. Če res verujemo, če res trdno verujemo, da je Bog, ki nas gleda, ki spoznava vse naše misli in želje, ki sliši vse naše besede in vidi vsa naša dela, se mora tudi naše življenje in naše delovanje ujemati z našo vero. Mi ne smemo tako živeti, kakor da bi nič ne verovali.

Beremo o sv. Klementu, škofu aleksandrijskem, da ga je cesar Dioklecijan dal poklicati in mu pokazati na eni strani zlato, srebro in vse, kar bi si kdo mogel želeči, na drugi strani pa vse orodje, s katerim so mučili mučence. Nato mu reče: »Glej, vse dragocenosti ti dam, če daruješ malikom«. Sv. Klement pa se obrne proč od dragocenosti in reče: »Moj Bog mi je črez vse!« Tako je raji umrl nego zatajil Boga, v katerega je trdno veroval.

Kdor ima trdno vero v vseмогоčnega in vsevednega Boga, ne bo storil greha. Zakaj krađe tat ljudsko blago? Vsak poreče: Nima žive vere! Če bi res trdno veroval v vseмогоčnega Boga, ki dobro plačuje in hudo kaznuje, če bi bil prepričan, da bo treba vse prej ali slej povrniti, bi gotovo ne stegoval svojih rok po tujem blagu.

Zakaj slišimo dandanes toliko grdega proklinjanja? Zato, ker ni mej nami žive vere! Ko bi bila mej ljudmi živa vera, bi vedeli, da sliši

Bog grdo preklinjanje in da je bo ostro kaznoval.

Zakaj se nečistnik valja po nečednostih? Ker nima žive vere v Boga, ki vse vidi in vse ve. Ko bi veroval v Boga, ki dobro plačuje in hudo kaznuje, bi se gotovo skrbno ogibal vseh nečednosti.

Zakaj se prelamljajo petki in postni dnevi, zakaj se oskrunjujejo nedelje in prazniki? Zato, ker je vera izginila iz družin.

O kolikih hudobijah in pregreih, skritih in javnih, beremo vsak dan po časopisih! Koliko ubojev in koliko samomorov je dandanes! Zakaj vse to? Zato, ker ni žive vere v vseмогоčnega, vsevednega in povsod pričujočega Boga!

Če bi vse te ljudi vprašali, ali verujejo v Boga, bi nam utegnili še odgovoriti, da verujejo. Toda vsa ta njih vera je le zunanja. To vero priznavajo le z usti, v srcu pa ni nobene gorečnosti in v razumu nobenega živega prepričanja. Ko bi resno mislili, da jih Bog vidi in sliši, bi nihče ne grešil. Vera v Boga in iz te vere izvirajoči strah božji obrani človeka vseh pregreh. Zato bi morali istariši že v nežnih letih svojih otrok vzbujati v njih sv. vero v vseмогоčnega in pravičnega Boga ter gojiti v njih srcih strah božji. Ta zveličavni strah božji obstoji v tem, da verujemo v božjo vseмогоčnost, vsevednost in pričujočnost in se skrbno in vestno branimo žaliti Boga, ki nas bo pravično sodil in za grehe tudi ostro kaznoval.

*

*

*

10. Tretja temeljna resnica, ki jo moramo premišljevati na praznik presv. Trojice, je, da so tri božje osebe pa en sam Bog.

To resnico nam je razodel še-le Gospod Jezus Kr. Nekoliko so o tem slutili že v starem zakonu Izraelci, katerim je trojka bila znamenje vsemogočnega Boga. Danes zna povedati vsak krščanski otrok: Da so tri božje osebe: Oče, Sin in sv. Duh, pa en sam Bog; da nas je Bog Oče ustvaril, Bog Sin odrešil in da nas Bog sv. Duh posvečuje.

Ta resnica je največja skrivnost naše sv. vere, ki presega naš um in si je ne moremo na noben način predstaviti. Imamo sicer nekaj slabih in bledežih primer, s katerimi si skušamo pojasniti to resnico na pr.: Vsako telo se zdi vse drugo, če je gledamo po širokosti ali po dolgoti ali po visokosti, t. j. po trojnem oziru, vendar je eno ter isto celo telo, naj je gledamo tako ali tako. Če je gledamo po dolgoti, je celo telo, če je gledamo po širokosti, je celo telo in če je gledamo po visokosti, je tudi celo telo, a vendar se zdi telo, gledano po dolgoti, vse drugo ko telo, gledano po širokosti itd.

To je kajpada le blede in nezadostna primera, ki jo navajajo nekateri, da ž njo pojasnjujejo troedinost. Druga primera, ki jo navajajo sv. očetje je ta-le: V duhovnih bitjih, ki so preprosta in nedeljiva, razločujemo trojno zmožnost: um, spomin in voljo, v čemer se kaže podobnost božje troedinosti. Čeprav pa je trojna zmožnost, je v ustvarjenih bitjih le ena oseba, ker je le eno

bistvo. To pa je v vsemogočnem in večnem Bogu drugače. Čeprav je eno bistvo, so vendar tri božje osebe: Bog Oče, ki je sam od sebe od vekomaj, Bog Sin, ki je rojen od vekomaj iz Boga Očeta (iz Božjega uma, t. j. Beseda Božja) in Bog sv. Duh, ki izhaja od vekomaj iz Boga Očeta in Boga Sina (t. j. Ljubezen božja).

V Kristusu ste dve naravi, božja in človeška, pa le ena oseba; v človeku je duša in telo, pa vendar le ena oseba; nasprotno pa je v vsemogočnem, večnem Bogu le eno bistvo ali le ena božja narava, pa tri božje osebe.

To največjo skrivnost bomo boljše umevali v nebesih, ko bomo gledali Boga od obličja do obličja in se v Njem veselili na večne čaše, čeprav je ne bomo mogli nikdar popolnoma razumeti.

*

* *

11. Veličastvo božje je tako veliko, da človek ne more drugega ko moliti je, hvalliti in častiti z vsemi močmi.

Babilonski kralj Nabuhodonozor je ukazal vreči tri izraelske svete mladeniče v razbeljeno peč, ker niso hoteli moliti zlatega kipa, toda vsemogočni Bog jih je v razbeljeni peči tako čuval, da so se po razbeljeni peči sprehajali ko po hladu in prepevali: »Hvalite Gospoda, vse stvari, hvallite in povišujte ga čez vse na veke! Častite Gospoda, angeli Gospodovi in nebesa, častite ga, vse vode, ki so pod nebom, vse gore in vsi hribje,

vse rastline na zemlji, vsi studenci, vsa morja in reke, vsi somi in kar se giblje v vodah, vse ptice pod nebom, vse zveri in živali itd.» Tako so prepevali ti trije svetli izraelski mladeniči, ko so videli veliko čudo, kakteroj je Bog storil: nje je rešil iz razbeljene peči, na tiste pa, ki so netili peč, je plamen švignil ter jih zažgal in umoril.

*

* *

12. Velik in mogočen je Bog v svojih delih. Če pomislimo, kako modro je Bog vse ustvaril, zlasti človeka, moramo ga le hvalliti, častiti in v prahu moliti. Človek sam je tako umetno in modro ustvarjen, da je vsak del, vsaka žilica človeškega telesa; pravi čudež.

Koliko čudežev je v naravi! Mi vsejemo malo zrnice, pa kmalu prikljuje iz zemlje bilka, ki rodi stoteren sad. Ali ni to veliko čudo? Modrost in vsemogočnost božja pokriva vso naravo kakor megla, da vsak človek, tudi otrok, lahko spozna Boga v njegovih prečudnih delih.

Padimo v prah na kolena pred vsemogočnega trojedinega Stvarnika in rečimo: Češčen na trdnjavi neba! Častite Gospoda, vsa dela njegova, častite ga, angeli, hvallite ga, nebesa, častite ga, vse vode, kaktere so nad nebom, hvallite ga, solnce, luna in zvezde na nebu, častite ga, dež, rosa in slana, častite ga vetrovi, častitega, ogenj, vročina in mraz, častite ga, srež in ivje, led in sneg, častite ga, noči in dnevi, svetloba in tema, bliski in oblaki, časti naj ga zemlja; častite ga.

gore, hribje in vse rastline na zemlji; častite ga, vsi studenci, morja, reke in potoki; častijo naj ga vse živali, ki se gibljejo po vodah; častite Gospoda, ptice pod nebom, vse zverine na zemlji, častite Gospoda, vsi človeški otroci, častite ga. kristjani — otroci božji, ki ste izvoljeni dediči večnega kraljestva! Češčen Gospod Bog naših očetov; češčeno ime trojedinega Boga Očeta in Sina in sv. Duha!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

13. Sv. Trojica je morje vseh skrivnosti, ki jih ne bomo mogli nikdar popolnoma razumeti. Tudi v solnce ne moremo gledati, a vendar spoznavamo njega velike dobrote. Ko bi solnca ne bilo, ne bi moglo nič rasti, nič zeleneti in nič cvetsti. Vse bi pomrlo. Prav tako ne moremo spoznati presv. Trojice, a vendar vemo, da prihajajo vse dobrote od presv. Trojice.

*

*

*

14. Bog Oče nas je ustvaril — to je prva in največja dobrota, ki je zapisana v katekizmu. Hkratu je ta resnica tudi največja tolažba za vsakega človeka.

Nobena nesreča, nobena zguba, nobena nezgoda, ne bolezen ne smrt nas ne sme žalostiti. Če imamo res trdno vero v Boga — Stvarnika.

Bog Oče je ustvaril nebo in zemljo in vse, kar je na nebu in na zemlji. Ustvaril nam je telo in dušo, ustvaril nam je zdrave ude in zdravo pamet. Sami od sebe nimamo prav ničesar.

Koga bi se bali? Saj smo v rokah vsemogočnega Boga! Kaj bi žalovali, kadar nas zadene kakšna zguba ali nesreča? Saj je vse, kar imamo od Boga Očeta! Kakor nam je Bog vse dal, prav tako nam lahko tudi vse odvzeto povrne, Njegova sveta volja naj se zgodi! Bog, ki nam danes pošilja žalost in bridkost, nam lahko že jutri pošlje vso tolažbo. Kaj bi obupovali? Ali nimamo v nebesih vsemogočnega Očeta, ki ima za nas usmiljeno srce, ki nas ljubi ko svoje otroke? Bog je vsemogočen, zato nam lahko pomaga, Bog je naš Stvarnik, zato nas ne bo zapustil, ker smo njegovo delo; Bog je naš Oče, zato nas njegovo očetovsko srce ne bo pozabilo.

Tudi same smrti se kristjan ne sme bati, ako ima res živo vero v Boga Očeta. Saj nas je Bog Oče ustvaril zase! Ali ni rekel Kristus: »V hiši mojega Očeta je veliko stanovanj. Grem, da vam pripravim prostor«. Tudi smrti se tedaj ne smemo bati. Za kristjana je smrt prehod v boljše življenje. V nebesih nas čaka preljubeznivi nebeški Oče.

Težko je umreti starišem, ko imajo še celo vrsto nepreskrbljenih otrok, ki neskrbno skačejo okrog njih smrtnih postelje. Takrat jih tolaži le misel na nebeškega Očeta, ki redi ptice pod nebom in živali po gozdih. Temu nebeškemu Očetu izročijo dobri stariši v smrtni stiski svoje zapu-

ščene otročiče. Bog Oče, ki jih je ustvaril, naj jih redi in čuva! Vera v Boga Očeta je v smrtni uri starišem največja tolažba. S to vero se potolaženi ločijo s tega sveta.

*

* *

15. Druga za nas velika tolažba je vera v Boga Sina. Bog Sin, ki je od vekomaj rojen iz Boga Očeta, se je o določenem času rodil v Betlehemu iz Marije Deviče. Na osmi dan so mu dali ime Jezus. Le-ta je trpel za nas in za naše grehe in umrl na križu. Tretji dan pa je od smrti vstal, štirideseti dan po vstajenju v nebesa šel, kjer sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega.

Koliko tolažbe nam dajejo te resnice v življenju, trpljenju in v smrti! Ali imamo tolažbo, ki bi bila večja kot ta, da je Sin božji nedolžnem trpel in umrl za naše grehe? Ko mi trpimo, vemo, da smo to z grehi zaslužili! Jezus pa je bil nedolžno jagnje, ki ni imel nobenega greha. In ali se more naše trpljenje primerjati trpljenju Gospodovemu? O vi vsi — kliče na križu viseči Jezus — o vi vsi, ki greste mimo, pogledajte, če je kaltera bolečina večja od moje!»

Ko bomo na smrtni postelji v bolečinah zdihovali in s strahom pričakovali trenotka ločitve od tega sveta in sodbe, nam bodo v roke položili božje razpelo, nam šepetali na uho, naj zaupamo v Jezusa Kristusa, Sina božjega in nas tolažili, da je tudi Jezus trpel velike bolečine na križu.

Ozirajmo se torej v trpljenju zaupno v drugo božjo osebo, Jezusa Kristusa, ki je mnogo bridkosti pretrpel na duši in na telesu zavoljo nas in zavoljo naših grehov in je za nas kri prelil do zadnje kapljice. V Jezusa zaupajmo, ki je rekel: »Kdor v mene veruje, ima večno življenje. Jaz sem vstajenje in življenje, kdor v mene veruje, bo živel in kdorkoli živi in v mene veruje, ne bo umrl vekomaj!«

*

* *

16. Tretja velika tolažba naša je sv. Duh, tretja božja oseba.

Sv. evangelij imenuje sv. Duha Tolažnika. Kristus je rekel apostolom: »Jaz bom prosil Očeta in vam bo poslal Tolažnika, Duha resnice, ki bo pri vas ostal na veke.« Sv. Duh bo tedaj pri nas na veke. S temi besedami je Kristus obljubil sv. Duha ne samo apostolom ampak tudi nam. Sv. Duh je z nami v vseh časih, v vseh skušnjavah, v vseh bridkostih, v vseh stiskah, nesrečah in nezgodah, v zdravju, bolezni in smrti! Kakor je sv. Duh tolažil in krepčal sv. apostole, tolaži in krepča v vseh časih tudi vse vernike, ki ga kličejo na pomoč. Sv. Duh nas je posvetil pri sv. krstu, ko nam je odvzel prokletstvo izvirnega greha in nam vлил posvečujočo milost otrok božjih. Ko smo po sv. krstu grešili, nas je znova posvetil pri sv. pokori in nas posvečuje pri vseh sv. zakramentih. Trdno upamo, da nas bo sv. Duh preskrbel z ženitovanjsko obleko posvečujoče

milosti božje ob zadnji uri, da bomo ž njo šli v raj, iz katerega smo bili pregnani z Adamom in Evo v začetku. Če bomo v življenju pogostoma klicali na pomoč sv. Duha, če ga bomo vedno častili in molili, bodimo gotovi, da bomo srečno umrli in dosegli kraljestvo otrok božjih.

Zgled nam je stari Simeon, ki je celo življenje prosil, naj bi mu Bog dal milost, da bi dočakal Zveličarja sveta. Sv. Duh mu je razodel, da ne bo videl smrti, dokler ne pride Zveličar. In res! Ko prineseta Marija in Jožef dete Jezusa v tempelj, ga sv. Duh navdihne, da je ta otrok Zveličar sveta. Starček teče k detetu, ga prime v naročje in vzklikne: »Zdaj rad umrjem, ker so videlle moje oči Zveličarja sveta«.

Bog daj, da bi tudi nam dal sv. Duh na zadnjo uro milost, da bi mogli sprejeti Jezusa v svoje naročje v podobi sv. hostije! Če se to zgodi, ga bomo v nebesih gledali in uživali od obličja do obličja na veke.

*

* *

17. Vse te resnice, ki so tu razložene, nam bo na srce polagal na smrtni postelji mašnik, ki nas bo prevedoval. Klical nam bo: Zaupaj v Boga Očeta, kateri te je ustvaril, v Boga Sina Jezusa Kristusa, ki te je s svojo krvjo odrešil, v Boga sv. Duha, ki te je posvetil. In ko se v smrtnem boju ne bomo morda več dobro zavedali, bo mašnik izgovarjal nad nami besede: »Pojdi, krščanska duša, s tega sveta v imenu Boga Očeta

vsemogočnega, ki te je ustvaril, v imenu Jezusa Kristusa, živega Boga, ki je za te trpel, v ime tvojega sv. Duha, ki te je posvetil«. Takrat se bo naša duša preselila iz te solzne doline v nebeške višave nad zvezde, v naročje božje, gledat od obličja do obličja vsemogočnega trojediniga Boga, Očeta in Sina in sv. Duha, katteremu bodi čast in slava vekomaj.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

18. Duhovniki se klanjajo vsak dan *vsemogočnemu* Bogu, ko molijo pri jutranjicah tako-le: »Pridite in prepevajmo Bogu, ker on je velik Gospod, velik Kralj nad vse bogove, ker on nas je ustvaril. Morje in zemljo so njegove roke naredile. Pridite, molimo ga, padimo na kolena pred Boga, objokujmo svoje pregrehe pred Gospodom, ki nas je ustvaril«.

Tako molijo duhovniki vsak dan. Kar delajo duhovniki vsak dan, morajo storiti danes vsi! Danes padimo na kolena in premišljujemo v prahu vsemogočnost Gospoda, objokujmo svoje pregrehe.

*

*

*

19. Sv. pismo pravi, da je strah božji začetek modrosti. Če hočeš biti torej moder, boj se Boga! Strah božji je podlaga prave modrosti.

Misli si eno kapljico vode. Kaj je kapljica nasproti potočku? Kaj je kapljica nasproti reki? Kaj je kapljica nasproti morju, nasproti vsem morjem celega sveta? Kapljica popolnoma izgine, če jo primerjamo vsem morjem. Glej, o človek, še manjši ko kapljica si ti nasproti Bogu. Kapljica je nekaj nasproti morju, ti pa nisi prav nič nasproti Bogu, ker Bog Te je iz nič poklical in te lahko vsak čas v nič premeni. Bodi torej ponižen in boj se Boga, ker nisi nič. Bog te lahko vsak trenotek uniči in pokonča.

Premišluj danes, kako velik, kako mogočen je Bog in kako majhen si ti, o človek. Vzemi v roke majhen prah zemlje in primerjaj ga celi gori. Kaj je tisti prašek nasproti celi gori, ali celi deželi ali celi državi? Primerjaj tisti prašek celi Evropi! V primeri s celo Evropo ni tisti prašek prav nič. Zdaj pa ga primerjaj celemu svetu! Prašek izgine popolnoma. Ali vendar si ti, o človek, še manjši, če se primerjaš z Bogom. Ti nisi v primeri z Bogom prav nič, ker Bog te je iz nič ustvaril. Bog je večji ko cel svet, ker je ustvaril cel svet in ga lahko vsak trenotek uniči in pokonča. Bodi tedaj ponižen, o človek in boj se Boga!

Kako majhen si ti nasproti Bogu, če premišljuješ njegovo moč! Spomni se na strašno gromenje in bliskanje, katero si že doživel, ko si se ves tresel v strahu; toda Bog je še bolj mogočen ko ves grom in blisk. Zmislil se na ogenj, ki si ga morda videl, ko je gorela vas. Kako so plamni švigali do nebes! Toda Bog je močnejši ko ogenj.

Zmisli se na potres, ki giblje zemljo in ruši vasi in mesta, toda Bog je še bolj močen ko potres. Bodi torej ponižen, o človek, in boj se Boga!

Ali veš ti, kako se zvezde sučejo, kako se suče zemlja, kako se giblje morje, kako rastejo drevesa, kako cvetijo cvetlice, kako se rode živali in človek? Vsega tega ne veš? Ti morda še ne veš, kako teče železnica, kako deluje telegraf in telefon, kaj je radij in druge najnovejše iznajdbe! Bog pa je vse te moči ustvaril in dal človeku razum, naj jih poišče in si jih izkoristi. Bog je vseveden. Mi smo ubogi črvčki nasproti Bogu. Bodimo tedaj ponižni in bojmo se Boga, ker strah božji je začetek modrosti!

Mi smo od včeraj. Če mislimo v preteklost 90 let, pa je že gotovo, da ni bilo takrat še nikogar izmed nas. Pred sto leti ni bilo še sluha o nas, Bog pa je že bil. Bog je bil že pred tisoč leti, Bog je bil že pred milijon leti in ni mogoče priti do začetka, ko bi se lahko reklo: Takrat je Bog začel biti!

*

*

*

20. Premišljevanje presv. Trojice nas uči torej ponižnosti in spokornosti, nas uči strahu božjega, ki je začetek modrosti.

Ko je Bog hotel dati na sinajski gori deset zapovedi, je Mojzes peljal izraelsko ljudstvo h gori. Vsa gora je bila strašna. Bog je začel govoriti s strašnim glasom deset zapovedi. Ko je ljudstvo vse to videlo in slišalo, je prestrašeno zbežalo daleč proč od gore. Na ta način je Bog hotel

pokazati svojo mogočnost in vcepiti ljudstvu strah Božji, ki je nad vse potreben. Ko izgubi ljudstvo strah Božji, izgubi sveto npravstvenost in hkratu časno in večno srečo.

Ko so prebivalci mesta Ninive spoznali mogočnost in velikost Božjo in jim je prerok Jona začel klicati: »Še štirideset dni in mesto Ninive bo pokončano«, so se zballi. Oblekli so se v spokorna oblačila in so začeli delati pokoro. Pokoro so delali kralj, vse ljudstvo in celo živalli. In Bog se je usmilil prebivalcev in jim je prizanesel, da jih ni pokončal.

*

*

*

21. Strah Božji je za vse ljudi zelo koristen, ker nas uči ogibati se greha. Stariši bi morali pred vsem skrbeti, da se otroci v domači hiši naučé strahu Božjega, ker ta strah jih bo čuval vsega slabega, vsega greha. Zato pa bi morali tudi stariši sami kazati zgled pravega strahu Božjega. V Sirahovih bukvah (1, 19) beremo: »Kdor se Gospoda boji, bo srečen; na zadnje dni bo blagoslovljen«.

Pravijo, da so mornarji navadno hudi preklinjavci. Toda, kadar jih zaloti huda ura, kadar jim preti razburkno morje, takrat se spomnijo Boga, takrat spoznajo, kako mogočen je Bog in takrat začnejo prav goreče moliti in Boga prositi, naj bi blagovolil odvrniti hudo uro.

*

*

*

22. Praznik presvete Trojice nas uči prav moliti. Le kdor veruje, da je Bog vseмогоčen in ima v Boga pravo zaupanje, bo imel zaupanje v besede, ki jih je govoril Kristus: »Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, Vam bo dal. Prosite in se vam bo dalo (Jan. 16, 24)« in v besede: »Trkajte in se vam bo odprlo, iščite in boste našli. Sleherni, ki prosi, prejme, kdor išče, najde in kdor trka, se mu odpre (Mat. 7, 7)«. Tako bomo tudi razumeli besede Kristusove: »Resnično, povem vam: Če kdo reče ti gori: »Vzdigni se in vrzi se v morje in ne pomišljuje v srcu, temveč veruje, da se bo zgodilo, kar pravi, se mu bo zgodilo. . . Vse, karkoli v molitvi prosite, verujte, da boste prejeli in se vam bo zgodilo (Mark 11, 23)«. On, ki je iz nič ustvaril gore, zemljo, morje, solnce, mesec in zvezde, on, ki je naredil grom in blisk, ki je stvarstvu podaril vse moči, usliši lahko vsako prošnjo, naj bi ta prošnja bila še tako velika.

*

* *

23. Bodimo modri in molimo v ponižnosti in v strahu vseмогоčnega Boga. Ogibajmo se prevzetnežev, ki se celo tako daleč spozabljajo, da Boga tajijo ali ga preklinjajo.

O takih pravi sv. pismo: »Norec pravi, da ni Boga!« Tako je na primer francoski brezverski pisatelj Voltaire celo življenje govoril in pisal, da ni Boga, da po smrti nimamo ničesar upati. Toda prišla je tudi zanj smrtna ura. Ko je ležal

na smrttni postelji, se je začel strahovito bati in je prosil gospode, ki so stali okrog njegove postelje, naj gredo klicat duhovnika. Ti pa niso hoteli, ampak so mu rekli: Ti si nas celo življenje učil, da ni Boga, ti ne potrebuješ duhovnika! In umirajoči Voltaire si je na to sam poskusil vzeti življenje, ker ni mogel prenašati strahu smrti in prihodnje sodbe.

*

* *

24. Nič torej ne pomaga človeku niti učenost niti slava, ako nima strahu Božjega. Strah Božji je začetek modrosti. Živimo tedaj v strahu božjem in v veliki ponižnosti! Sv. Avguštin pravi: Pot, po kateri moramo hoditi, je prvič ponižnost, drugič ponižnost, tretjič ponižnost in kolikorkrat me kdo vpraša, porečem: Ponižnost!

Če se kdo dela pobožnega, pa ni ponižen in nima strahu božjega — ima prazno pobožnost; če kdo rad moli, pa ni ponižen — je prazna njegova molitev; če se kdo posti, — pa ni ponižen in nima strahu božjega — ne veljajo njegova dela nič. Sv. Avguštin pravi: »Kdor hoče sezidati visoko hišo čednostnega življenja, mora prej skopati podlago sv. ponižnosti«. Kristus nam je rekel: »Učite se od mene, ker jaz sem krotak in tih srca ponižen in boste pokoj našli svojim dušam (Mat. 11, 29)«. Sv. Peter nam kliče: »Ponižujte se pod mogočno roko Božjo, da vas poviša ob času obiska. . . Bodite trezni in čujte, ker hudlič, vaš zoprnik, hodi kakor rjoveč lev okoli in išče, koga bi požrl. Temu se ustavljajte (I. Pet. 5, 6!)«

Za lepo krščansko življenje se torej zahteva pred vsem ponižnost in strah božji, ki je začetek modrosti. Popolnost krščanskega življenja pa je v ljubezni božji, ki nas popolnoma združuje s trojedinim vsemogočnim Bogom.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

25. Kakor je Bog eden v treh božjih osebah, prav tako je tudi le ena glavna krščanska čednost v treh oblikah. Krščanska čednost je le ena, t. j. *ljubezen* božja. Ta čednost pa se kaže v treh oblikah, namreč: Varuj se hudega, delaj dobro in prenašaj potrpežljivo. V teh treh rečeh je vsa modrost našega življenja.

*

*

*

26. *Varuj se hudega*, t. j. greha. Smrtni greh je za človeka največja nesreča na tem in onem svetu. Smrtni greh odvzame človeku blagoslov božji, mu vzame mirno in zadovoljno vest. Zato pa nam bodi zlato pravilo: Varuj se hudega! Strah božji naj obvladuje tvoje srce.

Hudobni duh nam govori: »Saj greh ni tako veliko hudo, kakor pravi sv. Pismo in kakor učijo duhovniki. Bog je neskončno dober in ne bo dovolil, da bi se kdo pogubil radi enega smrtnega greha«. To so hudičeve besede. S takimi besedami nas hudič spravlja v večno pogubo, kajti kdor se

z enim samim grehom loči s tega sveta, ne da bi se bil prej spokoril, greh objokoval in ga srčno obžaloval, se prav gotovo vekomaj pogubi. To je krščanski nauk, ki se ne da nič premeniti. Ko bi za takega pogubljenca neprestano molili vsi duhovniki, ko bi zanj prosili vsi redovniki, vse redovnice, vsi ljudje, kar jih je bilo rojenih od začetka sveta in vsi angeli v nebesih, bi takega človeka ne mogli rešiti iz pekla.

Iz tega je razvidno, kako strašansko hudo je greh in kako vestno in skrbno bi se ga moralni čuvati! Imejmo torej strah božji in ogibajmo se hudega. To je prva stopnja ljubezni božje, kakor pravi sv. Pismo: Začetek modrosti je strah božji.

Sv. Anzelm, nadškof kanterburijski, je dejal, ko so ga angleški kralji preganjali in je moral iti v pregnanstvo: *»Jaz se ne bojim ne trpljenja ne smrti, pač pa greha«*.

Da je greh res največje hudo, je razvidno iz tega, ker je bilo potrebno, da je sam Sin Božji prišel na svet in umrl na križu zavoljo naših grehov. Večjega dokaza si ne moremo misliti. Človek lahko greši, ker ima prosto voljo, toda zadostiti za grehe ne bi mogel na veke, ker zadostitev mora biti neskončna, kakor je žalitev neskončna. Tega pa človek ne premore. Zato je sam božji Sin zadostil za grehe vsega sveta s svojo smrtjo na križu.

*

*

*

27. Druga stopnja ali druga oblika ljubezni je: *Delaj dobro!* To je drugo zlato pravilo. Vsaki dan si nabiraj kakor pridna čebelica novih zaslug za nebesa. Bodi skrben za se, za svoje ljudi, pa tudi za druge. Pomagaj rad v stiskah in v siromaštvu! Molli in priporočaj se Bogu, srcu Jezusovemu, Mariji Devici in vsem svetnikom. Kdor ne zna moliti, ne zna prav živeti. Zmisli se večkrat na pričujočnost božjo. Premišljuj poslednje reči: o smrti, o peklu, o vicah in o nebesih.

Vsi svetniki in svetnice božje so se odlikovali v dobrih delih. Z dobrimi deli so si zaslužili nebesa. Nekateri so imeli dan strogo razdeljen, da niso nitji minute zgubili. Sv. Janez od Boga je vstajal na vse zgodaj. Pred vsem je šel k bolnikom v spalnico in zaklical: »Bratje, po koncu! Pred vsem se moramo Bogu zahvaliti, saj se tudi ptički zahvaljujejo na svoj način!« Nato je z bolniki molil jutranjo molitev in jim potem razložil to ali ono resnico, katero so morali premišljevati. Od desete ure predpoldne do enajste zvečer je hodil po mestu in nabiral miloščino za bolnike. Po cestah je ponavljal: »Bratje, delajte dobro za voljo Boga!« Ko je prišel pozno po noči domov, ni šel k počitku, ampak je vselej še stopil k bolnikom, katere je častil kot Kristusa, jih je poprašal, ali še kaj potrebujejo in kako jim je kaj? Potem je šel pred vrata na cesto, kjer so ga v noči čakale osebe, ki so se sramovale beračiti ter je mej nje razdelil darove. Ko je neki škof slišal o tem njegovem svetlem delovanju, je rekel: »Ta mož je res *od Boga*«. Tako se ga je prijel priimek: Janez od Boga.

Njegov lepi zgled v bolnici so od daleč hodili gledat škofje, knezi in drugi plemeniti gospodje. Vsako njegovo delo in vsaka njegova beseda je imela velik vpliv in velik uspeh.

Sv. Antonin, ki ga praznujemo dne osmega maja, je brezdelju napovedal vojsko. Spal je ponoči le malo časa; vstajal je prvi in noč rabil za razna dela do dneva. Če ga je včasih zaspanec premagal, se je za kratek čas naslonil na zid, da se je nekoliko odpočil, pa spet začel pisati ali delati. V samostanu je strogo živel. Mesa ni jedel ko v bolezni. Bil je nad vse ponižen. Ko ga je papež izvolil za florentinskega škofa, se je te časti na vse načine branil, da ga je moral papež s cerkvenimi kaznimi ostrašiti, da je sprejel.

V katerih dobrih delih so se svetniki posebno odlikovali? Pred vsem so svojo dušo posvečevali, kakor beremo v njih životopisih. Svetniki so veliko molili, pogostoma sprejemali sv. zakramente, se sami sebe premagovali in krotili.

Dalje so se uredili v dobrih delih, o katerih nas bo Kristus posebno sodil: Lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, nag sem bil in ste me oblekli, bolan sem bil in ste me obiskali, v ječi sem bil in ste prišli k meni. Ti, ki bodo stali na levi, bodo takrat jokaje vprašali: »Kedaj smo te videli lačnega in ti nismo dali jesti? Kedaj smo te videli žejnega in ti nismo dali piti? Kedaj smo te videli nagega in te nismo oblekli? Kedaj smo te videli bolnega in v ječi in te nismo obiskali«. Sodnik jim bo takrat odgovoril: Resnično, povem vam, česar niste storili enemu teh najmanjših, niste meni storili!

Iz teh besedi je razvidno, da je sam Jezus v teh najmanjših mej nami. Ti najmanjši mej nami so siromaki, zlasti pa otroci in sploh mladina, za katero moramo po Jezusovem ukazu prav posebno skrbeti.

Sv. Jeronim Emilijan se je popolnoma žrtvoval odgoji siromašnih otrok. Ob njegovem času je bila kuga v Benetkah. Mnogo starišev je umrlo, da so se lačni in zapuščenji otroci klatili okrog v velikem številu. Sv. Jeronim je te otroke zbiral, jih podučeval in tudi prehranjeval, ker je bil iz bogate družine. Žrtvoval je vse svoje premoženje, da je postal berač za te najmanjše brate Kristusove.

Prav tako se je žrtvoval tudi Don Bosco. Njegovo življenje do samega groba je bilo požrtovalno delo za mladino. To delo za otroke in mladino je mej vsemi dobrimi deli najboljšo delo, kakor je rekel Kristus: »Kdor sprejme enega takega otroka, sprejme mene«. Iz teh Jezusovih besedi je tudi razvidno, kako ljubo je Jezusu delo za dobro vzgojo otrok in sploh mladine in kakšen blagoslov je združen s tem delom. Sv. Jeronim Emilijan je imel mej siromašnimi in zapuščenimi otroci štiri posebno dobre in pobožne dečke. Ti so tako pobožno molili, da je svetnik rekel, da mu ves blagoslov prihaja iz nebes po molitvi teh štirih otrok.

*

* *

28. Tretja stopnja ljubezni pa je *potrpežljivost*. Brez te nimamo nobeno dobro delo prave vrednosti. Potrpežljivost moramo imeti z vsemi ljudmi, pa tudi s samimi seboj. Potrpežljivost nam je potrebna celo pri molitvi. Brez potrpežljivosti ne ugaja Bogu nobeno naše dobro delo.

Kristus je rekel: »V potrpežljivosti si boste rešili svojo dušo«. Naša ljubezen, naša dobra dela in sv. čednosti imajo pred Bogom veljavo, če so združene s potrpežljivostjo. Potrpežljivost je tista prijetna dišava, ki nas dela Bogu prijetne. Tudi mučeniki in mučenice ne bi bili imeli pred Bogom zasluge, če ne bi bili s potrpežljivostjo prenašali trpljenja. Levi razbojnik je na križu proklinjal, desni pa se je vdal v voljo božjo in je rekel: »Mi dva trpiva po pravici«. Zato ga je Jezus takoj uslišal in mu obljubil raj.

V životoписih svetnikov beremo, da je mnogo mučnikov v zadnjem trenutku odstopilo in zatajilo sv. vero, ker niso imeli sv. potrpežljivosti do konca. Mučeništvo nima torej veljave pred Bogom, ako ni združeno s potrpežljivostjo do konca. Potrpežljivost dela mučenike.

O sv. Godolevi, ki jo praznujemo dne 6. julija, beremo, da je bila od dne poroke s plemenitašem Bertulfom do smrtne ure v veliki vojski. Soprog je ni niti pogledal. Preselil se je proč od nje in ukazal hlapcem, naj jej odmerjajo slabo hrano. Ko je videl, da je s tem ne more spraviti v smrt, je ukazal, naj jej dajajo le polovico hrane. Sv. Godoleva je vse voljno in potrpežljivo prenašala in še dajala od polovice kruha siromakom.

Ko je soprog videl, da je ne more s tem umoriti, je majel dva hudobneža, ki sta jo po noči z vrvjo zadrgnila in jo potem še v vodo potopila. Ta ženska je bila prava mučenica, ker je do konca svojega nesrečnega življenja potrpežljivo prenašala vse krize in težave iz ljubezni do Boga in do Jezusa. Molila je neprestano za izpreobrnitev svojega soproga. Česar pa ni mogla izprositi v življenju, izprosila je v nebesih. Nje soprog se je sicer po njeni umoritvi spet poročil, kar je prej že nameraval, toda kmalu ga je začela vesti tako gristi, da je šel v samostan in delal za svojo pregreho ostro pokoro do smrti.

Sv. Roza, ki jo praznujemo dne 30. avgusta, je že od mladosti veliko trpela. V otroški dobi sta jo mati in stara mati večkrat tepli. Te dve ste bili vedno v prepiru. Če je Roza poslušala staro mater, jih je dobivala od matere, če je pa poslušala mlado mater, jih je dobivala od stare matere. Poleg tega so jo domači in sorodniki zmerjali, da je hinavka. Leta in leta je trpela tudi razne bolezni. V teh bolečinah pa ni pokazala nikdar nobene nevolje in nepotrpežljivosti. Če jo je kdo vprašal, kako je kaj, je vselje odgovorila: »Dobro!« Na tihem pa je molila k Bogu: »O Bog, le pomnoži bolečine, pa pomnoži tudi ljubezen!« Svoje trpljenje je smatrala za posebno dobroto in ljubezen božjo in se je obtoževala le, da ni za to Bogu dovolj hvaležna.

Ob času sv. Katarine Sijenske je bila neka ženska oseba, ki je imela raka na prsih. To je strašna bolezen, ki razširja strašen smrad. Nihče jej ni hotel streči. Sv. Katarina se je ponudila za

strežnico. Stregla jej je z največjo potrpežljivostjo. Toda ta bolnica je začela biti predržna in je začela hudo zmerjati. Če se je sv. Katarina kaj zamotila na pr. z molitvijo v cerkvi, jo je začela bolnica hudo žaliti, češ, da hodi okrog z mladenci in dela grde reči. To so izvedele tudi druge redovnice in so jej rekle: »Kaj slišimo o tebi?« Ona pa ni nič besedice rekla proti bolnici, ampak je sestram le slovesno zahtevala: »Po milosti Jezusa Kristusa sem devica. Verujte!« O tem je izvedela tudi njena mati, ki je prišla k njej vsa togotna in jej je rekla: »Ali ti nisem pravila, da pusti tisto smrdljivo žensko? Sedaj si dobila plačilo. Spravi jo te je v slab glas. Rečem ti, da te ne bom več smatrala za svojo hčer, ako boš še hodila k tej nesramni ženski!« Na te besede je sv. Katarina pala pred mater na kolena in rekla: »Preljuba mama, saj tudi Bog ne jenja deliti dobrot grešnikom radi njih nehvaležnosti. In Kristus je na križu odrešil ves svet in tudi tiste, ki so ga na križu visečega zaničevali. Če jaz bolnico zapustim, bi utegnila umreti radi pomanjkanja prave postrežbe. Sedaj jo moti hudobni duh, pa Bog jo bo še lahko spametil«. S temi besedami je svetnica prosila mater, naj jej milostno dovoli, da bi smela še nadalje streci nehvaležni bolnici. Svetnica je začela spet delo nadaljevati in bolnica se je res spametila in jokaje prosila odpuščanja, da se je bila dala zavesti hudobnemu duhu. Ponavljala je jokaje vsem, ki so prišli na obisk, kako dobra in sveta je Katarina in kako satansko je bilo njeno obrekovanje.

Še en zgled iz životoписа sv. Katarine Sijenske, ki priča, kako potrpežljiva je bila ta svetnica. Nekega dne je srečala na cesti, ko je šla iz cerkve, raztrganega berača, ki jo je prosil obleke. Katarina ni imela nič pri sebi, a mu je vendar rekla, naj nekoliko počaka. Šla je nekoliko v stran, slekla spodnjo suknjo in jo dala beraču. Toda berač ni bil s tem še zadovoljen. Prosil jo je še srajce. Katarina mu je potrpežljivo odgovorila, naj gre ž njo domov. Doma je poliskala v skrinji, kjer stala imela oče in brat shranjeno perillo, srajco in par hlač ter mu dala. Toda tudi s tem ni bil še berač zadovoljen. Rekel je: Kaj naj počnem s spodnjo suknjo, ki nimam rokavov. Daj mi še rokave!« Kdo drug bi bil berača že pri drugi prošnji ostro odbil. Toda Katarina je potrpežljivo uslišala tudi to prošnjo. Odtrgala je od druge suknje rokave in mu izročila. Berač pa je postal sedaj še bolj drzen. Rekel je: »Imam v bolnici tovariša, ki je brez obleke. Prosim, daj mi še kaj tudi zanj, da mu nesem tja«. Katarina bi bila rada tudi to prošnjo uslišala, pa ni imela ničesar več. Tedaj reče prijazno in mirno beraču: »Preljubi moj, prav rada bi ti dala to svojo površno suknjo, če bi jaz mogla brez nje biti. Drugega pa nimam nič, da bi ti smela dati. Prosim te, ne boji hud, da ti ne morem dati nič več«.

Ali bi bili mi mogli tako potrpežljivo prenesti to beračevo predrznost? Ali bi se ne jezili? Ali bi berača ne odpodili?

Toda, kaj se je Katarini pripetilo naslednjo noč? Ko je Katarina bila vtopljena v molitev, se

ji je prikazal sam Kristus v podobi tistega berača. Držal je v roki darovano obleko, ki je bila vsa našita z zlatom in dragimi kamni in jo je pohvalil, da je bila tako dobra in potrpežljiva.

Sv. Serafina, ki ga praznujemo dne 12. oktobra, imenujejo »*mučenika sv. potrpežljivosti*«. Ko je stopil v samostan, je bil tako neroden, da so se mu vsi smejali in ga vsi zmerjali ter zaničevali. Predstojniki so mislili, da dela nalašč tako neumno in so ga radi tega večkrat hudo kaznovali. Prenašal je sicer potrpežljivo, pa se mu je v začetku vendar-le zdelo, da ni za samostan. Hotel je že pobegniti, pa je prej šel in goreče molil pred Najsvetejšim in prosil, naj bi mu Jezus razodel, kaj bi mu bilo storiti. Takoj je zaslišal notranji glas, ki mu je velel, naj vztrajno hodi po potu sv. križa, ker je to kraljevska pot, na kateri mu ne bo manjkala pomoč božja. Od takrat naprej je imel železno potrpežljivost in je zvesto služil Bogu v samostanu do smrti.

Posnemajmo te lepe zglede potrpežljivosti. To je tretja stopnja božje ljubezni, ki nam zagotavlja večno zveličanje.

*

* *

29. Vse tri reči: Varuj se hudega, delaj dobro in bodi potrpežljiv pa so eno, t. j. ljubezen božja. Kdor ima ljubezen božjo, ima vse svetčednosti.

Eden je Bog, vladar nebes in zemlje. Prav tako je le ena glavna čednost, t. j. ljubezen, ki

vede k Bogu v nebesa. Kakor pa je Bog v treh božjih osebah, prav tako se ljubezen kaže v treh oblikah ali v treh stopnjah: Varuj se hudega, delaj dobro in prenašaj potrpežljivo. Če manjka le ena teh treh oblik, pa že nimamo prave ljubezni, kakor bi ne verovali v pravega Boga, če bi tajili le eno osebo božjo. Kdor se ne čuva hudega, nima prave ljubezni; kdor ne dela dobro, nima prave ljubezni; kdor nima potrpežljivosti, nima prave ljubezni božje! Kakor je Bog eden pa v treh božjih osebah, prav tako je ljubezen edna pa v treh oblikah.

Ta nauk se kaže v posebno lepi luči v življenju svetnikov. Svetniki so se vedno trudili le za dobro, so se čuvali hudega in potrpežljivo prenašali gorje tega življenja. Naj navedem zgled svete osebe, na kateri se kažejo v čudoviti svetlobi vse tri oblike ljubezni božje!

Blažena Frančiška, ki jo praznujemo dne 4. nov., je bila soproga britanskega vojvode Petra. Živela je sveto in pomagala rada siromakom. Neki sluga pa jo je zatožil soprogu po krivem. Soprog jo je do krvi pretepel, jo udaril po obrazu in vrgel ob tla. Nato jo je zaprl v sobo, da ni smela več iz nje. Povedala je, da je nedolžna, a ni vse nič pomagalo. Vse to hudo gorje pa je prenašala potrpežljivo in molče. Kmalu pa je hudo obolela. Poklicali so spovednika, kateremu je razodela vso svojo nedolžnost. Spovednik je šel k vojvodi in mu povedal, kako nedolžna je soproga pri vsem tem. Nato sta šla oba k bolniški postelji in soprog je pokleknil pred njo in jo milo prosil,

naj mu odpusti, ker je spoznal, da je nedolžna. Vojvodinja Frančiška mu je iz srca vse krivice odpustila in ga objela.

Ta sveta vojvodinja je vsako sredo povabila na obed enajst ubogih deklet v čast sv. Uršuli in njenih enajst tisoč svetih devic. Tem ubogim dekletom je pri mizi sama ponižno stregla. Na božični večer je vsako leto sprejela v grad malega dečka, ga lepo oblekla in potem rekla: »Ta otrok nam bodi za malega Jezuščka. Njemu hočemo celo leto streči«. In res so tega otroka imeli celo leto pri sebi in mu stregli do prihodnjih božičnih praznikov. Za Božič so tega dečka še enkrat lepo oblekli in ga potem odpustili, ker so vsako leto ta dan sprejeli drugega siromašnega dečka.

O njeni veliki ljubezni in potrpežljivosti priča ta le dogodbica: Nekoč je iz samega usmiljenja sprejela v grad neko staro bolno ženo, kateri je hotela sama streči. Napravila jej je posteljo v bližini svoje spalnice. Dvorne dame so morale čuti pri njeni postelji. Toda ta stara ženska je postala polagoma hudobna. Začela je hudo zmerjati dvorne dame in tudi samo nadvojvodinjo. Kljub temu pa je bl. Frančiška ni zapodila. Rekla je svojim damam: »Bog hoče, da si to žensko pridobimo dvojno zaslugo, t. j. zaslugo krščanskega usmiljenja in zaslugo krščanske potrpežljivosti«. Tako se je bl. Frančiška urila v ljubezni božji.

Toda to sveto vojvodinjo je zadelo še hujše gorje: Ko je nje soprog Peter, vojvoda britanski, umrl, jo je njegov naslednik zapodil ter jej vzel

vse premoženje, da se je morala okrog potikati in prositi pomoči pri drugih ljudeh. Po dveh letih pa je ta nje preganjavec obolel in umrl. Že v njegovi bolezni se je bl. Frančiška vrnila v grad in mu skrbno stregla. Po smrti pa je plačala po njem mnogo sv. maš in dala obilo miloščine. Tako je sv. Frančiška pokazala tudi v tem preganjanju gorečo ljubezen, da se je skrbno čuvala hudega, delala dobro in bila v nadlogah potrpežljiva.

Bl. Frančiška je dala sezidati karmeliški samostan in je sama tudi stopila v noviciat. Prednica je želela, naj bi vojvodinja Frančiška sedela vedno ob njeni strani, toda ona je to odločno odklonila z besedami: »Ko bi bila hotela imeti posvetnih časti, bi bila ostala v svetu. Kristus je učil ponižnosti. Za njim hočem hoditi«. Tako je tudi delala. V samostanu je z veseljem opravljala najnižja dela.

Tisti čas pa je nastala v deželi kuga. Vse sobe karmeliškega samostana so bile prenapolnjene. Bl. Frančiška je s srčnim veseljem stregla bolnikom, jih umivala, čistila, obvezovala in tolažila.

Osemnajst let je živela v vsej strogosti v karmeliškem samostanu. Poslednja leta je morala biti tudi prednica. Nazadnje je pri bolnikih tudi sama obolela. Ko je čutila, da si ji bliža smrt, je poklicala sestre skupaj in jim je naročila: »Ljube sestre! Moj čas je, da se ločim od vas in da vas pustim same v tej solzni dolini. Pomnite, kaj sem vam vedno naročala: Ljubite Boga nad vse in slu-

žite mu zvesto. Vsa svoja dela opravljajte izključno v čast božjo in ne ozirajte se prav nič na ljudi. Če se vam kaj nevšečnega pripeti, mislite si, da vam je to Bog poslal v večjo zaslugo. Bodite ponižne, usmiljene, zgledne in goreče v izpolnjevanju obljub. Pred vsem pa glejte, da se ljubite med seboj in da živite v miru in složnosti. Z Bogom, ljube moje hčerke! Jaz grem zdaj tja, kjer bom izkusila, kaj se pravi Boga ljubiti nad vse«.

Nato je dala vsem sestram matterinski blagoslov ter prosila, naj jej berejo trpljenje Kristusovo. Ko so prebrale do mesta, ki se glasi: »Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!« je bl. Frančiška začela umirati. Izgubila je besedo. V zadnjem trenutku svojega življenja pa je dvignila svoje oči proti nebu in je veselo vzkliknila: »Bodite pozdravljene, o ljube device!« Navzočne sestre jo vprašajo: »Kdo so te device?« Odgovorila je: »To so device, ki sem jih vse dni svojega življenja ljubila in častila (sv. Uršula in njene tovarišice). O ljube device, kako sem hrepenela biti pri vas!« Ko je to izrekla, je izdihnila svojo svetlo dušo, ki je šla z devicami v večni pokoj.

Iz njenih poslednjih besedi in iz cellega njenega življenja je razvidno, da jo je pri vsem delovanju vodila ljubezen božja, ki se javlja v treh oblikah: Delaj dobro, varuj se hudega in bodi v prenašanju nevšečnosti, nadlog in bridkosti potrpežljiv!

Bodi to za nas lep nauk! Varuj se hudega, o človek, delaj dobro in bodi potrpežljiv. Vse tvoje

življenje in delovanje bodi v čast božjo, če hočeš kdaj od obličja do obličja gledati trojedinega Boga in ga v ljubezni uživati na veke.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

30. Prvo nedeljo po Binkoštih, ko praznujemo hkratu tudi praznik presv. Trojice, beremo v berilu: »Bog je ljubezen. V tem se je pokazala ljubezen božja do nas, da je Bog poslal svojega edinorojenega Sina na svet, da bi po njem živeli. V tem je ljubezen: ne kakor da bi bili mi ljubili Boga, temveč da nas je on prej ljubil in da je poslal svojega Sina v spravo za naše grehe. Če nas je Bog tako ljubil, moramo tudi mi eden drugega ljubiti. Boga ni nikoli nihče videl. Ako se ljubimo med seboj, ostane Bog v nas in njegova ljubezen je v nas popolna. . . Ako kdo reče: »Ljubim Boga« in sovraži svojega brata, je lažnik. Kdor namreč ne ljubi svojega brata, ki ga vidi, kako more ljubiti Boga, ki ga ne vidi«.

To so prekrasne besede sv. Janeza v prvem pismu (4, 8—21). Prav to ljubezen božjo poudarja tudi sv. evangellij: »Bodite usmiljeni, kakor je naš Oče nebeški usmiljen. Ne sodite in ne boste sojeni; ne pogublajte in ne boste pogubljeni; odpuščajte in odpuščeno vam bo; dajte in dalo se vam bo; dobro in potlačeno in potreseno in zavrhan mero bodo dali v vaše naročje«.

To berilo in ta sv. evangelij se bere danes, ko praznujemo hkrati praznik presv. Trojice, praznik vsemogočnega trojedinega Boga, prav primerno, kajti vsemogočni, večni Bog je Bog ljubezni in zahteva od nas ljubezen. Praznik presvete Trojice nam mora vzbujati ljubezen, ker je Bog ljubezen. Potreben je strah božji in sv. Pismo ga priporoča na mnogih mestih, toda ljubezen božja je nad vse, kajti ljubezen nadomesti vse. Zato nas spominja cerkev danes, ko praznujemo praznik vsemogočnega trojedinega Boga, ki nam mora vzbujati strah božji, da je Bog sama ljubezen in da zahteva od nas ljubezen.

*

*

*

31. Sv. Janez, evangelist, od katerega imamo dve pismi, se povsem razlikuje od drugih sv. pisateljev. Njegovi spisi poudarjajo sicer tudi sv. vero, a najbolj ljubezen, kajti prava ljubezen je nad vse. Sv. Janez se je učil ljubezni božje na Jezusovih prsih, na katerih je slonel in od Marije Device, katero mu je Jezus izročil na križu. Marija mu je gotovo marsikaj povedala o Jezusu, česar prej ni vedel. Njegov poseben nauk o ljubezni božji mu je gotovo Marija dobro razodela, kajti nihče ni tako ljubil Boga kot Marija.

Ko je bil sv. Janez v pregnanstvu na otoku Patmos-u, mu je Gospod ukazal pisati mlačnemu škofu v Efezu: »Imam zoper tebe, da si svojo prvo ljubezen popustil. Spomni se, od kod si

padel, delaj pokoro in opravljaj prva dela. Ako pa ne, bom prišel in ti premaknil tvoj svečnik z mests, ako se ne boš spokoril (Razod. 2, 4)«.

Bog zahteva torej ljubezen, drugače nam vzame še svečnik t. j. luč sv. vere. Kjer ni prave ljubezni, vera ugasne.

*

**

*

32. Prav poseben nauk sv. Janeza, evangelista, je nauk o ljubezni do bližnjega. Njegov izrek o ljubezni do bližnjega je: »To je zapoved Gospodova; če samo to izpolnjujete, je to dovolj!«

Drug imeniten izrek glede ljubezni do bližnjega, je ta-le: »Nihče ni videl Boga. Ako se med seboj ljubimo, je Bog v nas in njegova ljubezen v nas popolna (I., 4, 12)«. Iz teh besedi je razvidno, da je Bog v nas in da ga najbolj čutimo in spoznavamo, ako se mej seboj ljubimo.

To je krasen nauk za naš čas! Naš čas ne spoznava Boga, ker je poln sovraštva in prepilov. Če hočemo, da bodo ljudje, zlasti izobraženci, spet prišli k Bogu, moramo poživiti ljubezen do bližnjega v sebi in v drugih. Bog je ljubezen in v ljubezni ga bomo našli in spoznali.

*

*

*

33. Ta nauk so oznanjevali sicer vsi apostoli, posebno pa ljubljene Jezusov sv. Janez, evangelist. Po tem nauku so živeli prvi kristjani, ki so bili vsi kakor eden. V tem nauku so se odlikovali

zlasti učenci sv. Janeza, evangeliista. Tako je sv. Polikarp, ki je bil najzvestejši učenec sv. Janeza, evangeliista, neprestano pridigal svojim vernikom v Smirni, kjer je bil škof, ljubezen do bližnjega. Ohranjeno nam je njegovo pismo do Filipljanov, v katerem pravi: »On, ki je obudil Jezusa od mrtvih, bo obudil tudi nas... če bomo ljubili, kar je ljubil on, če se bomo ogibali vsem krivicam, sleparstvu, skopuštvu, obrekovanju, krivemu pričevanju; če ne bomo vračali hudega za hudo, zmerjanja za zmerjanje, udarcev za udarce ali kletve za kletev. Spominjajte se, kaj je Gospod učil: Ne sodite, da ne bodo drugi sodili vas, odpuščajte, da bodo drugi odpuščali vam; bodite usmiljeni, da boste usmiljenje dosegli: s kakršno mero boste vi drugim merili, s tako bodo merili drugi vam; blagor ubogim in njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe, ker njih je nebeško kraljestvo«.

Tako piše ta najzvestejši učenec sv. Janeza, evangeliista. Kakor beremo v Skrivnem razodetju, je sam Jezus pohvalil delovanje sv. škofa Polikarpa v Smirni. Pagani so ga zažgali na grmadi in potem še s sulico zabodli, da mu je kri iztekla. Kristjani so skrbno pobrali vse ožgane koščice njegove. Te koščice so bile kristjanom bolj dragocene ko srebro in zlato. Pokopali so jih na primernem kraju, kjer so se potem shajali vsako leto na dan njegovega mučeništva.

*

*

*

34. Čeprav praznujemo danes praznik vse-mogočnega trojedinega Boga in bi nam ta misel morala pred vsem navdajati strah božji, vendar nas današnje sv. berilo in današnji sv. evangelij raji spominjata neskončne ljubezni Božje do nas in do vseh stvari in ljubezni, katero smo mi dolžni Bogu in bližnjemu.

Danes bi se morali spominjati, da biva nad nami Bog, katerega se mora bati nebo in zemlja, danes bi vam morali razlagati dokaze za bivanje vsemogočnega Boga, toda sv. cerkev nas raji spominja dolžnosti, da se moramo mej seboj ljubiti. To je boljša pot, da pridemo do spoznanja Boga, kakor pravi sv. Janez: »Boga nihče videl. Ako se mej seboj ljubimo, je Bog v nas in njegova ljubezen je v nas popolna«.

Hodimo po tej boljši in krajši poti! Ljubimo se mej seboj, kakor nas uči sv. Polikarp, ogibajmo se krivicam, sleparstvu, skopuštvu, obrekovanju, krivemu pričevanju; ne vračajmo hudega za hudo, zmerjanja za zmerjanje, udarcev za udarce, kletve za kletev! Spominjajmo se, kaj je učil Gospod: Ne sodite, da ne bodo drugi sodili vas; odpuščajte, da bodo drugi odpuščali vam, bodite usmiljeni, da boste usmiljenje dosegli; s kakršno mero boste vi drugim merili, s tako bodo merili drugi vam; blagor ubogim in njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe, ker njih je nebeško kraljestvo!

To je najkrajša in najboljša pot, da spoznamo vsemogočnega trojedinega Boga, kajti po tej poti pride Bog v naše srce in je posveti v

svoj tempelj: »Boga ni nihče videl. Ako se mej seboj ljubimo, je Bog v nas in je njegova ljubezen v nas popolna.«

*

*

*

*

*

*

*

*

*

35. Praznik trojedinega Boga nas spominja Ljubezni, ki bi morala biti mej nami, kakor je v Bogu, nas spominja edinosti, ki bi morala biti mej kristjani, kakor je v trojedinemu Bogu.

Ker je mej nami in tudi mej dobrimi slovenskimi verniki veliko preveč prepirov in zdražb, včasih celo za malenkosti, naj navedem o tem predmetu iz pisma sv. Klementa do Korinčanov nekaj prav lepih misli. V Korintu so bile namreč nastale ob času sv. Klementa, tretjega naslednika sv. Petra, okolu leta 100 po Kristusu različne zdražbe. Nastale so stranke iz nevoščljivosti in slavohlepnosti v veliko veselje paganom. Ljubezen mej kristjani je čedalje bolj ugašala. Zato so se dobri mej njimi obrnili na papeža Klementa v Rim za svet. Sv. Klement jim je pisal dolgo pismo, ki so je v starih časih prebirali po cerkvah kakor pisma sv. apostolov. V teku stoletij se je bilo to pismo izgubilo, a v sedemnajstem stoletju so je spet našli. Ker se iz njega lahko učimo marsikaj, naj tu podam odstavke, ki je za naše razmere, zlasti glede naše ne edinosti in prepirljivosti za ničvredne malenkosti, zelo poučen.¹⁾ Sv. Klement uči: »Oglejmo

si z očmi svojega duha potrpežljivost in dobrotljivost božjo! Nebeška telesa, ki se po božji naredbi gibljejo, se mirno pokoré Bogu in hodijo predpisano pot po dnevu in po noči, ne da bi se kaj med seboj motila. Sonce, mesec in zbori zvezd se složno gibljejo, ne da bi se niti najmanje odmaknili od predpisanega reda. Z blagoslovom napolnjena zemlja domaša po božji volji o določenih časih obilnost živeža za ljudi, goveda in za vse živali, ki so na njej, ne da bi se kaj obotavljala ali da bi kaj premijala, kar je Bog določil. Globine zemlje, ki so dostopne in skrivnostni prostori podzemeljskega sveta vztrajajo trdno v božjih postavah. Globoko, neizmerno morje, je po božji naredbi zbrano v svojih prostorih in tako skupaj stilseno, da ne more razbiti branov, ki so mu postavljeni v okrogu, ampak mora izvrševati njegove zapovedi, kajti rekel mu je: Do tu smeš segati, tvoji valovi naj se v tebi razbijajo. Veliki ocean, ki ga človek ne more prebroditi in svetovi, ki so onkraj oceana, se držijo reda, ki ga je Gospod postavil. Pomlad, poletje, jesen in zima se mirno vrstijo. Določeni vetrovi opravljajo svoje delo, ko nastopi njih čas, ne da bi si nasprotovali. Studenci, ki nikdar ne usahnejo, nudijo neprestano svoje prsi človeku v pokrepčavo in najmanjše živalce živijo v miru in v slogi med seboj.

»Tako je določil mogočni Stvarnik in Gospod vsemira. Vse mora živeti v pokojni složnosti med seboj. Zato je dal vsem stvarjem dobrote, v posebni in v najboljnejši meri pa *nam*. Glejmo vsi.

da nam njegove velike dobrote ne bodo v pogubo, kar se bo zgodilo, če se ne bomo obnašali vredno in če ne bomo izpolnjevali, kar je njemu dobro in prijetno. Sv. Pismo pravi: »Duh Gospodov je luč, ki sveti tudi v najbolj skrite kraje našega srca«. Bodimo pozorni, ker je Bog blizu in Mu ni skrita nobena naša misel in noben naš pogovor.

»Dobro je tedaj, da se ne odtegujemo izpolnjevanju Njegove volje. Bolje, da ne ugodimo neumnim in nespametnim ljudem, kakor pa da bi se pregrešili proti Bogu. Častimo Gospoda Jezusa Kristusa, ki je dal svojo kri za našo odrešitev. Izkazujemo spoštovanje svojim predstojnikom, spoštujemo ljudi, ki so stariši od nas; učimo mladino strahu božjega. Skušajmo vzgajati ženske v dobrih zgledih. Naj kažejo v svojem življenju ljubeznivost čistosti, naj razodevajo v pohlevnosti srce, ki ne pozna zavijačnosti, naj se na njih vidi, da so s ponižno molčečnostjo ubrzdale svoj jezik. Vaši otroci naj dobe krščansko vzgojo in izobrazbenost in naj se učijo spoznavati, koliko premor pred Bogom ponižnost in čista ljubezen, kakó lep in velik je strah božji in kakó zveličaven je za vse, ki so pred Bogom čistega srca. Bog, ki je udahnil v nas dušo in ki jo vsak čas lahko odpokliče, spoznavaj vse misli in namene našega srca.

»Ker smo torej namenjeni za tempelj božji, skušajmo vse storiti, kar zahteva svetost življenja, čuvajmo se vseh opravičljivih besedi, vsakršnega nespodobnega in nečistega občevanja, pijančevanja in mladostnega bahništva, nesramnih želj, grdega prešuštva in pogubnega napuha.

Kdor hoče imeti krščansko ljubezen, mora izpolnjevati Kristusove zapovedi. Moči božje ljubezni ne more nihče dopovedati; njeno vzvišeno lepoto ne more nihče prav pojasniti. Višokosti, do katere nas dviga ljubezen, ne more nihče izraziti. Ljubezen nas druži z Bogom, ljubezen zakrije množico grehov, ljubezen vse prenese, vse pretrpi v potrpežljivosti; ljubezen ne pozna razkolov, ljubezen se ne upira, ljubezen dela vse v složnosti. Ljubezen je privedla izvoljence božje k popolnosti; kjer ni ljubezni, ni nobena stvar Bogu prijetna. Iz ljubezni do nas je Gospod Jezus Kristus daroval po volji božji svojo kri, je dal svoje telo za naše telo, svojo dušo za našo dušo.

»Iz tega je razvidno, predragi, kako velika in čudežna je ljubezen in kako ni mogoče izraziti nje popolnosti z besedami. Kdo naj bi bil vreden biti v njej razen njih, katerim je Bog dal to milost? Molimo tedaj in prosimo, naj bi nam Bog dal milost, da bi mogli v ljubezni brez graje živeti. Vsi rodovi, kar jih je bilo do današnjega dne, so prešli; ti pa, ki so umrli v ljubezni, so dosegli po milosti božji kraj pobožnih in se bodo pokazali ob nastopu kraljestva Kristusovega v svojem veličastvu. Vsevedni in vsemogočni Duša, Gospod vseh duhov, ki zapoveduje vsemu mesu in ki je izvolil Gospoda Jezusa Kristusa in po njem izvolil nas za posebno ljudstvo, naj podeli sleherni duši, ki kliče njegovo veličastno in sveto ime, vero, pobožnost, mir, potrpežljivost, priaznoljivost, zmernost, čistost in modrost, da bi Mu mogla biti prijetna po Velikem duhovniku in po

sredoyavcu Jezusu Krístusu, po katerem Mu bodi čast in slava in moč in molitve sedaj in na vseh vekov veke. Amen«.

Tako je sv. Klement razprtim Korinčanom priporočal pred vsem ljubezen, ki se kaže v edinstvi vere, v pobožnosti, v miiru, v potrpežljivosti, prizanesljivosti, zmernosti, čistosti in modrosti.

*

*

*

36. Sv. Klement, papež, je umrl kot mučenik okoli l. 100 po Kr. Pravljica pripoveduje o njegovem mučeništvu obširne reči: Cesar Trajan ga je obsodil v pregnanstvo in sicer v Pont ob Črnem morju, kjer je bilo že kakih dva tisoč obsojenih krístjanov, ki so delali v kamenolomih. Tudi sv. Klement je moral z njimi trdo delati. Trpeli so strašno žejo, ker ni bilo nikjer pitne vode. Sv. Klement je delavce nagovarjal, naj zapajajo v Boga in naj molijo, da bi jih Bog preskrbel z vodo. Mej molitvijo pa je sv. Klement videl nedaleč od tam jagnje, ki je desno nogo dvigalo, kakor da bi hotelo nekaj kazati. Na besedo sv. Klementa so začeli delavci na tistem mestu kopati, pa vode ni bilo. Sv. Klement vzame sedaj sam kopalo in udari prav na tisto mesto, kamor je jagnje kazalo in takoj je pritekla obilna studenčnica. Ta čudež, ki je bil za delavce in za vse domačine neprecenljiva dobrota, je imel uspeh, da je vse ljudstvo tiste pokrajine sprejelo sv. vero.

Ko se je ta vest v Rimu zaznala, je cesar Trajan poslal tja uradnika, ki naj bi sv. vero zatrl. Uradnik je dal sv. Klementu privezati za vrat težko železo, ki naj bi ga potegnilo v globino, da bi kristjani ne mogli najti njegovega trupla. Kristjani so jokaje molili, naj bi jim Bog dal najti sveto truplo. Pravljica pravi, da je na to molitev morje daleč odstopilo. Kristjani so kakor po suhem stopili v globino in iskali njegovega trupla. Našli so malo marmornato kapelico in v njej sv. truplo. Zraven je ležalo težko železo, katero mu je bilo privezano.

Naj omenim, da je slovenski misijonar sv. Ciril, ki je prav v tisti deželi poživljal sv. vero, prenesel ostanke sv. Klementa v Rim, kjer sedaj počivajo v cerkvi sv. Klementa.

Naj bi se Slovenci spominjali sv. Klementa in njegovih nauk, katerih morda mej vsemi narodi na svetu najbolj potrebujejo. Bodí mej njimi prava ljubezen in edinost, pobožnost, mir, potrpežljivost, prizanesljivost, čistost in modrost. Tako bomo posnemali trojedinega Boga, ki je Bog ljubezni.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

37. Mi učimo¹⁾ že male otročiče, da je en sam Bog, pa da so tri Božje osebe. To je razodeta

¹⁾ Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od 42. do 66.

resnica krščanske vere, ki je tudi na onem svetu ne bomo mogli popolnoma razumeti, ker presaga človeški razum. Tudi največji učenjaki ne znajo mnogo več povedati o presv. Trojici kot mali otroci, ki drugega ne vedo, nego da je en Bog, pa da so tri Božje osebe. V ustvarjenih bitjih je vedno le ena oseba, če je le ena narava ali eno bistvo. V Bogu pa je drugače. Božja narava je večna, neskončna in vsemogočna, zato je zmožna, da biva v treh osebah, kakor nam je Kristus razodel, ko je rekel: »Pojdite in učite vse narode in kršćujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha«. (Mat. 28, 19).

*

*

*

38. Čeprav so vse tri osebe v bistvu eno ter isto, vse tri osebe večne, neskončne in vsemogočne, vendar je med njimi razlika ta, da je Bog Oče sam od sebe od vekomaj, da je Bog Sin rojen od Očeta od vekomaj in da sv. Duh izhaja od Očeta in Sina od vekomaj. Samo ta razlika je med Božjimi osebami, v ostalem so vse tri osebe eno ter isto vsemogočno, neskončno in večno bistvo Božje. Spomnimo se te resnice darnašnji dan, ko praznujemo praznik presv. Trojice, praznik vsemogočnega trojedinega Boga, ki nas je ustvaril, ki nas je odrešil in posvetil. Od njega, po njem in v njem je vse, kar imamo, kakor beremo *v današnjem sv. berilu*. Bogastvo njegove modrosti in njegovega znanja je neizmerno. Kdo mu je prej kaj dal, da bi se mu povrnilo?

Zmisljimo se, da smo bili v presveti Trojici kršćeni in da smo tisti dan sprejeli dolžnosti izpolnjevati natanko vse zapovedi božje, kakor je Kristus rekel apostolom: »Pojdite po vsem svetu in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha in učite jih izpolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal«.

*

*

*

39. Praznik presv. Trojice nas spominja neskončne ljubezni božje do nas. Trojedini Bog je sama ljubezen, kakor pravi sv. Janez: »Bog je ljubezen. V tem se je izkazala ljubezen božja do nas, da je Bog svojega edinorojenega Sina na svet poslal, da bi po njem živeli«. Na ta način nam je sam vsemogočni Trojedini Bog dal zgled, kako moramo tudi mi ljubiti in sicer pred vsem Boga, potem pa bližnjega kakor sami sebe. (Berilo za prvo nedeljo po Binkoštih). Kristus je rekel: »Bodite usmiljeni, kakor je tudi vaš Oče usmiljen. Ne sodite in ne boste sojeni; ne pogubljajte in ne boste pogubljeni, odpuščajte in se vam bo odpustilo, dajte in se vam bo dalo« (Sv. evang. za prvo nedeljo po Binkoštih).

Spomnimo se danes zlasti, da mora naša pobožnost začenjati s strahom božjim, ako hočemo kdaj priti do prave ljubezni in do večnega življenja. Strah božji je začetek modrosti.

Blaženi brat Herman, katerega god praznujemo dne 18. dec., je dočakal visoko starost, pa je neprestano imel Boga pred očmi. Imel je mno-

go hlapčevskega dela v hiši in na vrtu, pa je bil kljub temu vedno zbran. Sam je rekel: »Jaz sem pri delu v kuhinji prav tako miren in zbran v Bogu, kakor bi klečal v molitvi pred oltarjem«. Ko je bil nekdanj bolan in ga je obiskal nadškož, ki je vprašal: »Kaj bi raji izvolil: ali iti na ravnost v nebesa ali še trpeti na zemlji in si zbirati zasluge?« je brat Herman odgovoril: »Jaz bi nič ne izvolil, ampak bi prepustil Bogu, naj stori z menoj, kar njemu ljubo«. Ko je ležal na smrtni postelji in je že začel umirati, pa ga je neki duhovnik vprašal, kaj da dela, je blaženi Herman odgovoril: »Jaz delam sedaj, kar bom delal na vse večne čase, t. j. slavim Boga, ga hvalim, molim in ljubim iz cellega svojega srca«.

Zanimivo je tudi vedeti, kako se je bl. Herman izpreobrnil, ker je bil prej vojak in grešnik. Nekega zimskega dne je ogledoval drevo, ki je štrlelo golo v zrak. Na pomlad pa je to drevo lepo ozelenelo, razcvetelo in potem sad in seme obradilo, t. j. prav tisto seme, iz katerega je izrastlo. Ko je premišljeval ta veliki čudež, se je povzdignil k Bogu - Stvarniku, ki je vse to naredil in uredil. V njegovem srcu se je vnela srčna ljubezen do Boga. Odpovedal se je svetu, šel v samostan in živel tam sveto do smrti.

Odprimo tudi mi svoje oči in premišljujmo božja dela. Modrost in ljubezen božja se kaže na vseh rečeh. Le neumnež ne vidi Boga v stvarih.

*

*

*

40. Spomniti pa se moramo danes, ko praznujemo ta veliki praznik vsemogočnega trojediniga Boga, tudi tiste, ki je bila povišana nad vse ljudi, nad vse svetnike, nad vse anjele in ki sedi na desnici Sina Božjega — ponižne deklet Marije, prečiste Device. Premišljevanje presv. Trojice, premišljevanje trojediniga vsemogočnega Boga, stvarnika nebes in zemlje, nam še-le kaže, kako visoko je postavljena Marija, ki je mati Sina Božjega, nevesta sv. Duha. Današnji dan še-le razumemo visokost nebeške Gospe. O presv. Trojici pravimo: »O visokost bogastva božje modrosti in znanja. . . Kdo je spoznal misel Gospodovo in kdo je bil njegov svetovavec? Kdo mu je prejel kaj dal, da bi se mu povrnilo? Zakaj od njega, po njem in v njem je vse, njemu bodi čast in hvala vekomaj«, o Mariji pa smemo reči: »O visokost bogastva milosti Božje, sv. čednosti in dobrih del. . . Kdo bi jo mogel kdaj doseči? Kdo bi jo mogel v vsem posnemati? Kdo je dobil kdaj milost, da je ni dobil po Marijinih rokah? Zakaj v njene roke je Gospod položil vse milosti, da jih prejemo od nje, po njej in v njej!«

Kadar-koli se ozremo proti nebesom in stopimo v duhu pred vsemogočnega Boga, vidimo na desnici Sina Božjega tudi Marijo, prečisto Devico. Mi ne moremo o Bogu niti misliti, da bi ne mislili hkrati tudi o Mariji, ki je Mati Božja, nevesta sv. Duha — prva za Bogom po časti in po svetosti.

Ko klečimo danes v prahu pred sv. Trojico moleč in slaveč jo, klečimo hkrati tudi pred no-

gami Marije Device in ko pojemo danes čast presv. Trojici, pojemo hkrati tudi čast presv. Devici: Slava in čast presv. Trojici, ki nas je ustvarila, odrešila in posvetila, čast in hvalla tudi presv. Devici, Materi Božji, nevesti sv. Duha, po kateri nam je došlo zveličanje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

KATOLIŠKO DELO ALI KATOLIŠKA AKCIJA.

41. »Pojdite in učite vse narode. . . Učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal!« Tako je rekel Kristus, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju. To je bila težka naloga, ki jo je Kristus naložil apostolom. Apostoli so se dobro zavedali vseh težav, pa so se kljub temu pogumno in požrtvovalno lotili. Takoj v začetku so si posiskali mej verniki - lajiki dobrih pomagavcev. Požrtvovalno delo teh pomagavcev je bila prva *Katoliška akcija*, ki jo rimski papeži prav goreče priporočajo tudi v našem času, ko je nastalo veliko pomanjkanje duhovskih poklicev.

Naj torej na tem mestu povemo tudi par besedi o Katoliški akciji, ki je Cerkvi nujno potrebna.

Katoliška akcija je delo za razširjanje Kristusovega nauka in Njegovega kraljestva na zemlji. To delo se opravlja od apostolskih časov vsa stoletja do današnjega dne. Kristus je rekel

apostolom: »Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsi stvari (Mark 16, 15)«. Vsi ljudje, bogati in siromaki, učeni in preprosti morajo sprejeti sv. evangelij in po sv. evangeliju živeti. Po evangelijskem nauku se morajo ravnati posamezniki, družine, dežele in države; po evangelijskem nauku se morajo ravnati vsi uradi, vse šole in vse vlade, ker tako je Kristus rekel: »Oznajujte evangelij vsej stvari!« Kristus mi rekel le. »Učite vse narode«, ampak je rekel tudi: »Oznajujte evangelij vsej stvari!« Sv. evangelij morajo sprejeti ne-le ljudje, ampak tudi vse stvari, t. j. vse stvari morajo kazati, da je vse naše življenje urejeno po krščanskim načelom. To se mora kazati v domači hiši, v uredbi naših stanovanj, v upravi našega premoženja, v naših tvornicah, v naših zavodih, v našem občevarstvu z drugimi, na naših nošah, pri naši dobronamernosti, pri našem posojevanju denarja potrebnim, pri naših denarnih zavodih itd. itd. Slehera stvar mora kazati, da smo kristjani.

Razume se, da za tako delo ne zadostujejo škofje in mašniki, zlasti ne v naši nadškofiji, kjer je veliko pomanjkanje duhovnikov, kakor niso zadovoljali apostoli, ki jih je bilo samo dvamajst. Apostoli so klicali na pomoč tudi vernike, moške in ženske, mladeniče in dekleta, ki so jim izvrstno pomagali. Ta pomoč lajnikov pod vodstvom duhovščine se imenuje Katoliška akcija.

*

*

*

42. Naj navedem nekoliko zgledov iz apostolskih časov!

V Kološah, imenitnem mestu dežele Frigije v Mali Aziji, je bil bogat in pobožen kristjan Filemon, o katerem pravi sv. Pavel, da se je veliko trudil za krščansko vero in cerkev. Imel je tudi hlapca Onezima, kateri je tudi veliko pomagal za razširjanje sv. vere. Ta gospod Filemon ni bil duhovnik, pa ga je sv. Pavel zelo spoštoval in ljubil, da mu je pisal celo majhno, lepo pismo, ki je ohranjeno. Sv. Pavel piše o gospodu Filemonu tako-le: »Spominjam se te vedno v svojih molitvah, ko slišim o tvoji ljubezni in veri, ki jo imaš do Gospoda Jezusa in do vseh svetih (kristjanov), da se tvoja vera, ki jo imaš z nami vrča, očitno kaže in da vsi spoznavajo vse dobro delo, katero je med vami v Kristusu Jezusu«.

To pisemce je pisal sv. Pavel, ko je bil prvičkrat v ječi v Rimu l. 63. ali 64. po Kristusu. Takrat je upal, da bo kmalu rešen iz ječe. Zato naroča gospodu Filemonu, naj mu v Kološah pripravi stanovanje. Tako le pravi: »Pripravi stanovanje, upam namreč, da se bom po vaših molitvah spet vrnil k vam«.

Sv. apostol hvali v tem pismu tudi hlapca Onezima. Imenuje ga »preljubega in zvestega brata« (Kološ. 4, 9).

V pismih sv. Pavla je več moških imenovanj, ki so se trudili za sv. vero in pomagali sv. Pavlu in drugim apostolom.

Kaj naj rečemo o ženskah? Sv. Pavel jih imenuje v pismu do Rimljanov in do Korinčanov celo vrsto. Tako-le piše v pismu do Rimljanov

(16): »Pozdravite Priisko in Akvila, moja pomagavca v Kristusu Jezusu, ki sta za moje življenje postavila svoje glave, pozdravite Marijo, kattera se je veliko trudila za vas; pozdravite Trifeno in Trifozo, kateri se trudite v Gospodu; pozdravite Perzido, preljubo, katera se je veliko trudila v Gospodu; pozdravite Rufa, izvoljenega v Gospodu in njegovo mater; pozdravite Filóloga in Julijo, Nereja in njegovo sestro in Olimpijado in vse svete, ki so z njimi itd. V prvem pismu do Korinčanov pravi sv. Pavel: »Pozdravljata vas s svojo domačo cerkvijo Akvila in Priscilla, ki pri njiu tudi jaz stanujem (1. Kor. 16, 19)«. V pismu do Filipljanov (4, 3) hvallj sv. Pavel Evodijo in Sintilho in pravi o njiu, da »ste se z njimi trudili v razširjanju sv. evangelija s Klementom in drugimi pomagavci«.

Vse te ženske so apostolom z ljubeznijo in požrtvovalnostjo pomagale. Zgled jim je dala Marija Devica, mati Jezusova. Ona je bila bolj pogumna ko apostoli. Apostoli so se bili poskrili, ko so Jezusa peljali na Kalvarijo. Ona je neustrašno stala pod križem. Z njo so bile še Marija Magdalena, Marija Kleofova in Saloma. Te so bile bolj od daleč in so kasneje pristopile bliže, ko so videli mater Jezusovo prav pri križu. Marija Devica je bila vedno z apostoli. Z njimi je bila tudi na binkoštni praznik, ko je prišel nad nje sv. Duh in so potem takoj pogumno začeli oznanjevati sv. evangelij vsej stvari. Kristus je zapustil svojo mater apostolom v tolažbo in v pogum.

43. Vsi ti zgledi dokazujejo, da se niso le apostoli trudili za sv. evangelij, ampak tudi verniki, moški in ženske. Le tako si moremo razlagati, zakaj se je sv. vera ob času apostolov tako naglo širila. Verniki so bili vsi vneti in so izvrstno pomagali. To je bila prva Katoliška akcija, t. j. delo in pomoč vernikov pri razširjanju sv. vere!

Ta Katoliška akcija (Katoliško delo) se je več ali manj kazala v vseh stoletjih. Rimski papeži jo zahtevajo zlasti v naših časih, ko je nastalo veliko pomanjkanje duhovščine. Zato je klical zlasti papež Leon XIII vse vernike na delo za zmago katoliških načel v zasebnem in javnem življenju. Znam je klic Leona XIII č. duhovščini: »Vun iz zakristije!« Vun iz zakristije mej vernike, katere treba organizirati, da bodo uspešno branili sv. nauke Kristusove ter jih zahtevali tudi v javnem življenju! Vun iz zakristije! Sakristija in nje duhovniki ne zadostujejo za naše čase, treba je, da sodeluje tudi ljudstvo zunaj zakristije. Vsi verniki so bili birmami, t. j. potrjeni za bojavnike v Kristusovem taboru! Rimski papeži so spoznali, da se ljudstvo premalo meni za sv. vero in za zmago Kristusovih nauk v zasebnem in javnem življenju. Vse delo se pušča le sakristiji, ki pa ne zadostuje. Vun iz zakristije!

*

*

*

44. Premišljujmo sedaj nekoliko, kako naj mi pomagamo pri Katoliški akciji? Sv. oče Pij IX

je izrazil ves program Katoliške akcije na kratko s tremi besedami: *Molitev, delo, žrtev!*

Pred vsem je potrebna *molitev*. V tem moramo posnemati prve kristjane, ki so veliko molili. Sv. Pavel je celo v ječah na glas molil s svojimi tovariši, da so tudi drugi jetniki slišali. Molitev je nujno potrebna za katoliško življenje. Kdor ne molí in ne sprejema sv. zakramentov, ne more dobiti milosti božje. Kako naj tak človek druge poboljšuje. Lepo boste skrbeli za Katoliško akcijo, ako v družinski skupno molite, zlasti sv. rožni venec. Kristus hoče, naj bodo družine sveta, kakor so svete cerkve. Ko so bili l. 1929. dne 21. maja Jugoslovenci pri papežu Piju XI, jim je povedal, da on sam molí vsaki večer s svojim služabništvom in drugimi, ki z njim stanujejo, sv. rožni venec. Z molitvijo se morajo prenoviti posamezniki in družine.

Potrebno je tudi, da se verniki pridno udeležujejo cerkvenih slovesnosti, procesij in drugih verskih manifestacij. S temi manifestacijami si dajemo katoličani drug drugemu pogum in veselje.

Razen molitve in cerkvenih slovesnosti pa je zlasti potrebno *delo* za prenovitev človeške družbe v zmislju Kristusovega nauka. Verniki, moški in ženske, ki jih omenja sv. Pavel, so pomagali apostolom z raznovrstnim delom: Nekateri so skrbeli za siromake, drugi za bolnike, drugi za otroke in za njih poduk v krščanskih resnicah, drugi so prenašali pisma apostolov od cerkve do cerkve, da so jih povsod vernikom prebirali itd.

Vprašate, kako naj bi vi pomagali v sedanjih razmerah? V sedanjih razmerah bi lahko moški in ženske še veliko več storili, kakor v prvih časih krščanske vere. Sedaj imamo lepe bratovščine in društva. Zakaj bi vsi ne stopili vanje in se tudi potrudili, da bi drugi pristopili. Zakaj bi ne skušali pridobiti tudi drugih oseb za te bratovščine in društva? Kolikokrat pridete v priložnost s prijatelji in prijateljicami in bi lahko rekli lepo besedo! Tako bi se širilo kraljestvo Jezusovo na zemlji. Pred vsem naj vsakdo skrbi, da bo sveto živel, da bo sprejemal svete zakramente, da bodo drugi videli in hvallili nebeškega Očeta. Zakaj bi skupno ne molili po družinah sv. rožnega venca, da bi vsa družina bila goreča? Zakaj bi stariši ne vzgajali svojih otrok v strahu božjem? Dne 23. nov. praznujemo sv. Felicito, ki je imela sedem sinov, pa so bili vsi ž njo vred mučeniki in jih častimo kot mučenike. Posnemajte to sv. mater, da bo božje kraljestvo v vaših družinah. Zakaj bi boljše ne skrbeli, da bi vsi hodili ob nedeljah in praznikih v cerkev, da bi večkrat na leto prejeli sv. zakramente? Zakaj bi se ne udeleževali sv. procesij? Zakaj bi ne opominjali in svarili preklinjavcev? Zakaj bi včasih ne opominjali svojih tovarišev in tovarišic, ki morda hodijo ob nedeljah in praznikih po slabih poteh in zapravljajo svoje poštenje?

Vse to premišljuje in napravite trden sklep, da boste vse to izpolnjevali in na ta način pomagali razširjati kraljestvo Jezusovo.

Sv. cerkev je imela v začetku nad tristo let trd boj proti suženjstvu. Kakor znano je bilo suženjstvo udomačeno pri vseh paganskih narodih, zlasti v rimskem cesarstvu. Dokler je bilo suženjstvo trdno, ni moglo biti niti govora o pravem krščanstvu, ker Kristusov nauk, je nauk prostih otrok božjih. Pred Kristusom smo vsi enaki! Tristo let se je bojevala cerkev proti suženjstvu in je pollagoma zmagala.

In danes? Lahko rečemo, da so v nekaterih ozirih danes še bolj gnile razmere mej nekaterimi narodi ko ob času sv. apostolov. Marsikdo se tolaži, da vsaj suženjstva ni v sedanjih časih. To pa je le na videz res. Suženjstvo se je spet pojavilo v drugi obliki in z drugim imenom. Danes se imenuje proletarijat in kolonstvo, pa je v bistvu prav isto. To suženjstvo proizvoda kapitalistični zistem, ki si ni zaslužnil le delavskega ljudstva, ampak pri mnogih narodih skoroda ves kmetijski stan. Kmetijski stan je pri mnogih narodih tako zadolžen, da si že kmetje sami želijo priti pod suženjski jarem kolonskega življenja. To nezdravo razmerje škoduje tudi cerkvi in veri.

Razume se, da morejo to najtežje vprašanje našega časa rešiti le države same in ne Katoliška akcija ali cerkev, kakor je tudi suženjstvo končno odpravila državna postava in ne cerkev. Kljub temu smemo reči, da je le krščanstvo s svojimi nauki odpravilo suženjstvo, ko je z njimi prodrlo v zakonodajstvo. Prav tako mora tudi v našem času katoliška cerkev in Katoliška akcija pojasnjevati in pobijati, kar je nekrščanskega v

socijalnih razmerah in skušati prodreti v zakonodajstvo, da se ustvarijo zakoni, ki bodo pokristjanili človeško družbo.

V starem zakonu je pri Izraelcih veljala določba, da imej vsaka družina potrebno posest, ki se ni smela ne rubiti ne prodajati. To je bila nad vse modra božja postava, ki je zabranjevala suženjstvo in omejevala kapitalizem. Moderne države se za to modro določbo ne menijo, ker hočejo biti bolj modre, zato pa smo spet zabredli v suženjstvo, ki je provzroča kapitalizem. V starem zakonu je božja postava prepovedovala Izraelcem razkošnost, sijajnost in potratnost, priporočala pa lepo preprostost, skromnost in varčnost. Dandanes so se razkošju, potratnosti in prevzetnosti odprla vrata kar na široko, ker hoče imeti kapitalizem proste roke. Moderno ljudstvo kar dere skozi široka vrata po lepi cesti, ki pa vede žal — v sužnost. Človek, ki s potratnostjo vse zapravi, postane suženj.

Če gremo do dna novodobnemu zastrupljanju v nemoralnih kinih, gledališčih, v izdelovalnicah in prodajalnicah nemoralnih noš in potratnega razkošja; če gremo do dna zasužnjevanju delavskega in kmečkega ljudstva, najdemo povsod bogate kapitaliste ali banke, katerim je dana svoboda, da smejo delati, kar hočejo. Ko bi mogli v naših državah uzakoniti le tiste božje določbe, ki so veljale Izraelcem, bi se naše socialne razmere takoj premenile in bi se ne bilo treba bati komunizma ali boljševizma. »Oznanjajte evangelij vsej stvari«, torej tudi po-

litiki! Katoliška akcija mora zahtevati *povsod Boga*, povsod pravičnost in svetlo ljubezen. Če hočemo ustaviti pohod brezverskega boljševizma, moramo pokristjaniti ne le posameznike in družine, ampak tudi postlave, banke, tovarne, prodajalne, krčme, delo, moše, kiine, radij itd. *Povsod Boga!* Če ne ustavimo novodobnega suženjstva, nam bo vse drugo le mallo pomagalo. Boljševizem nas bo našel nepripravljene in bo udaril cerkev, kakor jo je udaril na Ruskem, kjer je služila carizmu in molčala k nevzdržnim suženjskim razmeram.

Ob času sv. Ambroža, nadškofa v Milanu, je živel velik oderuh, ki je svoje podložne strašno pritiskal. Prigodilo se je, da je umrl nek siromak, ki mu v življenju ni mogel vsega poplačati, kar je bil dolžan. Tudi družina tega siromaka ni mogla nič plačati. Trdosrčni oderuh pa je ukazal, da ne smejo siromaka pokopati, dokler družina ne plača. Tako je siromašna družina morala imeti mrliča doma. O tem pa je izvedel sv. Ambrož, nadškof, ki je takoj mastopil proti krutemu in brezsrčnemu oderuhu. Dosegel je, da so mrliča prenesli v oderuhovo hišo. Tam naj bi ga imel, dokler bi sam hotel. To pa je takoj pomagalo. Oderuh je sedaj dovolil, da so siromaka nemudoma pokopali.

To je le en slučaj iz prvih stoletij, ko se je mlada krščanska cerkev bojevala proti suženjstvu. Sv. Ambrož se prišteva mej najbolj goreče bojevnike za gospodarsko osvoboditev ljudstva in odpravo suženjstva.

Sv. Frančišek Asiški, ki je postavljen za patrona Katoliški akciji, zahteva v pravih frančiškanskega reda *delo*. Tako le pravi: »Jaz sem delal s svojimi rokami; zato zahtevam delo in hočem prav odločno, naj vsi moji bratje delajo v častnem delokrogu. Kdor dela ne zna, naj se ga uči in sicer ne iz poklepnosti po plačilu, ampak radi lepega zgleda in da se izognejo lenobnemu pohajanju. Če ne dobimo plačila za delo, zatecimo se k mizi Gospodovi in prosimo miloščine od vrati do vrati.«¹⁾

Sv. Frančišek uči, da ne smemo ljubiti denarja. Pravi, da nam mora biti denar kakor blato na cesti ali kakor kamenje in da je ta, kdor ljubi bolj denar ko kamenje, že v oblasti hudičevi.

Kako vse drugače uči današnji svet! Kako hlepijo vsi brez izjeme, posamezniki in banke, le po visokih obrestih! Sv. Frančišek pravi: »Če najdejo bratje katerega tovariša, ki bi nabiral in hranil denar, naj ga zgrabijo in tiščijo, dokler se ne spokori.«

Ko bi mogla Katoliška akcija udeležiti le ta edini nauk svojega patrona sv. Frančiška Asiškega, bi bilo veliko doseženo. Cerkev je vedno pobijala pohlepnost po denarju, po bogastvu in po razkošju. Ta pohlepnost je koncem koncev gonilna moč, ki zastruplja in usužnjuje delavsko in kmetško ljudstvo ter ustvarja proletariat.

¹⁾ Hohoff: Die Bedeutung der Marxschen Kapitalkritik str. 99.

Rimski papež Pij IX pa zahteva za Katoliško jakcijo poleg molitve in dela tudi še požrvoavnost. Apostoli in prvi kristjani so za Kristusov nauk vse žrtvovali, celo življenje. Tristo let je trajal trd boj. Na tisoče in tisoče mož in žensk, mladeničev in deklet, dečkov in deklic je dalo življenje, da si je nauk Kristusov pridobil veljavo v zasebnem in javnem življenju. Ko je namestnik cesarjev dal sv. Agati, ki je bila še dekle, odrezati prsa, mu je ta pogumno odgovorila, da bi se moral sramovati, saj se je tudi sam redil na ženskih prsah, ko ga je mati dojila.

Sv. Neža je bila še deklica, skoraj še v otroških letih, pa so jo drsali pred malike, da bi malikom darovala kadilo. Prijeli so jo za roke, jej potisnili mej prste kadilnico in dvigali kadilnico malikom v čast. Ko so jej pa roke izpustili je deklica naredila brž sv. križ.

Sv. Ignacij, ki ga praznujemo dne 1. febr., je bil učenec apostolov. Apostoli so ga izvolili za škofa v Antiohiji. Cesar Trajan sam ga je obsodil v smrt. Nanj so izpustili izstradane leve. Ko so leve odprli in je sv. mučenik zaslišal tuljenje divjih zveri je rekel veselo: »Zobje teh zveri me morajo zmlati, da postanem čist kruh Gospoda Jezusa Kristusa«. To strašno mučeništvo so gledali tudi nekateri kristjani, ki so bili prijatelji sv. Ignacija. Jokali so in žalovali za njim. Šli so potem domov in so celo noč skupaj molili in prosili Jezusa, naj bi sv. mučeniku dodelil večno kraljestvo.

Pobožna pravljica se glasi, da je sv. mučenik Ignacij bil tisti otrok, ki ga je bil Jezus poklicati in postavil v sredo med apostole in rekel: Resnično, povem vam, ako se ne izpreobrnete in ne postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdor-kolij se poniža kakor ta otrok, ta je večji v nebeškem kraljestvu. In kdor sprejme katerega takega otroka v mojem imenu, sprejme mene. Kdor pa pohujša katerega teh malih, ki v mene verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinjski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja (Mat. 18, 1—7)«. To je Kristus govoril, ko so ga apostoli vprašali: »Kateri je večji v nebeškem kraljestvu (v cerkvi)?«

Jezusove besede: »Kdor se poniža ko ta otrok, ta je večji v nebeškem kraljestvu«, so se na poseben način uresničile nad tem otrokom, ko je prav ta otrok postal pozneje škof v Antiohiji in je pretrpel tako strašno mučeništvo za sv. vero.

*

*

*

45. Pogumno in junaško so se postavljali prvi kristjani in so s svojimi nauki tudi zmagali, čeprav so bile takrat razmere na sploh slabše, kakor so dandanes v nekaterih krajih. Tako moramo tudi mi pogumno nastopati za načela sv. cerkve in Katoliške akcije, da se vse socialno življenje narodov pokristjani in preuredi.

Katoliška akcija, ki jo je italijanska vlada v čl. 43. konkordata s cerkvijo priznala, ima resen program: poudarjati, razširjati, izvajati in bra-

niti katoliška načela pri posameznikih, v družinah in v javnem življenju. Katoliška akcija zahteva *povsod Boga*, t. j. krščanska načela morajo prevladati posameznike, družine, šole, urade, politiko itd. Ta namen ima Katoliška akcija, kakor so jo zasnovali rimski papeži za ves katoliški svet. V vsaki škofiji je škofijski odbor, v vsaki župniji župnijski odbor, v Rimu osrednji odbor. Osrednji odbor izvršuje svoje vodilno delovanje po škofijah s pomočjo škofijskih in župnijskih odborov, ki so odvisni od dotičnih škofov oziroma župnikov.

Župnijski odbor sestavljajo predsedniki katoliških ustanov, moških in ženskih, ki so v župniji. Kjer jih ni vsaj pet, stopijo v odbor tudi podpredsedniki oziroma tudi tajniki teh ustanov. Odbor vodi katoliško delo v župniji v sporazumu z župnikom, ki je njih duhovni svetovalec. Kjer ni v župniji nobenih ustanov, izbere odbornike župnik.

Natlačna pravila — tudi v slovenskem jeziku — dobe dušni pastirji pri preč. ordinariatu v Gorici.

Naj bi se torej začela Katoliška akcija žitvahno in vsestransko razvijati, tudi mej nami! Tako bomo hkratu izpolnjevali zapoved Jezusovo: »*Pojdite in učite vse narode... Učite jih izpolnjevati vse, kar-koli sem vam zapovedal...* in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha«. Pomoč Jezusova nam je zagotovljena, ker je rekel: »Z vami ostanem do konca sveta«.

ŠTIRIINŠTIRIDESETO BRANJE.

ZA PRAZNIK SV. REŠNJEGA TELESA.

1. Kristus je rekel, kakor beremo v današnjem sv. evangeliu: »Kakor živim jaz zavoljo Očeta, bo živel tisti, ki mene je, zavoljo mene«. Iz teh besedi je razvidno, da dobi tisti, ki je Kristusovo telo in pije Njegovo kri, Njegovo življenje, ki je večno. S Kristusom dobimo v sebe božje, večno življenje. Kristusovo telo je res jed in Kristusova kri je res pijača, ki ne daje samo zdravega in dolgega življenja, kakor navadni kruh, ampak večno življenje. Tako postane človek s Kristusom, ki pride v njegovo srce, večni, postane kakor Bog. Zato pravi psalmist, gledajoč pravične duše, v katerih prebiva Bog: »*Bogovi ste in sinovi najvišjega* (Psalm 81, 6)«.

*
* *
*

2. Res je, da postane človek tempelj Božji že pri sv. krstu in pri drugih zakramentih in da dobivamo milost božjo in večno življenje tudi s popolnim kseanjem in popolno ljubeznijo, toda najbolj pri najsvetjšem zakramentu, ki nam je

vsled tega trdo zapovedan: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi (Jan. 6, 54)« t. j. ne boste mogli ohraniti tega življenja. Tudi pri drugih zakramentih in tudi z dejanjem popolne ljubezni in popolnega kesanja dobimo v sebe nadnaravno moč, Jezusa Kristusa, ki nas bo poslednji dan obudil v življenje, a najbolj dobivamo to moč pri najsvetejšem zakramentu, kakor je rekel Kristus: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan (Jan. 6, 55)«.

*

* *

3. Vse to dobivamo pri najsv. zakramentu, ker je v podobah kruha in vina resnično pričujoče telo in kri Jezusa Kristusa, kakor je razvidno iz besedi, ki jih je govoril Zveličar pri zadnji večerji in ki jih navaja sv. Pavel v današnjem sv. berillu. Zato opominja sv. Pavel naj se vsakdo sam sebe dobro presodi in očisti preden pristopi k mizi Gospodovi: »Kdor bo nevredno jedel ta kruh ali pil kelihi Gospodovi, bo kriv telesa in krvi Gospodove. Naj presodi človek sam sebe in tako naj je od tega kruha in pije od tega kelih. Zakaj kdor je in pije nevredno, si sodbo je in pije, ker ne razločuje telesa Gospodovega«, t. j. tak človek sprejemlje nase obsodbo, je vreden obsodbe, ker uživa telo in kri Gospodovo kakor druge navadne jedi in je zato kriv telesa in krvi Gospodove t. j. se hudo pregreši kakor Judje, ki

sô Jezusa izdali. To telo, ki ga sprejmemo pri sv. obhajilu, je živo telo Jezusovo, s katerim je združena druga Božja Oseba. Kdor sprejme po vrednem, sprejme torej v sebe Boga, postane tempelj Božji in postane deležen večnega življenja. Ta jed torej ne daje le zdravega in dolgega življenje kakor druge jedi, ampak nam daje večno življenje in sicer ne-le za dušo, ampak tudi za telo, ker pravi Kristus razločno: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan«.

Ne zanemarjajmo torej te hrane, ki nam jo je dal Jezus Kristus iz neskončne ljubezni. Ako hočemo vekomaj živeti, moramo to hrano uživati. »Ta je kruh«, pravi Kristus, »ki je prišel iz nebes, ne kakor mana, ki so jo vaši očetje jedli, pa so umrli. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj!«

Ustanovitev najsv. zakramenta, zasluži, da se je ves človeški rod spominja z največjo hvaležnostjo pojoč čast in slavo Jezusu, ki je z nami ostal do konca sveta.

*

*

*

*

*

*

4. Praznik sv. Rešnjega Telesa se po pravici praznuje na najbolj slovesen način. Zakrament sv. Rešnjega Telesa je namreč največji zakrament, je zakrament največje ljubezni Jezusove, postavljen za življenje sveta.

Pri sv. krstu dobivamo z vodo in z božjo besedo *milost božjo*, tu pa prejemamo samega Jezusa, Boga in človeka, ki nam je s svojo krvjo na križu *zaslužil vse milosti*, od katerega imajo vsi sv. zakramenti moč in veljavo.

Pri sv. birmi se nam *pomnoži* z maziljenjem s sveto krizmo in božjo besedo milost božja, tu pa prejemamo samega Jezusa, Zveličarja, v katerem so vsi *zakladi milosti*.

Pri sv. pokori dobivamo s *sveto odvezo*, katero podeli pooblaščen mašnik, *odpust* vseh grehov — v najsvetejšem zakramentu pa prejemamo samega Jezusa, *Jagnje božje*, ki je nase vzelo grehe sveta.

Pri sv. poslednjem olju dobivamo z maziljenjem s sv. oljem in z božjo besedo milost božjo za zdravje duše in večkrat tudi telesa — v tem zakramentu pa prejemamo samega Jezusa, ki je naše večno zdravje za dušo in telo.

Pri sv. mašniškem posvečevanju dobi človek s pokladdanjem škofovih rok in z molitvijo milost svete mašniške službe in časti, v najsvetejšem zakramentu pa dobivamo samega Jezusa, najvišjega duhovnika, od katerega izvira vsa duhovska čast in oblast.

Pri sv. zakonu dobivajo kristjani in kristjane milost božjo, da morejo svoje zakonske dolžnosti zvesto opravljati, v najsvetejšem zakramentu pa prejemamo Jezusa — nebeškega ženina naših duš, ki daje s svojo najsvetejšo in najčistejšo ljubeznijo vsem zakonskim zgled zvestobe, potrpežljivosti in vztrajnosti do smrti.

Zato je ta zakrament najsvetejši in največji. Kakor se solnce razlikuje od meseca in zvezd, prav tako se razlikuje ta zakrament od drugih zakramentov. Vsi drugi zakramenti pripravljajo pot Jezusu, v tem zakramentu pa prihaja sam nebeški ženin.

5. Zakrament sv. Rešnjega Telesa je zakrament ljubezni. Tudi drugi zakramenti so zakramenti ljubezni, saj jih je ustanovil Jezus, ki nas je pristrčno ljubil, toda ta zakrament je zakrament posebne ljubezni Jezusove.

Ako se dva prijatelja ljubita, podasta si, ko se ločita, drug drugemu kaj v spomin ljubezni. Ko se je Kristus ločil od tega sveta, nam ni podal v spomin te ali one podobe ali druge dragocene reči, ampak samega sebe v najsvetejšem zakramentu. Ko je prišel k zadnji večerji, pri kateri je hotel postaviti ta zakrament, je rekel te-le besede: »Iz celega srca sem želel jesti to velikonočno jagnje z vami, preden trpim. Povem vam: od zdaj ga ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjeno v božjem kraljestvu«. In je vzel kruh v svoje častitljive roke, je povzdignil oči proti nebu k Bogu, svojemu vsemogočnemu Očetu, ga posvetil, dal svojim učencem in rekel: Vzemite in jejte, to je moje telo, kalter bo za vas dano. Prav tako tudi kelih z vinom, je zahvalil, ga posvetil in rekel: Vzemite in pijte vsi iz nje-ga, to je moja kri, nove zaveze, kalter bo za

vas in za veliko njih prelita v odpust grehov. In tem besedam je pristavil: To delajte v moj spomin!

Najsvetejši zakrament je torej postavljen v Jezusov spomin. Postavil ga je Jezus, da bi se večkrat spominjali njega, ki je naš največji prijatelj, da bi se večkrat spominjali njegovega prebridkega trpljenja, prebridke smrti, vstajenja in Njegovega vnebohoda.

Poznal sem mladeniča, ki se je neprenehoma oziral na fotografijo svojega rajnega očeta. Le-ta je bil kapetan na morju, a je na morju obolel in nenadoma umrl. Ko je to izvedel mladenič, je bil neutolačljiv. Vsak dan si je od tistega časa postavljjal fotografijo na mizo, kjer se je učil, da jo je vsak čas lahko videl. Poljuboval jo je in se nad njo jokal.

Naš najboljši prijatelj Jezus je odšel v nebesa. Zapustil pa nam je spomin v najsvetejšem zakramentu. Zato pa se moramo večkrat ozirati na ta mili spominček, ga večkrat sprejemati pri sv. obhajilu in ga večkrat poljubovati.

*

*

*

6. Ker je najsvetejši zakrament — zakrament ljubezni, se mu ne sme nihče bližati, kdor bi Boga in Jezusa ne ljubil ali kdor bi imel v svojem srcu sovraštvo do svojega bližnjega. Jezus je rekel: Ako pride kdo že pred altar in se spomni, da ima njegov bližnji kaj proti njemu, naj se vrne in naj se prej spravi z bližnjim in

potem naj pride in naj daruje. Zakrament naj-
večje ljubezni zahteva tudi od nas največje lju-
bezni.

O ko bi se ljudje pogostoma obhajali, pa se
vsakikrat dobro presojali, bi pač ne bilo med
nami toliko preprirov, toliko sovraštva in toliko
vojsk!

*

*

*

7. Ta zakrament je postavljen za življenje
sveta. Nihče ne more živeti na tem svetu, ako ne
je vsakdanjega kruha, tako tudi ne more nihče
imeti v sebi večnega življenja, ako ne je ne-
beškega kruha.

Ko je Jezus svoj čas nasitil s petimi kruhi
in dvema ribama, pet tisoč ljudi brez žen in otrok,
se je nato umaknil v samoto. Ljudje pa so šli za
njim. Ko ugleda Jezus množico, reče: »Iščete me,
ne ker ste videli čudeže, ampak ker ste jedli kruh
in ste bili nasičeni. Delajte ne za jed, katera mi-
ne, ampak za jed, ki ostane za večno življenje, ki
vam jo bo dal Sin človekov«. Ljudje mu rečejo:
»Gospod, daj nam za vselej ta kruh«. Jezus jim
odgovori: »Jaz sem živ kruh, ki je prišel iz ne-
bes. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj. Kruh pa,
ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sve-
ta. . . Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima
večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji
dan. . . To je živ kruh, kateri je iz nebes prišel.
Ne kakor so jedli vaši očetje mano v puščavi in
so umrli. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj
(Jan. 6)«.

Kdor hoče torej vekomaj živeti, mora jesti nebeški kruh. Čim večkrat sprejme kdo po vrečnem nebeški kruh v svoje srce, tem bolj gotov je, da se bo vekomaj zveličal, tem bolj gotov je, da ga bo Jezus obudil v častitljivem telesu.

* * *

8. Skrbna in dobra mati sili otroka jesti, ako je slaboten in šibkoten. Govori mu: Če ne boš jedel, boš umrl. Vsakemu, ki jo praša po otroku, reče, da jo skrbi, ker noče jesti.

Tako smo tudi otroci božji vsi slabotni, bolehami in grešnim nadlogam podvrženi. Jezus pa nas sili jesti kruh, da bi postali krepki, močni in zdravi. Govori nam: »Vzemite in jejte, to je moje telo! Vzemite in pijte, to je moja kri«. Pa tudi preti nam: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili Njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi«.

Jejmo tedaj radi od tega kruha in pijmo od tega keliha — ako se hočemo kdaj veseliti z Jezusom večnega življenja, ker on je rekel: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan«.

Počesčen bodi torej največji in najsvetejši zakrament, v katerem prejemamo samega Jezusa, v katerem obhajamo spomin Njegove neskončne ljubezni do nas in v katerem dobivamo hrano za večno življenje.

* * *

* * *

* * *

9. Kdor po vrednem prejme zakrament sv. Rešnjega Telesa, dobi nešteto milosti. Ko prejmemo Jezusa, prejmemo ž njim vse (Rim. 8). Zato se nam noben zakrament tako ne priporoča kot ta zakrament.

Pred vsem nam ta zakrament pomnoži milost božjo. To velja tudi za otroke, ki so že prejeli milost sv. krsta. Otroci, ki niso storili še nobenega greha, vsaj smrtnega greha ne, so gotovo vredni, da sprejmejo ta zakrament. Milost božja se jim pomnoži in sv. čednosti se jim utrdijo.

Kakor je naša telesna moč in naše telesno življenje odvisno od hrane, od živeža, ki ga uživamo, prav tako je naša duhovna moč, naše duhovno življenje odvisno od hrane, ki jo dobivamo v tem najsvetejšem zakramentu. Zato je postavil Jezus Kristus ta zakrament pod podobo kruha in vina, ker nam je hotel povedati, da bo to živež za našo dušo. Kristus je rekel: »Kdor bo jedel ta kruh, bo živel vekomaj (Jan. 6, 59)«.

Temu živežu pravimo tudi popotnica, ker nam je nujno potreben za pot skozi puščavo pozemeljskega življenja proti obljubljeni deželi. Če hočemo doseči obljubljeno deželo, moramo na tem potu izpolnjevati vse božje zapovedi in premagovati vse sovražnilke, ki nas zalezujejo in divje zverž, ki nas naskakujejo. Zato pa moramo imeti hrano, da si pridobimo moči.

Prerok Elija je potoval proti gori Sinajn. Hodil je po puščavi en dan hoda. Prišel je do nekakega brinovega grma, se ulegel in zaspal v brinovi senci. In glej, angel se ga je dotaknil in mu

rekel: Vstani in jej. Ozrl se je in glej, pri njegovih glavi je bila pogača, ki je bila pod pepelom spečena in posoda vode. Jedel je tedaj v puščavi, pil in spet zaspal. In povrnil se je angel Gospodov vdrugič, se ga dotaknil in mu rekel: Vstani, jej, zakaj ti imaš še dolgo pot. In ko je bil vstal, je jedel in pil in je hodil v moči tiste jedi štirideset dni in štirideset noči do božje gore Horeba (III. Kralj. 19).

V moči tiste jedi je torej hodil Elija štirideset dni in štirideset noči, dokler ni srečno prišel do božje gore. Tista jed je bila predpodoba nebeške jedi, katero uživamo v najsvetjšem zakramentu. Najsvetjši zakrament je naša popotnica skozi puščavo v obljubljeni deželo večnega zveščanja. Ta jed nam daje moč, zdravje in veselje na duši. Ta jed, ki nam daje moč, zdravje in veselje, je Jezus sam.

*

* *

10. Ta zakrament nam odpušča male grehe, kajti mali grehi ne morejo biti na duši, katera je z Jezusom popolnoma zjedlinjena v ljubezni. Ta popolna združitev je ogenj, ki požge male grehe.

*

* *

11. Ta zakrament gasi ogenj mesene požljivosti, nas čuva smrtnih grehov, nam daje stanovitnost v pravilnosti, veselje in pogum v pravičnih delih. Človek, ki ne prejema pogo-

stoma tega zakramenta, nima nobenega pravega življenja. Kristus je razločno rekel: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi, (Jam. 6)«. Če beremo življenje svetnikov in svetnic božjih, ki so pogostoma prejemali najsv. zakrament, vidimo, da je njih življenje bilo prav veselo in da so širili mej svojimi tovariši le veselje, mir in zadovoljnost. Tako je bil sv. Filip Neri prav vesel in kratkočasen človek. Ljubil je zlasti tiste mladeniče, ki so bili veseli. Rekel je, da se dajo veseli ljudje veliko lažje izpreobrniti ko žalostni in černi. Če je videl koga žalostnega, potrtega in čmernega, ga je na lahko udaril po licu in mu rekel: »Bodi vesel!« — »Božje kraljestvo ne obstoji« — pravi sv. Pavel — »v jedi in pijači, ampak v pravičnosti, v miru in veselju v sv. Duhu«.

*

*

*

12. Sv. evharistija nam daje dalje zagotovilo, da bodo naša telesa častitljivo vstala. Pri sv. obhajilu postanemo na skrivnosten način eno meso s Kristusom. Če je pa Kristusovo telo vstalo, bo tudi naše, kar smo z njim eno telo in nihče ne sovraži svojega telesa. Ne smemo si pa misliti, da dobi človek na telesu pri sv. obhajilu posebno lastnost ali moč, katera ga bo na sodnji dan dvignila iz groba. Ne! Ta moč je Kristus, v katerega verujemo in kateri nam je dal trdno zagotovilo: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji

dan (Jan. 6, 55)«. Pri sv. obhajilu se namreč tesno združimo z Jezusom. Ta združitev izbriše celo male grehe in zagotovi človeku večno zveličanje. Z večnim zveličanjem pa je združeno vstajenje mesa. Zato lahko rečemo, da je sv. obhajilo moč, ki nas bo dvignila iz groba, kakor je Kristus povedal: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan«.

*

*

*

13. Ker je vstajenje mesa nujno združeno z večnim zveličanjem in je večno zveličanje odvisno od posvečujoče milosti božje, katero dobijo otroci že pri sv. krstu in odrasli pri zakramentu sv. pokore ali s popolnim kesanjem, je iz tega razvidno, da bodo tudi otroci in odrasli, ki iz katerega-koli opravičenega vzroka niso mogli prejeti sv. popotnice, vstali poslednji dan s čistiljivim telesom, če so se ločili s tega sveta v posvečujoči milosti božji. Sv. obhajilu se radi tega pripisuje vstajenje mesa, ker nas najbolj tesno družijo z Jezusom in nam najbolj zagotavlja posvečujočo milost božjo. Zato je Kristus rekel: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan«.

*

*

*

14. Sv. evharistija pa ni samo zakrament, ampak tudi daritev, t. j. Jezus ni samo pričujoč

pod podobo kruha in vina in ni samo naša duhovna hrana, ampak se na oltarjih tudi resnično daruje nebeškemu Očetu.

Sv. apostolli, katere je Kristus o tem natančno podučil, govore o daritvi sv. evharistije. Tako-le beremo v Dej. ap. (13, 2): »Ko so pa oni svetlo daritev (liturgijo) opravljali in se postili, jim je rekel sv. Duh: »Odločite mi Savla in Barnaba v opravilo, za katero sem ju izvolil«. Beseda liturgija pomenja v sv. pismu in je pomenjala prvim kristjanom le daritev sv. evharistije.

Sv. Pavel pravi (I. Kor. 10, 20): »Kar *darujejo* neverniki, darujejo hudičem in ne Bogu. Nočem pa, da bi bili vi tovariši hudičev. ... ne morete miže Gospodove deležni biti in miže hudičev«. Miža hudičev pomenja tu oltar, na katerem so neverniki darovali malikom ali hudičem, dosledno pomenja miža Gospodova oltar, na katerem se daruje sv. evharistija. Dalje pravi sv. Pavel (Hebr. 13, 10): »Imamo oltar, od katerega nimajo oblaščiti jesti ti, ki služijo šotoru«, t. j. Judje, ki niso bili še krščeni. Sv. Pavel govori tu o oltarju. Na oltarju pa se opravlja daritev, ki jo kot jed uživamo, katere pa nekrščeni Judje ne smejo jesti. Jezusovo presv. telo se žrtvuje na oltarju na nekrvav način, ker se tako poniža, da postane, skrito pod podobama kruha in vina, pokorno duhovnikom in vernikom, ki je uživajo kot jed. V tem neskončnem ponižanju Jezusa Kristusa v čast in slavo božjo in v naše zveličanje obstoji bistvo nekrvave daritve. V sv. evharistiji se Jezusovo presveto telo poniža do stanja jedi in njegova presvetla kri do stanja pijače.

Na oltarju se godi na drug način prav to, kar se je na križu godilo. Na križu je bilo žrtvovano Jezusovo telo na krvav način, na oltarju se telo Jezusovo žrtvuje in uničuje na nekrvav način, da ni porabno za drugo ko za jed in pijačo.

*

*

*

15. Postavljena je daritev sv. maše v spomin krvave daritve na križu. Daritev na križu se nam predstavlja pri sv. maši v dveh ločenih podobah: v podobi kruha, nad katerim izreče mašnik besede: To je moje telo in v podobi vina, nad katerim izreče besede: To je kelih moje krvi. Kri, ki se kaže po besedah mašnikovih ločena od telesa, nam živo predočuje smrt Kristusovo na križu, *kjer se je vsa njegova kri ločila od telesa*. Sv. maša ni samo zakrament, tudi ne samo zakrament in daritev, ampak tudi spomin trpljenja Jezusovega in zato se mora obhajati v obeh podobah: kruha in vina. Sv. maša bi torej ne bila popolna, ko bi mašnik posvetil le kruh in ne tudi vina.

Kristus je rekel: »Z vami ostanem do konca sveta«. V tem zakramentu je res z nami do konca sveta in nas vsak dan posvečuje s podobo svojega trpljenja in smrti na križu, ker je tako naročil apostolom: To delajte v moj spomin!

*

*

*

16. Kolikor je svetnikov in svetnic božjih, toliko imamo zgledov, kako moramo častiti in moliti presv. evharistijo. Sv. Konrad, katerega praznujemo dne 26. nov., je bil poseben častivec Jezusa v presv. zakramentu. Slikajo ga v škofovski obleki, s kelihom v roki; nad njegovo glavo pa prede mrežo velik pajek.

Naj vam to sliko razložim! Sv. Konrad je imel slovesno sv. mašo v Kostanciji, kjer je bil škof. Pravkar je izrekel nad hostijo in nad kelihom posvetilne besede. V tem trenutku se spusti velik pajek s stropa naravnost v kelih. Kaj storiti? Po mnenju tistih časov je bil pajek tiste vrste strupen in bi bilo nevarno použiti ga. Vzeti ga iz kelihov in odstraniti ga, je bilo sv. škofu tudi težko, ker bi se presv. kri razlila in bi pajek ž njo poškopil prte in predmete, po katerih bi lažil. Nazadnje se odloči, da hoče iz spoštovanja do Jezusa vse skupaj s pajkom vred použiti. Tako je tudi storil, čeprav si je mislil, da je smrtno-nevarno. Ko je sv. škof prišel od sv. maše domov, se je zamišljeno naslonil na mizo in povесil glavo. Služabniki so se prestrašili in so ga preplašeno pršali, kaj mu je? On pa je rekel: »Nič hudega. Pričakujem posebnega gosta, ki ima priti«. In res mu pajek prileze iz želodca. Bil je živ in neranjen, čeprav je bil toliko časa v želodcu. Nato pove sv. škof, kaj se mu je v cerkvi zgodilo in kako ga je Bog rešil iz te zadrege.

Ta zgled nam kaže, kakšno spoštovanje je imel sv. Konrad do najsvetejšega zakramenta. Raje je s smrtno nevarnostjo izpil sv. kri s paj-

kom vred, nego bi bil naredil temu zakramentu nečast. Podučil nas je s tem, da moramo imeti do tega zakramenta največje spoštovanje. Zato je sv. cerkev tudi ukazala, da mora pred oltarjem, kjer je shranjen ta zakrament, vedno goreti luč, da vidiijo vsi, ki stopijo v cerkev, kje morajo poklekniti in Jezusa pomoliti. Prav tako treba klečati pri sv. maši od povzdigovanja do obhajila, ker je na oltarju Jezus pričujoč. Prav tako se spodobi, da se odkrijemo, ko gremo mimo cerkve ter pozdravimo Jezusa. Še bolj je, da stopimo za trenotek v cerkev in pomolimo Jezusa na oltarju.

Ker je sv. Konrad tako častil Jezusa, je tudi Jezus njega ljubil in čuval njegovo čast. Nkega dne je šel obiskati svojega dragega prijatelja sv. Ulriha, škofa v Augsburgu. Bil je četrtek. Oba sta bila silno vesela in se drug drugega tolažila in navduševala. Po večerji sta toliko časa govorila, da je minulo polnoči, ne da bi na to mislila. Po polnoči, ko je bil že petek, priide k sv. Ulrihu poslanec od bavarskega vojvode in mu prinese neko sporočilo. Sv. Ulrih da poslancu nekoliko mesa, ki je ostalo na mizi po večerji, ne da bi se zmisllil, da je že petek. Ta poslanec pa je bil hudobnež. Vzel je meso in odšel na bavarski dvor. Ko je prišel k vojvodli, je začel pripovedovati, kakšna plijanica in pojedža sta škofa sv. Ulrih in sv. Konrad. V dokaz, da tudi ob petkih meso jesta, je potegnill iz žepa meso in je pokazal vojvodli, češ, še njemu sta dala na petek mesa. Ko pa pokaže malopridnež darovano meso, glej,

ni bilo meso ampak *riba*. Tako je Bog s čudežem rešil čast teh dveh svetnikov. Zato slikajo sv. Ulriha z ribo v roki.

17. Bodimo goreči častivci Jezusa v presv. zakramentu, obiskujmo ga radi po cerkvah, hodimo radi k sv. maši, kjer se za nas daruje nebeskemu Očetu, pozdravljajmo ga s spoštovanjem, ko gremo mimo cerkva in prejemajmo ga pogostoma pri sv. obhajilu, da dosežemo na koncu večno zveličanje in častljivo vstajenje, kakor nam je zagotovil: »Kdor je moje telo in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan«.

18. Velik čudež je naredil Mojzes v puščavi, ko je na povelje božje udaril s palico po skali in je priitekla voda iz nje, da so se napili in pokrepčali žejni Izraelci in njih žejna živina. Še večji čudež je bil, ko je Bog poslal lačnim Izraelcem mane in jih ž njo nasitil v puščavi štirideset let. Toda čudež vseh čudežev je tu na oltarju, kjer je živa voda in živi kruh — najsvetejši zakrament.

O bodi pozdravljena sv. hostlija, kruh zveličanja, bodi pozdravljen Zveličar sveta, ki prebivaš na prečudežen način v naših tabernakeljih!

✱

19. Prvi čudež na tej sv. hostiji je, da na besede, katere izreče mašnik pri povzdigovanju: To je moje telo — pride sam Jezus kakor Bog in človek na oltar. Pod podobo kruha in vina je pričujoč prav tisti Jezus, ki je bil z apostoli pri zadnji večerji in je takrat ustanovil ta presv. zakrament. Ta dogodek, ki se ponavlja vsak dan na naših oltarjih, kakor uči sv. vera, je tako velik čudež ko učlovečitev Sinu božjega.

*

*

*

20. Kaj vidimo še na tej sv. hostiji? Po zunanji podobi je ta svetla hostija kruh, toda pod podobo kruha ni več kruh, ampak Jezus Kristus. Ni tako kakor pri drugih rečeh, ki so to, kar kaže njih zunanja podoba! Tu se kaže po zunanji podobi kruh, pod podobo kruha pa je Jezus Kristus, pravi Bog in človek. To je velik čudež, da vidimo z očmi in tipljemo z rokami kruh, ki pa ni kruh, ampak Jezus Kristus.

*

*

*

21. Še več! Sv. vera uči, da je pod podobo kruha Jezus Kristus, toda če podobo kruha prelomimo, ne prelomimo Jezusa in ga ne razdelimo. V vsaki najmanjši drobtinici te podobe je cel Jezus Kristus pričujoč.

*

*

*

22. Dalje! Na gori Golgoti se je Jezus daroval na krvav način. Trpel je in prelil kri za naše grehe do zadnje kapljice, na oltarju pa se daruje na nekrvav način. Na križu je bila krvava daritev, na oltarju pa je nekrvava daritev. Daruje pa se prav tisti Jezus in prizor pri sv. maši je prav tako neskončen in prestrašen kakor na križu. Takrat pa, ko je Kristus visel na križu ter umiral, je ottemnelo solnce, grobovi so se odpirali, skale so pokale, mrtvi so vstajali in zavesa v templju se je pretrgala po sredli. Ti, ki so stali poleg križa, so se trkali na prsi in so od strahu trepetali govoreč: »To je bil res Sin božji!« Tako je bilo pod križem na Golgoti. Kako se pa obnašamo mi pri sv. maši? Ali se trkamo na prsi, ali molimo Jezusa v strahu in trepetu, ali pokajo skale naših src v resničnem kesanju, ali strmimo nad čudežem vseh čudežev, da pride na naše oltarje Jezus in se nekrvavo daruje za naše grehe, kakor se je krvavo daroval na križu?

*

*

*

23. Dalje! Jezus se pri daritvi sv. maše nekrvavo žrtvuje za naše grehe, ker se neskončno poniža pod podobo kruha in vina, da postane ljudem jed in pijača v večno življenje. Pod podobo kruha pride pri sv. obhajilu sam vsemogočni Bog v naše bomo srce in se združi z nami. Bodi bogat ali siromak, sijajno oblečen ali preprosto, učen ali neučen — k vsem se Jezus poniža. Tudi h grešnikom, ki po nevrednem pristopajo k sv. ob-

hajilu, se ponižuje, čeprav je take že večkrat zadela huda kazen. Bog dovoli tudi to, ker je Jezus neskončno ponižen in neskončno usmiljen, a gorje človeku, ki nevedno je od tega kruha in pije od tega kelihla.

24. Dalje! V tem zakramentu je zaklad vseh zakladov in neizmerno morje svetih skrivnosti. Kristus ni samo pri sv. maši na oltarju, ampak ostane pri nas tudi po sv. maši v posvečenih hostijah, da ga molimo, častimo in darujemo nebeskemu Očetu za grehe. Jezus je na oltarju kakor na sedežu usmiljenja, od koder razliva milosti na vse ljudi. Kaj so vsi zakladi celega sveta nasproti temu zakladu?! Če bi zbrali vse dragocenosti celega sveta, vse zlato in srebro, vse diamante, vse dragulje in bisere — vse skupaj bi ne bilo nič proti temu presvetemu zakramentu. Ako bi tudi cel svet imeli, Jezusa pa bi ne imeli — bi nič ne imeli. V sv. tabernaklju je Jezus kakor Bog in človek, pri katerem so imeli svetniki in svetnice božje vso tolažbo v stiskah in nadlogah. Tu najdemo najboljšo tolažbo tudi mi, ako le hočemo.

Grofinja Ferila¹⁾ je tako ljubila Jezusa v presv. zakramentu, da je klečala pred njim ure in ure. Radi tega so jo imenovali *nevesto* najsvet-

¹⁾ Sv. Alfonz L.: Visita al Santissimo sacramento ed a Maria santissima.

tejšega zakramenta. Vprašali so jo, kaj da dela toliko časa pred sv. tabernakeljem. Grofinja odgovori: »Stala bi tam celo večnost! Ali ni tam Bistvo božje samo, ali ni tam Jezus Kristus? Kaj bi tam ne bilo mogoče? Pred tabernakeljem ljubim, hvallim, prosim! Klaj dela siromak pred bogatim, kaj dela lačni pri polni mizi?«

O sv. Frančišku Ksaverskem beremo, da je po dnevu pridigal, izpreobračal Indijane ter jih krščeval, po noči pa dolgo molil pred Najsvetjšim.

Posnemajmo te zglede in bodimo goreči častilci Jezusa v presv. zakramentu, ki je naš največji zaklad.

*

*

*

25. V tem presvetem zakramentu so še drugi veliki čudeži. V presv. hostiji je Jezus tako krotak in ponižen, da je vsem duhovnikom pokoren, da se daje nositi po mestih in vaseh, da se daje razpostavljati na oltarjih, da se daje nositi na dom k bolnikom, da se bo ponižal tudi k naši smrtni postelji, kakor je stal ob smrtni postelji sv. Jožefa, kar nam usmiljeni Bog podéli ob smrtni uri! Ta svetla hostija nas bo takrat tolažila, ko bomo v smrtnih težavah, nas bo spremljala na poti v večnost in v moči tega kruha bomo vstali poslednji dan iz groba, kakor je rekel Kristus: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, bo živel veekomaj in jaz ga bom obudil poslednji dan«.

*

*

*

26. Ta zakrament pa ni samo naša hrana, ampak tudi najboljše zdravilo za dušo in večkrat tudi za telo. Najsvetlejši zakrament je sad, ki nas krepi in zdravi za večno življenje in nam daje moč za vstajenje poslednji dan. Kakor je *drevo življenja* v raju rodilo sad nesmrtnosti, prav tako nam tudi ta zakrament zagotavlja nesmrtnost.

27. V najsvetlejšem zakramentu ima torej človeški rod neizmeren zaklad, neizmerno bogastvo, neizmerno moč, neizmerno srečo in tolažbo ter večno življenje. Klako je mogoče, če vse to pomislimo, da ljudje tako malo ljubijo ta zakrament, da ga tako po redkem prejemajo in tako po redkem obiskujejo in molijo, da ga celo na smrtni postelji zamemarjajo, ko jim je na pot v večnost nujno potreben?

28. Pred leti sem bil v nekem mestu, ki je slovelo radi pobožnosti in gorečnosti v sv. veri. Ko grem zvečer z nekim gospodom po mestu, pridemo do cerkve. Gospod mi reče: »Pojdite sedaj z menoj in boste videli čudo!« Ko stopiva v cerkev mu rečem: »Kaj ste hoteli reči?« Gospod odgovori: »Ali nič ne vidite?« Rečem mu: »Kaj?« Gospod reče: »Ali ne vidite, koliko ljudi je v cerkvi? Ali ni to pravi čudež, če pomislite na vaše

domače razmere?« In res, cerkev je bila skoraj polna ljudi, ki so po končanem delu prihiteli v cerkev molit Jezusa v presvetlem zakramentu. Tisti dan je bil delavnik.

Posnemajmo ta prelepi zgled in obiskujmo pogostoma Jezusa na oltarjih, priporočajmo se mu in prosimo ga milosti, da usmiljenje dosežemo v nadlogah in stiskah, zlasti pa o smrti uri.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

O svetla gostija, pri kateri prejemo Kristusa in obhajamo spomin njegovega trpljenja!

Molitvev pri sv. obhajilu.

29. Sv. obhajilo je gostija bratoljubja in ljubezni božje. Le tisti je povsem vreden biti pri tej gostiji, ki ima v svojem srcu popolno ljubezen do Boga in do bližnjega. Pri sv. obhajilu bi se moralo naše srce topiti v ljubezni.

Ali se spominjate srečnega dneva, ko ste prvič pristopili k mizi Gospodovi, ko se je vaše srce prvič zjediniло s živim in ljubezni polnim srcem Jezusovim? Ali se spominjate, kako se je takrat topilo vaše srce v ljubezni in nadnaravni sreči in koliko tlažbe ste vslelej prejeli, ko ste po vrednem pristopili k mizi Gospodovi? Pri vrednem sv. obhajilu lahko rečemo: »Vse premorem v njem, ka-

teri me močnega della (Filip 4, 13) « in dalje: »Živim, toda ne jaz, živi v meni Kristus (Gal. 2, 20)« in: »Če je Bog z nami, kdo bo proti nam?«

*

*

*

30. Jezus se je ponižal v ta presv. zakrament iz ljubezni do nas, ker je hotel z nami ostati do konca sveta. Spodobi se torej, da mu ljubezen plačujemo z ljubeznijo.

Ta ljubezen, ki smo jo dolžni Jezusu, zahteva, da gremo večkrat k sv. obhajilu. Kdor bi po sili šel samo enkrat v letu, kakor se glasi četrta cerkvena zapoved, bi kazal, da nima prave ljubezni do Jezusa in bi tudi zastonj pričakoval posebne ljubezni in posebnih dobrot od Jezusa, saj je on rekel: »S kakršno mero boste vi merili drugim, s takšno bodo drugi merili vam!« Morda pravi: Zadosti je, da grem enkrat v letu k sv. spovedi in k sv. obhajilu! Kaj bo takemu rekel Jezus? Rekel bo: »Dobro, tudi jaz hočem tebi dati le eno merico dobre letine, le eno merico družinske sreče!« Ali boš s tem zadovoljen? Morda ti poreče celo na smrtni postelji: »Ta ne potrebuje sv. popotnice, saj je letos že enkrat prejel najsv. zakrament, saj je bil za Veliko noč pri sv. obhajilu!« Ali bi bil zadovoljen s tem? Bodli tedaj skrbni v prejetju sv. obhajila, da te ne zadene nesreča. Ali ne vidimo in ali ne slišimo vsak dan, koliko jih umrje naglo brez sv. zakramentov? V nobenem času ni bilo morda toliko naglih, neprevi-

denih smrti kakor dandanes. Ne rečem, da je to vedno kazen. So ljudje, ki goreče ljubijo Jezusa in ga pogostoma prejemajo pri sv. obhajilu, pa kljub temu umrjejo nagloma in neprevidoma. Ti se prav gotovo zveličajo, ker so Jezusa goreče ljubili in Jezus jih gotovo ni zapustil ob smrtni uri, čeprav bi se ne bili mogli spovedati in obhajati. Veliko je pa drugih kristjanov, ki so zamikarni, ki storijo morda le enkrat v letu svojo dolžnost ali morda celo nobenkrat. Zato pa se prav večkrat zgodi, da ne dobe milosti ob smrtni uri, zakaj s kakršno mero merijo Bogu, s takšno meri Bog njim.

Sv. Alojzij je imel tako gorečo ljubezen do Jezusa v presv. zakramentu, da je vsak dan klečal in molil pred sv. tabernakeljem po cele ure. Predstojniki, ki so se bali za njegovo zdravje, so mu to prepovedali, a sv. Alojzij je čutil nepopisno skrivno moč, ki ga je kar vlekla k Jezusu na oltarju. Moral si je dati silo, da ni prelomil prepovedi svojih predstojnikov. Ob takih prilikah, ko ga je skrivna moč vlekla k Jezusu, je milo vzdihoval: »Beži od mene, o Gospod, beži od mene!«

Na tem zgledu vidimo, kaj se pravi Jezusa goreče ljubiti. Posnemajmo tega svetega, angelskega mladeniča!

*

*

*

31. Najboljša priprava za sv. obhajilo je ljubezen do Boga in do bližnjega. To je lepa obleka na duši, katero mora vsakdo imeti, kdor se hoče blitžati presv. zakramentu, kajti kdor bi po nevrednem jel od tega kruha in pil od tega kelih, bi bil kriv telesa in krvi Jezusa Kristusa. Človek mora sam sebe dobro presoditi in dobro očistiti svojo vest pri sv. spovedi in potem pristopiti k mizi Gospodovi. Če ima sovraštvo do koga, mora to prej odložiti, kajti Kristus je rekel: »Če kdo prinese svoj dar na oltar in se spomni, da ima njegov bližnji kaj proti njemu, naj pusti dar na oltarju in naj se prej sprijazni z bližnjim in potem naj pride spet k oltarju«. Sv. Avguštin pravi (Sermo de verbis Domini, tom. 10): *»Bog se ne jezi, če odložiš nekoliko svoj dar; on ne išče daru, ampak tebe«*.

*

*

*

32. Spodobí pa se, da se za sv. obhajilo ne pripravimo le na duši, ampak kolikor mogoče tudi na telesu. Sv. obhajilo je predokus večne sreče, ko bo tudi naše telo poveličano. Kakor se ob nedeljah in praznikih čedno oblečemo, prav tako se moramo kolikor mogoče čedno in spodobno obleči tudi za sv. obhajilo, kajti v tem zakramentu je pričujoč sam Jezus Kristus kakor Bog in človek.

*

*

*

33. V enajstem stoletju po Kristusu je bil krivoverec Berengar, ki je začel učiti, da Jezus ni pričujoč v najsvetejšem zakramentu, toda takoj je vstala vsa katoliška cerkev proti njemu, da je moral umolkneti. V šestnajstem stoletju so luterani zavrgli ta zakrament, čeprav je sam Luter bil mnenja, da ni mogoče tajiti te resnice, ker so bile Jezusove besede pri zadnji večerji jasne in je jasen tudi nauk apostolov o tem zakramentu.

Proti krivovercu Berengarju je nastopil zlasti blaženi Lanfrank, ki ga praznujemo dne 3. julija. On piše: »Mi verujemo, da je Jezus na oltarju resnično pričujoč pod podobama kruha in vina, da bi se ljudje ne strašili, ko ga prejemajo; pa tudi, da bi naša vera bila bolj služna, ker verujemo o pričujočnost Jezusovo, ne da bi ga videli. Ta nauk je vedno trdno učila sv. katoliška cerkev, ki je po vsem svetu razširjena po besedah Jezusovih: »Vzemite in jejte, to je moje telo, ki se za vas daruje« in: »To je kelih moje krvi, katerega bo za mnoge prelita v odpust grehov«. . . . Posveitev se dogaja po besedah Gospoda in Zveličarja. Ta zakrament, katerega prejemáš, se udelestvuje s Kristusovimi besedami. O stvari beremo: »Gospod je rekel in je bilo; je ukazal in se je zgodilo«. Če je pa beseda Kristusova mogla v začetku iz nič kaj ustvariti, ali naj jej bo morda nemogoče izpremeniti to ali ono stvar v drugo? . . . Ko bi bil ta nauk sv. cer-

kve neresničnem ... bi bile neresnične tudi besede Kristusove: »*Glejte, z vami ostanem vse dni do konca sveta*«.

*

*

*

34. Ko gremo k sv. obhajilu, obudimo živo vero v Jezusovo resnično pričujočnost v tem zakramentu. Proti tej resnici se ni upal, kakor rečeno, nastopiti niti sam Luter. Sam Luter je priznal, da so bile Jezusove besede pri zadnji večerji jasne in da je katoliško cerkev vedno jasno učila, da je Jezus pod podobama kruha in vina resnično pričujoč. Verujmo torej, da je Jezus resnično z nami na naših altarjih in da se z nami družijo pri sv. obhajilu in pristopajmo pogostoma k tej sv. gostiji, h kateri so vsi povabljeni, bogati in ubogi, učenli in preprosti. To je gostija ljubezni in bratoljubja. V Kristusu Jezusu smo vsi edno, vsi otroci božji, vsi bratje mej seboj. Ta zakrament nas uči ljubiti in spoštovati vse ljudi, kajti če Jezus ljubi ljudi najmanjše, najsiromašnejše in najpreprostejše, da se ponižuje k njim, ljubiti in spoštovati jih moramo tudi mi. Kristus je na križu odrešil vse ljudi, tudi najmanjše in najsiromašnejše med nami. V dokaz temu daje svoje telo in svojo kri, katero je žrtvoval na križu za vse, v jed in pijačo vsem ljudem brez izjeme. Sv. obhajilo oznanjuje našo odrešitev na križu, kakor je Kristus rekel pri zadnji večerji: »To delajte v moj spomin« t. j. v spomin moje smrti na križu, s katero sem vam dokazal svojo neskončno ljubezen.

Po pravici lahko govorimo pri sv. obhajilu.

O svetla gostija, pri kateri prejemo Kristusa in obhajamo spomin njegovega trpljenja!

*

* *

35. Bilo je zelo primerno in potrebno, da je sv. cerkev postavila poseben praznik sv. Rešnjega Telesa, da se ta dan spominjamo neskončne ljubezni Jezusove do nas in da se ta dan vsako leto tudi sami ogrejemo v ljubezni do Boga in do bližnjega veselimo se nebeške gostije, katera je pripravljena otrokom božjim v večno zveličanje.

*

* *

*

* *

*

*

*

*

36. Ni ga praznika v letu, ki bi se dal primerjati po znanjih slovesnostih in prireditvah s praznikom sv. Rešnjega Telesa. Tega dne se srčno veselijo otroci in odrasli. Vsi tekmujejo s okraševanjem hiš in cest, kočar gre navadno procesija z Najsvetejšim.

Kako je ta veseli praznik nastal?

V trinajstem stoletju je živel v nekem samostanu v Lüttich-u na Nizozemskem pobožna devica Julijana, ki je vsa gorela v ljubezni do Jezusa Kristusa in bila zelo ponižna, da se je prištevala mej največje grešnike. Nekega dne je prišla k njej v samostan plemenita oseba in

jo prosila, naj bi jej povedala kaj vzpodbudnega. Julijana pa jej ni drugega rekla ko te-le ponižne besede: »Jaz vem prav malo dobrega, pač pa sem velika grešnica«. Nalto jej je gospa začela naštevati grehe in jo potem vprašala, ali se čuti kriva v teh grehih? Ponižna Julijana pa je pohlevno odgovorila: »Mogoče je, da sem kriva vseh grehov. Zdi se mi, da sem deležna vseh grehov, ker nimam v srcu take bolečine in take žalosti, kakor bi morala imeti radi grehov, s katerimi človeški rod neprestano žali Boga«.

Ta devica je imela prav posebno gorečnost do najsvetejšega zakramenta in je srčno želela, da bi mogla biti vsak dan pri sveti maši. Ko je bila pri sv. obhajilu, je vsa plavala v nebeških milostih in se topila v nebeški ljubezni in v nebeškem veselju. Zato je hotela biti po sv. obhajilu vedno le sama in ni marala imeti nobenih obiskov. Ko je premišljevala bridko trpljenje Jezusovo, je pretakala obilnih solz, da so bila tla, kjer je klečala, vsa namočena. V časih je začela v cerkvi od te žalosti na glas vzdihovati, da so jo morali spremeliti iz cerkve. Pravijo, da se je v tem premišljevanju toliko jokala, da so se nazadnje prikazale v očeh krvave solze. O trpljenju Kristusovem ni mogla sploh govoriti, da bi se od sočutja ne jokala. Rekla je večkrat: »Rada bi za Kristusa pretrpela smrt na križu, da bi le malo povrnila ljubezen, katero nam je on izkazal s svojo smrtjo«.

O njej se pripoveduje, da je samo enkrat na dan jela in da je tako malo spala, da se je bilo

čuditi, kako si je mogla ohraniti zdravje in življenje. Njeno življenje je bilo vsak dan bolj duhovno. Sv. Duh jo je prešinjati in razsvetljeval, kakor razsvetljuje solnce rosno kapljico¹⁾.

Imela pa je ta devica v svojih molitvah že od mladosti vsak dan neko prikazen. Videla je polni mesec, kalteremu je manjkalo košček, kakor da bi bil izrezan. Po mnogih in vztrajnih molitvah je dobila pojasnilo o tej prikazni od samega Kristusa: Polni mesec pomenja cerkveno leto, izrezani košček pomenja, da manjka še en praznik, ki naj bi ga kristjani praznovali. Ustanovitve sv. večerje naj bi se slovesno praznovala vsaj enkrat v letu, kajti v Velikem tednu, t. j. Veliki četrtek to ni mogoče, ker premišljujemo takrat le Njegovo trpljenje. Julijana je dobila nalogo, naj v začetku dela to-le sama zase, potem pa naj začne to slovesnost obhajati z drugimi ponižnimi osebami, slednjič pa naj ta ukaz Jezusov objavi celemu svetu.

Julijana se je v svoji ponižnosti močno vznemirila, ko je slišala ta Kristusov ukaz. Kako naj ona to stori? Prosila je Kristusa, naj bi raji za to izvolil učene in odlične duhovnike, ki bi lahko s svojim ugledom to imenitno in veliko delo pospešili. Toda Gospod ni maral tega, ampak je to delo zahteval od nje. Ko je spet prosila Gospoda, naj bi tega dela ne nalagal njej, ampak komu drugemu, je zaslišala glas, ki je izgo-

¹⁾ Alban Stolz: Legende.

varjaš te-le svetlopišemse besede: »Hvalim te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si to prikril mo-
drim in učenim tega sveta in razodel malim«.

Tako se je ta reč vlekla okolu dvajset let. Bog pa je Julijani neprestano navdihoval, naj že začne oznanjevali praznik presv. Rešnjega Telesa. Ona pa je tudi neprestano prosila in rotila Gospoda, naj izvoli za ta posel bolj imenitno osebo. Jokala je in milo vzdihovala, češ, da ni vredna in sposobna. To je delala iz same ponižnosti, ker se je štela nevredno za tako veliko delo. Nazadnje pa je spoznala, da se Kristusovim opominom ne more več umikati. Odločila se je najprej, da naznani to reč nekemu odličnemu pobožnemu duhovniku, ki naj se potem posvetuje z učenjaki in cerkvenimi predstojniki, kaj bi bilo storiti? Ta duhovnik se je res posvetoval o tem z različnimi odličnimi osebami, na pr. z Jakobom iz Troyes-a, ki je bil kasneje papež Urban IV., s pariškim kancelarjem in z drugimi učenimi osebami. Vsi so bili mnenja, da je ta misel lepa, da ne nasprotuje božjim zapovedim in da lahko v veliki meri poživi gorečnost do najsvetejšega zakramenta.

Pobožno Julijano je v tem delu potrdila in navdušila še posebno ta-le dogodba: V samostanu je živela zelo pobožna redovnica Izabela, ki je dobila od Boga razodetje, da bi bil praznik presv. Rešnjega Telesa Bogu zelo ljub. To je povedala Julijani, ki se je nemalo začudila, kajti redovnica Izabela ni bila o tem še nič slišala.

Toda vsilali so proti temu podjetju tudi mnogi nasprotniki. Govorili so o neumni novotariji in o sanjavi Julijani. Le-ta pa se ni dala več oplašiti, ampak je še z večjim pogumom nastopala za ustanovitve novega praznika presv. Rešnjega Telesa. Molila je neprestano, naj bi Bog to delo kmalu uresničil.

Škof Robert v Lüttichu je prvi ukazal v svoji škofiji praznovati ta praznik, a ga ni dočakal, ker je prej umrl. Takrat je papež poslal v Lüttich za svojega poslanca kardinala Hugona, ki je bil svoj čas predstojnik dominiškanskega samostana v Lüttichu in je prav dobro poznal razodetje, ki ga je prejela Julijana. Kardinal Hugo je takoj ukazal praznovanje praznika sv. Rešnjega Telesa in ga je tudi sam obhajal prvičkrat l. 1252. v cerkvi sv. Martina v Lüttichu ob velikanski udeležbi. Ukazal je potem praznovanje tudi po vsej pokrajini, kjer je imel oblast kot papežev poslanec.

Tako je ponižna Julijana polagoma dosegla velike uspehe. Toda morala je tudi za to delo veliko trpeti. Ko je bila v samostanu predstojnica, jo je neki duhovnik založil, da zapravlja samostansko premoženje na račun novega praznika presvetega Rešnjega Telesa. Hudobneži so nadražili ljudi tistega mesta, da so s silo vdrli v samostan in v samostanu vse razbili. Iskali so predstojnico Julijano, da bi jo zasramovali in jo morda celo umorili. Julijana je morala bežati, da si je rešila življenje.

Ko se je vrnila v Lüttich, je preganjanje znova začelo. Metalli so nanjo kamenje in jej razdejali kapelico, kjer je navadno molila. Zapustila je Lüttich in bežala od samostana do samostana, kajti sovražniki praznika presv. Rešnjega Telesa so jo povsod zalezovali.

Nazadnje je prišla z nekaterimi redovnicami, ki se niso hotele od nje ločiti, v Namur. Julijana je v vsem siromaštvu, mej vsem preganjanjem in v vseh stiskah neprestano hvalila Boga, da ji je dal priliko kaj trpeti za Jezusa Kristusa. Njena svetost se kaže najbolj v besedah, ki jih je izgovarjala v največjih stiskah: »Rada bi dvakrat pretrpela smrt, ko bi mogla s tem pridobiti svojim sovražnikom večno zveličanje«. Nazadnje je morala zapustiti tudi Namur. Pobožen duhovnik ji je poskrbel borno stanovanje poleg cerkve v kraju, ki se imenuje Fosse. Takrat je Julijana že bila v visokih letih. Napadla pa jo je huda in dolgotrajna bolezen. Na velikonočni praznik se je na vse zgodaj dvignila iz postelje in šla s pomočjo drugih še enkrat v cerkev, da bi vzela slovo. Prejela je z največjo pobožnostjo sv. obhajilo in ostala potem v cerkvi do solnčnega zahoda. Umrla je na petek 1. 1258. ob isti uri kakor Zveličar na križu.

Tako je ta pobožna devica z velikim trudom in ob velikem preganjanju dosegla, da se je začel slovesno obhajati praznik presvetega Rešnjega Telesa po celem katoliškem svetu. Bog je male izvolil, da je velike reči izvedel...

Po njeni smrti je papež Urban IV. l. 1264. izdal na prošnjo redovnice Eve, prijateljice pokojne Julijane, *breve*, s katerim je ustanovil za ves svet praznik presvetega Rešnjega Telesa, kar so potem potrdili tudi drugi papeži in cerkveni zbori.

Ta praznik se vsako leto praznuje z velikimi slovesnostimi, s petjem in godbo, z zaljšanjem hiš in poltov, s slovesnim zvonjenjem. z javnimi molitvami in z veličastno procesijo. Tako se na najlepši način zahvaljujemo Gospodu, da nam je dal pri zadnji večerji to neprecenljivo dobroto svojega telesa in svoje krvi pod podobama kruha in vina.

* *

*

*

*

*

*

*

37. Sv. Janez pripoveduje v svojem evangeliju (13 in dalje), kaj je Kristus *govoril*¹⁾ pri zadnji večerji, ko je ustanovil najsvetejši zakrament. Vse, kar je ob tisti priložnosti govoril, je tako lepo in vzpodbudno, da bi morali to večkrat prebirati in premišljevati, ako hočemo poznati neskončno ljubeznivo in dobrotljivo srce Jezusovo, ki nam je zapustilo ta presveti zakrament. Poznati Jezusovo ljubeznivost in dobrotljivost in posnemati jo, je najboljša priprava za vreden sprejem sv. Rešnjega Telesa.

* *

¹⁾ Glej snopič II. str. 372, kjer se natančno opisuje, kaj je *delal* Kristus pri zadnji večerji in kako je ustanovil najsvetejši zakrament.

38. Ogledjmo si nekatera mesta njegovega zadnjega govora.

Ko je Kristus apostolom noge umil, je rekel: »Veste, kaj sem vam storil? Vi me kličete: Učenik in Gospod in prav pravite, sem tudi. Ako sem tedaj jaz, Gospod in Učenik, vam noge umil, morale tudi vi drug drugemu noge umivati. Zgled namreč sem vam dal, da prav tako vi delajte, kakor sem jaz vam storil. Resnično, resnično, povem vam: »Hlapec ni večji ko njegov gospod in poslanec ni večji ko tisti, kateri ga je poslal. Ako to veste, blagor vam, če boste to delali«.

S temi besedami je hotel reči: Jaz sem vam noge umil, kar je najnižja služba hlapcev pri hiši. Tako bodite tudi vi ponižni in delajte si najnižje službe iz ljubezni, četudi bi imeli velike časti mej bratji. Kdor je prvi mej vami, naj bo kakor zadnji.

Dalje je Kristus rekel: »Otročiči, še malo časa sem pri vas. Iskali me boste in kakor sem Judom rekel: Kamor jaz grem, vi ne morete priti, *sedaj* tudi vam rečem. Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite med seboj. V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj... Vaše srce naj se ne straši. Verujete v Boga, verujte tudi v mene! V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč. Ako bi tako ne bilo, bi vam bil povedal, ker grem pripraviti vam mesto. In ko odidem in vam mesto pripravim, bom spet prišel in vas bom k sebi vzel, da boste tudi vi, kjer sem jaz... In karkoli boste Očeta

prosili v mojem imenu, bom storil, da se Oče v Sinu poveljača. Ako me boste kaj prosili v mojem imenu, bom storil. Ako me ljubite, izpolnjujte moje zapovedi. In jaz bom Očeta prosil in vam bo dal drugega Tolažnika, da pri vas ostane vedkomaj — Duha resnice, katerega svet ne more prejeti, ker ga ne vidi in ga tudi ne pozna. Vi pa ga boste poznali, ker bo pri vas ostal in bo v vas. Ne bom vas zapustil sirot... Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakor svet daje, vam jaz dam. Vaše srce naj se ne straši in naj se ne boji... Jaz sem prava trta... Vsako mladiko, katera v meni ne rodi sadu, bo moj Oče odrezal in vsako, katera rodi sad, bo potrebil, da bo več sadu rodila. ... Ostanihite v meni in jaz v vas. Kakor mladika ne more roditi sadu sama o sebi, ako ne ostane na trti, tako tudi vi ne, ako ne ostanete v meni. Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, rodi veliko sadu, ker brez mene ne morete nič storiti. Ako kdo v meni ne ostane, ga bodo odvrgli kakor mladiko in bo usahnila in jo bodo pobrali in jo v ogenj vrgli, da zgori. Ako ostanete v meni in ostanejo moje besede v vas, prosite, kar-koli hočete in se vam bo zgodilo... Posihmal vas ne bom več imenoval hlapcev, ker hlapec ne ve, kaj dela njegov gospod. Prijatelje sem vas imenoval, ker sem vam vse oznanil, kar-koli sem slišal od svojega Očeta. Niste vi mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil in sem vas poslal, da greste in sad obrodite in da vaš sad ostane, da vam Oče da, kar-koli boste prosili v mojem imenu... Ako vas svet sovraži, vedite, da

je mene prej sovražil ko vas. Ko bi bili od sveta, bi svet svoje ljubil; ker pa niste od sveta in sem vas jaz od sveta odbral, vas svet sovraži. Spominite se besedi, katere sem vam jaz govoril. Hlapec ni večji kakor njegov gospod. Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali; ako so moje besede izpolnjevalli, bodo tudi vaše izpolnjevalli. ... Iz shodnic vas bodo devalli; pride celo ura, ko bo menil vsak, kdor vas umori, da stori Bogu službo... Resnično, resnično, povem vam, da boste jokalli in žalovalli, svet pa se bo veselil. Vi boste žalovalli, ali vaša žalost se bo v veselje premenila... Oče, poveščaj svojega Sina, da Tvoj Sin tebe povešča. ... Tvoje ime sem razodel ljudem, katere si mi dal od sveta. Tvoji so bili in si jih meni dal in so Tvoje besede ohranili. ... Jaz prosim zanje, ne prosim za svet, ampak za te, katere si mi dal, ker so tvoji. ... Kmalu več nisem na svetu, ti pa so na svetu. ... Svetli Oče, ohrani v svojem imenu te, katere si mi dal, da bodo eno kakor tudi mi. ... Jaz sem jim Tvojo besedo dal in svet jih je sovražil, ker niso od sveta, kakor tudi jaz nisem od sveta. Ne prosim, da bi jih s sveta vzel, temveč da bi jih hudega obranil. ... Posveči jih v svoji resnici. Kakor si Ti mene poslal na svet, sem tudi jaz nje poslal po svetu. In zanje se jaz sam sebe posvečujem (t. j. darujem), da bi tudi oni bili posvečeni v resnici. Pa ne prosim samo zanje, ampak tudi za tiste, ki bodo po njih besedi v mene verovalli, da bodo vsi eno kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni v nas.

eno, da svet veruje, da si me poslal. In veličastvo, katero si meni dal, sem jaz njim dal, da bodo eno, kakor smo tudi mi eno. Jaz v njih in ti v meni, da bodo popolnoma eno in da svet spozna, da si me ti poslal in jih ljubill, kakor si tudi mene ljubill. Oče, hočem, da naj bodo ti, ktere si mi dal, tudi z menoj tam, kjer sem jaz, da moje veličastvo vidijo, katero si mi dal, ker si me ljubill pred začetkom sveta. Pravični Oče, svet te ni poznal, jaz pa sem te poznal in ti so spoznali, da si me ti poslal. In oznanil sem tvoje ime in oznanjeval ga bom, da bo ljubezen, s katero si me ti ljubill, v njih in jaz v njih».

*

*

*

39. Take in podobne besede polne ljubezni je Jezus govoril pri zadnji večerji, ko je ustanovil zakrament ljubezni. Kristus je hotel, naj ta zakrament družijo vse njegove učence v enoto, da bodo vsi eno, kakor je On z Očetom eno, da bodo popolnoma eno in da bo svet po tem spoznal, da smo njegovi učenci.

Kristus je zato ustanovil ta zakrament pod podobo kruha in vina, ker je kruh eno iz mnogih zrn in vino eno iz mnogih jagod. Tako naj bodo mnogi njegovi učenci eno, da bo svet spoznal, da so njegovi.

Ali se nismo prav v tej reči že mnogokrat pregrešili? Ali smo živeli v ljubezni in edinosti s svojimi soobrati? Ali smo bili v ljubezni in edinosti zlasti tiste dni, ko smo bili pri sv. obhajilu?

Da popravimo vse te pogoške, katere delamo med letom nad presv. R. T., je ustanovljen praznik presv. R. T. Na ta dan častimo javno Jezusa v svetli hostiji, na ta dan zaljšamo ceste in stanovanja, koder nesejo presv. zakrament in poklekamo pred njim javno po vseh cestah. Delajmo to v ponižnosti in v ljubezni. Jezus bo obilo poplačal. Blagoslovil bo nas, naše hiše, naše družine in naša posestva.

Bodi torej ta praznik vesel in slovesen! Če se veselimo, ko pride vladar v našo sredo, koliko bolj se moramo veseliti, ko pride kralj vseh kraljev, Gospod nebes in zemlje, Jezus Kristus, kateremu bodi čast in slava vekomaj!

PETINŠTIRIDESETO BRANJE.

ZA DRUGO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Ko je nekdo izmed množice rekel Kristus: »Blagor tistemu, ki bo jedel kruh v kraljestvu Božjem«, je Kristus povedal prilliko, ki se danes bere. V njej nam pripoveduje, kako se ljudje izgovarjajo in obotavljajo, ker nimajo veselja do svete večerje. Ti posvetnjaki niso hoteli iti na Gospodovo večerjo. Vse drugače so se pa obnašali ubogi, slepi, kruljavi in berači, ki so jih poklicali s ceste in s prelazov, kjer so čakali na miloščino mimoidočih. Ti so radi prišli, so hitro prišli in bili veseli pri večerji, za katero se posvetnjaki niso menili.

Prekrasen zgled, kako moramo živeti in delati na tem svetu, da ne postanemo posvetnjaki, nam je dala sv. Cita. Bila je dekla in je imela veliko opravkov po noči in po dnevu, pa je kljub temu vedno mislila na Boga, na Jezusa v najsvetejšem zakramentu in na zveličanje svoje duše. Ko jo je oče peljal iz domače kmečke hiše v mesto v službo, jej je po potu govoril: »Glej, da se boš vedno spominjala svoje mame, njenih besedi in njenega zgleda«. Deklica je res tako

dellalla, kakor jo je oče učil. Pri vseh svojih velikih opravkih, ni pozabilla na Boga in ni pozabilla na sv. večerjo pri sv. obhajillu.

Ko so jo gospodarji na stara leta hoteli oprostiti vsega dela in so jej dovolili, da bi smela le bogoljubna dela opravljati, ni maralla tega. Rekla je, da je nje poklic služba in delo. Nje vodilo v življenju je bilo: »Roke pri delu, srce pri Bogu!« Hodimo za njo in posnemajmo jo v preprostosti, pridnosti in v gorečnosti, s katero je pristopalla k sv. večerji.

*

*

*

2. Ta kralj, ki kliče na večerjo berače, uboge, kruljave in slepce, ni posveten kralj. Posvetni kralji tega ne delajo. Takega kralja ni na zemlji! Ta kralj, ki vabi ubožce na večerjo, je sam Jezus Kr. Jezus Kr. je res tako delal in tako učil. On je klical k sebi uboge, kruljave, slepce itd. Ti so bili njemu pri srcu. Učil nas je z zgledom in z besedo ljubezni do bližnjega, usmiljenja do ubogih in svete ponižnosti. On ni poznal prevzetnosti, je z ubogimi hodil in jedel in uboge izbral za apostole. Tako uči tudi apostol Janez v *današnjem sv. berilu*, ko nam kliče: »Kdor ima premoženje tega svetla in vidi svojega brata, da je v potrebi in zapre svoje srce pred njim, kako prebiva ljubezen božja v njem? Otroci moji, nikar ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in v resnici«. Kdor

hoče biti torej pravi kristijan in doseči večno življenje, mora ljubiti svojega brata, zlasti ko je v potrebi. Ljubiti brate je znamenje, da homo dosegli večno življenje. Zato pravi sv. Janez: »Mi vemo, da smo iz smrti preneseni v življenje, ker ljubimo brate. Vsak, kdor svojega brata sovraži, je ubijavec in veste, da noben ubijavec nima večnega življenja«. Potem pozivlje sv. Janez, da moramo v tem Kristusa posnemati, ki je dal svoje življenje za nas. V tem nam je dal zgled, da moramo tudi mi svoje življenje postavljati za brate, ko so v veliki potrebi. Pri tem ne smemo gledati, ali nas svet zasmehuje in sovraži, da hodimo z ubogimi in kruljavimi, ker svet je neumen. Sv. Janez pravi: »Ne čudite se, ako vas svet sovraži«. Bilo je že ob času sv. Janeza tako in tako je v vseh časih: Pobožnim ljudem, ki hodijo z ubogimi in jim pomagajo, se svet posmehuje, toda mi ne smemo gledati na to, kajti v ljubezni do bližnjega je božja ljubezen in večno življenje.

V tem oziru nam je dala sv. Cita prav lepe zgledе. Naj povem samo en zgled iz njenega življenja. Bilo je v mrzli božični noči. Sv. Cita se je odpravila k božični polnočnici. Oblekla se je v navadno obleko. Nje gospodar, ki se je z družino stiskal pri gorki peči, jej reče: »Kam greš v taki obleki? Saj boš zmrznila! Vzemí vsaj moj kožuh in ogrni se ž njim, pa glej, da mi ga vrneš!« Cita vzame kožuh, se ž njim ogrne in gre v mrzlo noč k polnočnici. Ko pride do cerkve, zagleda pri vratih na pol nagega berača, ki je z

zobmi šklepetal in se tresel na vsem životu. Cita mu reče: »Kaj delaš, kaj ti je?« Pa ne dobi nobenega odgovora, ker ni bilo treba, saj je brž opazila, da je skoraj na pol nag. Brž vzame kožuh, ogrne ž njim berača in reče: »Imej ta kožuh do konca božje službe. Na koncu me počakaj tu, da mi ga vrneš«. Sama je hotela tisto noč prezebovati, ker se je tudi Jezušček rodil v zimski noči v mrazu. Svojo pobožnost je v cerkvi opravljal skoraj do jutra. Ko je prišla iz cerkve, ni bilo ne berača in ne kožuha več. Šla je vsa žalostna domov, ker se je balo, da se bodo gospodarji jezili. Ko je prišla domov in je povedala, kaj se je zgodilo s kožuhom, so jo gospodarji trdo prijeli, češ: »Dobro delati s tujim blagom je lahko«. Cita je vse mirno potrpeła. Gospodar jo je grajal do poludne. Takrat pa je starček potrkal na vrata in prinesel kožuh. Vsi so bili prepričani, da to ni bil navaden starček, ampak angel. Zato so od takrat imenovali cerkvena vrata, kjer je starček miloščine prosil: angelska vrata.

V ljubezni do bližnjega obstoji prava krščanska pobožnost in vernost. Kdor ima ljubezen do bližnjega, zlasti ljubezen do ubogih, ima ljubezen Božjo. V njem prebiva Kristus, ki mu daje večno življenje in ki ga bo obudil poslednji dan.

Mož, ki se je za siromake in bolnike popolnoma žrtvoval, je bil sv. Janez od Boga. Nekega dne je našel v hudem mrazu bosega dečka. Vzel ga je v svoje naročje in ga hotel nesti v svoje

prenočišč. Ali mali deček postaja čedalje težji in težji, da ga ne more več dalje spraviti. Sedaj se mu da deček spoznati, mu pokaže granatno jabolko s križem in reče: »Janez, ti boš našel svoj križ v mestu Granadi«. Deček je bil Jezus sam. Sv. Janez se takoj odpravi v Granado, kjer je začel sveto življenje, t. j. križ nositi.

Kar je že davno želel in premišljeval, kako bi siromakom, bolnikom in sirotam pomagal, je hotel sedaj izvesti. Šel je najprej v bolnico, kjer je noč in dan stregel bolnikom. Potem je kupil po nasvetu svojega spovednika za nabrano miloščino hišo, katero je kmalu napolnil z bolniki in s siromaki, ki jim je delil telesno in dušno pomoč. Pridružili so se mu kmalu pomočniki, ki so se imenovali usmiljeni bratje. Tako je nastal red usmiljenih bratov, ki jih imamo tudi v Gorici. Sv. Janez od Boga je neutrudno skrbel za bolnike in neprestano nabiral zanje miloščino. Miloščino je vedno prosil s temi besedami: »Bodite usmiljeni, bratje in delajte si dobro«. Zlati on je trdil, da miloščina več njemu koristi, ki jo da, ko njemu, ki jo prejme. Večkrat je dejal tudi: »Delajte dobro bratje, dokler imate še kaj časa«. Pri tem delu je imel svetnik tudi veliko sovražnikov, vendar se ni dal motiti. Govoril je: »Ako hočem biti zveličan, moram svojim sovražnikom odpustiti, ali prej ali pozneje; storim rajši precej«.

Ko je od velikih skrbi in trudov obolel, je na zadnjo uro, ko je bil že previden s sv. zakramenti, prosil okoli postelje stoječe, naj gredo

vun. Potem je vstal, vzel podobo križanega Jezusa, ga objel in kleče zavpil: »Jezus v tvoje roke izročim svojo dušo«. Ti, ki so zunaj stali, so pohiteli brž v njegovo sobo, ko so zaslišali ta glas, pa je bil že mrtev. Še mrtev je stiskal šest ur k sebi božje razpelo. Vse mesto je hitelo gledat, kako je mrtvec klečal in stiskal božje razpelo na svoje prsi.

Posnemajmo ga v ljubezni in v usmiljenju do siromakov in bolnikov: »Bodite usmiljeni in delajte si dobro! Delajte dobro, bratje, dokler imate čas!« Kdor ljubi brate, ima ljubezen božjo, kdor pa ima ljubezen božjo, ima večno življenje. Tak je najbolj vreden svete večerje.

3. Sv. cerkev praznuje dva imenišna mladeniča mučenika: sv. Štefana in sv. Lovrenca, ki sta se oba odklikovala v ljubezni do bližnjega. Oba sta bila še-le dijakona in jima je manjkala še ena stopnja do mašništva. Obema je bila poročena skrb za siromake. Sv. Štefan je umrl v Jeruzalemu l. 33. po Kr. r., sv. Lovrenec pa v Rimu l. 258. Koščilce sv. Lovrenca počivajo v Rimu v cerkvi njegovega imena pod oltarjem. V steno nad korom je vzdignata belo-rumena marmornata pilosča, ki ima rdečkaste madeže in

luknjice. Pravijo, da so na to ploščo položili truplo sv. Lovrenca, ko so mrtvega vzeli z različja, na katerem so ga pekli. Tisti madeži so od njegove krvi. Ob času cesarja Teodozija Velikega so prenesli v Rim tudi koščice sv. Štefana, mučenika, da bi jih položili h koščicam sv. Lovrenca. Pravljiica pravi, da so se koščice sv. Lovrenca takrat same umaknile v stran, da so naredile prostor za koščice sv. Štefana. Tam počivata sedaj skupaj oba dijakona ljubezni. Njiju življenje in mučeniška smrt nam kaže, kaj pomenijo besede sv. apostola Janeza v današnjem berilu: »Mi vemo, da smo iz smrti prešli v življenje, ker ljubimo bratle... Ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici«.

*

*

*

4. Besede sv. Janeza se lepo pojasnjujejo zlasti v življenjskem opisu sv. Lovrenca. Zato hočemo nekoliko bolj natančno premišljevali življenje sv. Lovrenca, ki je bilo vse posvečeno ljubezni do Boga in ljubezni do bližnjega. O sv. Štefanu smo v prvem in drugem snopiču že poročali.

Sv. Lovrenc je bil siromašen mladenič. Živel je ob času paganskega cesarja Valerijana (253—259) in ob času papeža sv. Siksta (257—258). Ko je papež Sikst spoznal tega mladeniča in njegovo svetlo življenje, ga je začel sam podučevati v krščanskih resnicah in ga je

potem posvetil za dijakona. Hkratu mu je bilo naloženo, naj upravlja cerkveno premoženje in naj prevzame skrb za krščanske siromake.

Takrat je paganska vlada začela preganjati duhovščino, ker so upali, da bodo na ta način zatrli napredujočo krščansko cerkev. Zagrabili so najprej papeža Siksta, ga obsodili v smrt in ga potem peljali na morišče. Mladenič Lovrenc je jokaje stopal za sv. Sikstom. Rekel mu je: »Kam greš, svetli oče, brez sina? Kam hitiš, svetli duhovnik, brez svojega služabnika? Nikar me ne zapusti, o svetli Oče!« Sv. Sikst pa mu je dejal: »Sin moj, saj te ne zapustim, a čakajo te še večji boji za Kristusov nauk«.

Sv. papeža Siksta so pribili na križ. Sv. Lovrenc se ni ločil od križa. Na križu viseč mu je sv. Sikst napovedal, da se bosta že po treh dneh spet združila. Ko je sv. dijakon Lovrenc slišal, da ga čaka že po treh dneh mučeniška smrt, je sklical vse siromake skupaj in jim začel deliti blago in denar, ki ga je bil zanje nabral. Prodajal je vse dragocene cerkvene posode, ki so bile namenjene za službo božjo in denar razdelil mej siromake, *da bi se paganska vlada tega ne polastila.*

Ko je paganski sodnik slišal o tem, je takoj dal poklicati sv. Lovrenca predse, ker je upal, da bo lahko še kaj zajel. Ko je sv. Lovrenc stopil predenj, ga je ta pozval, naj mu takoj izroči denar in druge dragocenosti, katere ima cerkev, kajti slišal je, da imajo krščanski duhovniki pri službi božji zlate in srebrne posode in dragocene

svečnike. Paganski sodnik je dostavil: »Bog kristjanov ni prinesel na svet denarja, ampak le besede. Zato naj se tudi kristjani zadovoljijo z besedami in naj denar izročijo«. Sv. mladenič Lovrenc je potrdil, da je cerkev res zelo bogata, da ima še več zakladov ko cesar sam. Rekel je, da je pripravljen vse te zaklade pokazati in izročiti, le časa naj mu dovolijo nekoliko, da bo vse to lepo uredil. Sodnik mu to prošnjo usliši.

Sv. mladenič je sedaj sklical vse siromake, ki jih je cerkev vzdrževala. Bilo jih je 1500. Zbral jih je pri cerkvi in napravil zapisnik vseh. Sv. Avguštin pripoveduje, da je sv. Lovrenc prosil vlado, naj mu da vozove, da bi na njih mogel vse zaklade pripeljati. To so mu pagani tudi dali. Poslali so mu mnogo vozov. Na te vozove je naložil siromake in jih pripeljal pred sodnika. Sodnik je čudom prašal, kdo so ti ljudje, kaj hočejo in kje so zakladi? Sv. dijakon pa je pokazal na siromake in rekel: »Ti so bogastvo in zakladi krščanske cerkve. Vse cerkveno premoženje se je porabilo za preživljanje in preskrbovanje teh siromakov. Zato se cerkvi premoženje ne more vzeti«.

*

* *

5. Tako je delala cerkev prvih kristjanov. Njih dijakoni so skrbeli za siromake. Imeli so zaloge jedil in oblačil, katera so razdeljevali med siromake, da ni nihče stradal ali trpel mraza. Prav radi te dobrodelnosti se je krščanska cer-

kev naglo širila. Ljudje so videli, kako se kristjani mej seboj ljubijo in so iz te ljubezni spoznavali Kristusa, ki je tako učil.

Po tem zgledu bi se morali ravnati kristjani tudi v našem času. Večkrat vidimo, da so kristjani za cerkev zelo radodarni, da skrbijo za lepoto oltarjev in sten v cerkvi. To je zelo hvalevredno. Toda prav tako gorečnost bi morali kristjani kazati tudi v skrbi za siromake, bolnike in sirote. Že sv. Bernard se pritožuje o svojem času: »Cerkev je blesteča na zidovih, a bedna v svojih siromakih. Kamene zaljšajo z zlatom, otroci sv. cerkve pa hodijo nagi in bosi okrog«.

Vprašajmo se, kako izpolnjujemo Kristusovo zapoved glede siromakov? Ali jih spoštujemo kot svoje bratle v Kristusu Jezusu? »Lačen sem bil, pa ste mi dali jesti« — bo rekel Kristus sodnji dan. Ali smo dajali radi lačnim jesti? »Žejen sem bil, pa ste mi dali piti, nag sem bil, pa ste me oblekli, bolan sem bil, pa ste me obiskali, v ječi sem bil, pa ste prišli k meni« — bo govoril Kristus. Vprašajmo se, ali smo že koga oblekli, ki je bil potreben; ali smo radi obiskovali bolnike, ali smo tolažili krivico trpeče? V teh rečeh se je odlikoval sv. Lovrenc, ki je nabiral milih darov za siromake. Če nismo do sedaj nič storili za siromake, poboljšajmo se, ker drugače, kako bo ljubezen božja v nas? Sv. Janez pravi v današnjem sv. berilu: »Kdor ima premoženje tega sveta in vidi svojega brata, da je v potrebi in zapre svoje srce pred njim, kako bo ljubezen božja v njem?« Učimo se od sv. Lov-

renca, ki je bil skrben za siromake in je nazadnje vse hitro razdelil mej siromake, da ne bi prišlo v roke paganskim hudobnežem. Imel je gorečo ljubezen do bližnjega, zato pa je imel tudi gorečo ljubezen do Boga. To je pokazal zlasti v svojem mučeništvu.

*

*

*

6. Sodnik je sv. Lovrenca obsodil v smrt in sicer v najstrašnejšo smrt na razbeljenem ražnju. Raztegnili so ga na raženj in ga zvezali. Pod ražnjem so zakurili velik ogenj. Sv. Lovrenc je prenašal to trpljenje s čudovitim pogumom. Ko so ga na eni strani dobro opekli, je rekel sodniku: »Na tej strani sem že dobro ocvrt, sedaj me lahko obrneš na drugo stran!« Ko je bil pa na obeh straneh dobro ocvrt, je pogumni mučenik vzkliknil: »Zdaj me pa že lahko ješ, ker moje meso je dobro ocvrto«.

V teh strašnih bolečinah je sveti mladenič Lovrenc začel goreče moliti, naj bi Bog dal milost, da bi se ves Rim izpreobrnil h krščanski veri. Sv. Pudencij pravi, da se je prav tej goreči molitvi sv. Lovrenca zahvaliti, da se je Rim res pokristjanił. Mnogi odlični možje in senatorji so se kar takrat izpreobrnili, ko so gledali, kako sv. Lovrenc pogumno trpi muke za Jezusa. Paganški divjaki so ga na ražnju večkrat preobrnili na razne strani, da se je popolnoma ocvrl. Tako je v strašnih mukah, toda pogumno in neustrašno, izdihnil svojo sveto dušo.

Na njegovem grobu in na njegovo priprošnjo so se godili veliki čudeži. Sv. Avguštin pravi o njegovem grobu: »Kdo je kdaj molil na njegovem grobu in ni bil uslišan? Po njegovi priprošnji so si izprosili kristjani tudi časnih dobrot, katere je sv. Lovrenc zaničeval na tem svetu. Časne dobrote pa so jim bile podeljene radi tega, da bi imeli potem večje zaupanje v Boga in da bi z večjim zaupanjem začeli hrepeneti po višjih dobrotah«.

*

* *

7. Sv. Lovrenc nam je dal prelep zgled ljubezni do Boga in ljubezni do bližnjega. Iz ljubezni do bližnjega je nabiral mille darove in jih razdeljeval mej siromake. Cerkev v Rimu je preživljala 1500 siromašnih ljudi - kristjanov. Iz ljubezni do Boga pa se je na ognju popolnoma žrtvoval. Ko je strašno trpel, je bil še vesel in se je s svojimi mučitelji še šalil: »Obrnite me sedaj še na drugo stran, ker na tej strani sem že dobro ocvrt« in: »Sedaj me že lahko jeste, ker je moje meso na obeh straneh že dobro ocvrto!«

*

* *

8. Naj povem še, da hranijo v Španiji v mestu Valenciji kelih iz alhatta in kalcedona, s katerim ne sme maševati noben duhovnik in noben škof. Pravijo, da je ta kelih tja poslal sv. Lovrenc, ki je bil iz Španije doma. Prejel ga je

od svetega papeža Silksta. Pravijo tudi, da je to prav tisti kelih, iz katerega je pil Jezus pri zadnji večerji in s katerim je obhajal Kristus prvo nekrvavo daritev.

*

* *

9. Sv. cerkev časti sv. Lovrenca na poseben način z osmino. Drugim svetnikom je odkazan le en dan, sv. Lovrencu pa cela osmina. S tem nas hoče sv. cerkev opomniti, da ga moramo na poseben način častiti in posnemati v ljubezni do Boga in do bližnjega. Sv. Lovrenc kakor tudi sv. Štefan nas uči, da moramo ljubiti brate ne z besedo in z jezikom, ampak v dejanju in v resnici. Po tem se spozna, ali imamo v svojem srcu ljubezen božjo, ki je potrebna za večno zveščanje ali sveto večerjo v nebesih.

*

* *

*

*

*

*

*

*

10. »Mi vemo, da smo iz smrti prešli v življenje, ker ljubimo brate. Kdor ne ljubi, ostane v smrti. Vsak, kdor sovraži svojega brata, je ubijavec; in veste, da noben ubijavec nima v sebi večnega življenja«. Tako beremo v današnjem sv. berilu.

Zdi se, kakor da ni nobene zveze mej berilom in današnjim sv. evangeliem, v katerem je govor o veliki večerji, na katero smo vsi po-

vabljeni. To pa je le na videz, kajti kdor hoče na to večerjo, ne sme imeti nobenega sovraštva v srcu, ampak ljubezen in v ljubezni milost večnega življenja. Kdor bi imel sovraštvo, bi bil ubijavec in tak ne sme k sv. večerji.

*

✱

✱

11. Ubijavec je bil Judež Iškariot, ki je Jezusa izdal v smrt. Ta ne bi bil smel jesti pri zadnji večerji telesa in piti krvi Jezusove. Kakor nam sv. Luka, evangelist, pripoveduje, se je tudi Judež obhajal pri zadnji večerji. To je bil tedaj prvi božji rop, ki je imel strašne posledice, kajti Judež Iškariot se je iz obupa obesil.

Kakor je razvidno iz evangelija sv. Matveja in sv. Marka, je Kristus najbrže že tudi pred sv. obhajilom povedal, da ga bo eden izmed njih izdal. Po mnenju sv. Avgušтина, je Judež natihoma rekel Jezusu: »Učenik, ali sem jaz?« Jezus mu je natihoma odgovoril: »Ti si rekel!« kajti nekateri apostoli niso tega slišali in zato so menili, da je Judež odšel po sv. obhajilu v mesto kupovat potrebnih reči, ker je imel denarnico.

Iz vsega pripovedovanja je razvidno, kako dobrotljiv je bil Jezus z Judežem, ker mu je dovolil, da je po nevrednem sprejel sv. obhajilo in da je celo njegovo pregreho skrival pred drugimi apostoli. Kristus je imel vse mogoče ozire do njega, da bi se poboljšal in premislil še v zadnjem trenutku. Vse to je zapisano nam v poduk in svarilo. Kristus je neskončno dobrot-

ljiv in se daje v živež pri sv. obhajilu dobrim in hudobnim, vrednim in nevrednim. Vsak naj gleda, kaj dela, da ga ne zadene kazen, ki je za dela Judeža Iškariota — ubijavca.

Kdor hoče stopiti k mizi Gospodovi, naj odloži pred vsem sovraštvo in vse prepire. Zato vidimo, da si pri slovesnih sv. mašah dajejo duhovniki pred sv. obhajilom bratovske poljube govoreč: Pax tecum, t. j.: Mir s teboj! To je predpisano pred sv. obhajilom v znamenje, da je treba pred sv. obhajilom odložiti vsa sovraštva, vse prepire, vse zdražbe in nevoščljivosti ter obleči ljubezen, dobrotljivost, potrpežljivost, usmiljenost in Kristusov mir. Tisti: Pax tecum ima torej globok pomen, kakor ima globok pomen današnje berilo in današnji sv. evangeliј, ki le na videz ne kažeta nobene zveze.

*

* *

12. Ob času sv. Katarine Sijenske, ki je v mladosti stopila v tretji red, je živela tudi neka druga tretjerednica Palmerina, ki je vse svoje premoženje dala za dobrodelne namene in je neprestano molila — pa je bila polna prevzetnosti, nevoščljivosti in hudobiје. Ko je slišala o pobožni Katarini, jo je začela iz srca sovražiti. Če ji je le kdo omenil Katarino Sijensko, je vsa porudela in jo je začela prav po satansko zmerjati in črniti. Zato ni bila njena pobožnost pred Bogom nič vredna. Sv. Katarina Sijenska se je trudila, da bi jo pridobila in potolažila. Bila jej

je zelo prijazna, jo je prijazno pozdravljala in častila — pa vse zastonj. Palmerina je bila polna srda in nevoščljivosti in je tudi naročila, naj se Katarini vratta zapro. Zato pa je bila z boleznijo kaznovana, da ni mogla sprejeti najsvetejšega zakramenta. Zgubila je namreč zavest. Sv. Katarina pa je ves čas te boleznij goreče molila k Jezusu, naj bi jej podelil vsaj nekoliko časa zavesti, da bi se pokesala in mogla sprejeti najsvetejši zakrament. Bog je Katarinino prošnjo uslišal. Nenadoma je dobila Palmerina zavest, da se je mogla še pokesati in obžalovati svoje sovraštvo in svojo nevoščljivost do Katarine in sprejeti najsvetejši zakrament. Umrta je še-le takrat, ko je vse svoje sovraštvo odložila.

*

* *

13. Kristus je ukazal, da moramo biti glede ljubezni do bližnjega zelo rahločutni, ko se bližamo oltarju. Če prideš že do oltarja in se spomniš, da ima tvoj bližnji kaj proti tebi, pojdi prej in spravi se s svojim bratom in potem pridi spet k oltarju. Če se ponižamo, je to bolj prijetno Jezusu ko obhajilo samo. Na oltarju je v podobi kruha in vina prav tisti Jezus, ki je tako ostro zapovedal ljubezen do bližnjega. Kako se moreš torej bližati Njemu na oltarju, če imaš sovraštvo v svojem srcu ali če si škodo naredil svojemu bližnjemu bodisi z jezikom bodisi v dejanju?

O sv. Janezu, škofu aleksandrijskem, ki ga praznujemo dne 23. januarja, se pripoveduje

ta-le mična dogodbica. Škof Janez je nekoč moral kaznovati nekega duhovnika. Ta pa se mu ni hotel vdati, ampak je celo začel slabo govoriti o škofu. Škofa je to zelo bolelo. Bal se je, da bi se ljudstvo ne pohujšalo. Ko je škof hotel drugi dan peti sv. mašo in je že bil na oltarju, se je spomnil Jezusovih besedi: »Če prineseš dar že na oltar in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti tam svoj dar in pojdi in spravi se prej s svojim bratom in potem pridi in daruj svoj dar«. Ko se je svetli škof spomnil teh besedi, je takoj odstopil od oltarja, kakor da bi ga bilo kaj zadelo in je ukazal poklicati tistega duhovnika. Ko je duhovnik prišel, je svetli škof padel na kolena predenj in mu rekel: »Brat, odpusti mi!« Duhovnika je to tako ganilo, da je pokleknil pred škofa in ga jokaje prosil usmiljenja in odpusta. Sv. škof pa je rekel: »Bog nam odpusti vsem!« Potem sta oba vstala, se sprijaznila in šla v cerkev, kjer je sv. škof nadaljeval sv. mašo.

To je prekrasen zgled, ki nam ga je dal sv. Janez, ponižni škof aleksandrijski. Lahko bi vam navedel še drugih zgledov, ki pričajo s kakšno vestnostjo in rahločutnostjo so stopali svetniki in svetnice božje k mizi Gospodovi in k daritvi sv. maše.

*

*

*

14. Imejmo torej v svojem srcu ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega, ko se bližamo mizi Gospodovi. Kakor je Kristus nas ljubil, ljubiti

moramo tudi mi svojega bližnjega. Najsvetejši zakrament je dokaz največje ljubezni Jezusove do nas. Prav za to pa ne trpi ta zakrament nobenega sovraštva ali nevoščljivosti, ampak zahteva rahločutno ljubezen, prizanesljivost, potrpežljivost in dobroteljnost. Zato beremo o prvih kristjanih, da so bili združeni v lomljenju kruha, t. j. v zauživanju telesa in krvi Jezusove in da so v bratški ljubezni prodajali premoženje, da so od tega dajali potrebnim in da ga ni bilo ubogega med njimi (Dej. ap. 2, 42 in 4, 34). Bili so vsi enega duha in so uživali jed z veseljem in preprostim srcem. (Dej. ap. 2, 46).

Kakor prvi kristjani, moramo tudi mi v ljubezni pristopati k mizi Gospodovi. To je zakrament nezmerne ljubezni Jezusove in zato ga smemo sprejemati le v ljubezni. Kdor ga pogostoma ali celo vsak dan prejema, naj se skrbno čuva vsakega prepira, vsake nevoščljivosti, vsake žalitve, vsake neprijaznosti in škodoželjnosti in naj živi z vsemi v miru, kolikor je mogoče. Imejmo navado, da vsakemu hitro odpustimo. Naj sonce ne zajde v naši jezi! Čuvajmo zlasti svoj jezik, kajti z jezikom delamo lahko sovraštvo, delamo pa tudi lahko mir in ljubezen, kažemo lahko, da smo kristjani, kažemo pa tudi lahko, da smo pagani ali brezverci.

V Oče naš-u molimo: »Daj nam dašes naš vsakdanji kruh in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom«. Ti dve prošnji ste skupaj, ker ne moremo po vred-

nem sprejemati od Boga ne vsakdanjega kruha ne nebeškega kruha, ako ne odpuščamo svojemu bližnjemu vsakteri iz srca.

Odložimo vse sovražstvo in nevoščljivost in potem jejmo od tega kruha in pijmo od tega ke-
liha, da bomo kdaj vredni tudi jesti in piti no-
vega z Jezusom v kraljestvu nebeškega Očeta.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

15. Ko je naš Gospod Jezus Kristus posta-
vil pri zadnji večerji na Veliki četrtek zvečer,
najsvetejši zakrament in ko je dal apostolom
jesti od kruha in piti od vina, je dostavil te-le
besede: »Povem Vam, da posihmal ne bom pil
od sadu vinske trte do tistega dne, ko ga bom
pil *novega* z vami v kraljestvu svojega Očeta.«
Iz teh besedi je razvidno, da nam je Jezus pri-
pravljal novo večerjo, novo vino, katero bo sam z
nami pil v kraljestvu nebeškega Očeta. V nebesih
nas čaka gostija, nas čaka nebeška miza, pri
kateri bo sedel z nami sam Jezus Kristus. Na to
nebeško gostijo valji Jezus z besedami, katere
beremo v današnjem sv. evangeliu: »Pojdi brž
po cestah in ulicah mesta in pripelji sem uboge
in hrome in slepe in kruljave! Pojdi na pota in
prelaze in primorej jih noter ští, da se napol-
ni moja hiša!«

*

*

*

16. Kaj nas vse čaka v nebesih je nemogoče povedati s človeškim jezikom: Oko mi še videlo in uho mi slišalo, kar je Bog pripravil v nebesih njim, kateri ga ljubijo.

Dasi je pa nemogoče z jezikom povedati in razjasniti neskončno srečo, katera nas čaka v nebesih, vemo vendar-le nekaj prav za trdno, ker nas uči tako svetla katoliška vera. Vemo za trdno, da bomo v nebesih uživali od obličja do obličja Boga, ki je neskončna lepota in dobrota. Tukaj na tem svetu ga uživamo skritega v najsvetejšem zakramentu, tam pa ga bomo uživali od obličja do obličja. Mislite si vse lepote, katere ste kdaj videli, mislite si vse miline in dobrote, katere ste kdaj občutili — in vse te lepote in dobrote niso še senca nasproti neskončni dobroti božji. V to božjo dobroto in lepoto so zaljubljene zveličane duše, v tej božji lepoti se kopljejo v neskončnem veselju.

To bo nebeška večerja in nebeška gostija. V zakramentu presvetlega Rešnjega Telesa ga uživamo zakritega v podobì kruha in vina — v nebesih pa ga bomo uživali popolnoma, od obličja do obličja.

Drugo veselje, katero bomo čutili po smrti, so nebesa in prebivavci nebeški. Lepota nebes se tudi ne more popisati. Prebivavci nebeški so angeli, svetniki in svetnice. O kakšno veselje bomo občutili, ko bomo sedeli pri mizi v nebeški dvorani z Jezusom, z angeli in svetniki, kakor je Kristus rekel: »Povem Vam, da ga posihmal ne bom več pil z vami, dokler ga ne bom pil novega v kraljestvu mojega Očeta (Mat. 26, 29)«.

Tretje, kar uči sv. krščanska vera o nebeški večerji in gostiji in o nebeškem veselju, je, da se nam bo tam izpolnila vsaka želja. Sv. vera uči, da so nebesa kraj neskončnega veselja, kjer se nam bo vsaka tudi najmanjša željica izpolnila.

Na sodnji dan bo tudi naše telo dobilo plačilo. Vstali bomo od smrti v častiljivih telesih. Zapisano je v evangeliju sv. Mateja: »*Takrat se bodo svetili pravični kakor solnce* (13, 43)«. In v evangeliju sv. Marka je zapisano, da bodo ti, ki bodo vstali, kakor angeli v nebesih. To bo popolna gostija, na katero nas vabi Jezus Kristus, na katero nas vabi sv. katoliška cerkev pri vseh pridigah in pri vseh krščanskih naukih. Vse pridige in vsi krščanski nauki končujejo z željo, naj bi ljudje svoje oči in svojo dušo odtrgali od posvetnih reči in obrnili proti nebesom, kjer nas čaka neskončna gostija, večna sreča.

*

* *

17. Izgovarjajo pa se ljudje z besedami današnjega sv. evangelija, da ne morejo misliti na nebeško veselje in na nebeško srečo, da imajo druge reči po glavi. Prvi pravijo: Prištavo smo kupili in moramo iti in jo ogledati; prosimo te, imej nas izgovorjene!

Kdo so ti, ki se tako izgovarjajo? To so ljudje, ki so zamišljeni v svoje premoženje in v svoje bogastvo. Po glavi imajo samo svoje njive, svoje travnike, svoje gozdove, svoje hiše itd.

Vsak dan pregledujejo svoje prištevave. Ti nimajo časa premišljevati o nebeškem veselju in o nebeški gostiji. Tako se postarajo v skrbih za posvetno premoženje. Ko pride smrt, jih najde navadno nepripravljene.

Drugi se izgovarjajo: Pet jarmov volov smo kupili in jih gremo poskusiti. Prosimo te, imej nas izgovorjene!

Kdo so ti? To so kupci, kateri imajo srce in dušo neprenehoma v kupčiji. Trudijo se, da bi s kupčijo obogateli. Misliiti na nebesa, na nebeško veselje — *nimajo časa*. Kupujejo in prodajajo, letajo iz dežele v deželo, brodarijo po rekah in po morju za nič drugega nego za denar! Pravijo: Imejte nas izgovorjene! Ne moremo misliti na nebesa, na nebeško veselje, na nebeško gostijo!

Truditi se s kupčijo ni greh, ako pri tem ne zabimo Boga! Vse posvetne skrbi je treba tako urediti, da je vselej na prvem mestu skrb za večnost in skrb za nebesa! Ker presega nebeška sreča in nebeško veselje vse druge sreče in vse drugo veselje cellega sveta, je iz tega razvidno, da mora biti naša prva skrb za nebesa! Naj se zgodi karkoli — v vseh okoliščinah moramo biti trdni in neomahljivi!

Tretja vrsta ljudi se izgovarja: Oženil sem se in torej ne morem priti!

Nimamo časa skrbeti za nebesa! Zdaj smo mladi, zdaj je treba veseliti se, hoditi po plesih in po veselicah!

*

*

*

Tako se ljudje izgovarjajo na razne načine, da ne morejo skrbeti za večno zveličanje. Vse to je Jezus Kristus vedel že naprej. Zato je ukazal pridigati in oznanjevati sveti evangeliij ubogim, hromim, slepim in kruljavim in jih siliti v nebeško kraljestvo: »Pojdi po cestah in ulicah mesta in pripelji sem uboge in hrome in slepe in kruljave!«

O kakšna tolažba za uboge, hrome, slepe in kruljave so te besede! Nebeško kraljestvo ni za posvetnjake in nečistnike, ampak za uboge in ponižne, kakor je rekel Jezus Kristus v pridigi na gori: Blagor ubogim, ker njih je nebeško kraljestvo.

Kristus je ukazal skrbeti za uboge, za bolnike, za hrome, slepe in kruljave! *»Pojdi po cestah in ulicah mesta in pripelji sem uboge in hrome in slepe in kruljave!«*

*

*

*

18. Tri prijatelje je imel nek človek, pravi stara priлика, tri prijatelje, na katere se je močno zanašal in jim veliko zaupal. Zgodilo pa se je, da so tega človeka po krivem hudo zatčili. Poklicati je tedaj te tri prijatelje ter jim rekel: Vi ste moji prijatelji, na katere sem se vedno trdno zanašal. Glejte, zatčeni so me po krivem in vas lepo prosim, pojdite z menoj pred sodnika pričati in priseči, da sem nedolžen. Prvi prijatelj se začne takoj izgovarjati, češ, da nima časa in da ne more ž njim. Drugi prijatelj gre

sicer ž njim, pa samo do vrat in se vrne domov, ker se je zbal sodnika. Le tretji prijatelj, na katerega se je pa v življenju najmanj zanašal, gre ž njim k sodniku, priča, da je nedolžen in tudi priseže.

Kdo so ti prijatelji?

Prvi prijatelj, katerega ljudje nad vse ljubijo in radi katerega zanemarjajo svoje dolžnosti do Boga in nimajo časa skrbeti za nebesa in za nebeško večerjo, je premoženje, posestvo, kupčija z blagom in z živino, denar, hiša itd. Ko bomo ob smrtni uri morali stopiti pred sodnika, nam bo ta prijatelj prvi odpovedal: Nimam časa, ne morem s teboj!

Drugi prijatelj, na katerega se zanašamo, so žene, otroci, bratje, sestre in drugi naši znanci, radi katerih večkrat zanemarjamo dolžnosti do Boga in nimamo časa skrbeti za nebesa. Ko bomo morali ob smrtni uri stopiti pred sodni stol, bodo ti šli nekoliko časa z nami, pa le do vrat, t. j. do groba. Tam se bodo vrnili in nas same pustili. Pred sodni stol bomo morali stopiti sami, prav sami!

Tretji prijatelj, na katerega se tu na zemlji najmanj zanašamo, so naša dobra dela, zlasti naša skrb za nebesa. Ko bomo umrli nas ta prijatelj ne bo zapustil. Ta pojde z nami pred sodni stol, nas bo zagovarjal, za nas pričal in prisegel.

*

*

*

19. Ne bodimo torej podobni tistim povablencem, o katerih govori današnji sv. evangelij, kateri niso marali iti na gostijo, ampak so bolj ljubili prištave, t. j. premoženje in posestva, so bolj ljubili volli, t. j. kupčijo in denar in so bolj ljubili ženo, posvetno veselje in posvetne družbe. Vse to nas bo ob smrti uni zapustilo in ne pojde z nami pred Boga. Bodimo raji podobni tistim siromakom, ki so radi šli na gostijo. Zahajajmo radi v cerkev, sprejemajmo radi sv. zakramente in ljubimo pred vsemi drugimi rečmi Boga, da na vsak način pridemo na nebeško gostijo, na večno večerjo, kjer bomo z Jezusom združeni na vekov veke.

Tam v nebeških prostorih bomo pili novo vino skupaj z Gospodom in Zveličarjem Jezusom Kristusom, kakor je sam rekel: Povem Vam, da posihmal ne bom pil več od sadu vinske trte do tistega dne, ko ga bom novega z Vami pil v kraljestvu svojega Očeta pri večni večerji.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

20. Sv. obhajilo je predokus večne večerje, pri kateri bomo uživali Boga na vse veke.

Kristus je vzel pri zadnji večerji v roke kruh in je rekel nad kruhom: *To je moje telo*. Kar je držal v rokah, ni bilo več kruh, ampak telo njegovo, ker drugače bi Njegove besede ne

bille resnične. Po tem je vzel v roke kelih in je rekel nad vinom: To je moja kri! V kelihu ni bilo več vino, ampak Njegova kri. Te besede so tako jasne, da je izključen vsak drug nauk. Ker so te besede tako jasne in tako očitne, zato ni skoraj noben krivoverec tega tajil. Tajili so druge krščanske resnice, kakor na pr. tajijo razkolniki, da rimski papež ni vrhovni poglavar, da ni nezmotljiv, toda te resnice, da je Jezus Kr. resnično pričujoč v podobi kruha in vina, niso nikdar tajili. Odpadniki od sv. vere na Angleskem so vse mogoče reči tajili, toda te resnice niso tajili, ampak so za trdno učili, da imajo pravi duhovniki od Jezusa Kristusa oblast izpreminjati kruh in vino v Njegovo telo in kri.

Sv. Pavel pravi: Kdor nevredno je od tega kruha in nevredno pije od keliha Gospodovega, je kriv telesa in krvi Gospodove.

Ko bi ne bilo pričujoče telo Gospodovo in Njegova kri, bi on, ki bi po nevrednem jedel in pil, ne bil kriv telesa in krvi Gospodove. Sv. Pavel tedaj jasno uči, da je pod podobo kruha telo in pod podobo vina kri Gospodova.

Ko je Kristus obljubil, da bo ustanovil ta zakrament, je rekel tako-le: »Jaz sem kruh življenja; kdor k meni pride, ne bo lačen, in kdor v mene veruje, ne bo nikoli žejen«. Judje so nato godrnjali, ker je rekel: »Jaz sem živ kruh, ki sem iz nebes prišel«. In so rekli: »Ali mi to Jezus. Jožefov sin, čigar očeta in matere poznamo? Kako tedaj pravi: Iz nebes sem prišel«. Jezus jim odgovoril: »Nikar ne godrnjajte med seboj! Jaz

sem kruh življenja. Vaši očetje so jeli mano v puščavi in so umrli. . . Ta je kruh iz nebes; kdor od njega je, ne umrje. Jaz sem živi kruh, ki sem iz nebes prišel. Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj in kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje svetla«. Judje so se tedaj začeli prepirati med seboj govoreč: »Kako nam more ta dati svoje meso jesti?« Jezus jim je tedaj rekel: »Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene poslal živi Oče in jaz živim zavoljo Očeta, tako bo tudi tisti, kateri mene je, živel zavoljo mene. Ta je kruh, kateri je iz nebes prišel, ne kakor so jedli vaši očetje mano in so umrli. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj (Jan. 6)«.

Iz teh Kristusovih besedi je jasno, da je pod podobo kruha in vina resnično pričujoče telo in kri Jezusa, Sina Božjega.

*

*

*

21. Ne smemo si pa misliti, da je pod podobo kruha le telo Jezusovo in pod podobo vina le kri Jezusova. Sv. katoliška cerkev uči, da je s telesom Jezusovim v podobli kruha združena tudi Njegova kri, duša in Sin Božji in prav

tako pod podobo vina Njegovo telo, duša in Sin Božji, tedaj pod podobo kruha cel Jezus Kr. in pod podobo vina cel Jezus Kr.

Vzrok je ta-le: Če je pod podobo kruha pričujoče telo Gospoda Jezusa Kristusa — t. j. prav tisto telo, katero je na desnici Boga Očeta — mora biti s telesom tudi človeška duša in Bog Sin, kajti s telesom Jezusovim je združena tudi človeška duša in božanstvo v eni, namreč v drugi Božji osebi.

Ta nauk je tudi slovesno potrdil tridentinski cerkveni zbor. Pod podobo kruha in vina je cel Jezus Kr. kakor človek in kakor Bog!

Duša, katere gre k sv. obhajilu zauživa tedaj Jezusa, Sina Božjega, vsemogočnega Boga, katerega bomo v nebesih uživali od obličja do obličja.

*

* *

22. Zauživanje telesa in krvi našega Gospoda Jezusa Kr. pri sv. obhajilu je torej predpodoba tistega uživanja, tiste večerje, katere nas čaka v nebesih. Sv. Pavel pravi (I. Kor. 13, 12): »Zdaj vidimo kakor v megli, takrat pa bomo gledali od obličja do obličja. Zdaj spoznavam le nekoliko, takrat pa bom spoznaval, kakor sem bil spoznan. Zdaj pa ostane vera, upanje in ljubezen, to troje; največja pa med temi je ljubezen«.

Tako govori sv. Pavel! Zdaj gledamo Boga od daleč, t. j. s pomočjo sv. vere. Bog je skrit

pod podobo kruha in vina, on je v megli, mi ga ne vidimo, toda v nebesih ga bomo gledali od obličja do obličja.

Veselje, katero bomo občutili v nebesih gledajoč Božje obličje, se ne da popisati. Bog nas bo *napajal* s potokil svojega veselja. Sv. obhajilo je le senca, je le predpodoba tistega neskončnega veselja. Ako človek po vrednem sprejme sv. obhajilo, občuti v svojem srcu veliko veselje, toda to ni nič nasproti veselju, katero bo občutilo naše srce pri večni večerji v nebesih.

*

*

*

23. Na to večno in neskončno večerjo se moramo pripravljati s sv. obhajilom, ki je predpodoba nebeške večerje. Sv. obhajilo, katero sprejmemo po vrednem, nam vlija v srce in dušo veselje, katero je predpodoba nebeškega veselja.

Zato moramo pogostoma prejemati sv. obhajilo, da se dobro pripravimo na večno večerjo v nebesih. Glejmo, da nas ne zadenejo ostre besede Kristusove: »Povem Vam, da nobeden onih mož, kateri so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje«. S pogostnim vrednim sv. obhajilom se najlepše pripravimo na sv. obhajilo v nebesih, kjer bomo na veke peli: Svetlo, svetlo, čez vse svetlo!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

24. Svetlo, svetlo, črez vse svetlo! Tako pojemo o zakramentu sv. Rešnjega Tellesa, v katerem zaužijamo samega Jezusa.

Ko je Bog poslal lačnim Izraelcem v puščavi kruha, so Izraelci čudeč se govorili: Manhu! Manhu! Rekli so: Mana je to! in so začeli pobirati po tleh in jesti s slastjo.

Če so se Izraelci čudili, da jim je Bog poslal mamo za telo, koliko bolj se moramo čuditi mi, ko vidimo, da nam Bog vsak dan pošilja nebeškega kruha, da nam daje v živež telo in kri Zveličarja Jezusa Kr. To je čudež vseh čudežev, da po pravici lahko vzklikamo: Manhu, manhu!

Manhu! To je nebeški kruh, v katerem je pričujoč sam Jezus. Pod podobo kruha in vina je cel Jezus, kakor človek in kakor Bog. Ker je z Bogom Sinom enega bistva Bog Oče in z Bogom Očetom in z Bogom Sinom enega bistva od vekomaj tudi Bog sv. Duh — tedaj je v tem pre-sv. zakramentu božanstvo Boga Očeta, Boga Sina in Boga sv. Duha.

Sv. tabernakelj je majhna hišica, toda v njej prebiva osebno vsemogočni Bog, naš Gospod Jezus Kr., t. j. prav tisti Jezus, ki nas je na križu odrešil, kateri nas ljubi in se nam daje pri sv. večerji v jed.

Resnično, ljudje bodo morali dajati pred Bogom oster račun, ker verujejo, da je tu pričujoč Jezus Kr., pravi človek in pravi Bog, pa se tako obnašajo, kakor da bi nič ne verovali.

Kristus toži v sv. tabernakelju: »Ustanovil sem ta zakrament iz ljubezni do vas, ker sem

hotel ostati pri vas do konca sveta, a vi zame ne marate in me ne obiskujete. Jaz sem vaš gospod, a vi mene ne ubogate; jaz sem vaš priljatelj, a vi mene ne ljubite; jaz sem vaš Bog, a vi mene ne častite in ne molite; jaz dovoljujem, da me moji duhovniki nosijo po cestah, v procesijah, da me nosijo k bolnikom po hišah, da me razpostavljajo po cerkvah, a vi se pred menoj nespodobno obnašate.

Tako tloži Kristus! Resnično, to je velika pregreha, za katero bodo morali dajati ljudje oster račun.

*

*

*

25. Manhu! Tu je Jezus Kristus, pravi Bog. Kakšno spoštovanje moramo tedaj imeti do tega zakramenta? Prav takšno, kakršno imamo do Boga! Ko je Mojzes pasel čredo ljudskega poglavarja in duhovnika Jetra v madjanski deželi in je nekega dne gnal živino daleč v puščavo do gore Horeb, se mu prikaže Bog v gorečem grmu. Mojzes se začudi, ko vidi, da grm gori pa ne zgori. Hotel se je bližati in pogledati, kaj to pomeni? V tem trenutku zasliši glas: Mojzes, Mojzes! Ne bližaj se sem! Sezuj črevlje z nog, zakaj mesto, na katerem stojiš, je sveta zemlja. Jaz sem Bog tvojih očetov«. Poln svetlega strahu zakrije Mojzes svoje obličje, ker se ni upal pogledati v Boga.

Sveti tlabernakelj je podoben tistemu grmu. V njem je sam Bog, ki nam kliče: »Sezujte svoje

črevlje, sezujte hudoblijo in malopridnost in obujte pravičnost, ko se bližate sem, zakaj mesto, kjer stojite, je sveta zemlja. Jaz sem Bog vaših očetov!«

Spoznajmo to resnico! Tu je naš največji zaklad. Kristus pravi: Kdor zve za zaklad, gre in prodaj vse, kar ima in kupi tisto njivo, kjer je zaklad zakopan.

Svetli tabernakelj je tista njiva, kjer je skrit naš največji zaklad — Jezus Kristus.

Sv. Alfonz primerja sv. tabernakelj hribu Gallaadu v Arabiji. Pravi, da je hrib Gallaad poln lepo dišečih sočnjav, mazil in zdravil. V sv. tabernakelju pa je še več! Tu ima Jezus pripravljena mazila in zdravila za vse bollezni in za vsa zla. »O Adamovi otroci«, kliče Zveličar iz sv. tabernakelja, »zakaj tožite o svojem siromaštvu? Pridite k meni, ker jaz sem najboljši zdravnik in imam najboljša zdravila za vse vaše bolezni in za vsa vaša zla: Pridite k meni vsi, ki ste obteženi, žalostni in potrti in jaz vas pozivim!«

Sv. Alfonz primerja Jezusa v presvetem zakramentu najboljšemu prijatelju in ljubljencu. Kako se veselijo ljudje, ko pridejo v družbo z dragim prijateljem! Stiskajo si roke, se smejejo in si napijajo. V sv. tabernakelju je naš najboljši prijatelj in ljubljemec, ki z nami prebiva po dnevu in po noči. Jezus nas kliče k oltarju: »Pridite k meni, da se z menoj razgovorite! Pridite v mojo družbo, da vas pokrepčam in potolažim. Pridite k meni, ker sem vaš ljubljemec in vaš ženin.«

Vsi svetniki so se pogostoma zatekali k Jezusu v najsvetejšem zakramentu. Imeli so navado položiti mu vsako nadlogo in bridkost, ki jih je zadela. Sv. Sallezij iz Jezusove Družbe je imel navado pogovarjati se z Jezusom pred oltarjem kakor s prijateljem.

Kako pa delamo mi? Res je, da imajo ljudje v teden mallo časa, ker je veliko dela. Ob delavnikih je mnogim nemogoče priti v cerkev k sv. maši. Pa vendar imate večkrat priložnost zmisлити se na Jezusa, ki je v tabernaklju župne cerkve. Ko gresite zvečer k počitku, spomnite se vsakikrat na ljubega Jezusa! Svetniki so se večkrat od doma obračali proti cerkvi in od daleč pozdravljali in molili Jezusa. Kraj, kjer so poklekali in se v molitvi obračali proti cerkvi, so imenovali: *Na poklonih*. Poklekajte tudi vi in obračajte se večkrat proti cerkvi, kjer je vaš Zveličar. In če nimate časa ob delavnikih, imate ga ob nedeljah, da lahko obiskujete po cerkvah — svojega najboljšega prijatelja in ljubljenca.

Sv. Terezija je rekla, da bi moral biti pred Jezusom v sv. zakramentu naš raj. Kakor se v nebesih zbirajo svetniki okoli Jezusa, prav tako bi se morali zbirati kristjani na zemlji okoli najsvetejšega zakramenta. Najsvetejši zakrament je naš zemeljski raj. Svetniki v nebesih uživajo v Jezusu vse dobrote in milosti, kar si jih moremo misliti. Prav tako imamo kristjani na zemlji v najsvetejšem zakramentu vse milosti, ker sv. Pavel pravi, da smo v Jezusu »obogateli v vsem, da nam ne manjka nobenega daru«.

V knjigi preroka Jezaje beremo: »Vol pozna svojega gospodarja in osel jasli svojega gospoda, Izrael pa ne pozna mene (1, 3)«. Neumna žival pozna svojega dobrotnika, ti pa, ljudstvo moje, ne poznaš svojega največjega dobrotnika, ki v tvoji sredi prebiva, ti ne poznaš svojega Zveličarja. Med svoje je prišel, pa njegovi ga niso spoznali.

*

* *

26. Izraelci so imeli v Jeruzallemu svoj tempelj, ki je bil razdeljen na tri dele. Prvi del se je imenoval dvor, drugi Svetlo, tretji Najsvetejše. V Najsvetejše je smel iti samo veliki duhovnik in sicer samo enkrat v letu. Ko je šel veliki duhovnik v Najsvetejše, je vse ljudstvo zunaj klečalo in molilo, kajti v Najsvetejšem je bila shranjena skrinja zaveze, v kateri ste bili dve kameniti plošči, na katerih je bilo zapisanih deset božjih zapovedi, a nad skrinjo je bil oblačni stebel v znamenje božje pričujočnosti.

V naših cerkvah ni samo skrinja zaveze in niso le kameniti plošči, ni samo oblačni stebel, ampak je pod podobo kruha resnično pričujoč vsemogočni Bog in Zveličar Jezus Kristus:

Kristus nam je dal pod podobo kruha in vina samega sebe, torej najdražje in najsvetejše, kar je imel. V tem zakramentu nam je razodel svojo neskončno ljubezen. Zato je bilo prav, da je cerkev ustanovila poseben praznik, ko se spominjamo ustanovitve najsvetejšega zakramenta.

Ta praznik je izmed najnovejših praznikov v katoliški cerkvi, kajti praznuje se od 13. stoletja dalje, torej približno le 700 let.

»Pridite tlelaj, radujmo se v Gospodu, ukajmo Bogu, svojemu Zveličarju! Prihajajmo z goda pred njegovo obličje in hvallimo prepeva- joč mu psalme, ker Gospod je velik Bog in velik kralj črez vse bogove. V njegovi roki so vse po- krajine zemlje in njegovi so vrhovi hribov. Nje- govo je morje, on ga je ustvaril in suho so nje- gove roke naredile. Pridite, molimo, padimo na tla in jokajmo pred Gospodom, ki nas je ustva- ril. On je Gospod, naš Bog in mi smo ljudstvo njegove paše in ovce njegove roke. Dames, ko sli- šite njegov glas, nikar ne zakrknite svojega srca (Psalm 94)!«

Obhajanje procesije s sv. Rešnjim Telesom, ima svoj blagoslov do današnjega dne. Po celeni svetu praznujejo kristjani z velikim veseljem, z izredno slovesnostjo in s srčnim navdušenjem praznik presv. Rešnjega Telesa. Ta praznik je predokus tistega praznika, ki ga bomo obhajali na vse veke v nebesih pred Božjim Jagnjetom.

*

* *

* * * * *

27. Vabillo ¹⁾ na nebeško gostijo oziroma zapoved za vreden sprejem najsvetejšega zakramenta velja skoraj v vseh škofijah od druge ne-

1) Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od 574 ali 615 do 633.

delje v postu do praznika presv. Trojice. V tem času bi bili morali vsi pristopiti k mizi Gospodovi in sprejeti telo in kri Jezusa Kristusa. Kdor ni izpolnil te zapovedi po svoji krivdi, je smrtno grešil. To ni samo zapoved sv. Cerkve, ampak ostra zapoved Kristusova, ki je rekel: »Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi (Jan. 6, 54)«. Kdor ni jedel za Veliko noč mesa Sinu Božjega, nima življenja v sebi in ko bi umrl v takem stanju, bi umrl za vekomaj. Sprejemati ta zakrament je stroga dolžnost in sicer razen o Veliki noči tudi večkrat v življenju in zlasti v smrtni nevarnosti, kajti kdor ne je od tega kruha, ne bo imel večnega življenja.

*

* *

28. Kdor hoče po vrednem sprejeti najsvetejši zakrament, se mora skrbno pripravljati. Glavna reč je, da smo brez smrtnega greha, da imamo posvečujočo milost božjo in da pristopimo z pobožnim srcem.

Pripraviti se moramo tudi na telesu. Biti moramo tešč, če nismo morda težko bolni. K sv. obhajilu moramo pristopati v snažni in praznični obleki. Svetlo obhajilo je svaatovščina in na svaatovsko gostiljo moramo iti z lepo, praznično obleko. Za ženske je sv. cerkev ukazala, da ne smejo imeti odkrile glave. Misl, o človek, ko stopaš k sv. obhajilu, da greš k vitru večnega

življenja. Vsakdanji kruh ti daje časno življenje, ki preneha s smrtjo, ta kruh ti daje večno življenje, ki ne bo nikoli prenehalo.

Ko mašnik pokaže ljudstvu sv. hostijo, obudimo še enkrat kesanje in trkajmo se v ponižnosti na prsi govoreč: »Gospod, nisem vreden, da prideš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in ozdravljenja bo moja duša«. Potem, ko pride mašnik k tebi, vzdigni nekoliko glavo, odpri spodobno usta in položi jezik na spodnjo ustnico. Ko sprejmeš sv. hostijo, ne žveči je in ne zadržuj je v ustih, ampak hitro použij. Ako se sv. hostija prime ust ali zobov, odločimo jo z jezikom, nikoli pa ne s prstom.

*

* *

29. Ko sprejmeš najsvetejši zakrament, sprejmeš Jezusa, ki je naše večno življenje in naše vse. Takrat stopiš po besedah sv. Avguština (Tract. 26. in s. Joan.) na prav poseben način v *občestvo svetnikov* in začneš na prav poseben način živeti večno življenje. In glavna reč za vsakega človeka je večno življenje. Kaj pomaga človeku življenje, ako mu ni dano večno življenje, pravi sv. Avguštin.

Kako pa naj vemo, ali imamo na duši posvečujočo milost Božjo? Sv. Janez pravi v današnjem sv. berilu: »Mi vemo, da smo iz smrti preneseni v življenje, ker ljubimo brat«. Znamenje, da imamo milost božjo ali večno življenje, je ljubezen do bližnjega. Če imaš torej so-

vraštvo do svojega bližnjega, nimaš ljubezni do Boga, nimaš milosti božje, nimaš večnega življenja. Sv. Janez pravi dalje: »Vsak, kdor sovražil svojega brata, je ubijavec in veste, da noben ubijavec nima večnega življenja v sebi... Kdor ima premoženje tega sveta in vidi svojega brata, da je v potrebi in zapre svoje srce pred njim, kako prebiti ljubezen božja v njem? Otroci moji, nikdar ne ljubimo z besedo in z jezikom, ampak v dejanju in v resnici«.

Če hočemo torej vedeti, ali smo vredni, da bi pristopili k mizi Gospodovi, presodimo, ali imamo ljubezen do bližnjega ali ne? Kdor ljubi brate, ljubi tudi Boga in ima življenje v sebi. Tak lahko pristopi. Kdor pa ima sovraštvo, da je nevoščljiv ali da ne more odpustiti in govoriti s kom prijazne besede, kdor svojemu bratu v potrebi noče pomagati, kdor je sebičen, da nikdar nobene ljubezni ne stori, nikdar drugim milosti ne da, tak nima življenja v sebi in zato ni vreden, da bi pristopil k mizi Gospodovi. Zato vas vedno opominjamo k ljubezni, potrpežljivosti, pohlevnosti in ponižnosti.

Izpolnjujmo to, ker drugače ne moremo vedeti, ali imamo milost Božjo. Naj vsakdo torej sam sebe presodi in potem naj je od tega kruha in pije od tega keliha. Zakaj kdor nevredno je od tega kruha in pije od tega keliha, si je lin pije sodbo, ker ne razločuje telesa in krvi Gospodove.

O bl. Ivani sv. Križa, ki jo praznujemo dne 14. sept., pravi životopis, da je šla k sv. obhajilu vselej, ko je le mogla, ko pa ni mogla, da je opra-

villa vsaj duhovno sv. obhajilo. Tako je bila vedno v občestvu svetnikov in angelov. S sv. dušami na zemlji, s svetniki in angeli v nebesih je bila prav na čuten način združena. S svojim angelom varuhom se je pogovarjala ko s svojim prijateljem. Nekega dne se je svojemu angelu nekaj poltožila. Brž je slišala njegov glas: »Ne bodi nehvalležna svojemu Gospodu! Pregarjanje, ki je trpiš, je posebna milost božja. Zaupaj v Jezusa Kristusa in v moč njegovega sv. križa«. Ker so njene tovarišice vedele, da je Ivana v tesni zvezi s svojim angelom varuhom, jo je neka pobožna oseba prosila, naj praša svojega angela, kaj ji je storiti, da bo Bogu ljuba. Angel je odgovoril tri besede, ki se začenjajo s črko m: »Mir, molitev in molk«. To so zlate besede tudi za nas, ako hočemo biti Bogu ljubi in ako hočemo postati sveti: »Mir, molitev in molk!« Neka druga bolna oseba jo je prosila, naj praša, kako bi mogla bolj potrpežljivo prenašati velike bolečine. Angel je odgovoril: »Postavi naj k postelji božje razpelo in na okna namesto zaves naj postavi podobe, ki predstavljajo trpljenje Krista — ter naj daruje svoje trpljenje Jezusu!«

Bl. Ivana je imela še-le 28 let, pa je bila že izvoljena za opatnico. Od vseh krajev so romali v samostan, da bi jo videli ali se doteknili njenega oblačila ali poljubili njeno roko. Na nekega mrtvega otroka je položila križ, ki ga je nosila na sebi in mu naredila na čelu znamenje križa — in brž je otrok oživel v nepopisno veselje za-

lostnih starišev. Neka bolna samostanska oseba je kar v trenutku ozdravela, ki je dobila od mize kruh, ki je blaženi Ivanč ostal.

Tako je bila Ivana v Jezusu vsemogočna, ker je imela v sebi. Njegovo večno življenje, katero je neprestano prejemala pri sv. obhajilu. Tako prejemamo tudi mi pri sv. obhajilu večno življenje Jezusovo, stopamo na poseben način v občestvo z vsemi svetili na zemlji, v višah in v nebesih in v nebesih celo z angeli, ker imajo tudi angeli prav tisto večno življenje Jezusovo. Skrbimo, da večnega življenja Jezusovega nikdar ne izgubimo. To večno življenje Jezusovo bo obudilo poslednji dan tudi naše mrtvo telo iz groba. Takrat bomo prepevali popolno Alelujo.

*

* *

30. Iz vsega je razvidno, kako silno važno je, da sprejemamo pogostoma ta presveti zakrament. To bi morala biti poglavitna skrb našega življenja, a godi se tako, kakor se opisuje v *današnjem sv. evangeliu*. Ljudje so le v pozemeljske reči zatopljeni: Kupujejo in trgujejo, se ženijo in veselijo, na večnost pa ne mislijo. Prav mnogo jih je dandanes, ki so le po imenu kristjani, ki že leta niso prejeli sv. zakramentov. V katoliški cerkvi se godi tako, kakor pravi današnji sv. evangelijski: V cerkev prihajajo ubogi, slabi, slepi in krupjavi. S tem ne trpi cerkev nobene škode in nobene sramote. Škodo trpijo le neumneži, ki se za večno zveličanje ne menijo.

Cerkev vabi vse brez izjeme, bogate in uboge, zdrave in bolne. Po zgledu Zveličarjevem mora celo pred vsem skrbeti za uboge, slabe, slepe in kruljave. Kristus je dal svoje življenje tudi za take, je za take najbolj skrbel in sv. Janez pravi v *današnjem sv. berilu*: »V tem smo spoznali ljubezen božjo, da je on svoje življenje postavil za nas. Tako moramo tudi mi svoje življenje postavljati za bratle. Kdor ima premoženje tega sveta in vidi svojega brata, da je v potrebi in zapre svoje srce pred njim, kako prebiva ljubezen božja v njem? Otročiči moji, nikar ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in v resnici«.

Tega nauka se drži sv. cerkev, ki vabi ubožce, kruljave, slepe in bolnike k sv. obhajilu. Vsi so povabljeni na nebeško gostijo. Kdor ni za velikonočni čas storil svoje dolžnosti, naj ve, da mora to čimpreje storiti, kajti kdor ne je mesa. Sinu človekovega in ne pije njegove krvi, nima večnega življenja v sebi. Ta misel bi nas morala priganjati k pogostnemu prejemanju najsv. zakramenta, kajti od tega je odvisna srečna ali nesrečna večnost.

Da si napravite majhen pojem o večnosti, mislite si pogubljene v pekl, ki trpe večno kazen. Največjo žalost jim napravlja misel, da bo kazen večno trajala. Kdo bi jim Bog poslal v pekel angela, ki bi jim naznanil, da bo njih kazen končala, ko bo preteklo toliko let, kolikor je kapljic v vseh morjih in rekah, ali celo ko bo preteklo toliko milijonov let, kolikor je kapljic v

vseh morjih, jezerih, rekah in pottokih in kolikor je zrnč peska, bi se vsi pogubljeni razveselili. Toda te tolažbe nimajo več.

Strašna je misel na večnost. Zato pa moramo zdaj skrbeti, da si zagotovimo srečno večnost. To si zagotovimo, ako sprejemamo sv. zakramente, zlasti Najsvetejši zakrament, o katerem je rekel Kristus: »Kdor je od tega kruha, bo živel vekomaj (Jan. 6)«.

ŠESTINŠTIRIDESETO BRANJE.

ZA PRAZNIK PRESV. SRCA JEZUSOVEGA.

1. Da razumemo češčenje, ki smo je dolžni tudi Jezusovi človeški naravi, moramo pomisliti, da častimo kot Boga osebo Kristusovo. Naše češčenje se obrača na vse, kar je bila oseba Kristusova, torej tudi na njegovo človeško telo in človeško dušo. Zakaj moramo po božje častiti in moliti tudi njegovo telo in dušo? Zato ker sta bila telo in duša združena z Bogom v eni božji osebi.

Ko častimo in molimo srce Jezusovo, imamo pred očmi, da je to srce — Sina Božjega. Jezusova človeška narava je bila namreč združena z božjo naravo v osebi Sina božjega. Mli častimo in molimo drugo osebo in vse, kar je bila ta božja oseba na zemlji. Ko se je učlovečila, je imela tudi človeško naravo, je imela tudi človeško telo in človeško srce.

Predmet tega češčenja je človeška narava Kristusova, zlasti pa srce, ker nam je srcé hkra ti znak ljubezni in častimo v tem srcu vso neskončno in neizmerno ljubezen Jezusovo do Boga in do človeških otrok. Zato moramo Kri-

Jesusovo srce čistiti in moliti po božje, ne radi Srca samega, ampak radi Sina Božjega, ki je imel to srce.

*

* *

2. Le z zaupanjem torej pristopimo k temu Srcu, ker je to srce božje srce. Sv. Bernard pravi, da je Noe ob splošnem potopu naredil pri ladji vratca, skozi kaltera so šli ljudje in živali, ki naj bi se rešili potopa. Nihče se ni rešil, kdor ni šel v ladjo skozi ta vratca. Tako se nihče ne more rešiti, kdor ne gre v svetlišče Božjega srca Jezusovega, ki je življenje in vstajenje naše. In sv. Bernard dostavlja, da ne pravi sv. evangelist, da je vojak zabodel sulico v Jezusovo stran, ampak da je s sulico *odprl* njegovo stran, da nam je napravil vratca v svetlišče Božjega Srca. Pojdimo torej z zaupanjem skozi ta vratca, ki jih je napravil vojak in stopimo v nebeško svetlišče tega najsvetejšega Srca in občudujmo njegovo brezmadežno lepoto in veličastvo. Zlato dobi lahko madež — to srce ni moglo in ne more imeti nobenega madeža, ker je božje srce. To srce je najčistejše, najsvetejše, najponižnejše, najbolj ljubeznivo, najbolj dobrotljivo in najbolj požrtvovavno.

Le pristopimo torej k temu velikemu Srcu z zaupanjem! To srce je hiša božja. Danes hočemo iti v to hišo božjo in se hočemo ponuditi Jezusu v službo. Služiti mu hočemo z mislimi,

željami, dejanji in z vsem, kar imamo. To se pravi posvetiti se Srcu Jezusovemu.

*

* *

3. Stopimo pogumno k vratom nebeškim in potrkaјmo na tlo Snce proseč, naj nam odpre. Danes se nam mora odpreti, ker smo trdno sklenili, da stopimo v Njegovo službo. Na misel mi prihaja lepa prilika, ki jo je povedal Gospod svojim učencem: Ko bi kdo izmed vas imel prijatelja in bi k njemu šel o polnoči in bi začel trkati in klicati: Posodi mi tri hlebe kruha, ker je moj prijatelj prišel k meni in nimam ničesar, kar bi položil predenj in bi mu oni znotraj odgovoril: Ne delaj mi nadleге, vrata so že zaprta in moji otroci so z menoj v hramu, ne morem vstati in ti dati in ako oni le še trka, povem vam: Ko bi tudi ne vstal in mu ne dal za to, ker je njegov prijatelj, bo vendar za voljo njegove nadležnosti vstal in mu dal, kolikor potrebuje. In Kristus je dostavil k tej priliki: Prosite in se vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte in se vam bo odprlo. Zakaj sleherni, ki prosi, se mu bo dalo in kdor išče, bo našel in kdor trka, se mu bo odprlo.

Tako stojimo mi vsi danes pred vrati Jezusovega srca. Jezus je naš prijatelj, naš najboljši prijatelj. Mi trkamo na vrata Njegovega srca in kličemo: Odpri nam, da gremo v zlato hišo in da najdemo potrebnih milosti! Ali bomo odnehali trkati, če se nam vrata hitro ne odpro? Ne! Še

močnejše trkajmo in kličimo: Odpri nam, odpri nam, da gremo v zlato hišo tvojega srca, da se ti popolnoma posvetimo, da se od tebe naučimo vseh lepih čednosti in da dobimo vseh potrebnih milosti za življenje.

*

* * *

4. Ko se nam zlata vrata odpro, se bomo najprej morali pokesati vseh svojih grehov in nečednosti, ki smo jih storili, da se očistimo in osnažimo, kajti v tej hiši je vse samo čisto zlato. Sv. Bernard kliče: »O kako lepo in kako prijetno je stanovati v tem Srcu (Sermo 3. de Passione)!« Ko se očistimo vseh grehov, bomo poklekali in prosili nebeško Srce, naj nas vzame v svojo službo, obljubili bomo, da mu hočemo služiti z mislimi, željami, besedami in z dejanji, da se hočemo ogibati vseh reči, ki bi je kaj žalile, da se hočemo urediti v vseh čednostih, ki so njemu drage: v ponižnosti, v pohlevnosti, v ljubezni, prizanesljivosti, potrpežljivosti, v pravičnosti, v čistosti in sramežljivosti; obljubiti hočemo, da bomo skrbeli, da postanejo naše hiše in naše družine tempelj božji, v katerem naj vlada mir in ljubezen; prosili bomo vseh milosti, ki so nam potrebne za sveto in pravično življenje, zlasti milosti v težavah in nadlogah, milosti v boleznih in ob smrti uri; prosili bomo Jezusa, naj nas zapiše v svoje Srce mej izvoljene, da se nam ob smrti uri ne bo zgodilo, da bi ostali zunaj pred vrati, kakor se je zgodilo petrim neumnim devicam, o katerih govori sv. evangelij. Pet jih je bilo pametnih, pet neumnih.

Vse so šle s svetilkami ženinu naproti. Neumne pa niso vzele olja seboj. Ker se je pa ženin zamudil, so vse pospale. Opolnoči pa je nastal šum: Ženin gre, ženin gre! Takrat so vstale vse device in so začele napravljati svetiljke. Neumne pa so rekle modrim: Dajte nam olja, ker naše svetiljke ugašajo. Modre pa so odgovorile: Da ga ne zmanjka vam in nam, pojdite rajši in kupite si ga. Ko so pa šle kupovat, je prišel ženin in modre device so šle z njim v ženitovanjsko sobo in vrata so se zaprla. Poslednjič pa pridejo tudi one device in začnejo trkati na vrata vpiljoč: Gospod, Gospod, odpri nam! On pa je odgovoril: Resnično, povem vam, da vas ne poznam!

Ah, kako grenka bo ta beseda ob smrtni uri! Danes nam je Srce Jezusovo še milostno in se nam mora odpreti, kakor nam je obljubljeno. Ali se nam bo odprlo tudi takrat, ko se bo naša duša ločila od tega sveta? Gorje nam, ako ne bomo imeli takrat olja milosti božje! Trkali bomo na vrata nebeška, trkali na Srce Jezusovo: Gospod, Gospod, odpri nam! Ali se bo odprlo? Poskusili bomo drugič in tretjič: Gospod, Gospod, odpri nam! Gorje nam, če bomo takrat zaslišali besede: Resnično, resnično, jaz vas ne poznam! Kako bomo takrat potrti odšli v večno pogubo! Kako bomo takrat žalostni, ko bomo sami zunaj ostali, naši stariši, naši bratje in sestre pa notri! Glejte zdaj je čas, da se poboljšamo. Ta namen ima posvetitev družin Srcu Jezusovemu, da bi se cele družine zveličale, da bi nihče zunaj ne ostal, ne mož ne žena, ne stariši

ne otroci, ne gospodarji ne služabniki. Pa bomo prav gotovo zunaj ostali, ako nismo zapisani v tem Srcu!

*

* *

5. Pojdimo torej v to Srce in posvetimo se mu popolnoma, t. j. sklenimo, da hočemo od sedaj naprej, kolikor bodo pripuščale človeške slabosti, le to misliti, le to želiti in le to delati, kar je Njemu všeč; da hočemo biti ponižni, pohlevni, potrpežljivi, sramežljivi, čisti, prijazni, pridni, delavni, požrtvovavni, bližnjemu dobrohotni, da se hočemo ogibaliti jeze, ki razdira krščansko življenje, da hočemo biti pokorni predstojnikom, z eno besedo, da hočemo biti popolni hlapci tega najboljšega in najsvetlejšega srca. Tako bomo živeli v tem Srcu vekomaj.

*

* *

*

*

*

*

*

*

6. Prilijte vsi in stopimo v božje Srce, katero nam je na križu vojak odprl.

Stopimo zapupno skozi odprto stran Jezusovo k studencu, iz katerega teče voda in kri in recimo: »Srce Jezusovo, Srce najsvetlejše, prosimo Te lepo, daj nam milost, da bi Te mogli prav spoznati in da bi se mogla danes naša srca Tebi popolnoma posvetiti«.

*

*

*

7. Srce Jezusovo je sama ljubezen; srce Jezusovo je ogenj božje ljubezni. Tako je razodel sam Jezus Kristus sv. Margariti Allacoque! Srce Jezusovo se ji je prikazalo na ognjenem sedežu, iz katerega so plapolali plameni. Kaj pomenja to? To pomenja, da počiva Jezusovo srce v ljubezni, da je polno ljubezni do nas, to pomenja, da je Srce Jezusovo sama ljubezen, ogenj neskončne ljubezni.

Pripoveduje se, da se je Kristus prikazal sv. Katarini Sijenski v podobi razbeljene peči, iz katere so plameneli plameni nebeške ljubezni ter se razširjali po vsej zemlji. Ko je svetnica to videla, se je čudom čudila, kako je mogoče, da ne gorijo vsi ljudje v ljubezni ob tako veliki ljubezni božji do njih.

Jezusovo srce je razbeljena peč, iz katere plamenijo plameni po vsi zemlji. Ko bi ljudje to srce poznali, bi morali biti vsi zaljubljeni in neprenehoma utopljeni s svojimi mislimi v to nebeško srce!

*

* *

8. Da je Kristusovo srce res sama ljubezen, ogenj nebeške ljubezni, spoznamo, ako pomislimo, kdo je bil Jezus in kaj je za nas storil? Kdo je bil Kristus? Kristus je bil Sin Božji. Sin Božji je druga Božja oseba, pravi Bog. In kaj je storil Sin Božji? Sin Božji je postal človek. Zakaj? Zavoljo ljudi, da bi jih odrešil. Iz ljubezni do ljudi se je rodil na svet iz Marije Device, iz lju-

bezni do ljudi je bil rojen v betlehemskem hlevcu, iz ljubezni do ljudi je živel pri Mariji in Jožefu trinitrideset let. Ali ni to nekaj neskončnega, česar še razumeti ne moremo? Kdo si more kaj takega misliti? Sin Božji, Jezus Kristus, je storil za nas nekaj neskončnega, kar presega vse meje.

Kaj sklepamo iz tega? Ako je Kristus storil za nas nekaj neskončnega, česar še razumeti ne moremo, sklepamo, da je Njegova ljubezen do nas neskončna, da je še razumeti ne moremo. Za sedež te neskončne ljubezni pa smatramo Njegovo presv. Srce. Zato pravimo, da je srce Kristusovo neskončno v ljubezni, da je sama ljubezen, ogenj nebeške ljubezni.

Da spoznamo bolj natanko neskončno ljubezen Jezusa Kristusa do nas, treba, da gremo na goro Kalvarijo. Na gori Kalvariji je umrl Kristus iz ljubezni do nas. Kristus pa je sam rekel, da nima nihče večje ljubezni ko ta, ki da svoje življenje za prijatelje. Kristus, pravi Bog, pa je svoje življenje dal celo za svoje sovražnike, ki so ga križali. Zato ne more biti nobena ljubezen tako velika in tako goreča, kakor je ljubezen Kristusova do nas. Nobeno srce nas tako ne ljubi kakor srce Kristusovo. Srce Kristusovo je trpelo veliko zasmrčevanja, zamlačevanja in preklinjevanja, srce Kristusovo je umrlo na križu za nas, srce Kristusovo se je na križu odprlo in pcedilo vodo in kri in vse to iz ljubezni do nas.

Da spoznamo Kristusovo srce in Njegovo ljubezen bolj natanko, premišljujmo še Jezusa v

presv. zakramentu. Kristusu ni bilo zadosti, da se je učlovečil, da je za nas trpel in umrl, hotel je še po smrti in sicer do konca sveta pri nas ostati na oltarju v podobi kruha in vina. O če pomislimo, da se je vsemogočni Bog toliko ponižal, da prebiva med nami v majhnem tabernaklju, po noči in po dnevu, tedaj lahko spoznamo, da je Njegova ljubezen v resnici neskončna in da je Njegovo srce v resnici sama ljubezen, ogenj nebeške ljubezni. Kristusovo Srce je zares neskončno v ljubezni. Pred tabernaklj postavljajo luč, kaltera gori po noči in po dnevu. Tudi v starem zakonu je gorela neprestano luč pred Najsvetlejšim in so metili neprestano *ogelj*, kateri ni smel nikdar ugasniti. Tako gori tudi pred našim tabernakljem luč po noči in po dnevi. Kaj pomenja ta ogelj in ta luč? Pomenja, da gori v sv. tabernaklju neskončni ogelj, Kristus, ki je ogelj nebeške ljubezni.

Kristus kaže tudi v nebesih, kjer sedi v nebeški lepoti na desnici Boga Očeta, svojo neskončno ljubezen do nas. Rame na rokah, nogah in nad srcem se tudi sedaj v nebesih poznajo. Na desnici Boga Očeta prosi sedaj za nas na veke kažoč nebeškemu Očetu rame in odprto Srce, ki je polno ljubezni do Boga in do človeških otrok.

*

*

*

9. Kaj so naša srca nasproti Srcu Jezusovemu? Ali je tudi naše srce sama ljubezen? V njem bi morala biti ljubezen do Boga in do

bližnjega: »Ljubi svojega Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše, iz vseh svojih moči in svojega bližnjega kakor sam sebe« — tako nas je učil Kristus. Pa namesto ljubezni je sovražstvo! Mi sicer Boga ne sovražimo, a vendar grešimo proti Njemu. Kdor pa greši, je prav za prav sovražnik božji. O ljubezni do bližnjega pa je dandanes zares malo sledu! Ljudje se sovražijo in zaničujejo! Ali je to prava ljubezen? Ali je naše srce podobno Jezusovemu srcu? Jezusovo srce ni nobenega zasramovalo in nobenega zaničevalo. Jezusovo srce je bilo ponižno in pohlevno. Prišli so k Njemu ubogi grešniki, pa jih ni zaničeval in zasramoval, ampak je še rekel, da ni prišel na svet zavoljo pravičnikov, temveč zavoljo grešnikov! Ljudje so si drug drugemu nevoščljivi! Ali je bilo Kristusovo srce nevoščljivo? O ne! Kristus je vsem dobro želel in je za vse brez izjeme umrl na križu. Kristus ni delal nobenega razločka med Grkom in med Rimljanom ali med drugimi narodi. Imel je dobro srce za vse enako! Ljudje so polni maščevanja! Kaj pa Kristusovo srce? Srce Kristusovo ni poznalo nobenega maščevanja, ampak je še molilo za tiste, kateri so ga križali. V našem srcu vstajajo prevzetne misli, da se nad druge povzdigujemo in druge žalimo. Srce Jezusovo je bilo nad vse ponižno in je vse ljudi spoštovalo in ljubilo.

Kaj je naše srce nasproti Jezusovemu srcu? Naše srce je vse omadežano. Kristusovo srce je čisto in neomadežano! Naše srce je polno strasti, slabih nagnenj, Kristusovo srce pa polno čistosti in sv. čednosti!

Kaj je naše srce nasproti neskončnemu Božjemu srcu Jezusovemu? Primerjajmo je in spoznajmo, da smo zares daleč, daleč od presvetelega, najslajšega Srca Jezusovega. To srce posnemajmo, to srce ljubimo, k temu srcu se zatekajmo! Tudi če bi si cel svet pridobili, tudi če bi nam vsi ljudje cellega sveta bili pokorni, tudi če bi bili najbolj slavni in česčeni na svetu, ako bi Kristusu podobnega srca ne imeli — bi ne bili nič. Sv. Pavel pravi, da bi nič ne bili, če bi tudi umrli in se uničili, ako bi ne imeli ljubezni v srcu.

*

*

*

10. Posnemajmo Kristusovo srce! Mislimo večkrat na to srce! Spominjajmo se pri vseh svojih delih luči, kaltera gori pred najsvetejšim zakramentom. Ta luč pomenja ogenj nebeške ljubezni, ki gori v sv. tabernaklju. Kadar imamo kaj imenitnega storiti, kadar nastane med nami kak prepir, kadar nas bridkosti in bolezni tarejo, zmislimo se vselej na to presladko in najsvetejše Srce Jezusovo.

Pripoveduje se o o. Salleziju iz Jezusove družbe, da je neizrečeno ljubil najsvetejši zakrament. Pri vsaki priložnosti se je zatekel pred sv. tabernakljem. Ko so ga poklicali k vratom, ko se je sprehajal, ko se je vračal v svoje stanovanje — vselej je porabil priložnost, da je pozdravil Jezusa Kristusa v presv. zakramentu.

Tako dellajmo tudi mi! K srcu Jezusovemu, ki je v presv. zakramentu, se zahtekajmo s zaupanjem, v to srce se skrivajmo ob skušnjavañ, to presladko in presveto srce posnemajmo. Pravi Krístusovi učenci bomo še-le, ko bo naše srce Krístusovemu Srcu podobno:

Jezus, krotki in ponižni, upodobi naše srce po svojem srcu!

*
* *

* *

* *

Srce Jezusovo, hiša božja,
usmilí se nas!

11. Srce Jezusovo je hiša božja. Tako nam zahtuje sv. cerkev v litanijah presv. Srca Jezusovega.

Vrata v hišo tega srca se vsakemu odprò. Krístus govori: Ne zalto, ker ste vredni, ampak ker prosite in ste nadležni in potrebni, vam hočem odpreti in dati, česar želite.

Naj hodijo drugi po posvetnih vesellicah; slabih priložnostih in po krčmah, mi ostanimo danes v hiši božji tega presv. Srca. Danes bomo ves čas pri mizi v tej božji hiši!

Na misel nam prihaja lepa prilika, ki jo je Gospod povedal o nebeški gostiji, na katero so prišli ubogi in hromi, slepi in kruljavi z vseh pottov in prelazov, da se je hiša napolnila.

Te prilike se spominjajmo danes, ko smo v zlati hiši presv. Srca Jezusovega in recimo Go-

spodu: Spomni se, Gospod, da smo tu sami ubogi, hromi, slepi in kruljavi, ki smo prišli s potov in prellazov. Daj nam se hočemo gostiti v Tvoji zlati hiši pri Tvoji mizi. Lačni smo in žejni. Daj nam vsega, česar potrebujemo.

Kdor stopi v zlato hišo presv. Srca, spozna, da je ves svet z vsem svojim sijajem prav za pravec v primeri s to zlato hišo.

*

* *

12. So ljudje, ki bi radi neprestano letali okrog po svetu in gledali lepe reči, ki se dobe po raznih krajih in raznih hišah, razstavah in v gledališčih. Ne strahijo se stroškov in trudov, ne strahijo se niti svojega življenja postavljati v negotovost, da le vidijo lepe in redke reči, ki se dobe na svetu. Vse to pa jih ne more umiriti in zadovoljiti, ker je svet velik in ni mogoče vsega prepotovati in če bi tudi vsega prepotovali, bi marsikaj pozabili, pa bi hoteli spet videti in uživati. Imamo pa v Srcu Jezusovem cel svet, in vse njegove lepote, dobrote in čuda in vse to lahko neprestano gledamo in uživamo, ne da bi morali imeti stroškov in ne da bi se morali truditi in spravljati v negotovosti.

V tem so nam dali svetniki in svetnice božje prekrasne zgleda. Ti niso prav nič marali za svet in njegove lepote in dobrote. Bili so neprestano združeni z Jezusom in so neprestano stanovali v zlati hiši Srca Jezusovega. Bl. Marga-

ritta, ki se je spominjamo dne 26. avgusta, je v duhu neprenehoma občevala z Jezusom. Zato pa ni nikdar naredila grešnega dejanja in ni imela nikoli nečistih misli. Jezus se ji je prav večkrat prikazal in jo napolnjeval z nepopisljivim veseljem. Nekega dne, ko je bila utopljena v molitev in se ji je v duhu prikazal Kristus, mu je rekla: »Vem, da nimam sama ob sebi nobene čednosti, ampak da izvirajo vse čednosti od Tebe in da se moram Tebi zahvaljevati za vse čednosti. Povej mi torej, ker bi rada vedela, katera čednost je Tebi najbolj všeč?« Jezus jej je prijazno odgovoril: »*Pokorščina*, v kateri se uriš, mi je najbolj všeč«. Od tistega dne se je bl. Margarita popolnoma vdala pokorščini.

Ko je blažena Margarita postala opatica in ni mogla več tako prišrčno občevati z Jezusom, se mu je nekega dne v duhu potožila, da bi radi bila vedno zaprta v ječi, samo da bi mogla vedno občevati z njim. Jezus pa se ji je prikazal in jej rekel prijazno: »Moja volja je, da hodi za komisti samostana okrog tudi po drugih krajih in da govori lepe besede tudi drugim, ki prihajajo od zunaj k tebi. Jaz bom dal milost, da jim bodo tvoje besede v tolažbo«.

Tudi z Marijo Devico je bl. Margarita v duhu občevala nad vse prijazno. V časih se ji je zdelo, da je Marija prinesla Dete Jezusa, da ga je dala v njeno naročje, da ga od veselja ni hotela več izročiti Mariji, dokler jej ni Jezušček izpolnil želje ter jej podelil te ali one milosti.

Nekega dne, ko je premišljevala trpljenje Jezusovo, zagleda v duhu Jezusa, ki ji reče: »Ker premišljuješ moje trpljenje s takim sočutjem in s tako bolečino, hočem ti dati vse, kar koli bi me prosila«. Bl. Margarita reče: »Gospod, jaz ne želim drugega ko Tvoje milosti« in je dostavila: »Gospod, ti veš, da sem jaz preprosta ženska, a da moram občevati z modrimi in nemodrimi ljudmi, prosim te torej, vodi moj jezik tako, da Ti bom v molčanju in v govorjenju všeč«. Kristus se je doteknil njenega jezika, da je od takrat bila v govorjenju tako modra, da so vsi v njenih besedah spoznavali Boga.

*

* * *

13. Križ Kristusov je lestev, po kateri prihajamo do vrat božjih in do zlate hiše, ki je Jezusovo presv. Srce. Bl. Margarita je v premišljevanju križa Kristusovega tako zagorela v ljubezni, da ni sploh več nobene stvari ljubila razen Jezusa. Zdelo se je, da je njeno bivanje že v nebesih — v zlati hiši, kakor pravi tudi sv. Pavel: Naše bivanje je v nebesih, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta.

Nekega dne je v duhu videla Jezusa, kako je v roki držal dragocen prstan. Rekel ji je: »Pridi, draga nevesta, sprejmi prstan večne zaroke!« Videla pa je, da prstan nima drugega kamena, ampak le križ na tistem mestu. Rekla mu je: »Gospod moj, zakaj pa nima prstan nobenega

dragega kamena?« Gospod jej reče: »Dragi kamen tega prstana je Bog Oče, Bog Sin in Bog sv. Duh«.

Bl. Margarita se je tako privadila bližine Jezusove, da se je brudko jokala, če se ji Jezus ni dolgo prikazal. Ko je nekoč tako jokala, jej reče Gospod: »Kaj jočeš in kličeš tako zelo? Ti bi rada videla, ko bi bilo mogoče, da bi jaz ne smel biti nikjer, ne v nebesih ne drugod, kakor le pri Tebi«. Bl. Margarita pa je odgovorila: »Gospod, jaz sem v Tvoji bližini tako srečna, da se bojim, da umrjem, ko Tebe ne čutim blizu. Bojim se tudi, da sem radi grehov izgubila Tvojo milost«. Gospod pa jej reče: »Ljuba hči, ti ne moreš izgubiti moje milosti, ker te jaz ne bom zapustil nikdar!«

*

* *

14. Iz tega zgleda je razvidno, kako dobro je biti pri Jezusu, v zlati hiši Njegovega Srca, Njega ljubiti in edino Njega uživati. Nikar torej ne tekajmo okrog po svetu, in ne iščimo po svetu lepote in dobrot, ko imamo pri Jezusu, v zlati hiši Njegovega srca cel svet, vse lepote in dobre nebes in zemlje.

Bl. Margarita je imela lepo, bogato, v Kristusu — v zlati hiši Njegovega Srca — skrito življenje. Tako lepega, milosti polnega in srečnega življenja ne najdemo na tem svetu. Ona ne bi bila zamenjala svoje sreče s celim svetom. Kri-

stus jo je obsipal z obilnimi milostmi in tolažbami in jej navdajal nepopisljivo, neizmerno veselje.

*

*

*

15. Dne 17. oktobra praznujemo drugo svetnico z istim imenom, namreč sv. Margarito Alacoque, ki je umrla leta 1690. Ta svetnica je hodila po stopinjah one. Njena nebesa so bila Srce Jezusovo. Njej je Jezus naročil, naj se potrudi, da bi povsod uvedli javno češčenje presv. Srca. Da je to Jezusovo povelje izpolnila, je morala veliko trpeti, a zmagala je in danes je zlata hiša presv. Srca odprta po celem svetu. Rimski papeži, škofje, mašniki, redovniki in redovnice — vsi pospešujejo danes to češčenje in vabijo ljudi skozi vrata mebeška v zlato hišo, kjer so vse lepote, dobrote in vse milosti.

Pojdimo tudi mi skozi ta vrata v zlato hišo in ostanimo v njej skriti, da se s sv. čednostih utrdimo in da nas hudobni svet in hudobni duh kdaj ne zavede na kriva pota. V tem Srcu, se začenjajo za nas nebesa, ki se bodo po smrti spopolnila v večno zveličanje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

Srce Jezusovo, globočina vseh
čednosti — prosi za nas!

16. Prerok Ecehijel je videl v duhu, da je izpod praga jeruzalemskega svetišča izvirala voda, ki je tekla proti jutru. Voda je segala v pričetku samo do členov, kmalu pa je bila do kolen, potem do pasu, nato pa je tako narastla, da je ni bilo mogoče več prebrasti. Ob bregu so na obeh straneh rastle drevesa, ki niso nikdar izgubila listja in cvetja. Vsak mesec je bil na drevju nov sad. Listje je bilo v zdravilo, sadje pa v živež. Kamorkoli je ta voda tekla, povsod je vzkliklo novo življenje in je ozdravelo vse.

Svetišče, o katerem govori prerok, je presv. Srce Jezusovo. To Srce je bilo na križu odprto s sulico. Iz tega Srca je priitekla voda, ki se neprestano razliva po celém svetu. Ta voda so milosti, ki tečejo iz Jezusovega Srca, ki oživljajo vse ljudi in jih ozdravljajo. Drevje, ki raste ob tej vodi, smo mi, ki pijemo od te vode; listje in sadje so sv. čednosti in dobra dela, ki jih prinašamo s pomočjo milosti božje. Koder teče ta voda, t. j. koder častijo in ljubijo srce Jezusovo, povsod se vzbuja novo življenje.

*

*

*

17. Jezus Kr. sam se je prikazal sveti Margariti Alacoque dne 19. junija 1675, ko je klečala pred sv. tabernakeljem in goreče molila. Kristus jej odkrije svoje srce in jej naroči, da mora po-

skrbeti, da se bo praznoval petek po osmini sv. Rešnjega Telesa v čast presv. Srcu. Poleg tega jej je razodel še posebne milosti, ki jih bodo prejeli ti, ki bodo častili presveto Srce in ki se

bodo trudili, da bi to Srce častili tudi drugi. Da! je zlasti teh-le dvanajst obljub:

1. *Tistim, ki bodo častili moje srce, bom dal vse milosti, ki jih potrebujejo v svojem stanu.*
2. *Njih družinam bom dal mir.*
3. *Blagoslovil jim bom stanovanja, če bodo v njih imeli in častili podobo mojega Srca.*
4. *V trpljenju jih bom tolažil.*
5. *V življenju in v smrti jim bom gotovo zavetje.*
6. *Blagoslovil bom vsa njih dela in podjetja.*
7. *Grešniki bodo našli v mojem srcu mir in neizmerno morje usmiljenja.*
8. *Mlačne duše bodo postale goreče.*
9. *Goreče duše se bodo pouspele hitro do velike popolnosti.*
10. *Duhovnikom bom dal milost, da bodo ganili tudi najbolj trdovratne grešnike.*
11. *Vsi, ki bodo širili to pobožnost, bodo zapisani v mojem srcu in se ne bodo nikdar izbrisali.*
12. *Ti, ki bodo iskali v mojem srcu milosti in darov, jih bodo dobili v neomejeni meri.*

To so krasne obljube Kristusove. Te obljube se tudi natančno izpolnjujejo. Novo življenje, novo veselje, nov pogum in nova sreča se vzbuja v vseh tistih družinah in v vseh tistih ljudeh, ki častijo presv. Srce Jezusovo.

V Egiptu je šel angel morivec mimo hiš, kjer je videl na vratih kri velikonočnega jagnjeta. Tako gre nesreča, prokletstvo in smrt mimo hiše.

kjer je kri presv. Srca Jezusovega. Pripravimo si torej vsi podobo presv. Srca v svoje hiše in v svoja stanovanja, kakor želi Jezus. To podobo častimo vsak dan in prejeli bomo vse, karkoli bomo prosili. Vse se bo v taki hiši premenilo na boljše: Zavladal bo mir in ljubezen, zavladalo bo veselje in sreča, izginilo pa bo sovraštvo, preklinjevanje, nevoščljivost, žalost, izginile bodo nesreče in bolezni. Zavladalo bo novo življenje. V Srcu Jezusovem je neizmerno bogastvo, so neizmerni zakladi, kakor pravi sv. Pavel v pismu do Efežanov (3): »Meni je dana milost, da oznanjujem narodom neizmerno bogastvo Kristusovo«.

*

* *

18. Srce Jezusovo je studenec, ob katerem raste drevje, ki rodi vsak mesec novo sadje. To drevje smo mi in sadje so naša dobra dela in sv. čednosti.

Prvi sad, ki ga bomo prinašali, ako bomo častili presv. Srce, je ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega. Ta ljubezen božja se bo prav gotovo vnela ob Srcu Jezusovem, kajti to Srce je sama ljubezen. V njem ni nobenega sovraštva, nobene nevoščljivosti ali škodoželjnosti. To Srce se je za Boga in za nas popolnoma žrtvovalo. Ni mogoče, da bi se tudi mi ne vneli v ljubezni, ako smo združeni s tem Srcem in je goreče častimo in molimo.

Drugi sad, ki ga bomo prinašali, je ponižnost in pohlevnost. Jezusovo Srce je bilo ponižno in pohlevno. On je hodil z ubogimi in je grešnike sprejemal. Ko so prišli k njemu veliki grešniki, jih ni zapustil ali zapodil, ampak je še rekel, da ni prišel na svet zavoljo pravičnih, ampak zavoljo grešnikov. Tako ponižni in pohlevni bomo postali tudi mi, če bomo častili presv. Srce, če se bomo napajali v studencu Jezusovega Srca. To nas bo obranilo prevzetnosti in od dneva do dneva, od tedna do tedna, od meseca do meseca bomo rodili vedno novo sadje ponižnosti in pohlevnosti.

Tretji sad, ki ga bomo prinašali, če bomo častili presv. Srce, je potrpežljivost. Srce Jezusovo je bilo neskončno potrpežljivo. V tem nam je v prekrasen zgled. Poleg sv. ponižnosti je potrpežljivost najlepša in najkoristnejša čednost. Učimo se vsak dan od neskončno potrpežljivega Srca Jezusovega te čednosti, da postanemo Njemu podobni.

Četrty sad, ki ga bomo prinašali, ako bomo častili to Srce, je sv. pokorščina. Jezus je bil pokoren, pokoren do smrti, do smrti na križu, zato mu je Bog dal ime, ki je nad vsa imena, da se ob tem imenu morajo upogibati kolena vseh stvari. Srce Jezusovo je torej šola pokorščine za vse ljudi. Vsak dan zahajajmo v to šolo, da postanemo pokorni, kakor je bil pokoren Jezus.

Nadaljnji sad častivcev presv. Srca je sv. čistost. Jezusovo Srce je bilo čisto in neomade-

žano. Naša srca so polna nesnage, nesramnosti in strasti. Zato je potrebno, da se vsak dan umijemo v studencu presv. Srca.

Srce Jezusovo je neizmerna globočina vseh čednosti. Zato bodimo vedno blizu tega Srca, blizu večnega studenca, ki teče iz tega Srca, ako si hočemo pridobiti čednosti, ki so nam potrebne za življenje.

Prerok Izaja popisuje, kako bodo ljudje ob času Zveličarja z veseljem zajemali vode iz Njegovih studencev. To, kar pravi Izaja, velja o nas, ki moramo z veseljem zajemati iz Zveličarjevih studencev, ki tečejo iz Njegovega presv. Srca.

Toda žal, da jih je mnogo, ki stoje daleč proč od Jezusovega presv. Srca. Ali nismo morda tudi mi mej njimi? Sveta Margarita Alacoque je neprestano mislila na to Srce. Govorila je: »V resnici smem trditi, da ne bi bilo kristjana, ki bi se ne vnel za pobožnost do presv. Srca, pa naj bi še tako malo ljubil Odrešenika, ako bi vsi vedeli, kako ljuba je Jezusu ta pobožnost«. Govorila je tudi: »O kako sladko je umreti, ako smo vedno gojili ljubezen in pobožnost do presv. Srca, ki nas bo sodilo!«

Ako hočemo tudi mi biti tako srečni, kakor je bila sveta Margarita Alacoque, se moramo vrniti k Zveličarjevemu studencu, k Njegovemu presv. Srcu. To milo Srce nas bo blagoslavljaló in osrečevalo v vseh razmerah in v vseh dušnih in časnih potrebah, živa voda iz tega stu-

denca nas bo krepčala, da bomo neprenehoma prinašali sadove dobrih del in sv. čednosti. Kako srečen je bil sv. apostol Janez, ki je slonel ob Jezusovi strani in poslušal bitje neskončno dobrega in ljubeznivega Srca Jezusovega! Tako srečni, veseli in zadovoljni bomo tudi mi, če bomo vedno častili to presv. Srce. To Srce nas bo tolažilo zlasti ob smrtni uri. Kdor prebiva v tem Srcu se zveliča, kajti brez Jezusa ne moremo nič nadnaravnega in nič za večno življenje zaslužnega storiti.

19. Človek ne more brez Jezusove milosti prav nič dobrega, nadnaravnega storiti.

To se popolnoma ujemlje z besedami Jezusovimi: »Jaz sem trta, vi ste mladike. Kdor ostane v meni, rodi veliko sadu, ker brez mene ne morete nič storiti«. Te besede veljajo o nadnaravnih delih, ki jih človek s samimi naravnimi močmi ne more opravljati. To se popolnoma ujemlje tudi s šesto poglavitno resnico, ki se glasi: Da je milost božja za zveličanje potrebna.

Ničesar torej ne moremo storiti, ako nismo združeni z Jezusom, ako nismo združeni z Njegovim Srcem, iz katerega nam izvirajo vse milosti. Jezusovo Srce je zakladnica za vse nam

potrebne milosti, ker je srce sedež ljubezni in je Jezus iz ljubezni do nas trpel in umrl na križu ter nam tako zaslužil vse milosti, katerih potrebujemo.

Bili so krivoverci Pelagijani, ki so trdili, da človek lahko stori kaj dobrega, zaslužnega tudi brez Jezusa in Njegove milosti. Sv. cerkev jih je obsodila.

Milost božja je potrebna za vsako nadnaravno in zaslužno dejanje, celo za vsako takomisel. Sv. Pavel piše v pismu do Kor. (II, 3): »Ne kakor da bi premogli iz sebe kaj misliti, kakor iz sebe, ampak naša zmožnost je iz Boga«. V prvem pismu do Kor. (12) pravi: »Nihče ne more reči: »Gospod Jezus Kristus« drugače ko v sv. Duhu«. Brez milosti božje ne moremo torej nobenega niti najmanjšega nadnaravnega in zaslužnega dela opraviti.

Brez milosti božje, ki izvira iz Jezusovega srca, ne moremo imeti *prave vere*. V tem oziru nam pripoveduje Dejanje apostolov prelep zgled: Ko je sv. Pavel oznanjeval sv. evangelij v Filipih, je bila mej poslušavci neka žena, ki je prodajala škrlat. Ta je sicer poslušala pa verovati ni mogla, dokler ni Gospod dal milosti in odprl njenega srca.

Brez milosti božje se tudi noben človek ne more izpreobrniti od greha k pobožnemu, nadnaravnemu življenju. Če bi Bog svoje milosti ne dal, bi bilo zastoj vse prigovarjanje starišev in predstojnikov, vse pridiganje duhovnikov, pa

tudi vse kaznovanje. Za izpreobrnitev grešnikov moramo goreče moliti, da Bog podeli potrebno milost. Sv. tridentinski zbor je izrekel: »Ako bi kdo trdil, da zamore človek verovati, upati, ljubiti in pokoro delati, kakor je potrebno za zveličanje, brez milosti božje, bodi izobčen iz cerkve«.

Milost božja nam je nujno potrebna, da premagamo vse skušnjave. Jezus ne opominja le grešnikov, ampak tudi pravične, ko pravi: »Čujte in molite, da ne padete v skušnjava (Mat. 26, 41)«, in v Oče naš-u: »Ne vpelji nas v skušnjava!« Zakaj bi nas Kristus tako resno opominjal, naj prosimo Boga milosti, ko bi mogli iz lastnih moči premagati vse skušnjave? Vedeti moramo torej, da nam ni mogoče premagati vseh skušnjav brez pomoči Gospodove. Po vsaki premagani skušnjavi moramo torej dajati čast in hvalo Jezusu, da nam je dal svojo milost. Če nismo združeni z Jezusom in z Njegovim presvetim Srcem ne moremo nič storiti.

Zlasti pa nam je potrebna Jezusova pomoč in milost, da ostanemo do smrti stanovitni. Sv. Avguštin pravi: »Daleč od resnice so zlasti ti, ki nočejo priznati, da je stanovitnost v pravičnosti do konca življenja dar milosti božje«.

*

* *

20. Ali pa nam daje Jezusovo srce dovolj milosti, da se moremo zveličati?

Bog daje vsem pravičnim toliko milosti, kolikor jih potrebujejo, da se lahko zveličajo. Sv. Pavel pravi: »Bog je zvest in vas ne bo pustil skušati bolj, kakor premorete«. Sv. tridentinski zbor pravi: »Trditev, da pravični človek ne more izpolnjevati božjih zapovedi, je kriva. Bog ne ukazuje nič nemogočega«. Sv. cerkev je zavrgla nauk krivoverca Janzenija, ki je trdil, da tudi pravični človek ne more izpolnjevati nekaterih zapovedi, čeprav bi imel najboljšo voljo.

Tudi grešniki dobivajo vse potrebne milosti, da se lahko izpreobrnejo in zveličajo. Tako-le je govoril Gospod po preroku Ecehiel-u (33): »Kakor resnično živim, nočem smrti hudobnega, temveč da se hudobni vrne s svojega pota in živi«.

Tudi neverniki in krivoverci dobivajo dovolj milosti, da se lahko zveličajo, ako le hočejo. Sv. Pavel pravi v pismu do Timoteja (1, 2, 4): »Bog hoče, naj bi se vsi ljudje zveličali in naj bi vsi spoznali resnico«. Sv. Tomaž Akvinski pravi: Ko bi kdo živel v gozdu mej divjim zvermi, pa bi se čuval greha, kakor bi mu pamet velevala, resnično, Bog bi mu dal vse potrebne milosti, da bi se lahko zveličal ali pa bi k njemu poslal oznanjevalca sv. vere, ki bi ga v veri podučil, kakor je svoj čas poslal sv. Petra k neverniku Korneliju, da ga je izpreobrnil. Kornelij je bil namreč stotnik v Cezareji, pa je pobožno živel, četudi je bil pagan. Jezusovo srce se ga je usmilo in je poslalo k njemu sv. Petra, ki ga je izpreobrnil in krstil.

Znano je tudi, da je bil sv. Pavel hud nasprotnik krščanske vere, ker je mislil, da je to kriva vera, katero treba zatreti. Na konju je jezdil iz Jeruzalema v Damask, da bi tam preganjal kristjane. Na potu tja pa ga je zadejala milost božja kakor strela z jasnega. Padel je s konja in zaslišal glas: »Savel, Savel, kaj me preganjaš?« On pa je rekel: »Kdo si, Gospod?« Gospod odgovori: »Jaz sem Jezus, katerega ti preganjaš!« Takrat se je Savel izpreobrnil in postal kar v trenutku goreč apostol.

Milost božja, ki izvira iz Jezusovega srca, je neizmerna. Vsi, tudi najbolj trdovratni grešniki, dobe v Božjem srcu dovolj milosti, da se lahko zveličajo, ako le hočejo.

*

* *

21. Bog je peljal pravičnega očaka Abrahama pod milo nebo in mu rekel: »Poglej nebo in razštej zvezde, če jih moreš. Toliko bo tvojega zaroda«. Prav toliko je tudi milosti, ki so skrite v nebesih Božjega srca. Preštejmo, če moremo, kapljice v morju! Toliko je milosti v globočini Jezusovega srca. Jezus nam ne daje le potrebnih milosti, ampak nas celo išče ko skrbni pastir izgubljene ovce. Kadar nas najde, nas dene na svoje rame in govori: Veselite se z menoj, ker sem našel izgubljeno ovco (Luk. 15).

*

* *

22. Kakor hrepeni jelen po hladni vodi, prav tako mora hrepeneti kristjan po živi vodi, t. j. po milostih, ki izvirajo iz Jezusovega srca. Brez milosti božje ni pravega življenja, kakor ne more nihče brez vode živeti.

Smrt vsled žeje je najstrašnejša smrt. A še hujša je smrt grešnika brez milosti božje. Kdor umrje brez milosti božje, se vekomaj pogubi. Njegov delež je večni ogenj, ki je najstrašnejša kazen.

Bodimo vedno blizu srca Jezusovega in pijmo iz njega žive vode božje milosti. Kdor pije iz tega vira, bo živel, kdor pa ne pije iz tega vira, je kakor od trte odsekana mladika, ki je pripravna edino-le za ogenj.

»Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, rodi veliko sadu, ker brez mene ne morete nič storiti«.

Jan. 15, 5.

23. Kdor hoče poznati srce Jezusovo, mora poznati življenje Jezusovo. Kdor pa hoče poznati življenje Jezusovo, mora poznati sv. evangelij, v katerem se popisuje Njegovo življenje.

Kako nam popisujejo sv. evangeliji srce Jezusovo? Oglejmo si nekoliko bolj natančno!

V sv. evangeliju beremo priliko o izgubljeni ovci. Tako-le govori Gospod: Človek, ki ima sto ovac in izgubi eno, zapusti devetindevetdeset ovac v puščavi in gre iskat izgubljene. Ko jo najde, jo zadene na rame in gre vesel. Ko pride domov, povabi prijatelje in sosede ter jim reče: »Veselite se z menoj, ker sem našel ovco, ki se je bila izgubila«. K tej priliki je dostavil Kristus: »Tako bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se je spokoril kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki pokore ne potrebujejo«.

Že ta edina prilika nam jasno kaže, kako dobro je srce Jezusovo. Nihče naj ne obupa radi grehov, ker srce Jezusovo je tako dobro, da se bolj veseli pokore enega grešnika, ki se resnično kesa, kakor devetindevetdesetih pravičnikov, ki pokore ne potrebujejo.

Druga prilika: Žena je imela deset denarjev, pa je izgubila en denar. Ko je to spoznala, je prižgala luč, je pomela skrbno hišo in skrbno iskala. Ko je našla izgubljeni denar, je sklicala sosede in dejala: Veselite se z menoj, ker sem našla denar, ki je bil izgubljen. K tej priliki je dostavil Kristus: »Tako veselje bo v nebesih nad grešnikom, ki se spokori«.

Tudi iz te prilike spoznamo lahko neskončno dobrotljivost in neskončno usmiljenost našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Premišljujmo dalje!

Ko je prišla k Jezusu velika grešnica, ki mu je s solzami močila noge in mu jih sušila z lasmi, jo je Njegovo srce milostno sprejelo in potolažilo. Zaslišala je iz Njegovih ust ljubeznive besede: »Odpuščeni so ti tvoji grehi«.

Ko so pripeljali predenj v tempelj prešustnico in jo zatožili, je Kristus rekel: »Kdor nima nobenega greha, naj prime prvi za kamen in naj vrže nanjo!« In ko ni bilo nikogar, ki bi bil prvi prijel za kamen, reče ženi: »Pojdi v miru, tudi jaz te ne obsodim«.

*

* *

24. Kar pa je nam v največjo tolažbo, je, da smo vsi v tem srcu zapisani, da smo vsi v njem zasajeni, da smo s tem najboljšim srcem zjedinjeni in da nam vse dobrote prihajajo iz tega srca. Kdor bi bil ločen od tega srca, bi bil mrtev, kakor umrje drevo, ki je izrijejo iz zemlje, kakor umrje veja, ki jo odsečejo od debla. Zato je rekel Kristus: »Jaz sem trta, vi ste mladike. Kdor ostane v meni, rodi veliko sadu, ker brez mene ne morete nič storiti«.

*

* *

25. »Jaz sem trta, vi mladike!« Od kod dobivajo mladike sok? Mladike rastejo iz trte in dobivajo sok in življenje iz trte. Iz trte se sok razliva po mladikah. Ako je Jezus trta in mi mladike, tedaj rastemo iz Jezusa, smo vsajeni v

Njegovo presv. srce in se razliva po nas življenja sok in moč iz Jezusa. To življenje nam prihaja naravnost iz Jezusovega srca. Razliva se iz njega po sedmerih žilah, t. j. po sedmerih sv. zakramentih. Pri sv. krstu se je prvič razlilo Kristusovo življenje, Kristusova življenjska moč po naših žilah. To nebeško nadnaravno življenje se nam je potem pomnožilo pri drugih sv. zakramentih, katere smo kasneje prejeli. To življenje pa se v najobilnejši meri razliva v nas pri sv. obhajilu, ko prejmemo telo in kri Jezusovo. Takrat postanemo meso od Njegovega mesa, kri od Njegove krvi, da lahko rečemo s sv. Pavlom: »Živimo, pa ne mi, živi v nas Kristus«. To je občestvo svetnikov!

»Jaz sem trta, vi ste mladike«. Vse življenje, katero imajo mladike, prihaja iz trte. Mladike same ne morejo živeti. Ves sok, ki ga imajo mladike, prihaja iz trte. Prav tako je v nadnaravnem življenju. Jezus je trta, mi smo mladike, ki rastemo iz Njegovega srca. Sami ob sebi ne moremo živeti. Vse naše nadnaravno življenje izvira iz Kristusa. Zato je rekel Kristus učencem pri zadnji večerji: »Ostanite v meni in jaz v vas. Kakor mladika ne more roditi sadu sama ob sebi, ako ne ostane na trti, prav tako tudi vi ne, ako ne ostanete v meni. Jaz sem trta, vi ste mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, rodi veliko sadu, ker brez mene ne morete nič storiti«.

»Brez mene ne morete nič storiti«. Kaj pomenjajo te besede? Ako nismo združeni z Jezu-

som, ako nismo vsajeni v Njegovo presv. srce, ako se Njegovo življenje ne pretaka po naših žilah, ne moremo ničesar nadnaravnega in za večno življenje zaslužnega storiti. Sveti očetje razlagajo te besede obširno nasproti krivovercem, kateri so trdili, da more človek tudi brez Jezusa in brez Njegove milosti kaj storiti, kar bi bilo kaj vredno za večno življenje. Pa Jezus ni rekel, da stori človek kaj malega lahko tudi brez Njega, ampak je jasno in razločno rekel: »Brez mene ne morete *nič* storiti«. Zato se glasi šesta temeljna resnica, ki jo mora znati vsak človek, ki je pri pameti: Da je milost božja za zveličanje potrebna.

»Jaz sem trta, vi ste mladike«. Ali smo žive mladike? Ali nismo morda mladike, ki so v zimi zamrznile ali ki jih je vihar tega sveta polomil in morda celo odlomil, da sedaj venejo in se sušijo? Zimski mrazovi in viharji, t. j. slabi zgledi, slabe tovarišije in priložnosti, skušnjave, posvetne veselice, nesramnosti, sovraštvo, boji, kregi itd. so že marsikoga odtrgali od Jezusovega presv. srca. Taki od Kristusovega srca ločeni kristjani so mrtvi in ne morejo obroditi nobenega sadu več, kakor je rekel Kristus. »Kdor ostane v meni in jaz v njem, rodi veliko sadu«.

*

*

*

26. Od trte ločene mladike so pripravne le še za, ogenj. Tako so kristjani, ki so ločeni od

Jezusa in od Njegovega presv. srca, pripravni le še za ogenj, kakor pravi Kristus: »Ako kdo v meni ne ostane, ga bodo vun vrgli kakor mladiko in bo usehnila in jo bodo pobrali in v ogenj vrgli, da zgori... Vsako mladiko, katero ne rodi v meni sadu, bo vinogradnik odrezal«.

Žal, da je dandanes premnogo takih, ki so samo še po imenu kristjani, ki niso združeni s presv. srcem Jezusovim in ki niso že leta in leta sprejeli sv. zakramentov. Greh, nevera in zanikarnost so se v našem času zelo namnožili. Vstalo je tudi veliko krivih prerokov, ki označujejo sovraštvo do sv. vere, do cerkve, do Jezusa in Njegovih namestnikov.

Čuvajmo se teh zmot in tiščimo se tesno k srcu Jezusovemu, da obrodimo veliko sadu, ker brez Njega ne moremo nič storiti.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

27. »Jaz sem trta, vi ste mladike!« Premišljujmo nekoliko lastnosti vinske trte in njenih mladik, da bolje spoznamo Jezusa pa tudi sami sebe in kakšni bi morali biti.

Nobena rastlina ni tako žlahtna ko vinska trta. Čeprav pa je vinska trta mej vsemi rastlinami najbolj žlahtna, je vendar majhna in pohlevna. Trta ne raste v visoko in košato drevo. V tej lastnosti je majhna in pohlevna vinska

trta podobna ponižnemu in pohlevnemu Jezusu, ki se je tako ponižal, da je za nas umrl na križu.

In kakšne so mladike vinske trte? Tudi mladike so šibke in tanke. Če bi jih kmet ne podpiral s koli in bi jih ne vezal, bi vse poleglo po tleh. Zakaj so te mladike tako šibke in tanke? Zakaj lezejo po tleh, če jih kmet ne podpira? Zato ker je trta majhna in šibka. Mladike rastejo iz trte. Kakršna je trta — majhna in pohlevna — takšne so tudi mladike — šibke in tanke. Učimo se iz tega biti majhni, pohlevni in ponižni, ker smo mladike Jezusove. Kristus je ponižna in pohlevna trta, mi pa moramo biti Njegove pohlevne in ponižne mladike.

*

* *

28. Te šibke, pohlevne in na videz malovredne mladike rodijo najbolj plemenit sad. Njih sad je visoko štet in prihaja na mizo pri najvišji gospodi in vino, ki se prideluje iz grozdja, razveseljuje srca človeška. Ob največjih svečanostih in veselicah prinašajo na mizo sad pohlevnih mladik vinske trte. S tem sadom si napivajo in pritrkujejo želeč si drug drugemu: Na mnoga leta v zdravju in v milosti božji! S tem sadom se tudi žalostna srca razveseljujejo, da pozabljajo vsaj za trenotek svoje gorje in svoje bridkosti. Zato pravimo, da je ni rastline, ki bi rodila tako žlahten in plemenit sad. In vendar, kako šibke in ponižne so mla-

dike vinske trte, ki rodijo ta sad! To nas uči, da moramo biti ponižni in pohlevni, če hočemo roditi žlahten in plemenit sad. Čimbolj si ponižen in pohleven, temveč dobrega sadu obrodiš, temveč dobrih in plemenitih del storiš.

Pravljica pravi, da se je bila vinska trta prevzela in da ni hotela več vinca roditi. Rekla je: »Rada bi bila ravna ko smreka, slavna kakor hrast in ceder. Njih les je v večji časti, ž njim se pripravlja razno orodje, hrastov brod vozi po morju, le trta mora biti vedno doma«. Kmetič jo je prosil in prepričeval, jo skrbno obrezoval, okopaval in gnojil, da bi jo potolažil, saj je pač nje sad najbolj štet na celem svetu. Trmoglavka pa se ni dala potolažiti. Vinca ni hotela več roditi. Zato pa jo je kmet posekal, v ogenj zmetal ter rekel:

Naj na žlahtni trtici zdaj vidi,
kaj da čaka ga, kdor se izpridi!

Ta pravljica nas uči, kako moramo v ponižnosti in pohlevnosti izpolnjevati svoje dolžnosti, delati svoje delo, biti zadovoljni s tem, kar smo in kar imamo; nas uči, da ne smemo biti prevzetni in domišljavi, če hočemo roditi žlahten in plemenit sad, ki ga pričakuje od nas Bog. Če se v prevzetnosti ločimo od Jezusa ali če nas odsečejo od trte, ki je Jezus, nismo za drugo pripravi ko za ogenj.

*

*

*

29. »Vi ste mladike!« Te mladike mora kmet tudi obrezovati, krajšati in prelamljati, da preveč ne divjajo. Ko bi jih pustil neobrezane in neskrajšane, bi se same ukončale in bi malo sadu obrodile. Obrezujejo jih, krajšajo in prelamljajo, da bolje rodijo.

Tem mladikam smo tudi v tem pogledu podobni mi. Bog nas obrezuje, krajša in prelamlja, ko nam pošilja nesreče, nezgode, bolezni in druge slabosti. Ta in oni se večkrat poprašuje, zakaj nas Bog tako hudo obiskuje in tepe? Odgovor nam dajejo mladike vinske trte. Bog nas obiskuje, tepe in kaznuje, da bi se naša dobra dela in naše zasluge pomnožile. Bog nas obrezuje, ker nas ljubi in hoče, da bi naši sadovi bili obilnejši.

*

*

*

30. »Vi ste mladike!« Kmet odreže vsako leto od trte nekoristne mladike, jih poveže v snope in potem sežge. Te mladike imenujejo rožje in niso za nobeno drugo rabo ko za ogenj. Dokler so na trti, so veliko škode in rodijo najslajši sad, ko jih pa ločijo od trte in se posuše, niso za drugo ko za ogenj.

Ne bodimo podobni nekoristnim mladikam vinske trte, da nas kedaj ne odrežejo in ločijo od trte, ki je Jezus.

Nekoristne mladike odstranijo čimpreje, tudi že pred trgatvijo. Tako se lahko zgodi tudi

nam. Bog nas čaka nekoliko, da bi se izpreobrnili, a prav lahko se nam zgodi, da nas hitro odreže in tudi zavrže.

Bodimo pripravljeni. Čujmo v molitvah in dobrih delih, da nas kdaj ne najdejo prazne in ne porečejo: To je nekoristna mladika, odsekajmo jo od Jezusa in od Njegovega presvetega srca. Naj bi se nam to ne zgodilo nikdar, zlasti pa ne ob smrtni uri!

*
* *

31. »Vi ste mladikel!« Vinske mladike ne rode dobrega sadu ob cestah, ker je tu mnogo prahu in jih lahko tudi ljudje in živali poškodujejo. Najlepše grozdje rode v bregu, daleč proč od cest, kjer jih božje solnce obseva od jutra do večera in kjer so dobro ograjene, da ne morejo živali do njih.

Ljubimo tudi mi samoto in ne mudimo se dosti po cestah in javnih prostorih, kjer se človek opraši z raznimi posvetnimi mislimi in željami, z nespodobnimi pogledi in z nespodobnimi govori, kjer mu lahko škodujejo hudobni ljudje in živalske pošasti: požljivosti mesa, požljivosti oči in napuh, ki človeka lahko odtržejo od Jezusa in Njegovega srca.

Sv. Janez sv. Križa, katerega praznujemo dne 24. nov., je ljubil nad vse samoto. Če so ga kam povabili, da bi pridigal, ni ostal pri obedu, ampak se je po opranem sv. obredu vselej

vrnil v svojo celico. Nekoč ga je našel redovni brat v samoti med skalami. Vprašal ga je, je-li hoče stanovati mej skalami? Sv. Janez odgovori: »Če sem mej skalami, imam manj povedati pri spovedi, kakor če sem mej ljudmi«. On uči tako-le: »Človek, ki rad govori in ki ljubi družbo, ima jako malo pobožnosti do Boga. Če ima res pravo pobožnost, bo kmalu začel ljubiti molčečnost in ogibati se družbi. Nebeški Oče je izgovoril le eno samo *Besedo*, ki je Sin Božji. To *Besedo* izgovarja zmerom v večni molčečnosti in to *Besedo* mora tudi duša poslušati v molčečnosti«.

*

* *

32. »Vi ste mladike!« Mladikam treba obirati listje in druge poganjke, da je grozdje bolj na solncu in da lepše zori.

Tako se moramo tudi mi skušati iznebiti vseh posvetnosti in živeti v vsej preprostosti. Sv. Janez sv. Križa je imel v svoji sobi božje razpelo, eno podobo na papirju, nekaj desk in plahto. Vse drugo je odvrget. V karmelitski samostan, kjer je bil sv. Janez predstojnik, je vstopil učen gospod. Postati je hotel redovnik. Ta gospod pa se je začel pritoževati, da imajo v samostanu premalo knjig. Sv. Janez pa je ukazal, naj mu vzamejo prav vse knjige. Dal mu je le mali katekizem za otroke. Rekel je: »K zveličanju ne pomagajo bukve in tudi ne uče-

nost, postati moramo kakor nevedni, nedolžni otroci«. Tako nam je sv. Janez dal zgled, da se moramo iznebiti vsega posvetnega, če hočemo biti združeni z Jezusom in Njegovim srcem.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

33. »Vi ste mladike!« Grozdje na mladikah je tem boljše, čim bolj je žge solnce. Vročina solнца pomenja trpljenje, žalosti in bridkosti. Življenje sv. Janeza sv. Križa je bilo polno trpljenja in bridkosti, katere je prenašal z veseljem in z vdanostjo v voljo božjo. Hodimo za njim, če hočemo biti vedno združeni z Jezusom in Njegovim srcem.

Tega moža ne časti sv. cerkev le za svetnika, ampak ga je v zadnjem času proglasila za cerkvenega učenika. Zapustil nam je prav lepe spise. Iz njegovih spisov hočem tu podati vsaj nekaj njegovih prekrasnih naukov¹⁾, katerih se moramo držati, če hočemo biti združeni z Jezusovim presv. srcem:

»Bog ljubi v tebi najnižjo stopnjo pokorščine in podložnosti bolj ko vse tvoje druge uslužnosti, ki misliš, da jih storiš Njemu«.

»Kaj čakaš, kaj odlašáš, ko začneš lahko še v tem trenutku ljubiti Boga v svojem srcu?!«

¹⁾ Alban Stolz: Legende.

»Tvoja pobožnost do Boga bodi polna ljubezni, ne da bi si želel dobiti od Njega kaj posebnega«.

»Ko hoče Bog koga ljubiti, ne gleda na njegovo izbornost, ampak na njegovo ponižnost in na njegovo zaničevanje samega sebe«.

»Kaj ti koristi, če daruješ to ali -ono stvar Bogu, če pa Bog ne zahteva tega od tebe, ampak nekaj drugega. Glej, kaj hoče Bog! To te bo privedlo do miru prej ko ono, kar bi ti rad«.

»Pred velikim Bogom nam ni nič bolj potrebno ko molčanje in sicer molčanje z željami in molčanje z jezikom. Govor, ki ga Bog najraje posluša, je molčeči govor ljubezni«.

»Ne smatraj nobene stvari velike, četudi bi bila še tako velika in izborna, razen milosti božje in razen prijateljstva božjega. Najizbornejše reči tega življenja so grde in grenke, če jih primerjamo z večnimi dobrotami, ki smo zanje ustvarjeni«.

»Ko se začne naša duša bližati Bogu in se začne njena volja nagibati k Njemu — takrat nam začne prihajati vse dobro; ko začnemo pa ljubiti stvari in se začne naša volja odmikati od Boga — takrat začne duši prihajati vse slabo«.

»Srce, ki se je oprostilo posvetnih stvari, se ne vznemirja s skrbmi in pomiselki niti v molitvi niti v drugih rečeh in dobiva velike duhovne dobrrote. Kogar se pa drže še posvetne reči, misli v molitvi to in ono o vrvi, s katero je zvezano in privezano njegovo srce«.

»O Gospod in Bog! Mnogo praznikov praznujejo ljudje, na katerih pa ima hudič več deleža ko Ti, na katerih se hudič razveseljuje radi tega, ker dela kupčije in so tisti dnevi zanj semanji dnevi«.

»Razodetja, ki prihajajo res od Boga, imajo dvojno lastnost, da dušo ponižujejo in jo hkrati dvigajo«.

»Ko bi duša videla le najmanjši žarek neskončne lepote božje, bi si ne želela le mučeniške smrti, da bi mogla ta obraz uživati, ampak bi rada pretrpela še tisoč mučeniških smrti, da bi to lepoto mogla videti le za en trenotek. In ko bi to dosegla, bi si spet želela tisoč mučeniških smrti, da bi jo spet mogla videti za en trenotek«.

»Kakor je spomladi zgodnja jutranja ura najlepša in najprijetniša celega dne, prav tako je čednost v mladosti Bogu najprijetniša«.

»Duh prave pobožnosti je v tem, da vztrajamo v molitvi s potrpežljivostjo in ponižnostjo ne zaupajoč v sebe, z edinim namenom, da bi le Bogu ugajali«.

»Eno samo dobro delo ali eno samo dejanje naše volje, ki je opravimo v ljubezni, je Bogu bolj ljubo ko vse prikazni in razodetja, ki bi jih kdo utegnil imeti od zgoraj«.

»Da se izogneš vsem nepopolnostim in nemiro, ki bi ti utegnili nastati v občevarju z drugimi in da si v vseh slučajih pridobiš še koristi, misli si, da so vsi, ki so v hiši, poslani, da

te uriijo: ta z besedo, oni s svojimi dejanji, drugi s slabimi mislimi o tebi. Bodi jim podložen, kakor je podložen kip kiparju, ki po njem kleše«.

Ta, ki je te besede zapisal, pa jih tudi natančno izpolnjeval, sv. Janez sv. Križa, je bil tesno združen z Jezusom in Njegovim srcem. Premišljuj te svetniške nauke tudi ti in izpolnjuj jih, kolikor le moreš, da ostaneš vekomaj združen s presv. srcem Jezusovim, v katerem je *vsa naša tolažba in moč* v stiskah, nadlogah in žalostih.

34. V nobenem času ni morda človeško srce toliko trpelo ko v našem času. Vsem ljudem se pozna že na obrazu, da je njih srce polno skrbi, polno bridkosti in žalosti, polno žalitev in nevšečnosti in polno obupa. Naj prašamo katerega-koli človeka, kako je kaj, vsak nam odgovori: »Slabo, slabo! Slabe čase smo učakali, slabe letine, brezposelnost, draginjo itd. S čim bomo živeli, s čim se bomo oblačili, s čim naj plačamo davke in druge pristojbine?« Tako trpi srce vsega ljudstva izredne bridkosti in nevšečnosti v našem času poleg drugih žalosti, ki navadno zadevajo vsakega človeka tudi ob drugih razmerah in ob drugih časih. Človeško srce ne more biti nikoli popolnoma veselo in zadovoljno. Ko se ti zdi, da si dobro vesel in

zadovoljen, pa te že zadene kaka nevšečnost, žalost in bridkost, da ne moreš biti vesel in zadovoljen. Človeško srce je pravi mučenik na tem svetu. Zastonj iščemo na zemlji veselja in zadovoljnosti. Zastonj si obetata mladi ženin in mlada nevesta sreče in veselja, kajti izkušnja uči, da pridejo kmalu na poročence črni dnevi žalosti in bridkosti, jok in stok in vse hude nevšečnosti.

Vse to poterjuje izkušnja slehernega človeka in sleherne družine. Človeško srce hudo trpi na tem svetu in trpljenja ni mogoče odvrniti.

*

*

*

35. Toda Bog ni dal našemu srcu samo bridkosti in žalosti, dal mu je tudi notranje *tolažbe*, dal nam je zlasti presveto in presladko Srce Jezusovo, da se v njem skrivamo, se v njem tolažimo in krepčamo. Ker je v našem času največ žalosti in bridkosti, je posebna previdnost božja hotela, da se je češčenje presv. Srca Jezusovega pomnožilo. Nikjer ne najde naše srce prave tolažbe, nikjer pravega miru ko v presv. Srcu Jezusovem. Pojdi, kamor-koli hočeš, pojdi do skrajnih mej sveta in morja, pojdi do nebes, pojdi v globočino, pojdi na sever ali na jug, na vzhod ali zahod, pojdi, če hočeš, na vse veselice, na vsa razvedrila in zabave — od povsod se boš vrnil s težkim srcem. Spoznal boš, da je tvoje srce res mučenik na tem svetu.

Le v Srcu Jezusovem se človek resnično odpočije, razvedri in umiri. To je Jezus tudi razodel sv. Margariti Alacoque, ko jej je rekel:

»Dal bom vsem, ki bodo častili moje Srce, vse milosti, katere potrebujejo v svojem stanu. Tolažil jih bom v njih trpljenju in v njih stiskah. Jaz jim bom gotovo zavetje v življenju, posebno pa ob smrti. Grešniki bodo našli v presv. Srcu vir in neizmerno morje usmiljenja«.

Iz teh obljub je razvidno, da hoče biti Srce Jezusovo v tolažbo našemu siromašnemu srcu v vseh bridkostih in žalostih. V tem Srcu je luč, ki razganja črno temo in preteče oblake, ki se zbirajo na nebu našega srca; v tem Srcu je moč, ki nas vzdržuje, ko padajo po nas udarci božjega maščevanja za grehe; v tem Srcu je rešilna deska ob času obupa; v tem Srcu bo nase edino pribežališče ob smrtni uri.

*

* *

36. Sv. Terezija, ki jo praznujemo dne 15. oktobra, je trpela od dneva, ko je napravila redovno obljubo najstrašnejše živčne bolečine. Ležala je v postelji in ni mogla niti prsta dvigniti ali premakniti. V štiridesetih letih redovnega življenja ni bilo niti dneva, da bi ne imela te ali one boli, nevšečnosti ali pomanjkanja. Dvajset let je čutila v srcu strašno zapuščenost in otožnost. Kadar je pa pristopila k sv. zakramentu in se približali Srcu Jezusovemu, je vsakikrat ponehala vsa žalost in je občutila

nepopisno tolažbo. Sama piše tako-le: »Večkrat so se mojim prevelikim dušnim bridkostim pridružile še silne telesne bolečine. Vsled tega sem pozabila na vse milosti, katere sem prej prejela od Gospoda, kajti moj razum je bil tako len in zaspan, da me je zapletal s tisoč dvomi in s tisoč slutnjami. Zdelo se mi je, da sem tako slaba, da so vsa zla in vse krive vere na svetu le radi mojih grehov. Ko sem se pa bližala k sv. zakramentom, mi je večkrat kar hkrati odleglo in sem se počutila izredno dobro na duši in na telesu. Zdelo se mi je, da je vsa črna tema v moji duši izginila kar v trenutku«. Ob smrtni uri pa se je njena žalost premenila v nepopisno blaženost. Ko so ji prinesli najsv. zakrament, je kar skočila brez vsake pomoči iz postelje, čeprav je bila skrajno šibka. Nje obraz je postal nepopisno lep in mlad. Iz njega so izžarevali plamenči žarki. Potem je začela peti z nebeško ljubkim glasom. Slišali so besede, ki jih je izgovarjala: »O Gospod in ženin moj! Prišla je torej sedaj željno pričakovana ura. Prišel je čas svidenja. Sedaj pojdem iz pregnanstva. Moja duša bo uživala Tvojo pričujočnost«.

Tako je umrla.

Ta zgled kaže, kako siromašno je človeško srce in koliko bridkosti in žalosti mora trpeti, a kaže tudi, koliko tolažbe nam daje Jezus in Njegovo neskončno dobrotljivo in usmiljeno Srce.

Obračajmo se tudi mi v vseh stiskah in težavah, v vseh bridkostih in žalostih, v vseh ža-

litvah in nevšečnostih k Jezusu in k Njegovemu presvetemu Srcu. V to Srce se zatekajmo, v tem Srcu se skrivajmo, kadar nas napada žalost in morda celo obup. To Srce nas bo tolažilo in krepčalo zlasti ob smrtni uri.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

37. Jezus je rekel sv. Margariti Alacoque: »Duhovnikom, ki bodo častili moje Srce, bom dal milost, da bodo ganili tudi najbolj trdovratne grešnike«.

Jezusovo Srce je usmiljeno tudi s takimi, ki so trdovratni, ki imajo trdo srce, da se jih ne prime nobena dobra beseda. Nihče ni torej pozabljen v tem presvetem in najboljšem srcu. Naj pomnijo pa trdovratni in trdosrčni, da jim je Kristusovo srce obljubilo to milost po duhovnikih. Tako se glasi obljuba: »Duhovnikom bom dal milost, da bodo ganili tudi najbolj trdovratne grešnike«. Ali bo dalo Jezusovo srce to milost tudi takim trdosrčnim in trdovratnim, ki duhovnike zaničujejo, njih lepe besede in opomine smešijo? Res je, da je Srce Jezusovo neskončno usmiljeno in da ni za nobenega človeka — niti razbojnika — zaprto, a res je tudi, da je trdovratnost greh zoper sv. Duha. O tem grehu pa pravi Kristus, da se ne odpusti ne na tem ne na onem svetu. Čuvajmo se torej trdovratnosti! Ozirajmo se v Srce Jezusovo in upo-

dabljam svoje srce po njegovem Srcu. Njegovo srce je bilo ponižno in ljubeznivo. V njem ni bilo nobene ošabnosti in maščevalnosti, nobene trdobe in zakrknosti. To srce posnemajmo in ljubimo, da si zagotovimo njegovo milost zlasti za smrtno uro.

*

*

*

38. Sv. Lenard Portomavriški je bil tako ponižnega in dobrega srca, da ni hotel niti hlapcem v samostanu ugovarjati. Če ga je hlapec kaj trdo prijel, mu je sv. Lenard prav mirno odgovoril: »Da, dragi brat, to je prav, kar praviš. Na to nisem niti mislil. Dobro, da si me opomnil. Od sedaj naprej se hočem po tvojih besedah ravnati«. Njegov izrek je bil ta-le: »En lot zasramovanja in zaničevanja pred ljudmi velja več ko cel kvintal hvale, časti in priznavanja sleparskega sveta«.

Ta svetnik je s svojo svetostjo in zgovernostjo izpreobrnil na tisoče in tisoče ljudi po raznih mestih, koder je imel sv. misijone. O priliki teh sv. misijonov pa se je večkrat zgodilo, da je Bog naglo in hudo kaznoval ljudi, ki so bili trdovratni in so svetniku trmoglavno nasprotovali. Navesti hočemo nekaj zgledov¹⁾: V škofiji Orvieto je svetnik posebno goreče govoril proti kvartanju, s katerim so ljudje zapravljali

¹⁾ Alban Stolz: Legende.

čas in denar. Takoj po sv. misijonu pa je nek krčmar začel spet kvartati. Žena ga opozori na grozilne besede svetega misijonarja. On pa reče: »Kaj misijonar? Naj govori, kar hoče, mene ne bo ostrašil, da bi ne kvartal«. Še ni prav izrekel teh besedi, kar ga zadene mrtvoud. Umrl je, ne da bi se bil mogel več spovedati.

Ko je imel svetnik sv. misijon v mestu Rieti, je šla neka ničemurna dama na deželo v svojo vilo, da bi se umaknila sv. misijonu. Na večer, ko je imel svetnik prvi govor za sv. misijon, je pa nastal v njeni vili tak ogenj, da se je prevzetnica morala vrniti v mesto. Ko je pa prišla v mesto, je izvedela, da je svetnik dosegel, da se v postu ne bodo več dovoljevale veselice. Takoj je odpotovala v drugo mesto. Ko je dospela tja, se je najprej gizdavo oblekla in se hotela potem odpeljati na ples — kar se je polotijo tako silne notranje bolečine, da je v malih trenotkih izdihnila.

V Gaeti je imel sv. Lenard oster govor o zakrknjenih grešnikih in je v preroškem duhu izrekel te-le besede: »Srce mi pravi, da je tu mej vami zakrknjen grešnik. Ako se ne poboljša, ga bo zadela smrt. Še to noč se bo to zgodilo!«. In res je bil pri pridigi navzoč nek gospod, ki je s slabim življenjem pohujševal vse ljudstvo. Sam škof ga je bil že večkrat opominjal, pa ni vse nič pomagalo. Tudi misijonske pridige ga niso izpreobrnile. Ko je zvečer večerjal, je padel mrtev s stola. Obraz se mu je tako strašno premenil, da je s strahom navdajal vse ljudi.

V nekem drugem kraju ni hotel trdovraten grešnik nič slišati o sv. misijonu. Začel je celo misijonarje zasramovati in preklinjati. Ko je nesramno preklinjal, mu je bilo slabo, da so ga morali prenesti v bližnjo bolnico. Drugi dan so poklicali duhovnika, da bi ga spovedal, ker mu je bilo čedalje slabše. Po pomoti so pa duhovnika vedli k drugemu bolniku. Ko se je zmota spoznala, je bilo žal že vse prepozno. Nesramni preklinjevalec sv. misijona in sv. Lenarda je umrl brez sv. zakramentov.

V drugem kraju je sv. Lenard posebno goreče govoril proti nečistim in nesramnim besedam in pogovorom. Prevzeten kmetač pa si je kljub temu dovolil nasproti nekaterim ženskam nesramne besede. Njegova žena ga je ostro pokarala in ga spomnila, kaj je govoril misijonar v cerkvi. Kmetač pa je rekel: »Kaj bi misijonarji pretili, saj je bilo na svetu vedno tako!« Še ni bil teh besedi dokončal, pa so ga napadle strašne bolečine, ki so ga naglo spravile na konec, da ni utegnil niti sprejeti sv. zakramentov.

Takih čudežnih dogodkov je bilo pri sv. misijonih, ki jih je opravljal sv. Lenard, veliko. Vemo pa tudi iz izkušnje, da kaznuje Bog večkrat naglo in hudo take ljudi, ki imajo do lepih opominov trdo srce, da ne utegnejo sprejeti niti sv. zakramentov.

*

*

*

41. Jeseni bere kmetovalec sadje. Pregleda vsako drevo, vsako trtico in vsako rastlino in pobere sad, da v dežju in mrazu zunaj ne segnije. Potem govorijo kmetje: Pridelal sem toliko vina, toliko žita, toliko sadja in toliko drugih reči. Če je letina bila dobra in obilna, se kmetje veselijo in se ob zahvalni nedelji srčno zahvaljujejo vsemogočnemu Bogu za vse do-brote, ki so jih prejeli.

Nekaj podobnega mora storiti človek vsako leto tudi v duhovnem pogledu. Pregledati moramo, kaj smo dobrega storili mej letom. Dobra dela in sv. čednosti so sad, ki ga Jezus zahteva od nas. Ta pregled svojih dobrih del in sv. čednosti lahko naredimo vsak čas, toda zelo primeren je današnji dan, ko praznujemo praznik Srca Jezusovega, ki nam kliče: Če sem jaz vas ljubil, kako ste pa vi mene ljubili? Kako ste vi izpolnjevali moje zapovedi in opravljali dobra dela.

Svetniki in svetnice so si vsak večer izpraševali svojo vest. Blaženi Bernhard, ki je bil mejni grof in ki ga praznujemo dne 15. julija, ni šel zvečer nikdar v posteljo, da ni prej dobro izprašal svojo vest. Če je po dnevu naredil greh, se je prej spovedal svojemu hišnemu kaplanu. Rekel je večkrat: Kristjan bi moral iti k počitku vedno v takim stanju, v kakršnem si želi stopiti ob smrtni uri pred sodnji stol večnega Boga, kajti mnogi so že šli k počitku zdravi, pa se niso več prebudili.

42. »Če sem jaz vas neskončno ljubil, kako ste pa vi mene ljubili, kako ste izpolnjevali moje besede in zapovedi?«

Pred vsem se izprašajmo, kako smo opravljali molitve, kajti sv. Alfonz uči, da je za zveličanje potrebna prvič molitev, drugič molitev in tretjič molitev.

Koliko so molili svetniki in svetnice božje! Sv. Roza Limanska, ki je ameriška svetnica, je ure in ure preklečala v goreči molitvi in v premišljevanju. Že kot deklica je neizrečeno rada bila v samoti, da je nemoteno molila. Ko jo je njena mamica hotela včasih peljati na izprehod ali v družbo, si je skrivaj namazala oči z indijskem poprom, da je otekla in porudela in vsled tega morala ostati doma. Mamica je to njeno zvijačo spoznala. Zato jej je rekla: »Ali se hočeš oslepiti?« Dekle pa je odgovorila: »Bolje bi bilo zame, da bi oslepela, ko da bi gledala ničemurne in posvetne reči«.

Na vrtu si je napravila malo kočico in v kočici majhen oltarček, kjer je včasih premolila cele noči. Mesto Lima, kjer je živela sv. Roza, je v državi Peru v južni Ameriki. Tam je strašna vročina po dnevu, po noči pa hlad. Zato je tam silno dosti komarjev. Le-ti so vsako noč kar napolnili kočico, v kateri je molila sv. Roza, pa je niso prav nič nadlegovali in pikali. Nekoč pride v kočico na obisk neka sestra dominikanskega reda. Komarji planijo nanjo. Dominikanka ubije komarja, ki se je pravkar usedel na nje roko. Sv. Roza reče: »Zakaj si ubila ubogo žr-

valco?« Dominanka odgovori: »Ali ne vidiš, kako se je napila moje krvi?« Sv. Roza pa reče: »Kaj za to, če taka majhna živalca posrka nekoliko naše krvi, saj tudi mi pijemo tolikokrat kri Stvarnika, Jezusa Kristusa, pri sv. obhajilu!«

O sv. Rozi lahko rečemo, da je neprenehoma molila, ker je tudi pri delu in pri razgovorih imela vedno svojega duha pri Bogu. Celo v spanju in v sanjah se je razgovarjala le z Bogom, z Jezusom in Marijo.

Prav tako se poroča tudi o sv. Ludgardi, ki jo praznujemo dne 16. junija. Od vseh krajev so hodili ljudje k njej in se jej priporočali v molitev.

Če beremo življenje svetnikov, spoznamo, da so vsi svetniki goreče in mnogo molili. Molitev je bila njih dušna hrana, da so se mogli pogumno ustavljati skušnjavam.

Svetniki in svetnice božje so se odlikovali zlasti v gorečem češčenju Marije Device. Sv. Frančišek Regis je v vseh svojih govorih in podukih priporočal pobožnost do Marije Device. Poudarjal je, da jo moramo goreče častiti in ljubiti, posnemajoč njene sv. čednosti, njeno čistost, ponižnost, potrpežljivost in njeno zvestobo in vztrajnost v izpolnjevanju božje volje.

Tako so delali svetniki. Izprašajmo se sedaj, kako smo mi opravljali molitve in zlasti, kako smo častili in ljubili Devico Marijo? Ali smo radi in zbrano molili sv. rožni venec?

Sv. rožni venec lahko razdelimo in molimo zjutraj dve ali tri skrivnosti, zvečer dve ali tri.

Odpustke dobimo tudi če molimo samo po eno skrivnost in deset Češčena Marij hkratu. Razdelimo ga tako, da molimo zjutraj deset Češčena Marij, dopoludne deset, opoludne deset, potem deset in zvečer deset. Če še tega ne moreš, moli vsaj deset Češčena Marij z dotično skrivnostjo vsak dan. Tako boš v petih dneh končal veseli del, v naslednjih petih dneh častitljivi del in potem žalostni del sv. rožnega venca. V mesecu boš na ta način zmolil dvakrat vse tri rožne vence. Mati Božja ti bo to obilno poplačala. V Kani galilejski je posredovala pri Jezusu radi vina, ki je zmanjkalo, čeprav je ni nihče za to prosil. Ali ne bo tebi pomagala, če jo boš vsaki mesec tristokrat klical na pomoč s Češčena Marijo?

Naj se nihče ne izgovarja, da nima časa za molitev, češ, da delavci in delavke ne utegnejo, ker so z delom preobloženi! Mej svetniki in svetnicami je velikansko število delavcev in delavk, ki so kljub delu veliko molili. Sv. Baldomer je bil kovač in ga rokodelci častijo za patrona, pa je kljub temu vsak dan opravil jutranjo in večerno molitev in je bil tudi po dnevu mej delom zbran pri Bogu in je ob nedeljah in praznikih prebiral lepe krščanske bukve, da se je navduševal za vse lepo, dobro in pravično.

Nekoč je prišel v kraj, kjer je sv. Baldomer stanoval, opat iz Lijona. Opat zagleda sv. kovača Baldomerja v trenutku, ko je ta prav goreče molil. Pogled na njegov obraz je opata presunil. Takoj ga je začel nagovarjati, naj stopi v

njegov samostan. To se je tudi zgodilo. Sv. Baldomer je stopil v samostan in je v njem takomodro in sveto živel, da ga je hotel škof posvetiti v mašnika, čeprav je bil le kovač, kar bi se bilo tudi zgodilo, če bi se sv. Baldomer ne bil protivil in če bi ne bil jokaje prosil škofa, naj tega ne stori, ker da ni vreden biti duhovnik. Če je torej ta kovač molil, veliko molil in premišljeval, lahko dela to vsakdo.

Iz ponižnosti si je v samostanu izbral najbolj siromašno celico. Ob času obeda so vsakokrat prileteli ptički in so jedli iz njegove roke. Sv. Baldomer pa je živalcam govoril: »Nasitite se in pojte Gospodu neprenehoma zahvalno pesem!«

Nikar se torej ne izgovarjajmo, da nimamo časa za molitev, ker bi to bilo za nas slabo znamenje.

*

*

*

43. »Če sem jaz vas neskončno ljubil, kako ste pa vi mene ljubili in izpolnjevali moje zapovedi?« Izprašajmo se, kako smo prejeli sv. zakramente, zlasti zakrament sv. pokore in sv. obhajila? To so sadovi, ki jih zahteva od nas Jezus in sicer od vseh enako, bodisi da so ubogi ali bogati, bodisi da so podložniki in preprosti ali pa vladarji, cesarji in kralji, bodisi da so duhovskega ali svetnega stanu. Kdor-koli je grešil, mora delati pokoro, ker je mogoče le s pokoro oprati grešne madeže.

Vprašajmo se, kako smo delali pokoro za storjene grehe, kako smo se premagovali in kako smo krotili poželjivost? Zglede, kako so celo kralji in cesarji delali javno pokoro, čitaj na str. 764 in 1646 »Sejavca«.

Če beremo življenje svetnikov, vidimo, da so delali ostro pokoro tudi sv. Alojzij, sv. Stanislav, sv. Terezija, ki niso naredili nikoli smrtnega greha in da so se spovedovali vsak teden in sicer tudi takih malih grehov, o katerih mi niti ne mislimo.

*

* *

44. Če sem jaz vas ljubil, kako pa vi mene ljubite? Ali posnemate moje sv. čednosti? Jezus zahteva od nas zlasti sv. *potrpežljivost*. V takih stiskah, v kakršnih je bil Kristus tisti večer pred smrtjo, nismo mi nikoli in vendar je Kristus v bridkosti govoril besede: »Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!« Tako je tudi sv. Roza Limanska v hudih dušnih bridkostih v teku petnajstih let vedno ponavljala besede: »Ne moja, ampak tvoja volja, o Gospod, naj se zgodi!« Ona ni nikdar tožila. Če jo je kdo vprašal, kako je kaj, je odgovarjala: »Dobro!« V trpljenju je večkrat izgovarjala tudi te-le besede: »Pomnoži, o Gospod, trpljenje, a pomnoži tudi ljubezen!«

*

* *

45. Če sem jaz vas ljubil, kako ste pa vi mene ljubili? Jezus pričakuje od svojih ljubljencev *sv. ponižnosti*. Ponižnost ima tri stopnje. Na prvi stopnji je, kdor ne išče na tem svetu od ljudi nobene časti in hvale; na drugi stopnji je, kdor se nobenega zaničevanja in zasramovanja ne boji in ne straši; na tretji stopnji pa je, kdor se še veseli, ko mora trpeti zaničevanje in poniževanje.

Vse tri stopnje ponižnosti so imeli svetniki in svetnice. Sv. Frančišek Regis se je celo pomišljal, ali bi sprejel čast mašništva. Zdelo se mu je, da bi bilo zanj bolje, ko bi ne dobil te časti, ampak da bi ostal le navaden hlapec in ponižen brat v samostanu. Ko je pa postal mašnik je najraje pridigal ubogim na preprost način in če ga je kdo kaj pohvalil, je na obrazu od sramežljivosti ves porudel. Kakor beremo v njegovem životopisu je ta svetnik celo iskal zasramovanje in zaničevanje. Zato se je nerodno oblačil in je nalašč nerodno hodil. Če so ga predstojniki kaj pokarali, ni nikdar odgovarjal, čeprav bi bil nedolžen. Ko ga je ob neki priliki hotel nekdo zagovarjati, ga je prosil, naj tega ne dela, kajti ob takih prilikah se udeležujemo zasramovanja, ki ga je moral trpeti Kristus. On je učil, da so poniževanja in sramotitve, ki jih moramo trpeti, največji zaklad za kristjana.

*

*

*

46. Če sem jaz vas ljubil, kako ste pa vi mene ljubili? Jezus zahteva od ljubečih src, *strah božji in ljubezen božjo*. Strah božji je začetek modrosti in začetek ljubezni. Kdor ima strah božji, se boji razžaliti Boga in ga na ta način začne ljubiti kot svojega največjega dobrotnika. Kristus je rekel: Tisti me ljubi, ki izpolnjuje zapovedi, t. j. ki se boji storiti kaj proti božji volji ali proti božjim zapovedim.

Tako se iz strahu božjega razvije polagoma goreča ljubezen božja, ki je dvojna: ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega. Sv. Frančišek Regis se je popolnoma žrtvoval za Boga in za bližnjega. Najraje bi bil šel mej pagane v sv. misijone, a mu predstojniki niso dovolili. V njegovem srcu je bila prava strast delati dobro vsem ljudem. Nekoč so ga razbrzdani mladeniči natepli in poteptali v blato, a se ni maščeval, ampak je rekel: »O Gospod, zakaj bi ne smel za čast tvojega imena še več trpeti?« Njegova ljubezen do bližnjega se je kazala v požrtvornosti do siromakov, v neprestanem spovedovanju, pridiganju in podučevanju siromašnih otrok. Govoril je: Moja največja slava je služiti siromakom, kajti s tem služim samemu Jezusu Kr.« To je tudi resnica, ker je Kristus rekel: »Kar ste storili enemu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili«.

*

*

*

47. Če sem jaz vas ljubil, kako ste pa vi mene ljubili? Jezus zahteva in pričakuje od nas *odpovedi*. Človek se mora sam sebe krotiti, da si ohrani nedolžnost in sv. čistost. Krotiti moramo svoje oči, svoja ušesa, jezo in druge strasti, ki jih ima vsak človek. Človek mora marsikaj potrpeti zavoljo Jezusa, če ga res ljubi, kakor ljubi on njega. Sv. Frančišek Regis je rekel: »Moja največja tolažba je, če morem kaj trpeti za Jezusa«. Nekoč se mu je postavil nasproti častnik ali oficir, ker je bil sv. Frančišek pregovoril neko dekle, naj nikar ž njim več ne občuje na grešni način. Častnik je potegnil sabljo in je zakričal nad svetnikom: »Umreti moraš!« Svetnik pa je prav mirno odgovoril: »Dovoli mi le par trenutkov, da nekoliko mislim na Boga!« Kmalu potem reče častniku: »No, sedaj lahko storiš z menoj, kar hočeš. Želim prav iz srca umreti za Jezusa!« Častnik je kar ostrmel, ko je videl, kako miren je bil svetnik in kako mirno in brezskrbno mu je odgovoril. Ves skesan se je vrgel na kolena predenj in ga prosil odpusta.

Tako bodimo tudi mi v vseh stiskah, težavah, bridkostih in boleznih mirni in vdani v voljo božjo. Naj pride na nas, kar je božja volja. Glavna reč je, da se čuvamo greha, da krotimo svoje počutke, izpolnjujemo zapovedi božje, da smo vedno v milosti božji, pripravljeni na odhod v večnost.

*

*

*

48. Če sem jaz vas ljubil, kako ste pa vi mene ljubili? Jezus zahteva od tebe krščansko uredbo hiše ali sobe, kjer stanuješ. Ali imaš znamenje Srca Jezusovega že pri vhodu, da vsakdo lahko takoj spozna, da je tvoja sobica ali hišica posvečena najboljšemu in najblažjemu Srcu? Če le moreš, imej Srce Jezusovo že pri vhodu ali kje na očitnem mestu, da je takoj lahko ugleda, kdor stopi k tebi. Obljuba, ki jo je naredil Jezus sveti Margariti Alacoque, se glasi: »Blagoslovil bom hiše, kjer bodo imeli in častili sliko mojega presvetega Srca«.

Glej tudi, da boš imel na očitnem mestu božje razpelo. Božje razpelo nas spominja trpljenja Kristusovega in torej Njegove največje ljubezni do nas. Sv. Lenard, ki ga praznujemo dne 20. dec., je vsak dan pobožno opravljal sv. križev pot in je na vseh misijonih priporočal premišljevanje trpljenja Kristusovega. Na prsih je nosil križ z ostrimi bodalci. V sobi imej tudi podobo M. B. in druge svete in vzpodbudne podobe ali vsaj take, ki ne pohujšujejo.

Neka družina je pred leti prosila, naj jej dajo iz nekega zavoda deklico siroto, ki bo pri njih služila, se lahko tudi učila kuhanju in še drugim gospodinjskim delom. Vodja je bil zadovoljen, pa je hotel vendar-le prej to družino obiskati in se bolj natančno domeniti. Ko pride tja, ga peljejo v sobo za obiske. In kaj zagleda? Vse okolu zida so bile nesramne in pohujšljive podobe skoraj nagih oseb. To mu je bilo dovolj. Takoj je zasukal govor, da s tisto deklico ne bo

nič, ker bi varuh ne dovolil, ker je bolehná itd. Podobe so mu pokazale, kakšni ljudje so to in komu bi prišla v roke nedolžna deklica.

*

* *

49. Glejmo torej na vse reči, da bomo v vseh rečeh kazali, da ljubimo Jezusa, kakor je on ljubil nas. Vsak dan se Jezusu zahvaljujmo, da smo bili rojeni katoličani. Nikar ne glejmo na neumne ljudi tega sveta! »Če sem jaz vas ljubil, kako pa vi mene ljubite?« pravi Kristus.

Ne smemo misliti, da je dovolj, če je kdo v srcu katoličan. Ne! Mi moramo tudi z zunanjimi znamenji kazati, da smo katoličani. Vsak naj ima čeden rožni venec, snažne mašne ali molitvene bukve, ob nedeljah snažno obleko, s katero kažemo, da verujemo v vstajenje mesa in večno življenje. Zato je ob nedeljah in praznikih vse delo prepovedano, kar pomenja, da v večnem življenju ne bo ne truda ne znoja, ne žalosti ne joku, ampak večni pokoj in večno veselje. Ob nedeljah in praznikih je zelo grdo, če kdo hodi v vsakdanji obleki okrog ali če celo opravlja hlapčevska dela. Taki kažejo, da nimajo vere v vstajenje mesa in v večno življenje. Dobe se lahko tudi izjeme, da mora kdo biti v vsakdanji obleki in da mora opravljati hlapčevska dela, navadno pa to ne sme biti.

*

* *

50. V vseh teh rečeh si izprašajmo danes vest. Če spoznamo, da nismo v kateri-koli reči obrodili dobrega sadu, pokesajmo se in naredimo trden sklep, da hočemo biti za naprej bolj pridni in vestni. Če je Jezus nas neskončno ljubil, ljubiti ga moramo tudi mi ne le z besedo, ampak v dejanju in v resnici. V vsem našem življenju se mora kazati, da je Jezus naš Kralj, Kralj naših src in naših družin, Kralj našega zasebnega in javnega življenja. Tako bomo z ljubeznijo povračali neskončno ljubezen Njegovega presvetega Srca.

SEDEMINŠTIRIDESETO BRANJE

ZA TRETJO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

1. Bog in angeli se veselé nad grešnikom, ki se izpreobrne, kakor se veseli človek, ki izgubi ovco, pa jo spet najde in pokliče prijatle in sosedo ter reče: »Veselite se z menoj, ker sem našel ovco, katera se je izgubila, in kakor se veseli žena, ki izgubi en denar, pa ga najde in pokliče prijatlice in sosede ter reče: Veselite se z menoj, ker sem našla denar, katerega sem izgubila. Kristus je tej priliki dostavil še te-le besede: »Povem vam, da tako bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore«.

*

*

*

2. Ta nauk *današnjega* sv. evangelija je vsem grešnikom v tolažbo. Sam Bog in vsi angeli v nebesih se veselé, ko se grešnik resnično izpreobrne, ko se skesa in poniža pod mogočno roko božjo.

Kakšno veselje da je v nebesih nad enim grešnikom, kateri se spokori, pojasnjuje nam Kristus v priliki o izgubljenem sinu. Izgubljeni sin se je hudo pregrešil nad očetom, ko se je pa spokoril in se vrnil k očetu, mu je oče tekel naproti, se ga oklenil okolu vratu, ga poljubil in napravil veliko pojedino. Rekel je: »Jesti hočemo in piti, zakaj ta moj sin je bil mrtev in je spet oživel, je bil izgubljen in je najden«.

Sv. Margarita Kortonska je živela devet let v velikih grehih. Toda milost božja jo je presunila in izpreobrnila. Nihče pa je ni hotel več sprejeti, še lastni oče jo je zapodil, ko se je vrnila. Toda nebeški Oče jo je milostno sprejel in v samostanu je postala velika svetnica, ki jo praznujemo dne 22. februarja.

Tudi sv. Norbert, ki ga praznujemo dne 6. junija je imel v mladosti posvetno in prevzetno življenje. Nebeški Oče pa ga ni zapustil. Nekega dne je prevzetno jezdil čez polje. Kar naglo je nastala nevihta in strela je udarila v zemljo pred konja. Konj se splaši in izsadi jezdeca na tla. Obležal je nezavesten. Njegov spremljevalec se je dolgo trudil, da bi ga spravil k zavesti. Ko se je po dolgem času zavedel, je bila njegova prva beseda: »Gospod, kaj hočeš, da naj storim?« In zaslišal je v svoji vesti notranji glas božji: »Ogibaj se hudega, delaj dobro, išči miru in zatekaj se k moji usmiljenosti«.

Na ta način je milost neskončno dobrega nebeškega Očeta izpreobrnila tudi tega Savla v Pavla. Bil je takrat v službi pri cesarju Hen-

riku V., a se ni več vrnil na dvor, ampak šel v svojo hišo in jokaje premišljeval božjo usmiljenost, ki ga je rešila, da ni umrl v velikih grehih, v katerih je živel.

Sv. Godolevo, ki jo praznujemo dne 6. julija, je nje mož, plemenitaš Bertulf, strašno preganjal in nazadnje še dal na krut način umoriti. Dva njegova hlapca sta ji na njegov ukaz zadrgnila vrv za vrat in ko ni več dihala, sta ji še glavo potopila v vodo, da bi smrt bila bolj gotova. To je bilo strašno dejanje krvoločnega moža, a kljub temu je sv. Godoleva molila zanj v nebesih in ko mu je izprosila milost izpreobrnitve, so se vsa nebesa razveselila. Bertulf je šel na grob sv. Godoleve in se tam bridko razjokal. Prosil jo je, naj bi dosegla pri Bogu milost, da bi mu bilo povedano, kaj mu je storiti. Razodeto mu je bilo, naj gre v samostan. Tako je tudi storil. Ko je prišel na samostanska vrata, je pokleknil in jokaje prosil, naj bi ga sprejeli. Vsi redovniki so bili do solz ginjeni, ko so videli njegove solze in njegovo resnično izpreobrnitev. Tako se je nad njim veselilo nebo in zemlja. Umrl je v samostanu v duhu resnične pokore in svetosti. Ko so po več letih razkopali njegov grob, so našli njegovo telo nestrohnelo. Čeprav je bil velik grešnik, uživa sedaj vendar-le skupaj s sveto Godolevo v nebesih večno srečo.

Naj bodo grehi še tako veliki, da se človek le skesa in poniža pod mogočno roko božjo, pa se mu grehi odpuste, da je veselje v nebesih

večje, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore. Zato nam kliče sv. Peter v današnjem sv. berilu: »Preljubi, ponižajte se pod mogočno roko božjo, da vas Bog poviša ob času, ko vas obišče«, t. j. ko vas obišče s svojo milostjo, da vam podeli odpust grehov. Bog zahteva od nas, da se odkritosrčno ponižamo pod mogočno roko božjo, da priznamo svojo pregreho, da se kesamo in poboljšamo. Bodi naša prva skrb, da se ne damo več zavesti po hudobnem duhu v greh, vse druge skrbi prepustimo Bogu, kakor pravi sv. Peter v današnjem sv. berilu: »Vso svojo skrb pustite Njemu, zakaj njemu je skrb za vas. Bodite trezni in čujte, zakaj hudobni duh, vaš zoprnik, hođi okolu kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Temu se ustavljajte z močno vero in vedite, da so vaši bratje, ki so po svetu razkropljeni, v prav takem trpljenju«. Tako sv. Peter. Nikar si torej ne domišljujmo, da drugi nimajo nič potrpeti. Vsak človek ima svoje trpljenje in mora v potrpežljivosti služiti Bogu izpolnjujoč zapovedi. Brez potrpežljivosti se ni mogoče ustavljati grehu. V potu svojega obraza si moramo služiti svoj kruh.

Ako smo grešili, delajmo pokoro, da bo v nebesih veselje veliko. Ko se pa izpreobrnemo k Bogu, glejmo, da spet ne pademo. Potrebna nam je za to potrpežljivost, ker drugače prav gotovo pademo. Če bomo pa potrpežljivi, »nas bo Bog, po kratkem trpljenju popolne storil, utrdil in ukoreninil«, da se bomo lahko ustav-

ljali vsemu slabemu z močno vero, ker smo vsi poklicani k lepemu krščanskemu življenju in k večni slavi v Kristusu Jezusu.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

3. Prekrasni so nauki, ki nam jih daje današnje sv. berilo in današnji sv. evangelij za lepo krščansko življenje: »Bodite trezni in čujte... ustavljajte se hudiču v trdni veri... Bogu bodi slava in oblast vekomaj!... Vse svoje skrbi preložite na Boga, zakaj on skrbi za vas.... Večje bo v nebesih veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore«.

Ti prelepi nauki se kažejo v životopisih vseh svetnikov in svetnic božjih. Vsi so izpolnjevali te nauke sv. Petra in jih priporočali vsem ljudem.

Oglejmo si na pr. zgled sv. Ignacija Lojolskega, ki ga praznujemo dne 31. julija in ki ga prištevamo mej najslavnejše može vseh časov.

Sv. Ignacij je ustanovil jezuitski red, ki je še danes po vsem svetu razširjen. Svojim učencem je zapustil izvrstnih nauk in prekrasnih opominov, po katerih so se jezuitje ravnali in se ravnaajo še dandanes.

Zanimivo je tudi vedeti, da so jezuitje prvi ustanovili komunistično ali »boljševiško« državo v Paragvaju v južni Ameriki. Ta »boljševiška« država pa ni bila brezverska, kakor je brezverska boljševiška država v Rusiji.

O vsem tem hočemo danes ob kratkem pre-mišljevati. Razume se, da sem izbral iz životo-pisa sv. Ignacija le nekaj reči, ki nas bolj za-nimajo.

*

*

*

4. Pred vsem naj omenim izrek sv. Igna-cija: »Premaguj sam sebe!« Ta izrek, ki se iz-raža tudi v današnjem sv. berilu, ne velja samo jezuitom, ampak slehernemu človeku. Sv. Fran-čišek Ksaverski je v Indiji pogostoma ponavljal besede: »Premaguj sam sebe!« Vprašali so ga, zakaj vedno to ponalja? Odgovoril je: »Ker sem se tako naučil od našega očeta Ignacija!« Sv. Frančišek je v Indiji in na Japonskem ve-liko trpel. Preganjali so ga, smešili so ga, ži-veža ni imel, bolezen ga je nadlegovala, poti so bile slabe, pomočnikov je imel malo, ljudje so bili divji itd. V vseh teh težavah in skušnjavah si je vedno ponavljal: »Premaguj sam sebe!« Tako si je sv. Frančišek nabiral zasluge za nebesa.

Posnemajmo sv. Ignacija in njegovega to-variša in učenca sv. Frančiška in ponavljajmo v težavah in zoprnostih besede: »Premaguj sam sebe!«

Sv. Terezija Deteta Jezusa ni opravljala velikih in težavnih del, ampak navadna domača dela, pa se je v teh lepo premagovala in si ponavljala besede: »Premaguj se!« Tako se je zveličala. Prav tako blaženi Don Bosco. On ni šel ne v Indijo in ne na Japonsko, ampak je doma opravljal svoje dolžnosti. Mej domačimi deli je ostarel in se zveličal.

Tako moramo tudi mi svoje dolžnosti in svoja opravila dobro opravljati in se v vsakdanjih zoprnostih premagovati:

Ko te kliče ura zjutraj, premagaj se, vstani hitro in pojdi na dobro delo, katero lahko opraviš o pravem času. Če ta čas zamudiš, je dobro delo izgubljeno za celo večnost.

Ko te skušnjava moti, da bi naredil hudo dejanje, premagaj se! Če se premagaš, se ti bo to zapisalo v dobro v večnih bukvah.

Ko te oči ali ušesa skušajo, da bi gledal ali poslušal kaj nespodobnega, premagaj se. To ti bo zapisano v zaslugo v nebesih.

Če te jeza lomi, če te skušnjava prijemlje, da bi preklinjal — premagaj se, da si nabereš zaslug za večno življenje.

Če te skušnjava prijemlje, da bi šel igrat ali pijančevat — premagaj se in bodi mož, da te Bog blagoslovi.

Huda skušnjava je zlasti nevoščljivost. Ko jo začutiš — premagaj se! Grda je zlasti nevoščljivost radi milosti božje. Beremo o sv. Ulrihu naslednjo podučno dogodbico. Opat samo-

stana, kjer je bil sv. Ulrih, je nekoč šel po opravkih na potovanje. S seboj je vzel sv. Ulriha in meniha Hunalda. V nekem kraju bi bil moral sv. Ulrih maševati. Ker pa je bil opat po opravi ku zadržan, je poslal Hunalda k sv. Ulrihu, naj mu reče, da mora s sv. mašo nekoliko počakati. ker da se hoče opat te sv. maše udeležiti. Hunald je sicer šel k sv. Ulrihu, ker mu je pa bil nevoščljiv in bi bil rad videl, da bi se bil opat nanj razjezil, je sv. Ulrihu le z roko nekaj pomignil. česar pa sv. Ulrih ni mogel razumeti. Zato je začel takoj sv. mašo. Sedaj pa teče Hunald k opatu in zatoži sv. Ulriha, da ni hotel ubogati in da je začel maševati. Opat je vedel, da je sv. Ulrih nedolžen, pa ga je hotel poskusiti v ponižnosti in potrpežljivosti. Šel je k oltarju in mu je na videz ostro ukazal odstopiti, ter mu ježno snel mašni plašč. Pohlevno in ponižno sleče sv. Ulrih še druga oblačila, ne da bi bil izgovoril niti besedice. Ko so pa prišli do cerkve druge postaje, mu opat prijazno reče, naj tam mašuje, ker se je bil popolnoma prepričal o njegovi pokorščini in ponižnosti.

Iz tega zgleda je razvidno, kako se nevoščljivost skriva v srcu tudi pri takih malenkostih in kako moramo biti čujoči, da premagamo hudiča, ki hodi okrog kakor rjoveč lev!

*

*

*

5. Drug izrek sv. Ignacija, ki ga je vedno ponavljal, je bil: »Vse v čast božjo!« Ta izrek je na vseh pečatih jezuitskih samostanov, na vseh jezuitskih spomenikih in na vseh jezuitskih cerkvah.

Sv. Janez Zlatousti je rekel: »Če ni kaj v čast božjo, je bolje, da se ne zgodi«. To bodi nam v pravilo!

Imamo lep zgled iz apostolskih časov namreč v sv. Barnabi in sv. Pavlu. Sv. Barnaba je bil najvišji cerkveni predstojnik v Antiohiji, ker so ga bili tja poslali apostoli iz Jeruzalema. On je sv. Pavla privedel v Antiohijo in ko so prvi kristjani začeli zaničevati sv. Pavla, češ, da je prej preganjal cerkev, se je sv. Barnaba zavzel za nj in ga zagovarjal. Sv. Pavel je bil izvoljen le za pomočnika sv. Barnabi. Sv. Barnaba je bil lepe in visoke postave, dočim je bil sv. Pavel majhne postave, kakor pravi sv. Krizostom. V Dejanju apostolov se sv. Barnaba imenuje vedno pred sv. Pavlom. Toda sv. Barnaba ni gledal na svojo čast in na svoje dostojanstvo, ampak le na čast božjo in je povsod, koder sta sv. Pavlom oznanjevala sv. evangelij, pustil prvo mesto sv. Pavlu in je hotel, naj on govori na vseh zbirališčih in v sinagogah. Sv. Pavel je bil namreč silno zmožen. Prištevajo ga mej največje veleume vseh časov. Ali bi delali tudi mi tako ponižno kakor sv. Barnaba? Ali se ne prepiramo večkrat za prvo mesto pri mizi, pri sejah, v odborih, ali se ne silimo vedno v ospredje, ali ne govorimo radi prvi in hočemo,

da bi povsod le naša veljala? Tako ni delal sv. Barnaba, če tudi je imel višje dostojanstvo ko sv. Pavel. On se je veselil, da je imel takega pomočnika s seboj, ki je vse znal in povsod izvrstno govoril. Tako je sv. Barnaba pokazal, da mu je vse le za čast božjo in za čast Jezusovega presv. imena. On se je veselil, da je Bog dal sv. Pavlu tako velike talente in da je mlada krščanska cerkev z delovanjem sv. Pavla tako izvrstno napredovala.

Posnemajmo ponižnega sv. Barnaba! Ne poganjajmo se za svojo čast in slavo, ampak le za čast in slavo božjo, za čast in slavo Jezusovega imena, kakor pravi tudi sv. Peter v današnjem berilu.

*

*

*

6. Nadaljnji izrek sv. Ignacija Lojolskega je bil: »Ako bi mogel tisočkrat umreti, bi rad tisočkrat pretrpel smrt, da bi le eno dušo rešil«. Kako je sv. Ignacij gorel za zveličanje duš, naj pojasni zgled: Nekoč je slišal o nekem mladeniču, da je nesramno grešil z neko osebo in da zahaja po noči v njeno hišo. Pot tja je držala mimo mlake. Bilo je po zimi in silno mrzlo. Sv. Ignacij gre in v mrzli vodi stoječ čaka mladeniča. Ko pride mladenič do njega, mu zakliče: »Nesramnež, kam greš? Glej, mej tem ko hočeš ti grešiti in Boga žaliti, hočem jaz tu v mrzlo ledeni vodi delati pokoro«. Ko zasliši mladenič te besede, ga groza izpreleti. Vrne se takoj in začne novo, lepo življenje.

Tako je sv. Ignacij posnemal Kristusa, ki je z grešniki hodil in grešnike izpreobračal, kakor pravi današnji sv. evangelij.

*

* *

7. Sv. Ignacij je rekel tudi: »Več koristi cerkvi in bližnjemu, kdor ima le eno merico svetosti in tri merice zdravja, ko tisti, ki ima le eno merico zdravja in tri merice svetosti«. S temi besedami nas je hotel opozoriti, da moramo skrbeti za zdravje, ker če zdravja ni, moramo biti v postelji in ne moremo koristiti cerkvi in bližnjemu razen z molitvijo.

*

* *

8. Naj omenim, da je sv. Ignacij do 29. leta posvetno živel. Bil je stotnik v vojaški službi in v vojski ranjen. Ležeč na postelji je prebiral svete knjige. To branje ga je vsega premenilo. Takoj je sklenil drugačno življenje. Pred vsem je opravil veliko spoved in dal slovo svetu. Životopis pravi, da je tudi še po veliki spovedi bil boječ, ali je spoved in kesanje dobro opravil. Ostal je potem zvest do konca. Vse to je nam v poduk in v tolažbo, ko nas včasih napadajo dvomi, ali smo svoje spovedi prav opravili ali ne, ali smo v milosti božji ali nismo.

*

* *

9. O srčnosti sv. Ignacija in o njegovem pogumu pričajo naslednji dogodki in izreki. Sv. Ignacij je večkrat zabredel s svojimi tovariši v hude denarne in gmotne stiske. Nekoč je bilo že na tem, da bi jim prodali vso hišno opravo. Sv. Ignacij pa je le v Gospoda trdno zaupal in je ob tisti priliki rekel: »Mene ta reč nič ne skrbi; ako nam vzemo postelje, bomo pa na tleh spali, kakor spijo vsi siromašni ljudje«. Bog mu je v takih slučajih čudežno pomagal. Ko so bili nekoč v hudi stiski in ni bilo niti vinarja pri hiši, je nenadoma nekdo prinesel v dar sto zlatih, ob drugi priliki je prinesel polno denarnico. Tako se je sv. Ignacij ravnal po besedah sv. Petra, ki nas opominja: »Vso skrb zvrnite na Boga!«

Imel pa je sv. Ignacij navado, da je goreče molil, preden se je lotil katerega koli dela. Ako so nastali zadržki in preganjanje, je sv. Ignacij bil vesel, ker je imel trdno zaupanje, da bo Bog pomagal dobri stvari, ki je začeta Njemu v čast. V preganjanju je imel navado govoriti: »Polni kelih trpljenja je poroštvo, da hoče Bog koga povelicati« in pa: »Preganjanje ni nič drugega ko vevnica, ki čisti naše sv. čednosti« ali kakor pravi sv. Peter v današnjem berilu: »Trpljenje nas izpopolnjuje, utrjuje in krepi«.

To so krasni in tolažbe polni izreki, ki jih je sv. Ignacij tudi natančno izpolnjeval. Njegovo glavno delo pa je red, ki ga je ustanovil in ki traja skozi stoletja po pravilih, ki jih je spi-

sal goreče proseč Boga razsvitljenosti, dalje bukve njegove o premišljevanju, ki mu jih je narekoval, kakor pravijo, sv. Duh.

*

*

*

10. Največja slava sv. Ignacija in njegovega reda pa je sv. misijon v paraguajski državi v južni Ameriki. Država Paraguaj je na rekah Paraguaj in Parana med Brazilijo in Argentinijo (Buenosayres). To je danes bogata kmečka država. To v prejšnjih časih le z gozdi pokrito deželo so odkrili Španci l. 1516, a niso divjakom nič pomagali. Kasneje jo je španska vlada izročila jezuitskemu redu, ki naj bi Španiji plačevali le davek. Jezuitje so sprejeli tam sv. misijone in hkrati tudi vlado s pogojem, da ne smejo tja prihajati španski izseljenci in uradniki, ki so bili navadno sami izprijenci, ki so siromašne Indijance le kvarili. Jezuitje so polagoma ustanovili štirideset misijonskih postaj. Najvišji oblastnik misijonske postaje je bil župnik, ki je imel po enega stražnika. Ljudje so bili tako dobri, da sploh ni bilo treba orožništva. Vsi izpreobrnenci so hodili vsak dan k sv. maši in k sv. obhajilu, potem pa vsi na delo. Vse, kar so pridelali, so spravili v skupne zaloge in iz teh zalog so dobivale družine, kolikor so potrebovali. Lastnine niso imeli. Mladi ljudje so morali zgodaj sklepati sv. zakon. Iz skupnih dohodkov so jezuitje plačevali davke za vse družine. Ljudstvo je bilo srečno in zadovoljno

in se je v šolah izobraževalo v domačem indijanskem jeziku, ki se imenuje guaranski jezik in ki se je do današnjih časov ohranil. Španska vlada je leta 1756. odstopila nekaj okrajev te srečne dežele portugalski državi in je na surov način uničila dvesto-letno blagosloveno delo jezuitskega reda. Vlada je verovala sovražnikom sv. cerkve, češ, jezuitje hočejo deželo odtrgati od Španije in da so tam nagromadili ogromnih zakladov. Poslala je tja vojaštvo in uradništvo, ki so podrli s kruto silo delo sv. misijonov mej tamošnjimi Indijanci. Ljudstvo pa je do današnjega dne ostalo katoliško in je v omiki na višji stopnji nego druge dežele v južni Ameriki.

Jezuítje so bili uvedli po zgledu prvih kristjanov komunizem mej temi vzornimi kristjani. Ta komunizem se razločuje bistveno od ruskega nasilnega in brezverskega boljševizma. Komunizem prvih kristjanov in kristjanov v Paraguay-u je imel svoj temelj v živi veri in goreči ljubezni. Le ta najvišja krščanska stopnja človeške omike dovoljuje take poskušnje, pa tudi te se niso mogle dolgo časa vzdrževati, kajti človeške slabosti in hudobije nasprotujejo krščanskim vzorom. Komunizem je lepa reč, pa ljudje ne marajo za druge delati, zlasti ne za pohajače, pijance in zapravljivce. V Paraguay-u je cerkveni zvon naznanjal začetek in konec dela. Na delo so prihajali razen bolnih vsi in vsakdo je imel določeno delo. Če se je kdo pregrešil, so ga na štiri oči opominjali, če ni to pomagalo in je prestopek ponovil, je moral delati

pred cerkvenimi vrati očitno pokoro; če pa še to ni pomagalo, je bila zanj določena kazen s šibami. V 120. letih pa se ni nikdar pripetilo, da bi bili morali koga tepsti, kajti Indijanci so bili goreči kristjani in zelo pokorni ljudje. Dali so se voditi kakor otroci in so tudi bili kakor otroci nedolžni. Jezuitje so jih tako lepo naučili, da so se smatrali za brate, da niso delali razločka mej mojim in tvojim. Ljubezen je objemala in družila vse. Misijonarje so imeli za svoje očete in največje dobrotnike. Greh jim je bil največje hudo in veliko grehov niso niti po imenu poznali. Neki škof je pisal španskemu kralju Filipu V., da je med tem dobrim indijanskim ljudstvom tolika nedolžnost, da ne stori nihče smrtnega greha. Vse to je delala mej njimi živa vera in pogostno prejemanje sv. zakramentov.

Naj vam še popišem, kako so v Paraguay-u ob času jezuitske vlade praznovali praznik sv. Rešnjega Telesa. Gorečnost je bila taka, kakršna je bila mej prvimi kristjani: Pota in hiše so ozaljšali z najlepšimi cveticami. Po drevju so povsod obesili ptičnice, v katerih so prepevali najlepši ptički paraguayske dežele, ob cesti so bili v kletkah razpostavljeni tigri in levi, ki so na svoj način častili Najsvetejše, ribice so švigale Najsvetejšemu naproti v mlakah, ki so jih Indijanci nalašč za to pripravili, po vsej poti je bilo razobešeno vsevrstno sadje in drugi pri-delki, ki se pridobivajo v Paraguay-u. Vsa pri-roda, živa in mrtva, cvetice, drevesa, ljudje in

živali so morali tisti dan častiti Odrešenika. Radostna godba in veselo petje je poveličevalo slavnost presv. Rešnjega Telesa.

Tako so jezuitje z vztrajnim delom, s svetim življenjem, s svetimi nauki in s požrtvornostjo ustvarili najsrečnejše ljudstvo na svetu. V Paraguay-u so se obnovili lepi časi prvih kristjanov. Toda kmalu so Evropejci vse pokvarili. Evropejci se sicer bahajo s kulturo, pa je imajo ubogo malo. Kultura ali omika ne obstoji samo v znanju in v raznih iznajdbah, ampak zlasti v plemenitosti srca in v lepem krščanskem življenju. Omiko nosi človek sam v sebi. Lepa in sijajna zunanost ni še nobena omika ali kultura.

Španci so zatrli v Paraguay-u delo visoke kulture, kajti krščanski komunizem, ki izvira iz trdne vere in goreče krščanske ljubezni, je najvišja stopnja omike ali kulture. Temu komunizmu ali boljševizmu bi ne mogli nič ugovarjati, ko bi ljudje bili res vzorni, vseskozi dobri kristjani. V tem slučaju bi tudi ne imeli več nobene vojske, bi ne potrebovali vojakov in stražnikov in tudi ne sodnikov. Na zemlji bi bil raj. Toda iskati vzorov na tem svetu, ki je polen pijancev, lenuhov, sleparjev in krivičnikov, je zastonj. Človek je že od rojstva nagnen k slabemu. Zato, in ne radi drugega, je zasebna lastnina potrebna. Res je, da so jezuitje uvedli v Paraguay-u komunizem, pa koliko truda so imeli, da so vzdrževali red in dolgo časa bi tudi tam komunizma ne bili mogli vzdržati. To je bil le majhen poskus in jezuitje so ta po-

skus vzdrževali s tem, da so skušali ohraniti mej ljudstvom živo vero in gorečo ljubezen, kar se jim je tudi posrečilo. Zato pa je bilo ljudstvo ž njimi silno zadovoljno. Ko so evropejski divjaki prepodili jezuite, so Indijani jokali po njih kakor otroci, katerim zakopljejo očeta.

*

*

*

11. Kaj naj rečemo o nesrečni Rusiji? Tam so komunizem uvedli brezverci z ognjem in mečem. Polastili so se cerkvenega premoženja, cerkve premenili v zaloge in gledališča in uničili sploh vse versko življenje. Tak komunizem je kajpada neumen in zločinski. Zato pa ne more trajati. Da bi se mogel komunizem ali boljševišтво vzdržati mej brezverci in hudobneži, je popolnoma izključeno. Zato beremo, da se boljševiki v Rusiji že umikajo in svoje načrte popravljajo, kajti komunizem je v takih razmerah nemogoč. Razmere, ki so sedaj v Rusiji so nezdrave in neumne, ki sicer veliko škodujejo ruski krščanski cerkvi, a pomisliti moramo, kako so v prejšnjih časih nasprotovali pravoslavni škofje in duhovniki rimskemu papežu. Zato pravijo, da je boljševišťvo šiba božja, s katero tepe Bog razkolne škofe, duhovnike in vernike za njih grehe.

*

*

*

12. Sv. Ignacij nam kaže z življenjem in z nauki pravo pot, ki vodi do časne in večne sreče. Ko bi vsi izpolnjevali nauke sv. Ignacija, ki so nauki Jezusa Kristusa in apostolov, bi imeli na zemlji raj in v raju bi ne potrebovali ne orožnikov ne vojakov, ne sodnikov ne advokatov, ne pušk ne topov. Vse ljudi bi vezala v občestvo svetnikov pravičnost in ljubezen. Imeli bi lahko vse skupno, ker bi mej nami ne bilo nobenega lenuha, nobenega krivičnika in sleparja. Izkazovali bi si ljubezen drug drugemu, ker bi se ljubili kot otroci božji in dediči večnega kraljestva.

Komunistični nauki so lepe sanje o izgubljenem raju. V tej solzni dolini se ti vzori ne dajo v celoti doseči. Tu imamo opraviti s človeškimi strastmi in hudobijami in s hudobnim duhom, kateremu se moramo ustavljati, da dosežemo kdaj večni raj v nebesih.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

13. »Ustavljajte se hudiču v trdni veri, vedoč, da so vaši po svetu razkropljeni bratje v prav takem trpljenju«. Tako nas opominja v današnjem berilu sv. Peter, ki je na tem svetu veliko trpel. Človek mora biti pogumen, kajti prav v trpljenju in v skušnjavah dobivamo obilnih milosti.

Sv. Pavel navaja v drugem pismu do Korinčanov (12) besede, ki mu jih je Kristus govoril: »*Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti izpopolnjuje*«. Sv. Pavel se Mu je namreč potožil radi trpljenja, ki ga je moral trpeti in Ga prosil, naj mu to odvzame. Kristus pa mu je odgovoril: »Ne! Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti izpopolnjuje«.

Sv. Janez sv. Križa pravi: »Takrat, ko človek trpi, dobiva duša, ki se pogumno ustavlja skušnjavam, preganjanju in trpljenju, veliko moč, čistost, luč, tolažbo in veliko drugega dobrega po besedah Kristusovih (II. Kor. 12, 9)«.

Takrat, ko se pogumno premagujemo in ustavljamo trpljenju in raznim nevšečnostim — takrat so najboljši trenotki milosti in zveličanja.

*

*

*

14. Sv. Romuald, katerega praznujemo dne sedmega februarja, je šel v puščavo in je tam živel z nekim puščavnikom prav ostro. Hudobni duh pa ga je silno skušal in mu neprestano prigovarjal, naj zapusti puščavniško življenje. Govoril mu je tako-le: »Ti si iz plemenite in bogate družine, zakaj bi tukaj sameval in pustil, da si nehvaležni sorodniki lastijo tvoje premoženje, ti bi lahko postal slaven in imeniten; tvoja spokorna dela so preostra in tudi niso dosti vredna: živel boš še dolgo vrsto let in bi bil neumen, če bi se hotel tako dolgo pokoriti v puščavi«. Hudobni duh ga je tako mučil s temi skušnjavami.

da je sv. Romuald tudi po telesu shujšal, a on je pogumno odbijal hudičeve prigovore. Nekega dne ga je hudič posebno hudo napadel. Sv. Romuald pa se mu ni vdal, ampak se je obrnil k Jezusu z milo prošnjo: »O ljubi Jezus, zakaj si me zapustil? Ali si me popolnoma izročil v roke mojih sovražnikov?« Ko je pa tako milo prosil, je začutil posebno milost v svojem srcu. Njegovo srce se je v milosti nebeške tolažbe in nebeškega veselja kar topilo, kakor se topi vosek na ognju.

Iz te dogodbičice je razvidno, da nam Jezus deli najobilnejših milosti v slabostih ali v trpljenju, kakor je obljubil sv. Pavlu.

Sv. Viljelma, ki ga praznujemo dne 16. aprila, je hotela nekoč nesramna ženska zavesti v greh nečistosti. Sv. Viljelm je nesramnico odbil, a je imel od takrat hude skušnjave zoper sv. čistost. Že je mislil, da ni sposoben za samostan in že je sklenil, da se vrne v svet. Zapustil je samostan in stopal zamišljeno po cesti. Tu mu je posebna milost božja prišla na pomoč. Ko je počival ob cesti, je v trudnosti zaspal. V sanjah pa je videl, da se mu je približala velika množica zveri, ki so ga obdale in ga hotele raztrgati s kremplji in z zobmi. Zaklical je prestrašeno: »O Gospod, pomagaj mi! Pomagal si mi, da sem odbil nesramnico, pomagaj mi tudi sedaj, da se rešim teh divjih živali. Ako me rešiš, hočem ostati na tvojih poteh in te slaviti in hvaliti vekomaj!« Na to prošnjo so zveri takoj izginile, on pa se je zbudil. Kakor pa je sklenil v sanjah,

tako je tudi storil. Vrnil se je v samostansko celico in hvalil in slavil v njej Boga do smrti. Divje živali, t. j. nečiste skušnjave, nečiste misli in želje pa so popolnoma izginile, ker je sv. Viljem začel bolj previdno živeti in se vsega ogibati, kar bi utegnilo zbuditi v njem kako nečisto misel ali nečisto željo.

Iz te dogodbee je spet razvidno, kako nam Bog ob času slabosti ali hudih skušnjav pošilja posebnih milosti, da nas reši prepada, ki bi vanj lahko treščili. Iz te dogodbee pa je tudi razvidno, da moramo biti vedno na straži glede nečistih misli in želj, ker te so kakor divje zveri, ki človeka neprestano obdajajo in zalezujejo. Zato moramo skrbno stražiti svoje oči, svoja ušesa in druge čute. Glejmo, kaj beremo, kakšne podobe ogledujemo, s kom hodimo in občujemo! Če premagamo skušnjava in jo pogumno odbijemo, dobimo od Jezusa toliko milosti ko pri sv. obhajilu, pravi sv. Albert.

Marsikdo bi si želel, da bi teh skušnjav ne imel, da bi mu jih Jezus odvezel, toda Jezus pravi, kakor je rekel sv. Pavlu: »Ne! Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti izpopolnjuje!«

*

* *

15. Nekateri razlagavci sv. Pisma pravijo, da je bila tista slabost, ki jo omenja sv. Pavel, njegova bolehnost. Sv. Pavel je bil bolehen, a pri vsem tem ni sprejemal od vernikov nobene pod-

pore, ampak se je s svojim delom preživiljal. Prosil je Jezusa, naj mu to bolehnost odvzame. Jezus pa je rekel: »Ne! Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti izpopolnjuje!«

Tako ima vsak človek več ali manj svoje slabosti ali bolehnosti, svoje telesne in dušne napake. Večkrat prosimo, naj bi ljubi Jezus nam ali komu drugemu odvzel bolezen in podeliti zdravje, pa nismo uslišani, kajti Jezus pravi: »Ne! Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti spopolnjuje«.

Če nas Jezus ne usliši, je gotovo znamenje, da je to boljše za nas. Tiste bolehnosti in slabosti, ki jih imamo, nam dajejo priložnost, da dobimo obilo milosti, ako le hočemo pogumno in potrpežljivo prenašati.

*

*

*

16. Marsikdo bi si želel, da bi ne imel takih sosedov in sosed, da bi ne imel tako hude žene ali tako hudega moža, da bi ne imel tako hudih sovražnikov in nevoščljivcev, a Jezus pravi: »Ne! Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti izpopolnjuje«.

Blagor človeku, ki potrpežljivo prenaša hude sosede, hude sovražnike, nasprotnike in nevoščljivce, hudo ženo ali hudega moža! Tak človek se mora zelo premagovati, da zmaga svojo jezo, svojo maščevalnost in svojo strast, a prejme zato izrednih milosti. Zato zmago prejme krono zveličanja, kakor pravi sv. Janez

(Skrivno Razodetje 2): »Kdor premaga in ohrani do konca moja dela, njemu bom dal oblast čez narode in bo kraljeval...«

Malokateri svetnik je toliko preganjanja trpel ko sv. Janez Zlatousti, ki je bil škof v Carigradu. Ta sveti škof je bil poslan v prognanstvo in je na potu v prognanstvo umrl. V njegovem času pa je živela bogata gospa sv. Olimpija, ki jo praznujemo dne 17. oktobra. Le-ta je s svojim silnim bogastvom podpirala sv. Krizostoma in druge škofo, razne cerkve in zlasti siromake. Ko je bil pa sv. Krizostom v prognanstvu, so tudi njo zaprli v ječo, jo na razne načine v ječi mučili ter jo bolešno in šibko poslali v prognanstvo. Sv. Janez Zl. jej je pisal v tolažbo v prognanstvo več pisem. V enem teh pisem pravi v kratkem tako-le: »Bati se moramo samo greha; vse trpljenje in preganjanje ni nič! To traja le malo časa. Veseliti se moramo, če imamo priložnost kaj trpeti. Bolezen, preganjanje, zasramovanje, žalitve — to so za človeka velika dobrota, če jih potrpežljivo in vdano prenaša. Zato moramo o takih priložnostih odložiti žalost in biti pogumni in veseli. Nobena sv. čednost se ne more primerjati potrpežljivosti in vdanosti v trpljenje. Potrpežljivost v trpljenju je kraljica vseh čednosti in krona vseh kron. Za trpljenje, ki je prenašamo s potrpežljivostjo, dobimo večje plačilo ko za dobra dela. Job je veliko dobrih del izvršil, ampak njegova potrpežljivost v bolezni in v trpljenju, je bila bolj dragocena in Bogu bolj ljuba, ko vse

drugo. Blagor človeku, ki s potrpežljivostjo in vdanostjo trpi bolezni, preganjanje, zasramovanje, ječo, pregnanstvo in vse slabo za čast božjo, za čast sv. cerkve in za blaginjo svojega bližnjega. Tak človek postane v trpljenju močen na duši. Trpljenje ga izčisti, kakor izčisti ogenj zlato. Blagor Tebi, o Olimpija, da imaš priložnost kaj trpeti. Bodi vesela in pogumna! Objokuj in pomiluj le tiste, ki slabo delajo!«

V tem pismu uči sv. Janez Zlatousti prav to, kar nas uči sv. Pavel: Moč se v slabosti izpopolni!

Ne smemo si pa misliti, da je človek, ki se premaguje žalosten ali otožen. Nasprotno! Za vsako zmago nad seboj dobi nebeško tolažbo in nebeško veselje. Ljudje, ki sveto živijo, imajo sv. Duha, ki je duh največje tolažbe in največjega veselja. Kdor koprni po nebesih, njemu so nebesa odprta in sv. Duh mu vliva nepopisno veselje v srce.

*

* *

17. Večkrat bi bilo dobro in celo potrebno, da bi šli bolnika obiskati, pa se nam zdi to sitno in težavno. V takem slučaju se moramo premagati. Bog nam bo to obilo poplačal.

Bolezen je večkrat velika dobrota božja. Človek se v bolezni izpreobrne, če najde koga, ki ga zna tolažiti in opominjati. Solnce, ki žge poleti polje, je velika dobrota, če je hkrati tudi kaj dežja. Če pa dežja ni, požge solnce vse do

golega. Prav tako požge in posuši bolezen v človeku vse dobre in blage misli, če ni nikogar, ki bi znal vliti v srce siromašnega bolnika hladila svete tolažbe in poguma. Ko si pri bolniku, govori mu lepe besede, beri mu lepe nauke, vzpodbujaj ga k sv. zakramentom in pomagaj mu, da se vredno pripravi na zakrament sv. pokore in na najsvetejši zakrament.

Spomnimo se besedi, katere bo Kristus govoril na sodnji dan njim, ki ne obiskujejo bolnikov: »Poberite se, prokleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim tovarišem... kajti bolan sem bil in me niste obiskali« in besedi, katere bo govoril njim, ki radi obiskujejo bolnike: »Pridite, izvoljeni mojega očeta, posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka... kajti bolan sem bil in ste me obiskali«.

Zato pa sklenimo že danes, da bomo bolnike radi obiskovali, jih tolažili, jih navajali k sprejemu sv. zakramentov, jih navduševali itd. Človek se mora premagovati, četudi bi imeli bolniki zoprne bolezni.

*

* *

18. Marsikdo bi rad ne imel mej molitvijo raztresenosti. Rad bi bil zbran, pa mu prihajajo vse mogoče misli in skušnjave med molitvijo. Večkrat prosi Jezusa, naj mu te misli in skušnjave odvzame, a Jezus pravi: *»Ne! Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti izpopolnjuje«*.

Tudi te skušnjave in raztresenosti med molitvijo nam dajejo priložnost, da si nabiramo zasluge. Premagovanje teh skušnjav pri molitvi je Jezusu posebno všeč in je spremlja z obilnimi milostmi. Takrat, ko nas obhajajo mej molitvijo skušnjave in raztresenosti — takrat so za človeka milostni trenotki.

*

* *

19. Glede molitve pa se moramo čuvati ne-le raztresenosti, ampak tudi še drugih reči. So osebe, ki radi molijo in v cerkev hodijo, pa svoje dolžnosti doma zanemarjajo in ne delajo rade. To ni prava molitev, ampak svetohlinstvo, katero moramo pobijati. Blažena Katarina Thomas¹⁾, ki se je spominjamo dne 3. avgusta, je prav rada molila, a je tudi delala rada in opravljala natančno svoje dolžnosti. Nekega dne je pasla gospodarju — svojemu stricu živino na paši. Gospodar jo je od daleč gledal in je mislil, da zanemarja živino in ne gleda nanjo, ker je le nepremično stala. Mislil si je: Ta samo moli! Tekel je k njej v veliki jezi z namenom, da jo pretepe. Ko pa je prišel do nje, je videl, da sicer moli, a da se živina vsa v lepem redu pase in da deklica mej molitvijo skrbno gleda na vse strani. Tako se je pri vsakem delu potrudila, da je pridno in natančno vse izvršila.

¹⁾ Alban Stolz: Legende.

So ljudje, ki radi molijo in v cerkev hodijo, pa imajo v cerkvah druge namene in rade duhovnike in spovednike obirajo. Tudi to ni prava molitev, ampak svetohlinstvo, katero treba premagovati.

So drugi, ki radi molijo, pa imajo strašno strupen jezik, hudo žaliyo svoje domače, delajo doma prepir in vojsko in ne znajo nobene nevšečnosti potrpeti. To ni prava molitev, ampak svetohlinstvo.

Pred tujimi ljudmi se kažejo svete, se kažejo prijazne — v domači hiši pa razsajajo in ravnajo trdosrčno s svojimi posli. To ni prava molitev in pobožnost, ampak svetohlinstvo, katero moramo premagovati.

So ljudje, ki radi molijo, ki pa le o drugih govore; druge grajajo in jim vse mogoče pogreške očitajo, na sebi pa ne najdejo nikoli nič slabega, ampak le dobro in najboljše misleč, da so ljubljenci božji in da jim tičejo nebesa pred vsemi drugimi. Tudi to ni prava molitev, ampak svetohlinstvo, katero moramo premagovati.

Sv. Alfonz je bil vedno v velikem strahu zavoljo svojega zveličanja. Ko ga je hotel nekdo tolažiti: »Kaj bi se bal za zveličanje, češ, saj si veliko dobrih del izvršil«, mu je odgovoril: »Kakšna dela sem izvršil? Moje edino upanje je Jezus Kristus in za njim Marija«.

Ne zanašajmo se torej na svoja dobra dela in na svoje lepe lastnosti, ne grajajmo drugih in ne očitajmo jim ničesar, ampak glejmo raji nase in na svoje grehe in bodimo v strahu za svoje zveličanje.

Marsikdo moli rad, pa govori tudi rad o svojih sanjah, o prikaznih, ki jih ima v sanjah od sv. Duha, o navdihbah, ki mu jih navdihuje sv. Duh, o čudežih, ki jih dela Bog po njegovih molitvah. Tudi take reči so znamenje svetohlinstva, kajti pravi svetniki skrivajo take reči.

Marsikateri molijo radi in so na videz pobožni, pa ne poznajo pokorščine in ponižnosti, ampak bi radi le ukazovali in predsedovali. Če jih ne izvolijo v predsedstvo ali v odbor, pa dajo brž slovo bratovščini ali društvu. Taka pobožnost in taka molitev ni prava, ampak je le svetohlinstvo, katero moramo pobijati in premagovati.

Blažena Katerina, katero sem prej omenil, je delala narobe. Ko so jo bili v samostanu izvolili za prednico, je delala na vse mogoče načine, da bi jej odvzeli to čast in da bi drugo izvolili. To se ji je tudi posrečilo. Bila je vsa srečna, da je druge ubogala in bila drugim v ponižnosti pokorna.

*

* *

20. Imamo tedaj veliko skušnjav in veliko slabosti, katere treba premagovati ter jih pogumno prenašati. Milost Kristusova nam je vedno pripravljena in sicer zadostna milost, da ž njo lahko zmagamo satana, hudobni svet in vse skušnjave, če le hočemo. Besede Kristusove, ki jih je govoril sv. Pavlu, veljajo tudi nam: »Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v sla-

bosti izpopolnjuje«. Bodimo torej pogumni in ustavljajmo se hudiču, hudobnemu svetu in izprijeni naravi v trdni veri!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

21. »Ustavljajte se mu trdni v veri, vedoč, da so vaši po svetu razkropljeni bratje v prav takem trpljenju«. Tako nas sv. Peter opominja v današnjem sv. berilu na boj proti skušnjavam.

V duhovnem življenju poznamo dva nasprotnika, ki sta nespravljliva, t. j. duh in meso, kakor ogenj in voda, kakor dan in noč, kakor pekel in nebo. Kar meso pozeleva, je nasprotno temu, kar duh hoče. Sad, ki ga duh rodi, je nasproten sadu, ki ga meso rodi. Duh hoče služiti Bogu, meso pa hudobnemu duhu.

Sv. Pavel našteva v pismu da Galačanov (5) sadove duha in sadove mesa. Sadovi duha so: »Ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, milosrčnost, dobrotljivost, prizanesljivost, krotkost, zvestoba, zmernost, zdržnost, čistost«; sadovi mesa pa so: »Nečistovanje, pohotnost, nesramnost, razuzdanost, malikovanje, vražarstvo, sovražstva, zdražbe, zavidnost, jeza, spletke, razprtije, ločine, nevoščljivost, uboji, pijančevanje, požrešnost in kar je temu enakega«.

Človek se primerja drevesu, od katerega pričakuje Bog dobrega sadu, t. j. dobrih del in sv. čednosti. Če ne bomo rodili dobrih del, nas

bodo posekali in v ogenj vrgli. (Glej priliko, ki jo je Kristus povedal o figovem drevesu na str. 155).

Gospod, ki je iskal dobrega in okusnega sadu na figovem drevesu, je Bog, ki pričakuje vsak dan, vsak mesec, vsako leto dobrih del od nas. Bog ne potrebuje od nas velikih in trudapolnih del, ampak ljubezen, mir, potrpežljivost, krotkost, zvestobo, zdržnost, zmernost, čistost itd.

Gospodarji, skrbite za družino, za premoženje, dajajte lep zgled, zahajajte ob nedeljah in praznikih v cerkev, prejemajte večkrat sv. zakramente, molite z družino sv. rožni venec in ne zapravljajte denarja po krčmah itd., pa darujte vse v čast božjo. Tako bo vaše delo dobro, Bogu prijetno, v čast božjo in bo zapisano v večnih bukvah.

Gospodinje, glejte na svoje hišne in družinske dolžnosti, odgojujte otroke v strahu božjem, učite jih malih molitvic, skrbite, da bodo vsi molili zvečer sv. rožni venec, da ne bodo otroci hodili v slabe tovarišije. Če to skrbno delate in svoj trud darujete v čast božjo, vam bo to zapisano v večnih bukvah in bo to lepa pokora tudi za grehe, s katerimi ste kdaj žalili Boga. Ne zahteva se od vas, da bi hodili na daljne božje poti in opravljali morda še druga velika in težka dela.

Sinovi in hčere, mladeniči in mladenke, naj bodo molčeči, pokorni, pridni, naj ne hodijo po slabih krajih in tovarišijah, naj molijo z dru-

žino, naj bodo pošteni, naj čuvajo svoje oči, ušesa in jezik, naj bodo sramežljivi in naj večkrat v letu sprejemajo sv. zakramente. Za lepo krščansko življenje se ne zahtevajo čudeži, ampak da vsak v svojem stanu v potrpežljivosti in ponižnosti izpolnjuje svoje dolžnosti.

*

* *

22. Kristus je rekel svojim učencem, da ne prižigajo luči, da bi jo pod mernik postavljali, ampak visoko na svečnik, da sveti vsem, ki so v hiši. Ta luč smo mi kristjani. Sv. Duh nas je vžgal pri sv. krstu, pri sv. birmi in pri drugih zakramentih. Zato pa se moramo očitno kazati z lepim življenjem, da z dobrimi deli in s sv. čednostimi svetimo vsem ljudem.

Ko darujete včasih cerkvi ali oltarju sveče, pomislite dobro, kaj pomenjajo te sveče? Goreče sveče pomenjajo milost božjo in lep zgled, s katerim morate svetiti vsem ljudem. Ko izročite cerkvi sveče, pomislite, da je najlepši dar, ki ga morete dati cerkvi, vaše lepo življenje, vaše lepe čednosti pohlevnosti, ponižnosti, potrpežljivosti, čistosti in pridnosti. Sveča, ki jo darujete cerkvi in ki bo gorela pred Jezusom v najsvetejšem zakramentu, naj vas spominja, da ste dolžni imeti lepo življenje, dajati lep zgled, s katerim boste svetili vsem ljudem. Lepo življenje, lepi zgledi sv. čednosti so sadovi, katere Jezus pričakuje od vas.

*

* *

23. Dobro moramo premisliti besede sv. Pavla (Rim. 8, 13): »Ako boste po mesu živeli, boste umrli; ako boste pa dela mesá z duhom zamorjevali (t. j. se premagovali, kakor velevala božja postava in vest), boste živeli.

Beremo v životopisu sv. Cite, ki jo praznujemo dne 27. aprila, da se je na vso moč trudila, da bi premagala svojo jezo, počutnost in lenobo. Bila je čujoča v skušnjavah. Premišljevala je rada trpljenje Kristusovo in se večkrat ozirala na sv. razpelo. Ljubila je siromake in si večkrat odtrgala kaj od svoje jedi, da je dala siromakom. Molila je rada in gledala vedno, da je bilo njeno obnašanje in govorjenje po božjih in cerkvenih zapovedih. Nasproti drugim, zlasti nasproti gospodarjem — bila je namreč služabnica — je bila vedno ljubezniva in postrežljiva. Služila je 48 let pri enem gospodarju in v vsem tem času ni bilo proti njej nobene pritožbe. Tako so jo ljubili in spoštovali. Ker je bilo pri tisti hiši več služabništva, so jo drugi v začetku radi nje pobožnosti zaničevali in zasmehovali. Sv. Cita pa se je premagovala posnemajoč Kristusa na križu. Ko so jo včasih grajali, je rekla, čeprav je bila nedolžna: »Odpustite mi to mojo pregreho, da bo tudi Zveličar vam odpustil. Nikar se ne jezite, da morda Zveličarja s tem ne žalite!« Ona je tudi mej delom obračala oči in srce k Bogu.

Posnemajmo lepi zgled te preproste služabnice! Imejmo vedno v roki gorečo svečo, t. j. bodimo vedno v milosti božji, ozaljšani s sv.

čednostmi in dobrimi deli. Gorje, ko bi nas smrt zasačila brez goreče sveče, t. j. brez milosti božje, brez sv. čednosti in dobrih del.

O polunoči bo prišel ženin po našo dušo. Takrat se bo zaslišal glas: Ženin gre, ženin gre! Če bomo imeli gorečo svečo, pojdemo ž njim na večno ženitovanje. Če pa goreče sveče ne bomo imeli, bomo morali ostati pred vrati, kjer bo jok in škripanje z zobmi.

Kaj boš začel ob smrti uri, če ne boš imel goreče sveče, t. j. milosti božje, sv. čednosti in dobrih del? V kakšni stiski boš takrat? Kakšen šum bo nastal v hiši? Kako boš klical hitro duhovnika? Kako bodo naglo tekli klicat? Ali boš dosegel še sv. odvezo, sv. popotnico in sv. poslednje olje? In če boš vse to dosegel, ali se boš mogel v tisti stiski in težavi prav kesati, da boš dobil milost božjo, ki je večna luč in ki se brez nje ne more noben človek zveličati?

Spomnimo se tu znane dogodbice o umirajočem kmetu, h kateremu je bil klican sv. Vincencij Pavelski. Ta kmet je bil na glasu, da je pošten in pobožen. Sv. Vincencij pa je že pri prvih besedah sv. spovedi spoznal, da je ta človek že v mladosti zamolčeval smrtne grehe iz sramežljivosti. Tedaj ga je začel nagovarjati, naj vendar napravi spoved za celo življenje. Kmet se je dal le težko pregovoriti. Nazadnje je vendar-le odkril vse svoje velike grehe iz mladosti, katerih se ni nikdar prav spovedal. Sv. Vincenciju so kar lasje vstajali po koncu. Kaj bi bilo s tem človekom, ko bi bil umrl v takem

stanju? Ljudje bi govorili: »Mož je bil pošten in pobožen in se je gotovo zveličal!« V resnici pa bi se bil pogubil, ker ne bi bil imel goreče sveče, čeprav bi bil vse sv. zakramente sprejel. Pomisliti moramo tudi, da nismo vsi duhovniki tako bistrega razuma, da bi takoj spoznali, ali je potrebna velika spoved ali ni potrebna. Ta kmet je bil srečen, da je prišel k njemu sv. Vincencij, torej svetnik in mu je spet prižgal luč še o pravem času, da se je zveličal.

Koliko je ljudi, ki umrjejo v smrtnih grehih brez duhovnika, brez sv. zakramentov, z naglo smrtjo! Bog jim ne da te milosti, ker je morda niso vredni.

*

* *

24. Jezus je sicer povedal lepo priliko o figovem drevesu, ki ni rodilo sadu že tri leta in ki mu je gospod še prizanesel za eno leto, da morda sad obrodi, a v sv. evangeliju beremo, da je Kristus prišel nekoč pod figovo drevo in iskal na njem sadu, pa da je rekel, ko ni našel sadu, nad njim brez usmiljenja te-le besede: »Nikdar naj se na tebi ne rodi več sad vekomaj!« In figovo drevo je precej usehnilo. Ko so učenci to videli, so se začudili in rekli: »Kako brž je usehnilo!«

Ta dogodek je zapisan v sv. evangeliju nam vsem v opomin. Bog lahko stori v trenutku, da usahne naše življenje za vselej. Jezus išče na nas sadu sv. čednosti in dobrih del. Če jih ne najde,

nam lahko še prizanese za trenotek, lahko pa izreče nad nami nagle besede: »Nikdar naj se ne rodi več na tebi sad vekomaj!« Bodimo torej čujoči! Imejmo lepo krščansko življenje, da bo Gospod z nami zadovoljen, da bo našel, ko pride po nas, sad sv. čednosti in dobrih del.

Kristus je rekel: »Vaša ledja naj bodo opasana in svetiljke v vaših rokah naj bodo prižgane in vi bodite podobni ljudem, ki čakajo svojega gospoda... Blagor tistim služabnikom, ki jih gospod, ko pride, najde čujoče... In če pride ob drugi straži ali pride ob tretji straži, blagor tistim služabnikom!... Bodite pripravljeni, zakaj ob uri, ko ne mislite, bo prišel Sin človekov«.

*
* *

* *

* *

* *

25. »Hudič, vaš zoprnik, hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Ustavljajte se mu trdni v veri!« S temi besedami nas sv. Peter opominja, da moramo biti na straži, da nas hudič kdaj ne premaga. Pripravljeni moramo biti, da nas Gospod ne najde nepripravljene ob smrtni uri.

Ustavljati se moramo hudiču in skušnjavam zlasti glede *nečistosti*, *ničemurnosti tega sveta* in glede *napuha*.

Sv. Pavel nam daje v tem oziru v pismu do Rimljanov v 12. poglavju prav koristne nauke,

ki veljajo zlasti za mladino. Te nauke hočemo tu nekoliko bolj natanko premišljevati.

*

*

*

26. »Bratje, prosim vas pri usmiljenju božjem, dajte *svoja telesa* v živ, svet Bogu prijeten dar«.

Vsak človek mora gledati, da se mu telo ne oskruni, kajti telo je namenjeno za vstajenje. Zato moramo čuvati telo v čistosti in svetosti kakor tempelj božji, kakor tempelj sv. Duha, katerega smo prejeli pri sv. krstu in pri drugih sv. zakramentih. Zmislite se na sv. Alojzija, patrona mladine, na sv. Stanislava Kostka, drugega patrona učeče se mladine, na sv. Janeza Berhmanns-a, tretjega patrona učeče se mladine itd. Kako so bili vsi ti skrbni za *čistost in svetost* svojega telesa, kako so čuvali svoje oči, svoja ušesa in druge čute, da se niso oskrunili.

Če se ne ustavljaš nečistosti in nesramnosti, ne moreš ugajati Bogu, čeprav bi veliko molil. Tvoje molitve in tvoja dobra dela so pred Bogom ostuda, če je tvoje telo oskrunjeno in umazano, kakor bi se tebi zdela jed ostuda, če bi ti jo podali v umazani posodi. Vrgel bi tako jed skozi okno, da bi jo živali jedle. Ti bi je gotovo ne hotel pokusiti.

*

*

*

27. Dalje pravi sv. Pavel: »*Ne ravnajte se po tem svetu*, temveč prenovite se z obnovo svojega duha, da spoznate, kaj je dobra, prijetna in popolna volja božja!«

Ne ravnajte se po tem svetu! Svet je neumen in dela ljudi nesrečne. Zdi se človeku v začetku in na prvi pogled, da je to, kar svet ponuja, sladko in prijetno, a kmalu se pokaže, da je bil le pelin. Nasprotno pa se kaže to, kar je po volji božji, v začetku grenko, a kmalu postane človeku sladko in dobro. Sv. Tekla, ki jo praznujemo dne 23. sept. je bila lepa deklica iz prebogate družine. Zaročila se je z bogatim mladeničem. Toda preden sta se poročila, je prišel v tiste kraje sv. Pavel. Ko je sv. Tekla slišala sv. Pavla, jo je milost božja obšla in je sklenila dati slovo vsem ničemurnostim tega sveta in je odstopila od poroke. Ko so to izvedeli stariši, so bili vsi iz sebe. Mati je zahtevala pokorščino in da se iz pokorščine mora poročiti, ženin jo je rotil, sorodniki so jo začeli pregovarjati, češ, da bi bila neumna, ko bi se svetu odpovedala, služabništvo jo je s solzami prosilo in rotilo, celo sodnik jo je začel strašiti, če odstopi od zaroke. Toda sv. Tekla je ostala trdna in zvesta v obljubi, ki jo je dala Kristusu Jezusu. Utekla je od doma in poiskala sv. apostola Pavla, da bi poslušala njegove sv. nauke. Ženin je šel za njo in jo je s silo prignal v očetovo hišo. Nazadnje so jo zatožili, da je kristjana in da zametuje bogove. Sodnik jo je obsodil v smrt in sicer v žrelo

divjim zverem. Ko so spustili divjega leva nad njo, se je lev ulegel pred njo in ji je začel lizati pete.

Sv. Ambrož pravi glede tega slučaja: Ljudje so divjali proti nedolžni devici ko divje zveri, divja zver, t. j. lev pa je postal usmiljen in krotek ko človek.

Zgodovina nam dalje nič ne pove, kako je umrla sv. Tekla: ali naravno ali silovito, pove nam le, da je bila do smrti pripravljena vse pretrpeti, ogenj in zveri, raji ko odstopiti od devištva in od Jezusa Kristusa. Sv. cerkev jo radi tega časti kot mučenico in bi bila gotovo mučenica, če bi divja zver, t. j. lev ne bil boljši ko strastni in hudobni človek.

Učimo se iz tega zgleda zaničevati hudobni in neumni svet. Sv. Tekla je zajemala svojo moč iz besede božje, ki jo je slišala iz ust sv. Pavla in se ni dala na noben način pregovoriti. Beseda sv. Pavla jo je popolnoma prenovila v duhu, da je spoznala, kaj je dobra, prijetna in popolna volja božja.

Po njenem zgledu se moramo tudi mi prenoviti v duhu. To storimo, če dobro opravimo sv. spoved in če potem začnemo sveto živeti po besedi božji.

*

* *

28. Dalje pravi sv. Pavel: »*Ne mislite o sebi več, kakor se sme misliti*, ampak mislite, kar je prav in po meri vere, kakršno je Bog sle-

hernemu udelil«. S temi besedami nam priporoča sv. ponižnost. Vsak človek prejme že ob rojstvu darove božje, zato naj te darove dobro rabi, naj izpolnjuje svoje dolžnosti. Če je več prejel od sv. Duha, naj se ne povzdiguje nad druge, ker vsi darovi so potrebni in časti vredni, kakor so vsi udje telesa potrebni, čeprav niso vsi enako važni. Oko je več kakor prst, a tudi prst mora biti na svojem mestu in vršiti svojo nalogo. Če bi človek prsta ne imel, bi bil nakažen. Tako je tudi mej ljudmi: eni imajo dar za računstvo, drugi dar za jezike, tretji dar za govornišstvo itd. Še večja je razlika v nadnaravnih darovih, ki jih deli sv. Duh: Eni imajo dar prerokovanja, drugi dar podučevanja, tretji dar opominjevanja, četrti dar službe božje itd. Vsi ti pa so v cerkvi potrebni in nihče se ne sme povzdigovati nad druge v prevzetnosti, ker smo vse darove prejeli od sv. Duha. Eni so kmetje, drugi rokodelci, tretji uradniki, četrti duhovniki itd., a vsi so v družbi potrebni in vsi se morajo drug drugega spoštovati in ljubiti.

Vsakdo naj vestno in zvesto rabi darove, katere je prejel od sv. Duha in naj zvesto opravlja svoje dolžnosti. Komur je sv. Duh dal duševne zmožnosti in dovolj premožne stariše, da se lahko šola, takemu je dolžnost, da se pridno uči in si nabira znanosti; komur pa sv. Duh tega ni dal, naj bo priden v tistih rečeh, ki so zanj primerne.

*

*

*

29. To so trije krasni opomini, ki so potrebni za lepo, mirno in zadovoljno krščansko življenje: Prvič moramo gledati, da se ohranimo čisti na duši in telesu, drugič moramo gledati, da se ne ravnamo po ničemurnem svetu, ampak da zaničujemo svet in njegove neumnosti, tretjič pa se moramo ustavljati napuhu in biti ponižni in zvesti vsakteri v svoji službi in v potrpežljivosti izpolnjevati svoje dolžnosti. Ustavljajmo se hudobnemu duhu trdni v veri in v veliki potrpežljivosti!

*

*

*

*

✻

✻

*

30. Potrpežljivost nam je nujno potrebna, kajti vsak človek ima svoje trpljenje in svoje skušnjave, ki pa trajajo le kratek čas. Zato pravi sv. Peter v današnjem sv. berilu: »Bog vse milosti, ki nas je poklical k svoji večni slavi v Kristusu Jezusu, vas bo po kratkem trpljenju izpopolnil, utrdil in okreplil«.

Naše trpljenje je le kratko in če se primerjamo z drugimi, spoznamo, da so drugi več trpeli ko mi! Premišljujmo na pr. trpljenje sv. Pavla in učimo se na njegovem zgledu prave krščanske potrpežljivosti.

*

✻

*

31. Sv. Pavel opisuje v drugem listu do Korinčanov (11. in 12.) svoje trpljenje. Dobro

je, da večkrat premišljujemo trpljenje sv. Pavla; da postanemo sami bolj potrpežljivi, bolj pogumni in močni v veri.

Pravi: »Sem bil v mnogih nadlogah, večkrat v ječah, v ranah čez mero, velikokrat v smrtnih nevarnostih«. K tej hvali apostola Pavla pristavlja sv. Bernard: »Ako se že moramo hvaliti, naj bo apostolova hvala tudi naša hvala. Bog čuvaj, da bi se z drugim hvalili kakor s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa«, t. j. s trdom in trpljenjem za Kristusa.

Dalje pravi: »Od Judov sem jih petkrat poštirideset, eno manj, prejel. Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamenjan«.

Torej ne enkrat, ampak petkrat jih je dobil od Judov po štirideset, eno manj in to je njegova hvala in čast, kakor sam pravi. Po Mojzevi postavi (V. 25) so smeli Judje dati človeku, ki so ga krivega spoznali k večjemu štirideset udarcev. Da bi tega števila ne presegli, so jih dajali le devetintrideset. Človeka, ki je bil kriv, so na tla položili in potem z jermeni topli pred očmi sodnikov.

Trikrat je bil s *šibami tepen*, t. j. trikrat jih je dobil od paganov. Enkrat so ga topli celoprotipostavno, da so ga potem morali prositi odpuščanja. To je bilo tako-le: Sv. Pavel je prišel s tovarišem, ki se je imenoval Sila, v mesto Filipi na Macedonskem. Tam je sv. Pavel s pridiganjem in s čudeži omejil pagansko vedeževanje in paganske vraže, da niso imeli ti, ki so od tega živeli, nobenih dobičkov več. Zato so ju

zgrabili in peljali pred rimljanske sodnike in so ju tožili: Ta dva motita naše mesto, ker sta Juda in nam oznanjujeta šege, ki nam jih ni pripuščeno ne sprejemati ne izpolnjevati, ker smo Rimljani«. Mestni sodniki so tedaj ukazali strgati z njiju suknje in ju s šibami tepsti. In ko so jima veliko prog naredili na hrbtu, so ju vrgli v ječo in so zapovedali čuvaju, naj ju skrbno čuva. Čuvaj ju je peljal v prav zadnjo notranjo celico in jima je noge vklenil v les. O polunoči pa sta Pavel in Sila molila in hvalila Boga, da so ju slišali tudi drugi, ki so bili v ječi. In vstal je nagloma velik potres, da so se pretresle podslombe ječe. Zdajci so se odprla tudi vsa vrata in železja vseh jetnikov so se razklenila. Zbudil se je čuvaj ječe in ko je videl vsa vrata odprta, je izdrl meč in se je hotel umoriti, ker je menil, da so vsi jetniki pobegnili. Zavpil pa je Pavel z velikim glasom: »Ne stori si nič žalega, ker smo vsi tukaj!« Čuvaj je trepetaje padel Pavlu in Silu k nogam, ju je spremljal iz ječe in jima rekel: »Gospoda, kaj mi je storiti, da se zveličam?« Ona pa sta rekla: »Veruj v Gospoda Jezusa in boš zveličan ti in tvoja hiša«. In sta mu govorila besedo Gospodovo in vsem, ki so bili v njegovi hiši. In jima je tisto uro po noči izpral rane na hrbtu in je bil krščen on in vsa njegova hiša. In postregel jima je z jedili in se je veselil z vso svojo hišo verujoč v Boga. Ko se je pazdaniilo, so poslali mestni sodniki k čuvaju biričev in so rekli: »Izpusti tista dva človeka«. In čuvaj je rekel Pavlu: »Poslali so mestni sodniki,

da naj vaju izpustim. Idita tedaj iz ječe in poj-dita z Bogom!« Pavel pa je rekel biričem: »Bila sva javno tepena in neobsojena so naju vrgli v ječo, čeprav sva Rimljana. In sedaj naju izpuščajo skrivaj? Ne tako! Sami sodniki naj pridejo in naj naju izpuste!« Šli so tedaj biriči in so te besede povedali sodnikom, ki so se silno zbal, ko so slišali, da sta Rimljana. Rimljane s šibami tepsti je bilo po rimskih postavah prepovedano. Tedaj so sodniki prišli in so ju ponižno prosili, naj ne zamerita. Prosili so ju le, naj bi šla iz mesta.

Dalje pravi sv. Pavel: »Enkrat sem bil kamenjan«. To se je zgodilo v Listri v Mali Aziji. Ko je prišel sv. Pavel s sv. Barnabom tja, je tam sedel neki mož, bolan na nogah, hrom iz materinega telesa, ki ni nikdar hodil. Ta je poslušal govor sv. Pavla. Ko pa je sv. Pavel spoznal, da ima vero v Kristusa in da je želel biti ozdravljen v imenu Jezusovem, mu reče z velikim glasom: »Stopi po koncu na svoje noge!« In je skočil in shodil, da so se množice čudile, ko so to videle in rekle: »Bogova sta! Prišla sta v človeški podobi k nam«. Sv. Barnaba so imenovali najvišjega boga Jupiterja, sv. Pavla pa boga Merkurja, ker se jim je zdel služabnik sv. Barnaba. Paganski duhovnik je že pripeljal juncev in prinesel vencev, s katerimi so hoteli junce ozaljšati pred daritvijo. Junce so hoteli darovati sv. Barnabu - Jupiterju in sv. Pavlu - Merkurju. Ko sta pa to slišala apostola Barnaba in Pavel, sta pretrgala svoje suknje, skočila med

množice, vpila in rekla: »Možje! Kaj to počenjate? Tudi midva sva umrljiva, vam enaka človeka, ki vam oznanjujeva, da obrnite se od praznih malikov k živemu Bogu, kateri je ustvaril nebo in zemljo, morje in vse, kar je v njih; kateri je v prejšnjih časih pripustil, da so vsi narodje hodili po svojih potih, a se jim je vendar-le očitno kazal, ker je dobrote delil iz neba, dajal dežja in rodovitnih časov in napolnjeval z jedjo in z veseljem naša srca«.

In ko sta to govorila, sta komaj ubranila množicam, da jima niso darovali. Mej tem je pa prišlo nekaj Judov in so pregovorili množice, da so začeli kamenjati Pavla in ga potem vlekli iz mesta, ker so menili, da je mrtev. Ko so ga pa tam pustili, so stopili učenci okoli njega in sv. Pavel je takoj vstal, ker ni bil mrtev. Le na ta način je ušel smrti. Drugi dan je odšel iz tistega mesta drugam.

Dalje pravi: »Trikrat sem se z ladjo potopil, noč in dan sem bil v globočini morja«. Najhujše je bilo, ko so ga ujetega peljali v Italijo. Vihar jim je ladjo popolnoma razbil. Nekateri so se oprijeli desk in se tako rešili na otok Malto, drugi so tja splavali.

Poleg tega velikega gorja, ki ga je zadevalo, našteva sv. Pavel v drugem listu do Korinčanov celo vrsto nesreč in nadlog, ki jih je moral prestajati pri oznanjevanju sv. evangelija: mej razbojniki, rojaki, neverniki, na suhem, na morju itd.

Učimo se iz tega, koliko so morali trpeti naši sv. apostoli pri oznanjevanju sv. vere. Prav to se ponavlja tudi dandanes v sv. misijonih. Prav zato pa moramo sv. vero in sv. evangelij še bolj ljubiti in ga natančno izpolnjevati. Zato bomo dajali na sodbi pred Bogom oster odgovor.

32. Kristus je apostolom napovedal, da bodo morali veliko trpeti, a dostavil je, da bo ž njimi ostal do konca sveta.

Prav tako ima vsakteri izmed nas svoje trpljenje, pa ne bojmo se, ker je Kristus z nami. Sv. Peter pravi v današnjem sv. berilu: »Vso skrb zvrnimo nanj, ker Njemu je skrb za nas«.

Mnogo skrbi ima človek na tem svetu, mnogo bridkosti, mnogo žalosti, mnogo nesreč in nezgod. Človek — zlasti siromak mora večkrat trpeti lakot in žejo. Ta svet je solzna dolina, dolina jokú in trpljenja.

Pa eno tolažbo imamo, namreč da nas Bog ljubi, da nas ljubi Jezus, dobri pastir, da nas gleda, za nas skrbi, da ne bo ušlo niti eno naše dobro delo, katero bi ne dobilo plačila in da ne bo ušla niti ena krivica, katera bi ne dobila za-služene kazni.

V Boga zaupajmo in vso skrb nanj zvrčajmo, ker Njemu je skrb za nas, kakor pravi sv. Peter v današnjem sv. berilu.

*

* *

33. Po nauku sv. katoliške cerkve se nobena reč na svetu ne zgodi brez volje božje.

Bog dopusti tudi zlo, čeprav bi lahko zabranil. Večkrat se čudimo, da Bog ne kažnuje takoj velikih grešnikov, da trpi preklinjevalce itd. Božji sklepi so nam nerazumljivi. Le to vemo, da je Bog neskončno pravičen, pa tudi neskončno usmiljen.

Bog je določil morju bregove in položil rečkam struge, postavil gore in doline, ustvaril polja in vinograde, drevje, žito in zelenjavo; Bog je ustvaril solnce, mesec in zvezde in določil vsaki zvezdi pot; Bog je ustvaril tudi človeka po svoji podobi in mu dal zapovedi. Ker pa je Bog vse ustvaril in določil, mora tudi vse tako biti, kakor hoče Bog in nič drugače. Brez volje božje se ne more na svetu nič zgoditi. Kar Bog hoče ali vsaj po svoji previdnosti pripusti, se zgodi, kar pa Bog noče, da bi se zgodilo, se tudi gotovo ne zgodi. Bog včasih pripusti to in ali ono reč, katera sicer Njemu ni ljuba, toda na koncu se vendar-le izpolni Njegova najsvetejša volja.

Znan je pregovor: Človek obrača, Bog obrne. Naj delajo hudobneži, kar hočejo, naj Mu delajo sramoto in nečast, naj delajo krivice, kolikor morejo, naj škodujejo bližnjemu, kolikor

hočejo, bodisi na premoženju ali na časti — zgodilo se bo samo to, kar Bog hoče ali pripusti. Ljudje naj le obračajo, Bog bo na koncu obrnil.

Kristus je rekel: Dva vrabca dobimo za en vinar, pa niti eden ne pade na tla brez volje nebeškega očeta. Naši lasje pa da so vsi prešteti, da torej niti en las ne pade z glave brez volje nebeškega Očeta.

Kdor proti vodi plava, omaga in utone in kdor proti burji pluje, se prebrne. Tako je tudi s človekom, ki dela proti volji božji. Tak se sam sebe ukonča. Kar ni po volji božji, je brezuspešno. Bog bo vse to kaznoval in maščeval, če prej ne, na onem svetu.

V vélikem zboru judovskem je Gamaliel dal farizejem in velikim duhovnikom svet, naj pustijo apostole in naj jih ne preganjajo, kajti če njih delo ni od Boga, bo samo po sebi razpalo, če je pa od Boga, ga ne bodo mogli ustaviti. Volji božji ne smemo in tudi ne moremo nasprotovati.

*

* * *

34. Kdor hoče prav živeti in delati, ne sme plavati proti vodi, tudi ne pluti proti burji, t. j. ne sme ravnati proti volji božji. Izročiti se moramo vsi volji božji, kakor molimo: Zgodi se Tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji. Ako bomo delali in živeli po volji božji, vdano v voljo božjo, se nam bo dobro godilo.

V mesecu juniju, ki je posvečen presvetemu Srcu Jezusovemu, se moramo vsi izročiti volji tega najsvetejšega, najčistejšega in najboljšega srca. Ko se je sv. Margariti Alacoque prikazal Jezus v sv. tabernakelju, jej je odkril svoje srce in rekel: »Glej to srce, ki je neskončno ljubilo ljudi, ki si ni nič pridržalo in ki se je popolnoma uničilo, da bi ljudem razodelo svojo ljubezen! Večina ljudi pa je temu srcu nehvaležna. Zato zahtevam, naj bo vsako leto petek po osmini sv. Rešnjega Telesa posvečen temu srcu in obljubljam, da bom dal vse potrebne milosti njim, ki bodo to srce častili«.

Koga naj se torej človek boji, če je vdani v voljo presv. Srca? Ali nesreče, nezgode, bolezni ali smrti? V tem srcu smo popolnoma gotovi. Blagor mu, kdor je v tem srcu skrit!

*

* *

35. Bodimo torej vdani v voljo božjo, ki je za nas najboljša, čeprav bi se nam včasih zdela pretrda in neljuba! Ubogajmo, ker na koncu se bomo veselili. Na koncu bomo spoznali, kako nas je Bog ljubil. Očaku Abrahamu je bil dan trd ukaz: Pojdi iz hiše svojega Očeta v deželo, katero ti bom jaz pokazal in dal ti bom otrok ko peska in trave! Abraham je ubogal in šel, čeprav ni bilo niti verjetno, kar je Bog obljubil, ker je bil Abraham star in je bila njegova žena Sara stara in nerodovitna. Pokazalo pa se je kmalu, da pri Bogu ni nemogoča nobena stvar. Ko je

Abraham dobil sina Izaka, katerega je prisrčno ljubil, mu je Bog dal spet trd ukaz: Pojdi na goro, katero ti bom pokazal, in zakolji in daruj tam meni v čast sina Izaka! Abraham je ubogal in brž vzel drva, nož in ogenj in šel s sinom Izakom na goro Morijo. Bil je popolnoma vdan v voljo božjo, čeprav mu je srce krvavelo. Po potu ga vpraša ljubljeni sin Izak: »Oče, tukaj so drva, nož in ogenj, kje je pa jagnje, da je zakoljemo?« Abraham mu odgovori mirno: »Bo že Bog poskrbel!« Ko prideta na goro Morijo, napravi Abraham oltar, položi nanj drva, zveže Izaka in ga položi na drva. Že dvigne roko, da bi ga zaklal. Toda Bog, ki je hotel Abrahama samo skušati, mu zadrži roko. Bog mu reče: »Sedaj sem spoznal, da se Boga bojiš, ker nisi prizanesel svojemu edinemu sinu zavoljo mene!« Abraham je vzdignil oči in zagledal za seboj ovna, ki je tičal za roge mej trnjem. Prijel je ovna in ga daroval Bogu. Bog pa mu je rekel: »Sam pri sebi sem prisegel, ker si to storil in nisi prizanesel svojemu edinemu sinu zavoljo mene, te hočem blagosloviti in pomnožiti tvoj zarod kakor zvezde na nebu in kakor pesek ob bregu morja ... *in blagoslovljeni bodo v tvojem zarodu*, (t. j. v Kristusu) *vsi narodje na zemlji, ker si bil pokoren moji besedi*«.

Abraham je bil vdan v voljo božjo in je vsem narodom pokazal pot večne sreče.

*

* *

36. Ko so Turki zavzeli Jeruzalem in sveto deželo Palestino, so se vsi škofje in vsi krščanski kralji in knezi zbrali na Francoskem, da bi se posvetovali, kaj bi bilo storiti. Rekli so: Jeruzalem je daleč in težave bi bile velike, ako bi hoteli iti z vojsko proti Turkom v sveto deželo. Ko bi znali, da je to volja božja, bi vse radi storili in pretrpeli, da se le sveta zemlja reši!

Ko so se tako posvetovali, je došel mej nje sam rimski papež Urban II. in je začel pojasnjevati, kako žalostne razmere so v Jeruzalemu in v sveti deželi za kristjane. Govoril jim je tako prepričevalno, da so na koncu vsi soglasno zaklicali: *Bog hoče, Bog hoče, da idimo z vojsko v Jeruzalem!* Ta glas se je potem začel ponavljati po vsem Francoskem, Španskem, Nemškem in po avstrijskih deželah: *Bog hoče, Bog hoče!* In tako so vsi navdušeno zagrabili za orožje in šli v sveto deželo.

Tako se mora vsak človek v težkih razmerah vprašati: Ali je volja božja? Kar Bog hoče, je za nas vse prav dobro, dasi se nam morda zdi težavno in neprijetno. Volja božja naj se zgodi! Izročimo se popolnoma volji božji, izročimo se Srcu Jezusovemu. Če smo v obrambi božji in v obrambi srca Jezusovega, nam nihče ne more škodovati. Bog lahko sicer pripusti, da nam kdo kaj slabega stori, toda v tem slučaju nam Bog to stotero poplača. Kralj Herod bi bil rad umoril dete Jezusa, pa Bog ni tega dopustil in zato se to ni zgodilo. Ko je pa prišla za Jezusa ura trpljenja, je Bog to dopustil, čeprav

bi bil lahko vse zabranil. Tako smo tudi mi popolnoma v rokah božjih. Bodimo torej vdani v voljo božjo, vdani srcu Jezusovem. Nikar ne žalujmo, če se nam kaj hudega pripeti ali če nas sramota zadene. Bog bo vse v dobro obrnil. Iščimo najprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo nam bo navrženo.

*

* *

37. Dne 22. januarja praznujemo god sv. Blazile. V mladosti je bila lahkomiselná, se je neprestano lišpala, stala pred zrkalom ure in ure ter se ogledovala in popravljala. Dekle so jo morale česati in jej kite plesti. Ko se je poročila, je z možem živela le malo časa. Umrl jej je že po sedmih mesecih. Kmalu potem je tudi sama hudo obolela. V hudi bolezni je spoznala, da ji sedaj nihče ne more pomagati, da so vse besede sorodnikov le prazne. V smrtni bolezni mora človek le sam napraviti račun z Bogom, kajti duša gre pred večnega sodnika, telo pa v zemljo črvom v jed. Sedaj je še-le spoznala, kako neumna je bila v svoji mladosti; kako je le za posvetne reči skrbela, svojo dušo pa zanemarjala.

Te resne misli so jo popolnoma izpreobrnile. Ozdravela je sicer, toda njeno zrkalo je bilo od sedaj naprej Jezus Kristus, ki ga je imela na božjem razpelu vedno pred očmi in ki mu je skušala biti čedalje bolj podobna. Lasi si je sedaj zagrinjala, obleko je nosila preprosto,

da se prav nič ni razločevala od svojih služabnic, odvrгла je za vselej vse dragocene lišpe, jih prodala in denar porabila za siromake.

Tista njena bolezen, katero je smatrala za nesrečo, je bila prav za prav njena največja sreča in blagoslov, ker postala je svetnica.

Tako se tudi nam večkrat godi. Včasih smatramo ta ali oni dogodek za nesrečo, kasneje pa spoznamo, da je bila posebna previdnost božja, ki nas je obranila te ali one velike nesreče in morda celo večne pogube.

Sv. Blazila je bila pred tisto boleznijo podobna drevesu, ki ne rodi nobenega sadu. Bog bi jo bil lahko posekal, pa tega ni storil, ampak jo je z boleznijo le obdelal, da se je poboljšala in rodila sad svetosti in pravičnosti.

*

* *

38. Gospodar je rekel gorniku o tistem figovem drevesu, ki ni rodilo sadu že tri leta: »Glej, tri leta je že, kar hodim iskat sadu na tem figovem drevesu in ga ne najdem. Posekaj ga tedaj, čemu jemlje še prostor?« On pa je odgovoril in mu rekel: »Gospod, še to leto ga pusti, da ga okopljem in mu pognojim, če morda sad obrodi, če pa ne, ga boš potem posekal«.

Taka drevesa smo več ali menj vsi: Dobrotljivi in usmiljeni Bog pa nam pošilja razne nezgode in bolezni, s katerimi nas obdeluje, okopuje in gnoji, da bi sad obrodili. Zato pa nič ne godrnjajmo zoper Boga, kajti Bog ima z nami

najboljše namene. Izpolnjujmo svoje dolžnosti, drugo prepustimo Bogu. Vso skrb zvrnimo nanj, ker njemu je skrb za nas. Če se poboljšamo in sad obrodimo, nas Gospod ne bo posekal; če pa ostanemo trdovratni in nerodovitni, nam je vsak čas lahko največja nesreča za petami. Gospod nam je morda zadnjič poslal to ali ono nezgodo, s katero nas je hotel še letos obdelati in pognojiti. Če ne bomo letos obrodili sadu, nas bo morda za vselej posekal.

*

*

*

39. Ko je sv. Blazila umrla, je bila njena mati Pavla, ki jo tudi častimo svetnico, zelo žalostna. Sv. Jeronim pa, ki je bil prijatelj te svete družine, je pisal materi Pavli ljubeznivo pismo, ki nam je ohranjeno in ki slove v slovenščini: »Ko bi bila Blazila zgodaj umrla sredi posvetnega razveseljevanja, bi bila res vredna obžalovanja in odkritosrčnega objokovanja. Ker se je pa čisto oprala s pokoro, ki je drug krst, in se svetu odpovedala, glej, Pavla, da ti Zveličar ne bo očital: »Pavla, ali si nezadovoljna, da je tvoja hči postala moja hči?« Prevelika ljubezen do svojcev kaže, da nimamo ljubezni do Boga. Abraham je bil pripravljen z veseljem žrtvovati svojega edinega sina in ti se pritožuješ, da je ena izmed naših hčera dobila v nebesih venec? Ali ne veruješ, da tvojo Blazilo boli, ko vidi, da ti Kristusa žališ? V svoji boli ti kliče: Mati, če si me res kdaj ljubila, če si me

ti res vzredila in če si me s svojimi opomini pobožno vzgojila, ne bodi nikar nevoščljiva moji blaženosti in ne delaj tega, da ne bodeve morda na veke ločeni. Ali misliš, da sem tu sama? Namesto tebe imam tu Marijo, mater Gospodovo! Tu jih vidim mnogo, ki jih prej nisem niti poznala. O koliko boljša je pač ta družba! Ti mene objokuješ, da sem zapustila svet, jaz pa objokujem vas, da ste še vedno v ječi na zemlji, da se morate še vedno boriti in da vas še vedno lahko spravi v pogubo bodisi jeza, bodisi pohlepnost po bogastvu, čutno veselje ali druga reč. Če hočeš biti moja mati, moraš skrbeti, da boš ugajala Kristusu. Jaz ne bi mogla priznavati za mater nje, ki bi mojemu Gospodu ne bila všeč«.

To pisemce sv. Jeronima je zelo podučno in zanimivo. Nikar ne tožimo in ne jočimo, ampak skušajmo raji Gospodu ugajati z natančnim izpolnjevanjem Njegove sv. volje. Bog je neskončno dobrotljiv in usmiljen in bo za nas vse najbolje obrnil. Zvrnimo torej vso skrb na večnega, vsemogočnega, vsevednega, neskončno dobrotljivega in usmiljenega Boga, ker Njemu je skrb za nas! Kdor je vdan v voljo božjo, kaže s tem, da ima vero v Boga in v Njegove večne in nepremeljive lastnosti.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

40. Lastnosti božje,¹⁾ ki jih našteva katekizem, so: Bog je večni, nepremennljiv, povsod pričujoč, vseveden, neskončno moder, vsemogočen, neskončno svet in pravičen, neskončno dobrotljiv in usmiljen, neskončno resničen in zvest. Vse te lastnosti se poudarjajo v svetih pismih. Mej vsemi lastnostmi pa se najbolj poudarja njegova dobrotljivost in usmiljenost. Njegove usmiljenosti in dobrotljivosti ni konca ne kraja. Prej bi seštel kapljice dežja, prej pesek v morju, ko njegove dobrote in dela njegovega usmiljenja. Vse dobrote, ki jih uživamo, imamo od Boga. Sv. Pavel pravi v prvem pismu do Korinčanov (4, 7.): »Kaj imaš, česar ne bi bil prejel?« V psalmu 144. pa beremo: »Oči vseh upajo v Tebe, o Gospod! Ti jim daješ jedi o pravičem času. Ti odpiraš Svojo roko in nasituješ vse, kar živi, z blagodarom... Blizu je Gospod vsem, ki Ga kličejo, vsem, ki Ga kličejo v resnici... Gospod čuva vse, ki Ga ljubijo«.

Kakor pa je Gospod z nami dober, prav tako je tudi usmiljen z grešniki. Neskončno usmiljen je, da dovoli, da ga imenujemo očeta, ko molimo: Oče naš, kateri si v nebesih. In Kristus nam je razložil v priliki o izgubljenem sinu, kako usmiljen in potrpežljiv oče je Bog. Beremo v sv. pismu (Eceh. 33, 11) te-le besede Gospo-

¹⁾ Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od št. 37. do 58.

dove: »Kakor resnično živim, pravi Gospod, nočem smrti hudobnega človeka, temveč da se hudobni vrne s svojega pota in da živi«.

*

*

*

41. Premišljujmo ob nedeljah in praznikih lastnosti božje, ker so ti dnevi za to postavljeni. Ob nedeljah in praznikih moramo druge misli odložiti, moramo ustaviti vsa hlapčevska dela in počivati v Bogu. Kaj se pravi počivati v Bogu? Počivati v Bogu se pravi premišljevati o Bogu, moliti Ga in Mu na poseben način služiti. Ob nedeljah premišljujmo, da je nad nami vse-mogočni, večni, neskončno modri, sveti, p.a-
vični, a tudi neskončno dobrotljivi in usmiljeni Bog, ki je vse iz ljubezni do nas ustvaril in storil, ki po očetovsko za nas skrbi in ki je z nami, ko grešimo, po očetovsko usmiljen.

*

*

*

42. O božjem usmiljenju in o božji dobrotljivosti nas podučuje tudi *današnji sv. evangelij*. Nebeški oče je podoben človeku, ki je imel sto ovac in je eno izgubil, pa je šel in jo iskal, dokler je ni našel. Ko jo je pa našel, je bil vesel in je povabil prijatelje in znance in jim dejal: Veselite se z menô, ker sem našel ovco, ki se je bila izgubila. In Kristus je tej priliki dostavil: »Povem vam, da tako bo v nebesih večje veselje nad

enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore«.

Vedeti moramo torej, da imamo v nebesih usmiljenega in dobrotljivega očeta, ki grešnike rad sprejme, ako se kesajo in poboljšajo. Zato nam kliče sv. Peter *v današnjem sv. berilu*: »Ponižajte se pod mogočno roko Božjo... Vso svojo skrb pustite njemu; zakaj njemu je skrb za vas. Bodite trezni, zakaj hudič, vaš zoprnik, hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Temu se ustavljajte z močno vero... Bog vse milosti pa, ki nas je poklical k svoji večni časti v Kristusu Jezusu, nas bo po kratkem trpljenju izpopolnil, utrdil in ukoreninil«.

*

* *

Ko praznujemo praznik presv. srca Jezusovega, se spominjamo vse neskončne ljubezni, neskončne dobrotljivosti in neskončnega usmiljenja božjega. Srce Jezusovo je globočina ljubezni in usmiljenja božjega. Te neskončne ljubezni se moramo zlasti danes spominjati, ko praznujemo obnovo posvetitve presv. Srcu Jezusovemu. Naša nadškofija je od časov kardinala Missie na poseben način posvečena Božjemu srcu in njegovi neskončni ljubezni. Opravimo danes to posvetitev s pravim prepričanjem in strdnimi sklepi, da dosežemo milost božjo in blagoslov, ki ga v teh prežalostnih časih potrebujemo za dušno in telesno blaginjo. Ako bomo

to danes dobro opravili, bo veselje v nebesih nad enim grešnikom večje, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.

*

*

*

44. Posvetiti se Srcu Jezusovemu se pravi skleniti, da hočemo to Srce posnemati, da hočemo biti temu srcu enaki in v vsem pokorni. Ko je slavni in častitljivi misijonar Baldinuzzi imel po Italiji sv. misijone, je zahteval na koncu, da so morali ljudje pred božjim razpelom obljubiti, da bodo skušali postati Jezusu enaki in da si hočejo vse odpustiti, kakor je Kristus odpustil celo tistim, ki so ga križali, ko je na križu molil: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« Ljudje so si jokaje podajali roke pred božjim razpelom. Prišla je pred božje razpelo mati, kateri so umorili sina. Treba je bilo iz srca odpustiti njemu, ki je sina umoril in njegovi materi. Ko je stopila pred božje razpelo, se žena kar ni mogla odločiti, da bi odpustila. Pala je na tla in se onesvestila. Ko se je spet osvestila, je brž šla k. morivčevi materi in jo pred vsemi poljubila.

Ako se kdo ni hotel spraviti s svojim bližnjim ali se ni hotel poboljšati, je misijonar sam začel javno delati zanj pokoro, se bičati in postiti, da je vse ljudstvo jokalo. Bičal se je toliko časa, dokler se grešnik ni izpreobrn timeril.

Na tisoče in tisoče ljudi je začelo novo življenje in začelo hoditi po stopinjah Jezusovih, kakor pravi sv. Peter: »Kristus je za nas trpel in nam dal zgled, da hodimo tudi mi po Njegovih stopinjah«.

Hodimo torej po stopinjah neskončno dobrega in usmiljenega Jezusa, neskončno potrpežljivega, pravičnega, svetega in modrega Jezusa. Bog vse milosti, ki nas je poklical k večni slavi v Kristusu Jezusu, nas bo po kratkem trpljenju izpopolnil, utrdil in okrepil. Njegovemu presvetemu, predobremu in preusmiljenemu Srcu, ki sprejema tudi največje grešnike, bodi čast in slava vekomaj!

VELIKI JUBILEJ

1. »Ta grešnike sprejema in jé ž njimi«, tako so govorili o Kristusu, kakor beremo *v našnjem sv. evangeliju*. Prav to velja tudi o sv. cerkvi in zlasti o namestniku Jezusa Kristusa, o sv. Očetu, ki vabi letos (1933) grešnike celega sveta k sebi v Rim ter jim ponuja vse zaklade krščanske vere in krščanske cerkve. Sv. Oče je odprl vrata svetega leta, napovedal veliki jubilej in popolni odpustek vseh časnih kazni, ki si jih je nakopal človeški rod z grehi. To veliko oblast ima poglavar sv. cerkve od samega Jezusa Kristusa,

ki je rekel sv. Petru: »Kar-koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih«. Te oblasti se je poslužil sv. Oče Pij XI letos, ko slavi človeški rod devetnajst stoletij, od kar se je zveličanje na križu dovršilo.

Devetnajst stoletij uživa že človeški rod dobrote, ki nam jih je Kristus naklonil iz neskončne ljubezni. Da bi te velike in neskončne dobrote premišljevali in se Jezusu srčno zahvaljevali, je sv. Oče proglasil veliko jubilejno leto in povabil ves katoliški svet v Rim, kjer se hranijo največji spomeniki Kristusove neskončne ljubezni do nas.

Premišljujmo velike skrivnosti Jezusove ljubezni, da se vname naše srce do Jezusa in da se udeležimo milosti, ki nam jih v tem letu ponuja sv. cerkev.

*

*

*

2. Pred vsem se spomnimo, da je Kristus dan pred smrtjo pri zadnji večerji ustanovil *zakrament presv. Rešnjega Telesa*, da je sv. apostole tisti večer prvikrat obhajal ter jim dal oblast delati prav to, kar je storil On, ko jim je naročil: »To delajte v moj spomin«. Pri zadnji večerji je bila prva sv. maša, ki se po celem svetu ponavlja po Jezusovi želji že devetnajst stoletij. Jezus je hotel z nami ostati pod vidno podobo kruha in vina. Tako imamo pod vidnima podobama kruha in vina samega Jezusa Kristusa, katerega molimo in prosimo milosti,

katerega prejemljemo pri sv. obhajilu v svoje srce in ki ga darujemo pri daritvi sv. maše za svoje grehe in za grehe vseh ljudi.

Sv. Lenard Portomavriški, ki ga praznujemo dne 20. decembra, je rekel, da je sveta maša, ki jo je Kristus ustanovil pri zadnji večerji, solnce krščanske vere in da ni v cerkvi božji nobena reč tako dobra in lepa ko sv. maša.

Devetnajst stoletij je že, od kar ima človeški rod najsvetejši zakrament, od kar biva Jezus mej nami pod podobo kruha in vina. Koliko milijonov in milijonov ljudi se je do danes obhajalo z vso pobožnostjo in naredilo pred Jezusom trdne sklepe lepega in čednostnega življenja!

Po računanju zgodovinarjev je dne 6. aprila 1933., t. j. četrtek zvečer minulo devetnajst stoletij, kar je Jezus jedel z apostoli velikonočno jagnje, postavil najsvetejši zakrament in daritev sv. maše. Takrat je Kristus sam opravil prvo Sv. uro in je krvavi pot potil v vrtu Getsemani.

*

*

*

3. Devetnajst stoletij je že minulo, odkar je Jezus *umrl na križu* na gori Golgoti ob Jeruzalemu in je s svojo krvjo, s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo odrešil ves svet. S tem nam je zaslužil vse milosti, katere potrebujemo za večno zveličanje. Njegovo srce je bilo na križu s sulico odprto za vse tudi največje grešnike.

Koliko milijonov in milijonov ljudi, ki so bili žalostni in potrti, je dobilo tolažbo, ko so poklekili pred božje razpelo in premišljevali trpljenje Kristusovo! Imamo mnogo svetnikov in svetnic božjih, ki so celo življenje pri vseh svojih opravkih in delih neprestano premišljevali trpljenje in smrt Kristusovo. Gotovo ga ni nobenega premišljevanja, ki bi bilo tako koristno ko premišljevanje Kristusovega trpljenja. Že sama hvaležnost zahteva, da večkrat premišljujemo, kaj je za nas trpel na duši in na telesu naš največji dobrotnik in nebeški brat Jezus. Njegov križ je lestva, ki po njej stopamo v nebesa. Pri premišljevanju trpljenja Kristusovega se naša duša čisti s kesanjem in z ljubeznijo do Jezusa, postaja čedalje bolj potrpežljiva, ponižna, pogumna, močna in vztrajna.

O sv. Frančiški Rimski, ki jo praznujemo dne 9. marca, beremo, da je premišljevala trpljenje Kristusovo z veliko gorečnostjo. Premišljevale je prelila vsakikrat toliko solz, da je na koncu od srčne boli omedlevala.

Posnemajmo svetnike in svetnice božje in premišljujmo vsak dan vsaj kaj malega o trpljenju Jezusovem. Če ne moremo več, premišljujmo vsaj en stavek v postajah Križevega pota. Tisti stavek bo kakor malo zrnce v našem srcu, ki bo vzknilo, zrastle v visoko drevo in obrodilo obilo sadu za časno in večno srečo.

*

*

*

4. Devetnajst sto let je že minulo, kar je Jezus na križu umirajoč rekel učencu: »*Sin, glej, tvoja mati!*« in Mariji: »*Mati, glej, tvoj sin!*« S temi besedami je dal umirajoči Jezus vsem kristjanom Marijo za mater, ker smo vsi kristjani njegovi učenci. Devetnajst sto let častimo že Marijo Devico za svojo duhovno mater, obhajamo Njej v čast razne slovesnosti in pobožnosti, jej prinašamo v dar cvetja in zelenja. Njeno češčenje se je v zadnjih stoletjih še povečalo in vsestranski razvilo, zlasti še od l. 1854. dalje, ko je bilo njeno brezmadežno spočetje slovesno proglašeno. Danes se praznuje cel mesec maj s posebnimi pobožnostimi v čast Mariji Devici. Največ božjih poti je Njej posvečenih. Marija se časti v katoliški Cerkvi s tako ljubeznijo in s takim spoštovanjem, kakor se časti v dobri krščanski družini dobra mamica. Dobra mamica vzdrži tri vogle pri hiši, prav tako vzdrži Marija tri vogle katoliške Cerkve. Lutherani so zavrgli češčenje Marije Device, ko so se ločili od katoliške cerkve, zato pa njih cerkev razpada, ker nimajo v njej gospodinje.

Poglejmo, kaj nas učijo glede češčenja brezmadežne Device Marije svetniki in svetnice božje. Ne najdemo niti enega svetnika in niti ene svetnice, ki bi ne bila goreče in z vso ljubeznijo častila Marije Device. To dokazuje, da jo moramo tudi mi z vso ljubeznijo častiti, ako hočemo kdaj priti v družbo svetnikov v nebesih.

Vsi svetniki so bili goreči častivci presv. Rešnjega telesa. Prav zato pa so častili tudi

Marijo Devico, kajti sv. Rešnje telo je bilo iz Marije Device. Priporočali so prav posebno njene sv. čednosti: Njeno čistost, ponižnost, potrpežljivost in vdanost v voljo božjo.

*

* *

5. Devetnajst stoletij je že minulo, od kar je Jezus *od mrtvih vstal* in s svojim vstajenjem potrdil sv. vero. Vstajenje Gospodovo je največji dokaz za resničnost Kristusovega nauka. Zato pravi sv. Pavel, da bi bilo prazno oznanjevanje sv. vere in prazna naša vera, ako Kristus ne bi bil vstal (I. Kor. 15). Sv. Justin, ki je umrl kot mučenik l. 167 po Kr. r., je spisal dva zagovora krščanske vere. Prvega je poslal rimskemu cesarju Antoninu, drugega pa cesarju Maku Avreliju. V teh zagovorih se sklicuje na *preroke*, ki so o Kristusu prerokovali, da bo trpel in umrl na križu, a da bo potem od mrtvih vstal in v nebesa šel. Vse to pa se je resnično zgodilo, kar dokazuje resničnost naše sv. vere.

Sv. Justin, mučenik, je bil doma iz Sihema v Samariji, pa ni bil Izraelec, ampak pagan. Milost božja ga je priganjala, naj bi iskal resnico. Zato se je vdal učenju paganskih modrijanov. Upal je, da bo iz njih spoznal pravega Boga. Nekoč je šel v samotni kraj poleg morja, da bi tam premišljeval, iskal resnico in jo našel. Zdajci zagleda pred seboj častitljivega starčka, s katerim se začne prijazno razgovarjati in mu pove, da se uči modroslovja. Častitljivi starček

mu reče: »Ti ljubiš tedaj besede in ne dejanj in resnice; ti bi se rad naučil lepo govoriti, ne pa dobro delati«. Sv. Justin začne zagovarjati svoje modroslovje, starček pa mu reče: »Človeški razum lahko spozna, da je Bog, toda gledati Boga in ga z gotovostjo natanko spoznavati — to more dati človeku le Bog«. To svojo trditev je starček tudi vsestransko dokazal. Po tem dokazovanju je Justin obupal, da bi mogel kdaj z modroslovjem spoznati resnico. Sedaj mu starček pove, da so vendar-le bili možje, namreč sv. preroki, katerim se je Bog razodel. Ti sv. preroki so pravi studenec, kjer moramo iskati resnico. Rekel mu je, naj vzame v roke pisma sv. prerokov. V njih bo našel resnico, ki se pa drugače glasi kakor v modroslovju. Tako mu starček reče in izgine. Justin ga ni več videl.

To je bil zunanji povod, da se je Justin izpreobrnil k sv. krščanski veri. Začel je prebirati pisma sv. prerokov in je spoznal iz njih, da je bil Kristus Zveličar, o katerem so preroki napovedovali, da bo trpel in umrl za nas, tretji dan pa od mrtvih vstal. Ko je sv. Justin našel in spoznal resnico, jo je začel povsod oznanjevati in pogumno braniti tudi pred cesarji. Dokazoval je, da je Jezus Zveličar, ki je bil spočet in rojen iz Device, ki je trpel, umrl na križu in bil v grob položen, tretji dan pa slavno od mrtvih vstal.

Za to resnico je sv. Justin z drugimi tovariši pretrpel grozno mučeniško smrt. Rimski

sodnik mu je rekel: »Ali si ti kristjan?« Sv. Justin je odgovoril: »Sem!« Prav tako so odgovorili tudi tovariši. Sodnik mu reče: »Ker si posebno učen in moder, povej mi, ali pojdeš v nebesa, če te dam pretepsti od nog do glave?« Sv. Justin odgovori: »Upam, da se bom zveličal, če to pretrpim, kakor so se zveličali vsi, ki so se ravnali po nauku Kristusovem«. Sodnik reče: »Tedaj meniš, da boš dobil nebesa in plačilo v nebesih?« Sv. Justin odgovori: »Ne menim, ampak vem in sem gotov. O tem nimam nobenega niti najmanjšega dvoma«. Sodnik reče: »Bomo videli! Pridite sedaj sem in dajajte bogovom!« Sv. Justin odgovori: »Nihče ni tako neumen, da bi se od prave vere obračal k brezbožnosti«. Sodnik: »Če tega ne storite, vas bom dal strašno mučiti!« Sv. Justin: »Prav tega si srčno želimo, namreč trpeti muke za voljo Jezusa Kristusa. To nam bo v zveličanje in v pogum na dan strašne poslednje sodbe, ko bo prišel sodit Gospod in Zveličar celega sveta. Kar misliš storiti z nami, stori hitro!« Sodnik jih obsodi v smrt. Nato so jih vedli na morišče, kjer so jim odsekali glave.

Tako so trpeli in umirali kristjani v vseh devetnajstih stoletjih za resnico, da je bil Jezus res naš odrešenik, ki je za nas trpel in umrl, a tretji dan slavno iz groba vstal, s čimer je potr dil naše upanje o vstajenju mesa.

*

*

*

6. Devetnajst stoletij je že, kar je Jezus po vstajenju dal apostolom oblast *grehe odpuščati*. Ko je prišel na velikonočno nedeljo k njim skozi zaklenena vrata, je rekel: »Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, pošljem tudi jaz vas«. In ko je bil to izrekel, je v nje dihnil in jim rekel: »Prejmite sv. Duha! Komur boste grehe odpustili, so odpuščeni in komur jih boste zadržali, so zadržani (Jan. 20, 23)«.

V moči teh Kristusovih besedi so milijoni in milijoni ljudi dobili v teku devetnajstih stoletij odpuščenje grehov.

Zakrament sv. pokore dokazuje, da je Bog neskončno usmiljen in dobrotljiv. Da imamo le resnično kesanje, pa nam takoj odpusti tudi desettisoč talentov. Na Golgoti je poleg Jezusa visel razbojnik, ki jih je bil mnogo umoril, pa se je v zadnjem trenutku tako srčno skesal, da je takoj zaslišal besede: »Resnično, povem ti, še danes boš z menoj v raju«. Pred ljudmi ne dobimo tako hitro odpusta, pred Bogom pa takoj, da se le resnično kesamo in imamo resno voljo poboljšati se in delati pokoro.

*

* * *

7. Devetnajst stoletij je že, kar je Kristus dal *najvišjo pastirsko oblast sv. Petru* in njegovim naslednikom. Bilo je po vstajenju ob genezareškem jezeru, ko je Kristus rekel sv. Petru dvakrat: »Pasi moja jagnjeta!« in enkrat: »Pasi moje ovce!« To oblast je bil Kristus dal sv. Petru

že pred trpljenjem in smrtjo, kakor pripoveduje sv. Matej (16, 18): Ko je namreč prišel Jezus v Cezarejo Filipovo ob izvirku reke Jordan, je vprašal učence: »Kdo, pravijo ljudje, da je Sin človekov?« Oni pa so rekli: »Nekateri da je Janez Krstnik, nekateri pa Elija, nekateri pa Jeremija ali prerokov kdo«. Jezus jim reče: »Vi pa, kdo, pravite, da sem jaz?« Odgovoril je Simon Peter in rekel: »Ti si Kristus, Sin živega Boga«. In Jezus je odgovoril in mu rekel: »Blagor ti, Simon, Jonov sin, ker meso in kri, ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Pa tudi jaz povem tebi: Ti si Peter in na to skalo bom zidal svojo cerkev in vrata peklenška je ne bodo zmagala; in tebi bom dal ključ nebeškega kraljestva. Kar-koli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in kar-koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih«. Devetnajst stoletij vodijo nasledniki sv. Petra ladjo sv. Cerkve po razburkanem morju. Bila je že večkrat v tem času v velikih stiskah, pa vselej jo je Bog na čudovit način rešil, ker »vrata peklenška je ne morejo premagati«.

*

*

*

8. Devetnajst stoletij je že minulo, kar je Kristus *šel v nebesa*, kjer sedi na desnici Boga Očeta, od koder je za Binkošti *poslal sv. Duha*. Na binkoštni dan so apostoli prvikrat začeli pogumno *oznanjevati sv. evangelij* in je tritisoč ljudi pristopilo h krščanski veri. Sv. Duh je

apostole razsvetlil in potrdil, da se niso nič več bali. Sv. vera in sv. cerkev se je naglo razširjala, da je kmalu bil sloves o njej po vsem svetu.

*

* *

9. Letos (1933) je minulo devetnajst stoletij, od kar so se vsi ti veliki dogodki dovršili. Vsi ti veliki dogodki so odločili novi čas, novo zavezo, novi zakon. Ti veliki dogodki so podlaga sv. krščanske vere in sv. katoliške cerkve. Ko bi te podlage ne imeli, bi bila prazna naša vera in prazno naše pridiganje ali oznanjevanje sv. evangelija. Ker so te resnice tako važne in odločilne, je sv. Oče napovedal letos, t. j. ob devetnajststoletnici veliko jubilejno leto, ki bo trajalo od 2. aprila 1933. do 2. aprila 1934. Sv. Oče, ki je poglavar Kristusove cerkve in namestnik Kristusov, je v tem letu odprl vse zaklade duhovnih milosti, katerih se lahko udeležimo, če gremo v Rim in obiščemo po trikrat štiri glavne rimske cerkve, t. j. cerkev sv. Petra, sv. Pavla, sv. Janeza v Lateranu in cerkev Marije Snežnice ter opravimo vsakikrat predpisane molitve. Opraviti pa moramo tudi sv. spoved in prejeti sv. obhajilo kateri-koli dan v jubilejnem letu. Zadnje delo, ki je predpisano, moramo opraviti v milosti božji. Če bi bil kdo že opravil sv. spoved, pa bi smrtno grešil, preden bi vsa druga predpisana dela dovršil, bi moral še enkrat iti k sv. spovedi, kajti zadnje dobro delo, ki je predpisano, se mora opraviti v milosti božji. Naj

omenim, da sv. spoved in sv. obhajilo, ki smo je dolžni sprejeti o velikonočnem času, ne zadostuje za sv. jubilej. Spoved in obhajilo, ki se zahteva za jubilejne odpustke, treba opraviti posebe. *Kdor dovrši predpisana dobra dela v milosti božji, dobi popolni odpustek vseh časnih kazni, ki bi jih moral trpeti za storjene grehe bodisi že v tem življenju bodisi v vicah. Ta popolni odpustek lahko zadobimo večkrat, t. j. kolikorkrat opravimo predpisana dobra dela in ga lahko vsakikrat obrnemo v prid vernim dušam v vicah.*

Ta največji odpustek dobimo v sv. letu le v Rimu, ako obiščemo določene cerkve in molimo, kakor je predpisano. Zunaj Rima pa so v tem letu vsi odpustki ustavljeni razen nekaterih, na pr.: razen odpustkov, ki so podeljeni za smrtno uro in za rajnke, dalje razen odpustka za molitev Angelovega česčenja, ko zvoni zjutraj, opoldne in zvečer, dalje razen odpustkov, ki so podeljeni njim, ki obiščejo cerkev, ko je štirideset ur razpostavljen najsvetejši zakrament, dalje odpustkov, ki so podeljeni njim, ki spremljajo najsv. zakrament, ko ga nesejo k bolnikom, ali ki pošljejo koga, da s svečo spremlja ob tej priložnosti najsvetejši zakrament.

Po preteku svetega leta in jubileja v Rimu, bo sv. Oče najbrže tudi to pot kakor druge krat, raztegnil jubilej na ves svet, t. j. odpustki se bodo lahko dobivali tudi doma. Obiskovali bomo le domače cerkve in v njih opravljali predpisane molitve.

Ta največji jubilej se praznuje vsakih sto let enkrat. V tem letu moramo premišljevati največje skrivnosti naše svete vere in največje oblasti, katere je Kristus dal svoji Cerkvi. Kristus je dal sv. Cerkvi prav take oblasti, kakršne je sam imel, ker je rekel apostolom: »Kar koli boste razvezali na zemlji bo razvezano tudi v nebesih in kar koli boste zavezali na zemlji bo zavezano tudi v nebesih (Mat. 18, 18)« in: »Kakor je Oče mene poslal, pošljem tudi jaz vas (Jan. 20, 21)« in: »Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje njega, ki me je poslal (Luk. 10, 16)«.

*

* *

10. Naj bi sveto leto pospešilo prerod človeške družbe, prerod v duhovnem in gospodarskem oziru, kakor zahteva sv. Oče v socialni okrožnici, ki se začena v lat. jeziku z besedami: Quadragesimo anno. Prerod je potreben v duhovnem življenju, pa prav tako potreben je tudi v socialnem in gospodarskem življenju, ker je delavsko in kmetsko ljudstvo obožalo in se čedalje bolj pogrezamo v suženjsko odvisnost. Sv. Oče zahteva v omenjeni okrožnici oboje, ker ni mogoče, da bi se socialne in gospodarske razmere zboljšale, ako se hkrati ne zboljša krščansko življenje ljudstva, kakor tudi ni mogoče, da bi se krščansko življenje delavskega ljudstva trajno zboljšalo, ako se hkrati ne zboljš-

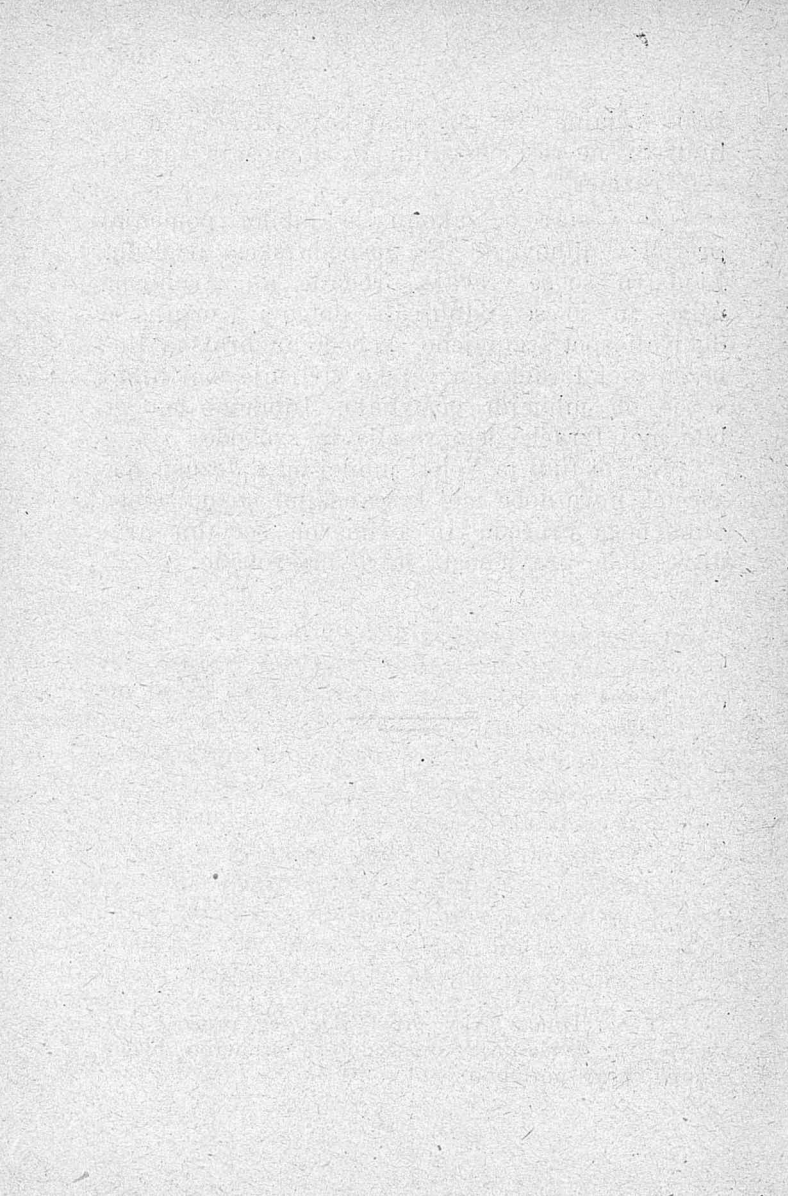
šajo socialne in gospodarske razmere in se ljudstvo ne reši nestalnih in neznosnih suženjskih razmer¹⁾).

Že v starem zakonu je jubilej pomenjal prerod v duhovnem in gospodarskem pogledu: Ljudstvu so se vračale prodane ali zarubljene njive in so se odpuščali dolgovi; sužnji so dobivali spet izgubljeno svobodo in bratska ljubezen mej Izraelci in versko življenje mej njimi se je ob jubilejih poživiljalo. Jubilejno leto je bilo mej Izraelci leto veselja in svobode.

Naj bi tudi ta Veliki jubilej bil v Jezusu Kr. začetek nove dobe mej krščanskimi narodi, dobe duhovnega preroda in primerne socialne ureditve, dobe pravičnosti, miru in svobode.

¹⁾ Sv. Tomaž Akv. pravi (De reg. princ. I, 15), da je za izvrševanje sv. čednosti primerno blagostanje vprav potrebno.

VSEBINA

PRVEGA ZVEZKA TRETJE KNJIGE.

	Stran
Dvainštirideseto branje. Za binkošne praznike. . .	1574
Triinštirideseto branje. Za praznik presvete Trojice in za prvo nedeljo po Binkoštih.	1659
Katoliško delo ali Katoliška akcija	1715
Štiriinštirideseto branje. Za praznik sv. Rešnjega Telesa	1729
Petinštirideseto branje. Za drugo nedeljo po Binkoštih	1769
Šestinštirideseto branje. Za praznik presvetega Srca Jezusovega	1811
Sedeminštirideseto branje. Za tretjo nedeljo po Binkoštih	1874
Veliki jubilej.	1932

TISKOVNI POGREŠKI.

Na str. 1637 čitaj o sv. apostolu Janezu mesto: »*Izročilo pravi, da je tudi v Španiji oznanjeval sv. evangelij*«, tako-le: »Njemu je bil Jezus izročil na križu svojo mater Marijo v skrb«.

Istotam pa čitaj dalje: »Njegov brat *Jakob* starejši, je oznanjeval Jezusa po Judeji. Krvo- ločni kralj Herod Agripa ga je dal z mečem umoriti l. 44. po Kr. r. *Izročilo pravi, da je tudi v Španiji oznanjeval sv. evangelij.*

Na str. 1888. v tretji vrsti mesto: V 120. letih čitaj: V 120 letih

